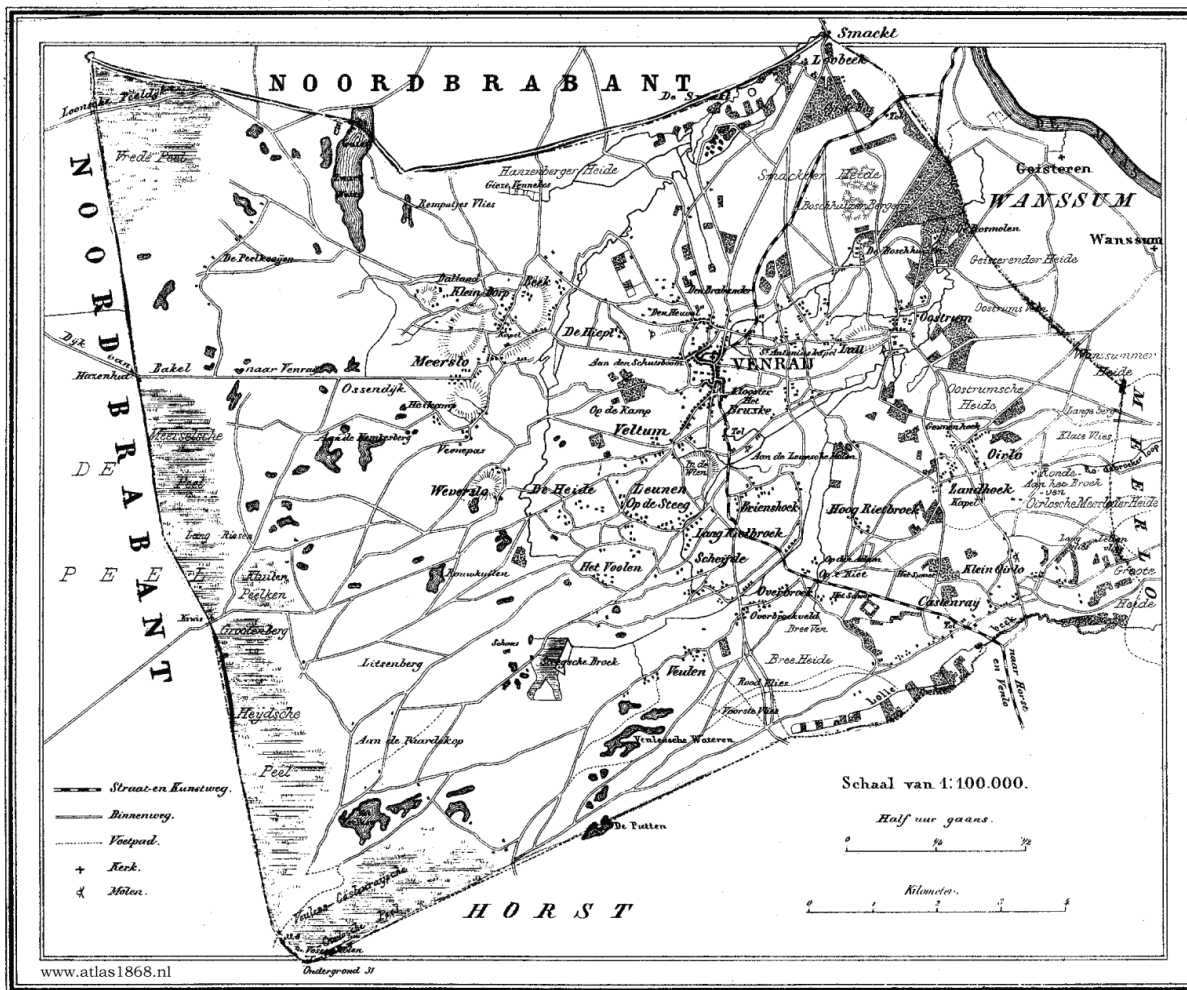

CZ Venray MAP I

1905 – 1959

Samenvoeging van krantenknipsel en historisch verhaal van oud-directeur Kroon uit 1983

www.atlas1868.nl

Ondergrond 37

Gefabriceerd door J. Kijper.

14622 Bunders. 5000 Inwoners.

Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden.

Dit is een β versie van MAP Knipsels Zuivelfabriek Venray - 1905- 1959 – (deel 1 van 2)

Opmerking: Bij het maken van deze knipsel-MAP stond niet de volledige geschiedschrijving van bovengenoemde zuivelfabriek voor op. Het is één van de - ca. 20 - mappen, die zijn samengesteld uit zuivel-knipsels afkomstig uit de digitale krantenarchieven welke op het www zijn te vinden. Deze mappen waren in eerste instantie voor eigen – intern – gebruik, met de bedoeling om geselecteerde informatie in de toekomst te gebruiken op de site www-zuivelhistorienederland.nl.

Gezien de onzekerheid of dit er ook van komt, heb ik besloten om deze (werk) mappen als β versie, dwz. zonder uitwerking, nu reeds te plaatsen. Verdere reden van plaatsing is dat ik van mening ben dat er, ook in deze vorm, leuke informatie in staat over de plaatselijke zuivelfabriek en dus ook over de Nederlandse zuivelhistorie.

www.zuivelhistorienederland.nl

versie 2011-12-22

INHOUD Lijst

MAP Zuivelfabriek Venray - Dl.-1 1905 t/m 1959

Jaar	Onderwerp	<u>gegevens</u>	V*	Opmerking	blz.
xxx	Iets over het Digitale archief Weekkrant <i>Peel en Maas</i>				6
xxx	Tabel met eerdere handkrachtfabriekjes omg. Venray met gegevens				7
1984	Tentoonst.tekst <i>Zuivelfabricage in Venray</i> W.J.M. Willemsens -1984			Bestaat uit twee delen	11
xxx	Tweetal fotos van – Belgische - handkrachtfabriekje				17
1900	P en M ontbreek, op één na!		-		
1901	Knipsels: met gegevens handkrachtfabriekjes		x		18
1902	P en M ontbreek, bijna volledig, niets gevonden				
1903	Plannen nw fabriekjes in Leunen		x		19
1904	16 jan. Lezing Zuivelconsulent J.C. v. Weydom Claterbos 30 jan. Statuten bespreking. /			Eind 1904 eerste melk- verwerking	20
1905	P en M ontbreek bijna volledig / Off. start was 5 febr. 1905		-		41
1906	Niets over fabriek / wel lezing van nw. Veeconsulent Timmermans		-		42
1907	Kort verslag		x		44
1908	P en M ontbreek volledig op één na – 30 mei		-		45
1909	Eerste korte verslag		x		46
1910	Verhaal over dorpsnering vroeger en nu. Kort Verslag		x		48
1911	P en M ontbreek volledig op één na – 9 sept. wel een verslag !		x		50
1912	P en M juni ontbreek gedeeltelijk		-		51
1913	P en M ontbreek volledig.		-		51
1914	Verg was 20 juni, PenM 27 juni ontbreekt!		-		52
1915	P en M ontbreek volledig.		-		53
1916	P en M ontbreek volledig op één na – 11 april.		-		53
1917	P en M ontbreek volledig op één na – 25 febr..		-		53
1918	Uitvoerig verslag verg. 5 mei / Gegevens		x		53
1919	Uitvoerig verslag vergadering 21 juni / Gegevens		x		57
1920	Rumoerige vergadering 11 juni / zonder gegevens		x		60
1921	Uitvoerig verslag vergadering 11 juni / Gegevens		x		64
1922	Zeer uitvoerig verslag vergadering 17 juni / Gegevens		x		68
1923	Verslag niet kunnen vinden / verg. was 14 juni niet in 16 of 23 juni!		-		73
1924	Twee verslagen: Alg. Jr.-verg. 20 juni en Buiteng. verg. 20 sept.		x		74
1925	Uitvoerig verslag vergadering 20 juni / Gegevens		x		82
1926	Uitvoerig verslag vergadering 26 juni / Gegevens		x		86
1927	Uitvoerig verslag vergadering 7 juni / Gegevens		x		89
1928	Buiteng. Verg. 2 febr / 5 juni Jr.-verg./ Gegevens		x		94

1929	Ingezonden: Verhaal over melkcontrolevereniging Uitvoerig verslag vergadering 21 juni / Gegevens Voorz	x	Voorzitter H Janssen †	101
1930	Verslag Alg verg 7 juli / gegevens - 25 jarig bestaan van de fabriek	x		108
1931	Uitgebreid Verslag Alg. Verg. 30 juni / Gegevens	x		113
1932	Verslag Verg. 25 juni	x		116
1933	22 april: Over plannen rundveestapel inkrimping - Veeconsulent Uitvoerig verslag vergadering 15 juli / Gegevens	x		120
1934	Uitvoerig versl.vergadering 7 juli / Gegevens / Pensioen dir. Verkley	x	nieuwe dir. Mulder	125
1935	Uitvoerig verslag vergadering 23 juni / Gegevens	x		
1936	Nog niets gevonden.....	-		139
1937	Uitvoerig verslag vergadering 17 juni / Gegevens	x		140
1938	Uitvoerig verslag / Gegevens	x		142
1939	Venray in het verleden – over de eerste handkrachtfabriekjes			145
1940	Uitvoerig verslag vergadering xx juni / Gegevens / ook Oostrum	x		148
1941	Geen verslag gevonden			157
1942	Niets uit P en M			158
1943	Niets uit P en M			159
1944	Geen verslag gevonden			160
1945	Geen verslag gevonden			161
1946	Algemeen verhaal over fusie met Oostrum			162
1947	Geen verslag gevonden			167
1948	Dir. Mulder over zuivel afgelopen jr. 1-1-'48 Jaarvergadering 24 apr. – vertrek dir.Mulder	x	nieuwe A. Kroon	168
1949	Uitvoerig verslag vergadering 24 april / Gegevens1948	x		172
1950	Uitvoerig verslag vergadering 15 juni / Gegevens1949	x	Iets over kringvorming	179
1951	Uitvoerig verslag vergadering xx juni / Gegevens1950	x		188
1952	Uitvoerig verslag vergadering 24 aug / Gegevens1951	x		195
1953	Uitvoerig verslag vergadering 2x juli / Gegevens1952	x		200
1954	Uitvoerig verslag vergadering 2x juli / Gegevens1953	x		205
1955	Uitvoerig verslag vergadering 2x juli / Gegevens1954	x		211
1956	Uittreksel jr-verslag / versl. Verg. 3 nov / Gegevens 1955	x	Oud dir. Mulder 5 febr.†	218
1957	4 mei Verhaal nav. 50 jarig bestaan „Venray” Uitvoerig verslag vergadering 20 nov. / Gegevens1956	x		227
1958	Uitvoerig verslag vergadering 31 okt. / Gegevens1957 Beschouwing over zuiveljaar 1957	x		238
1959	Uitvoerig verslag vergadering 8 aug. / Uittreksel jr. versl. 1948 Beschouwing over zuiveljaar 1958	x		248
xxxx	Gegevens 1904 - 1959			
*	x verslag (jr.)-vergadering gevonden			

Digitaal archief Peel en Maas

Vanaf 1880 verschijnt er in Venray een weekblad, de Venrayse Courant, Nieuws- & advertentieblad. In 1881 wijzigt de naam in Maas en Peel. Vandaag de dag kennen wij de weekkrant als Peel en Maas, de naam die de krant kreeg in 1887 toen de krant eigendom werd van de familie van den Munckhof. De uitgave van het blad is tot op de dag van vandaag in handen van de familie Van den Munckhof.

Op deze website vindt u de jaargangen van Peel en Maas van 1880 tot 2005. Uit de periode 1880-1917 ontbreken de jaargangen 1881-1887, 1892, 1894, 1913 en 1915. Van de wel bewaard gebleven jaargangen uit deze periode ontbreken vaak nummers. In de periode 1944-september 1945 is Peel en Maas niet verschenen.

Dit digitale krantenarchief is mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van de stichting CAI.

Peel en Maas op www

1880= 4	1890= 204	1900= 6	1910= 195	1920= 244	1930= 454	1940= 380
1881= 0	1891= 129	1901= 184	1911= 4	1921= 276	1931=	1941= 302
1882= 0	1892= 0	1902= 44	1912= 40	1922=	1932=	1942= 206
1883= 0	1893= 210	1903= 188	1913= 0	1923= 302	1933=	1943= 192
1884= 6	1894= 0	1904= 196	1914= 36	1924=	1934=	1944= 142
1885= 0	1895= 186	1905= 34	1915= 0	1925= 417	1935= 472	1945= 28
1886= 0	1896= 6	1906= 60	1916= 4	1926=	1936=	1946= 114
1887= 0	1897= 38	1907= 16	1917= 4	1927=	1937=	1947= 158
1888= 128	1898= 139	1908= 4	1918= 198	1928=	1938=	1948= 222
1889= 188	1899= 208	1909= 194	1919= 254	1929=	1939=	1949= 290

Eerste jaren bestaat P en M uit ca. 4 blz. Dwz. > 200 blz. is volledig!

Gegevens Handkrachtfabriekjes Bron: Peel en Maas 1899-01-14 / 12-01-1901

Plaats		Leden koeien	Melk	Boter	Opbrengst in gld.
Merselo	St. Jansbond	1898 57 / 220 1900 65 / - 1902 72 / 272 1904	562.926 572.320 698.256 817.004	19.335 20.480 26.228 28.591 2)	21.209,- 23.950,- 29.772,- 34.316,-
Lull	St. Anthonius	1898 36 / 128 1900 39 / - 1902 62 / 210	345.457 396.900 626.483	11.715 13.554 23.044	11.950,- 15.928,- 26.688,-
Heijde /Heide	St. Josephsbond	1898 35 / 135 1900 44 / - 1902 48 / 174	373.957 433.247 436.945	11.969 14.737 15.738	11.993,- 17.350,- 17.768,-
Overbroek	St. Brigita	1898 - 1900 46 / - 1902 47 / 119	- 475.531 476.996	- 15.724 16.716	- 18.178 18.932,-
Leunen	St. Catharinabond	1898 37 / 136 1900 51 / - 1902 56 / 177	338.456 404.874 429.549	11.471 14.093 15.555	12.157,- 16.378,- 18.013,-
Oirle 1)	Eendracht	1898 42 / 135 1900 40 / - 1902 42 / 140	311.140 303.186 311.755	- 10.890 11.132	11.210,- 12.990,- 12.690,-
Venray	Th Slits	1898 - / - 1900 - / - 1902 25 / ?	- - 125.000	- - 40.000 ?	- - 4800,-
Totaal		1902	3.104.984	112.413	1898 82.868,- 1899 93.372,- 1900 104.764,- 1901 117.136,- 1902 128.694,-

1) gegevens uit PenM 1900/'01

Leden 46 met 132 koeien
niet leden 59 met 154 koeien

2) 27.790 KG. naar botermijn
Maastricht en 801 KG. naar
leden en particulieren.

Peel en Maas, 14/01/1899; p. 2/4

— Aan de coöperatieve boterfabriek te Merselo werden gedurende het jaar 1898 verwerkt 562020 liters melk.

Daarvan werden verkregen 19335 kilo's boter, waarvan de opbrengst is geweest f 21209.40.

De vereeniging telt 57 deelhebbers met 220 ingeschreven koeien.

— Aan de onderlinge roomboterfabriek "de Eendracht" te Oirlo, was de omzet in 1898 als volgt:

Verwerkte melk 311140 kilogram.

Opbrengst in geldswaarde f 11210.—
42 leden met 135 koeien.

— "St. Catharina", Leunen.

Verwerkte melk 338456 kilogram.

Geproduceerde boter 11471 "

Opbrengst in geldswaarde f 12157.02.
37 leden met 136 koeien.

— "St. Joseph", Heijde.

Verwerkte melk 373957 kilogram.

Geproduceerde boter 11969 "

Opbrengst in geldswaarde f 11993.43.
35 leden met 135 koeien.

— "St. Antoniusbond", Lull.

Verwerkte melk 345457 kilogram.

Geproduceerde boter 11715 "

Opbrengst in geldswaarde f 11950.—
36 leden met 128 koeien.

— Uit bovenstaande opgaven blijkt, dat het verloop van de 6 in VENRAY bestaande onderlinge Roomboterfabrieken, in 1898 was als volgt:

Aantal deelnemende leden 245.

Aantal ingeschreven koeien 890.

Verwerkte melk kilogr. 2336935.

Geproduceerde boter " 78576.

Totale opbrengst in geld f 82807.55.

Dit zijn waarlijk respectabele getallen, en wanneer men daarbij in aanmerking neemt, dat het aantal ingeschreven koeien nog niet de helft bedraagt van het in Venray aanwezige melkvee, kan men zich een denkbeeld vormen van de enorme geldomzet, alleen op het gebied van melk, in het landbouwbedrijf onder Venray.

— Volgens de officieele statistiek, werden gedurende het jaar 1898 op de veemarkten in de gemeente Venray aangevoerd:

2150 kalf- en melkkoeien.

600 ossen en gaste koeien (magere).

772 vette ossen en koeien.

500 vaarsen, pinken en hokkelingen.

20 paarden.

45 schapen en

3934 biggen.

8021 stuks te zamen.

Peel en Maas, 12/01/1901; p. 2/4

JAARVERSLAG

VAN DE

Boterfabrieken te Venray.

Gedurende het jaar 1900 was de omzet aan de onderstaande Cooperatieve Boterfabrieken in de gemeente Venray als volgt:

St Jansbond, Merselo.

65 deelhebbers.

Verwerkte melk 572320 kilogr.

Verkregen boter 20480 "

Opbrengst f 23050.36.

St. Brigida, Overbroek.

46 deelhebbers.

Verwerkte melk 475531 kilogr.

Verkregen boter 15724 "

Opbrengst f 18178.21.

St. Josephsbond, Heide.

41 deelhebbers.

Verwerkte melk 433247 kilogr.

Verkregen boter 14737 "

Opbrengst f 17349.78.

St. Catharinabond, Leunen.

51 deelhebbers.

Verwerkte melk 404874 kilogr.

Verkregen boter 14093 "

Opbrengst f 16377.69.

St. Antoniusbond, Lull.

39 deelhebbers.

Verwerkte melk 390900 kilogr.

Verkregen boter 13554 "

Opbrengst f 15928.00.

Eendracht, Oirlo.

40 deelhebbers.

Verwerkte melk 303186 kilogr.

Verkregen boter 10890 "

Opbrengst f 12990.00.

Totale omzet:

Verwerkte melk 2586058 kilogram.

Verkregen boter 89478 "

Opbrengst f 101.771.04.

In 1899 f 93.371.71.

In 1898 f 82.867.55.

— Naar aanleiding van een bericht uit Horst, in dit nummer, betrekkelijk eene fabriek van Gecondenseerde Melk, kunnen wij mededeelen, dat hoogstwaarschijnlijk ook in Venray eene dergelijke inrichting zal tot stand komen, en wel in de fabriek „Wilhelmina” van den heer Th. Slits alhier.

De in deze fabriek aanwezige stoommachine kan voor dit doel direct in gebruik genomen worden.

Volgens bedoeld bericht kan deze inrichting in 't bijzonder belang zijn van onze landbouwers.

Dit was, dunkt ons, reeds een voldoende reden, om naar de totstandkoming te verlangen.

OIRLO. Aan het verslag over het verlopen boekjaar der coöperatieve zuivelfabriek „De Eendracht” ontleenen wij het volgende:

Het aantal deelnemers bedroeg 46 met 132 stuks vee.

Er werden verwerkt 320.000 KG, melk en daaruit werden 11650 KG, boter geproduceerd, die f 14.062,75 opbrachten. Alzoo gemiddelde opbrengst f 1.21 per KG. boter en f 107 per stuks vee.

Het aantal veehouders in dit gebied, niet bij de vereeniging aangesloten, bedroeg 59 met 154 stuks vee. Het aantal paarden bedroeg 58, dat der veulenmerriën 12.

JAARVERSLAG

VAN DE

Boterfabrieken te Venray.

Gedurende het jaar 1902 was de omzet aan de onderstaande Cooperatieve Boterfabrieken in de gemeente Venray als volgt:

St. Jansbond, Merselo.

Directeur Th. Pubben. 72 deelnemers.
272 koeien.

Verwerkte melk 698256 kilogram.
Verkregen boter 26228 "

Opbrengst f 29772.70.

St. Antoniusbond, Lull:

Directeur L. Raedts. 62 deelhebbers.
210 koeien.

Verwerkte melk 626483 kilogram.
Verkregen boter 23044 "

Opbrengst f 26688.21.

St Josephsbond, Heide.

Directeur W. van Meijel. 48 deelhebbers.
174 koeien.

Verwerkte melk 436945 kilogram.
Verkregen boter 15738 "

Opbrengst f 17767.96.

St. Brigita, Overbroek.

Directeur H. Poels. 47 deelhebbers.
119 koeien.

Verwerkte melk 476996 kilogram.
Verkregen boter 16716 "

Opbrengst f 18932.31.

St. Catharinabond Leunen.

Directeur Joh. Leenen. 56 deelhebbers.
177 koeien.

Verwerkte melk 429549 kilogram.
Verkregen boter 15555 "

Opbrengst f 18042.80.

Eendracht, Oirlo.

Directeur E. Hendriks, 42 doelhebbers.
140 koeien.

Verwerkte melk 311755 kilogram.
Verkregen boter 11132 "

Opbrengst f 12690.00.

Zuivelfabriek van den heer Th. Slits.

Aantal leveranciers 25.
Verwerkte melk 125000 kilogram.
Verkregen boter 40000 "

Opbrengst f 4800.

Totale omzet.

Verwerkte melk 3104084 kilogram,
Verkregen boter 112413 "

Totale opbrengst **f 128,693,98.**

De totale opbrengst der 4 vorige jaren was als volgt:

In 1898	f 82,867,55.
In 1899	f 93,371,71.
In 1900	f 104,764,04.
In 1901	f 117,136,21.

Venray's veemarkten.

Blijkens de officieele landbouw-statistiek betrekkelijk de gemeente Venray, werden gedurende het jaar 1902 op de veemarkten te Venray aangevoerd:

1710 stuks koeien en vaarzen.
525 " ossen en guste koeien.
545 " vet vee.
310 " pinken en hokkelingen.
5342 " biggen.

De prijzen van het rundvee varieerden als volgt:

1e kwaliteit	f 200 — f 250.
2e " "	f 150 — f 180.
3e " "	f 90 — f 140.
Pinken en hokkelingen	f 70 — f 90.
Biggen	f 4 — f 10.

ZUIVELFABRICAGE IN VENRAY ontstaan en ontwikkeling tot 1914

Door W.J.M. Willemsens¹

Aan het eind van de vorige eeuw was het rundvee-bestand van de overwegend „*kleine boeren*” in Limburg - en ook in Noord-Brabant - nog erg klein. In deze provincies had in 1892 97% van de boeren gemiddeld slechts 2 á 3 melkkoeien. De productie per koe was nog erg laag. Gemiddeld bedroeg ze niet meer dan ca. 3500 liter per jaar² (thans ca. 5500 liter per jaar).

De zuivelbereiding (in onze streken uitsluitend boter) gebeurde op de boerderij. Uit spontaan gezuurde melk werd boter bereid. Het melken en de boterbereiding was een taak van de vrouwen. Dat mannen daaraan meewerkten was maar zelden het geval.

Voorzover de melk niet direct van de koe naar het mestkalf ging werd ze tot boter verwerkt. Het mesten van kalveren was echter hoofdzaak. Was er melk over dan werd ze gebruikt voor het bereiden van boter. De melk werd gezeefd in een koperen trechter, waarvan de benedenopening was overspannen met een linnen doekje. Via her zeef kwam de melk terecht in een „*roompot*” (een hoge pot van aardewerk), waar ze bleef staan tot ze voldoende „*dik*” was om gekarnd te worden. Leek de melk voldoende zuur en dik genoeg dan werd ze in een stootkarn tot boter verwerkt. Op enkele grote boerderijen werd een karnton gebruikt die door 'n hond werd aangedreven.

Was het botermaken gelukt, dan werd de boter met een houten lepel tot een kluit bij elkaar gedrukt en in een teil gedaan, waarin ze met een houten lepel werd gekneed.

Oorspronkelijk brachten de boerinnen de zelfgekarnde boter in korven naar de botermarkt. Dit was ook in Venray het geval. De botermarkt was door de gemeente Venay ingesteld in april 1873 op verzoek van een twintigtal inwoners der gemeente. Ze werd gehouden op de Grote Markt en wel iedere donderdag van 8 tot 12 uur..

BOTEROPKOPERS

In de tachtiger jaren werd de rol van de botermarkt grotendeels overgenomen door enkele grote Venrayse winkeliers (Verriet, Slits, Camps). Deze dorpswinkeliers leverden kruidenierswaren, kleding, huishoudelijke artikelen, veevoeder, kortom bijna alles wat de boeren nodig hadden. Boter was het voornaamste product waarmee de winkelrekening vereffend werd. De prijs van boter (en ook van eieren) was niet zo zeer afhankelijk van kwaliteit en de dikte, maar her meest van de kooplust van de boerinnen.

Deze gang van zaken was voor de producent verre van bevredigend. Omdat er geen betaling naar kwaliteit plaats vond, was er dus ook geen prikkel aanwezig om een beter product te maken. De geruilde boterkluiten werden door de winkeliers (na enige bewerkingen) verpakt in grote manden, afgedekt met boterdoeken en in de zomer, vanwege de warmte extra afgedekt met vochttige koolbladeren, verzonden naar grossiers of naar opkopers in Luik. Uiteraard verkochten zij ook een (klein) gedeelte van de boter aan de Venrayse burgers.

1 Artikel in P&M van toenmalig conservator H.J.M. Willemsens van het toenmalig museum aan de Eindstraat te Venray. Zie ook blz. 16

2 Is veel te hoog 2000 - 2500 L lijkt me voor bedoelde keuterboertjes beter in de buurt komen! (ZHN)

Niet alleen voor de boeren; maar ook voor de winkeliers was deze toestand ongunstig, omdat zij een zeer onregelmatig en (meestal) slecht product ontvingen.

Om de handel te vergemakkelijken werden door de plaatselijke overheid in de loop van de tachtiger jaren botermijnen in 't leven geroepen. De naam mijn is ontleend aan 't roepen van „*mijn*” wanneer de afslager van boven naar bereden (in centen) de prijzen afriep.

In de omgeving kon men botermijnen vinden in Vierlingsbeek, Sambeek, Sint Anthonis, Horst en Helden. Ook Venray kende een botermijn, aanvankelijk gevestigd in de Latijnse school (onder de Boog), maar later in de onderbouw van het Raadhuis. De administratie werd bijgehouden door de gemeentesecretaris (van de Voort). Tot afslager, respectievelijk weger waren benoemd de veldwachters A. Mijlen en Th. Sanders. Dát was toen nog allemaal mogelijk; de criminaliteit was toen nog wel iets minder dan vandaag. En bovendien, de veldwachters verdienden er *f* 10,- per jaar mee, en er zal ook nog wel eens een half pondje boter zijn overgeschoten.

De mijn opende de mogelijkheid van betaling naar kwaliteit, maar in de praktijk kwam hier niet veel van terecht. De kopers op de mijn waren in de regel dezelfde (de grote winkeliers) die de boter ook rechtstreeks van de boeren kochten. De winkeliers hielden er bij het afmijnen uiteraard rekening mee, van wie de aangeboden boter afkomstig was, zodat in de verhouding boer/afnemer niet veel verandering kwam.

In 1888 werd er op de mijn wekelijks ongeveer 1000 kilo boter aangeboden. De prijs die er voor betaald werd varieerde van 42 tot 68 cent per pond.

UITVINDING CENTRIFUGE

De boterbereiding kwam in een nieuw stadium nadat in de tweede helft der zeventiger jaren de centrifuge was uitgevonden, waardoor het mogelijk werd door gebruikmaking van de middelpuntvliedende kracht, in korte tijd grote hoeveelheden melk te ontromen.

Even over de Belgische grens (in het plaatsje Bree) was in 1891 een „*samenmelkerij*” ontstaan, waarbij men voor gezamenlijke rekening boter bereidde door gebruikmaking van een handkrachtcentrifuge.

Jos Ament, de schoolmeester van Tungelroy, ging daar eens polshoogte nemen en het gevolg was, dat in 1892 33 Tungelroyse boeren besloten om voor gezamenlijke rekening een handcentrifuge te kopen bij Jules Mélotte te Remicourt, gelegen op 15 km noordwestelijk van Luik.

De centrifuge werd - in afwachting van een definitief gebouwtje - geplaatst bij de voorzitter van de inmiddels opgerichte zuivelvereniging en de boterbereiding kon beginnen.

De boter werd voorlopig opgeslagen in de kelder van de schoolmeester. In het begin leverde afzet nogal wat problemen op, maar meester Ament vond in Brussel een goede afnemer, die op jaarcontract *f* 1.20 per kilo betaalde. Daarvoor beurde men voor de beste kwaliteit *f* 1,- per kilo. Tungelroy was daarmee de eerste plaats in Nederland die een „*fiuus*” rijk was (de eerste stoomzuivelfabriek was opgericht in Warga Friesland in 1886).

De inventaris van deze handkrachtfabriekjes was zeer eenvoudig. Ze bestond uit een bascule voor het wegen van de melk en de ondermelk, de handkrachtcentrifuge, een kookpot, een aantal vaten om de room in op te slaan en een kneedbord. Het geheel was meestal ondergebracht in een klein gebouwtje (schuurtje) en soms ook wel in enkele kamers van een woning.

Na Tungelroy rezen de handkrachtfabriekjes in Limburg en Noord-Brabant, en daarna ook in de zandprovincies Gelderland, Overijssel en Drenthe, als paddestoelen uit de grond.

In 1895 bezat Limburg er al 59 en Noord-Brabant (waar Liessel de eerste was in 1893) 42. Maar voordat ze in de gemeente Venray van de grond kwamen, waren er al enkele particuliere stoomzuivelfabriekjes opgericht.

De eerste, in gebruik genomen op 20 mei 1893, was gesticht door de ondernemende Venrayse zakenman Th. Slits. Het bedrijf, dat werkte onder de naam *Wilhelmina*, was gelegen aan de Schoolstraat. Het aantal koeien en vaarzen in de gemeente bedroeg toen \pm 1600. De prijs van een melkkoe bedroeg f 130,- f 180,-.

Het was niet alleen de eerste stoomzuivelfabriek (6 P-K. stoommachine) van Venray maar van heel Noord-Limburg. Het bedrijf heeft gewerkt tot 1903. Daarna is Slits overgestapt naar de fabricage van strohulzen en later (in 1909) van bier..

De tweede, eveneens aan de Schoolstraat gelegen (op de plaats waar nu het pand van de Gebr. van den Munckhof is gelegen) was opgericht door de Venrayers J. Geominy en W. Sassen. Ze kwam in werking in het voorjaar van 1894 onder de naam Mercurius.

Peel en Maas, 29/06/1895; p. 3/4

STOOMZUIVELFABRIEK
„JOSEPHINA”
(voorheen „Mercurius.”)

Op **Maandag 1 Juli** a. s. zal de fabriek weer in werking komen.

H. H. Melkleveranciers die genegen zijn hunne melk aan genoemde fabriek te leveren gelieve daarvan opgave te doen.

Onder minzame aanbeveling,
P. Camps-Delhougne.

In juni 1895 werd het overgenomen door de zakenman P. Camps-Delhougne, die de naam wijzigde in Josephina, de naam van zijn echtgenote. Over de activiteiten is niets bekend, maar wel staat vast dat het bedrijf in 1898 is gestaakt.

Peel en Maas, 18/02/1893; p. 3/4

Burgemeester en Wethouders
van Venray,

brengeu bij deze ter algemeene kennis dat bij hen is ingekomen een verzoekschrift van THEODOR SLITS alhier tot het plaatsen van een stoomwerktuig van 6 paardenkracht dienende tot het in werking brengen van een Zuivelfabriek op het perceel gelegen alhier aan de Kruissen bekend op het kadaster onder Sectie C nos. 3623 en 3624, dat lovenstaand verzoek met de daartoe betrekkelijke bijlagen van heden af ter Secretarie dezer gemeente voor belanghebbenden ter visie liggen en dat op den **7 Maart** a. s. des voormiddags ten **11** ure aldaar de gelegenheid wordt aangeboden om bezwaren tegen het oprichten dier inrichting in te brengen.

VENRAY, den 17 Februari 1893.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
PH. ESSER, **J. STOOT,**
Burgemeester, Secretaris.

Peel en Maas, 23/12/1893; p. 2/6

Aanbesteding.

Op **Woensdag 27 December** 1893, des namiddags **3** ure, zal ten huize van **W. Wijnhoven,** Langstraat Venray, in het **PUBLIEK** worden **AANBESTEED:**

Het bouwen van een STOOMZUIVELFABRIEK, met bijlevering van de noodige materialen, voor de Gebrs. Sassen en Geomini.

Bestek en Teekening liggen ter inzage bij **W. WIJNHOVEN.**

De aanwijzing zal geschieden ter plaatse, op den dag der aanbesteding des voormiddags **11** ure.

VENRAYSE HANDKRACHTFABRIEKJES De volgende handkrachtfabriekjes zijn hier werkzaam geweest:

Heide (St. Joseph)

Aanvang 1895 voorzitter P. v. Meijel 48 deelnemers 174 koeien.

Leunen (St. Catharina)

Aanvang 1896 voorzitter Joh. Loeren 56 deelnemers 177 koeien.

Overbroek (St. Brigitta)

Aanvang 1896 voorzitter H. Poets, 47 deelnemers 119 koeien.

Peel en Maas, 25110/1984; p. 9116

Merselo (St. Jan)

Aanvang 1897 voorzitter Th. Pubben, 72 deelnemers 272 koeien.

Halfweg (St. Anthonis)

Aanvang 1898 voorzitter L. Raedts, 62 deelnemers 210 koeien.

De bedrijfsresultaten van de gezamenlijke fabriekjes over 1902 (het enige jaar dat ze ons bekend zijn ³) waren als volgt:

Verwerkte melk: 3.006.984 kilo

Boterproductie: 108.413 kilo (de boter werd geleverd aan de in 1895 opgerichte botermijn te Maastricht).

Bedrijfsopbrengst: f 123.893,92.

Door de opkomst van de handkrachtfabriekjes was de aanvoer van boter op de Venrayse botermijn sterk teruggelopen (in 1897 slechts 4875 kilo) Waarschijnlijk zal ze in 1898 hebben opgehouden te bestaan.

³ Zie voor meerdere gegevens hierna volgende teksten en knipsels uit Dagblad „Peel en Maas”

ZUIVELFABRICAGE IN VENRAY - II

OPRICHTING STOOMZUIVEL FABRIEK VENRAY

In de late herfst van 1903 kwamen in Hotel „*De Gouden Leeuw*” een aantal Venrayers bijeen om plannen te ontwikkelen om de bestaande 6 handkrachtfabriekjes te vervangen door één grote nieuwe stoomzuivelfabriek.

Aanwezig waren: Henri Esser (burgemeester), H. Trynes, L. Aedts, F. v.d. Boogaart, Hub. Jansen, Jan Poets, H. Wismans, G. Willems en J. Stoot.

Na alle moeilijkheden en risico's aan de oprichting verbonden te hebben overwogen, werd besloten, alvorens met definitieve plannen te komen, eerst een kijkje te gaan nemen in de reeds bestaande coöperatieve zuivelfabriek in Horn. Het resultaat van die verkenning was positief. Daarna begonnen de besprekingen met de besturen van de 6 handkrachtfabriekjes.

De vestigingsplaats van de nieuwe fabriek vormde hierbij een groot probleem. Een aantal bestuurders - waaronder de heren L. Raedts en H. Wismans - bleken voorstander te zijn van bouw aan de Stationsweg. .

Toen echter uit een onderzoek van de 6 aangeboden bouwpercelen, de vestigingsplaats aan de Leunseweg (perceel Frans Voermans) als beste plaats uit de bus kwam, legden genoemde heren zich bij deze beslissing neer. Het gevolg van een en ander was dat Heide, Leunen en Overbroek besloten tot aansluiting maar dat Halfweg en Oirlo dit weigerden omdat de plaats van vestiging hun niet aanstond. Ook Merselo bleef zich afzijdig houden omdat men van mening was dat de economische voordelen van een handkrachtfabriekje groter waren dan die van een stoomzuivelfabriek. Metselt, zou zich eerst aansluiten tegen het eind van 1914.

Een aantal leden van de drie hand-krachtfabriekjes die tegen aansluiting, waren, verklaarden zich echter bereid tot levering van melk aan de nieuw te stichten fabriek. Bij de aanbesteding van de nieuwe fabriek op 9 mei 1904 in hotel „*De Gouden Leeuw*” te Venray, kwam als laagste inschrijver uit, de bus Willem Wijnhoven te Venray met een bedrag van f15.510,-. Als architect was aangezocht L Cleven te Nieuwstadt.

De levering van de fabrieksinventaris werd gegund aan de firma Pyttersen te Sneek voor 'n bedrag van f 11.500,-. In juli 1904 werd uit 37 sollicitanten tot directeur benoemd Fr. Verkleij, die sinds 1899 directeur was van de coöperatieve zuivelfabriek te Oosterhout (N.B).

OPENING

Op 2 januari 1905 kon de fabriek officieel in werking worden gesteld. Gestart werd met 299 leden die 924 koeien bezaten.

Op 6 februari vond de eerste uitbetaling plaats. Per kilo boter werd uitbetaald f1.32. De veehouders waren hierover zeer tevreden. Geen wonder dat velen die tot nogtoe aarzelden toe te treden, zich haasten om ook aan te sluiten. Het is dan ook in hun eigen welbegrepen belang, schreef *Peel en Maas* op 11 februari 1905.

Het bestuur van de fabriek was als volgt samengesteld: L. Raedts (voorzitter) en H. Wismans (Venray-dorp), G. Wismans en H. Drabbels (Heide), P. Jacobs en J. M. Vollenberg (Leunen), G.H. Rambaghs en P. Duijkers (Oirlo), G. Wilms en M. Claasens (Overbroek), G. v. Dijk en M. v.d. Heuvel (Merselo).

De nieuwe fabriek ontwikkelde zich voorspoedig. In 1913 was het ledenaantal gestegen tot 438, met een totaal aantal koeien van 1318. De uitbetaalde boterprijs bedroeg toen f 1.42 per kilo.

Peel en Maas, 04/10/1984; p. 1/18

Honderd jaar melk en zuivel in Venray

Bovenstaande foto uit P&M van 4 oktober 1984 werd gemaakt bij de presentatie van het boek „*Honderd jaar melk en zuivel in Venray*” geschreven door oud-directeur Kroon. Dit was tevens het signaal voor de opening van een tentoonstelling met diezelfde naam in het Venlo's museum aan de Eindstraat.

Transcriptie van dit boek is op te halen op de site www-zuivelhistorienederland.nl bij / venray.

Foto's

Aanzicht - Belgisch – stoomzuivelfabriekje

Bron: www

Inrichting van een - Belgisch – stoomzuivelfabriekje

Bron: www

Peel en Maas, 19/01/1901; p. 2/2

— Venray vanuit ! ?

De eenige stoommachine, die in Venray tot nu toe nog dagelijks in werking was, is thans ook op ion-activiteit gesteld.

Een gedeelte van de installatie der Roomboterfabriek van den heer Th Slits is deze week overgebracht naar zijn lokaal in de Schoolstraat, alwaar de boterbereiding met handkracht zal worden voortgezet.

Het is wel trurig, dat deze zoo schoone inrichting, die aan alle gestelde eischen voldeed, thans moet vervallen, en het ruime fabrieksgebouw vaarschijnlijk eene heel andere dan industrieele bestemming zal krijgen.

Of zou er misschien nog iemand opstaan, die een nieuw idee in praktijk wil brengen? Bij voorbeeld een Centrale voor electrisch licht, of een gasfabriek.

Wij willen 't hopen !

Peel en Maas, 27/04/1901; p. 2/4

HORST. Onze gemeente zal binnen kort eene industrie rijker worden, waaraan volgens veler verwachting eene schoone toekomst verbonden is, en die onze landbouwers bij eenig succes belangrijk kan bevoordeelen.

Door de firma Jos. van Eechoudt & Co. alhier is namelijk de voormalige Roomboterfabriek ingericht voor de bereiding van Gecondenseerde Melk in bussen.

De hiervoor benodigde machines zijn reeds besteld en zullen waarschijnlijk nog deze week geplaatst worden.

Naar men ons mededeelt, zouden de melk-leveranciers aan deze inrichting bij geregelde levering een buitengewoon hoogen prijs voor de melk...

Peel en Maas, 27/04/1901; p. 2/4

— Naar aanleiding van een bericht uit Horst, in dit nummer, betrekkelijk eene fabriek van Gecondenseerde Melk, kunnen wij mededeelen, dat hoogstwaarschijnlijk ook in Venray eene dergelijke inrichting zal tot stand komen, en wel in de fabriek „Wilhelmina” van den heer Th. Slits alhier.

De in deze fabriek aanwezige stoommachine kan voor dit doel direct in gebruik genomen worden.

Volgens bedoeld bericht kan deze inrichting in 't bijzonder belang zijn van onze landbouwers.

Dit was, dunkt ons, reeds een voldoende reden, om naar de totstandkoming te verlangen.

Peel en Maas, 13/07/1901; p. 2/4

— Op Zondag 21 Juli a. s. des namiddags half vier, zal in het café van den heer P. J. Janssen (op den Thomas) te Merselo, eene lezing gehouden worden over zuivelbereiding en aanverwante zaken, door den bekenden zuivelconsulent der provincie Limburg, den heer Claterbos.

Ongetwijfeld zullen vele belanghebbenden van Merselo van deze gelegenheid gebruik maken om noodige inlichtingen te bekomen.

Peel en Maas, 27/07/1901; p. 2/4

MERSELO. De lezing, Zondag namiddag op den Thomas alhier gehouden, door den heer Claterbos, zuivelconsulent te Sittard, werd door een groot aantal belangstellende veehouders en anderen bijgewoond.

Hoewel velen, bij het aanhooren der ongewone muzikale tonen, welke door Merselo weerklonken, zich zoo ongeveer bevonden alsof zij op een gloeiend heeten stoel zaten, toch werd de zeer leerrijke en nuttige rede van den heer Claterbos door allen met de grootste aandacht gevolgd.

Het duurde lang, zeer lang, doch er is op het gebied van de zuivelindustrie ook nog heel wat te leeren, en om dit alles op bevattelijke wijze voor eenieder duidelijk te maken, daartoe was de heer Claterbos de ware man.

Mogen de nuttige lessen en wijze raadgevingen dan ook gevolgd worden, en strekken tot meerderen bloei van den boerenstand van Merselo.

Leunen heeft bouwplannen

Naar men aan het V. N. (*Venray's Nieuwsblad* ?) meldt, zal door de Coöperatieve Zuivelvereniging te Leunen binnenkort worden aanbesteed, het bouwen van een naar de eisen des tijds ingerichte boterfabriek, echter weer met een handcentrifuge. Naar aanleiding hiervan geeft de inzender in overweging, om de zes coöperatieve boterfabrieken van Venray, welke ieder voor zich met een handcentrifuge werken, te verenigen tot één grote Coöperatieve Stoomzuivelfabriek.

Het idee is mooi, en de totstandkoming van een dergelijke inrichting zou onze landbouwers ongetwijfeld belangrijke voordelen verzekeren.

Wij menen echter wel enigszins te mogen, twijfelen aan de verwezenlijking van dit denkbeeld, Immers hoeveel moeite is indertijd niet aangewend om in Venray één algemene Veeverzekering tot stand te brengen, waarvan de voordelen zo duidelijk waren aangetoond, en dat vrij wat gemakkelijker zou gegaan hebben dan de centralisatie der boterfabrieken.

En welk resultaat heeft men er mee bereikt ? ?

Daarom, wij achten het maar 't beste, de boeren op dit gebied hun eigen zin te laten volgen, want als het er op aan komt, doen ze dit toch !

Bericht van 6 weken eerder

En ze hebben gelijk ! !

1904

Peel en Maas, 16/01/1904; p. 1/4

ZATERDAG 16 JANUARI 1904.

VIJF EN TWINTIGSTE JAARGANG.

No. 3.

PEEL EN MAAS

Weekblad voor VENRAY HORST en omstreken.

Abonnementsprijs per kwartaal:

voor VENRAY	50 c.
franco per post	85 c.
voor het buitenland bij vooruitbetaling	85 c.
afzonderlijke nummers	6 c.

Prijs der Advertentien:

van 1-4 regels	20 c.
elke regel meer	5 c.
groote letters en rignetten naar plaatsruimte.	
Advertentie, 3maal geplaatst, worden 2maal berekend.	

Uitgever: W. A. VAN DEN MUNCKHOF, Venray.

Peel en Maas, 09/01/1904; p. 3/4

Boerenbond, Venray.

Op Zondag 10 Januari 1904,

's namiddags 5 1/2 uur,

Algemeene Vergadering

in de Muziekzaal.

1. Voorlezing van het jaarverslag en rekening en verantwoording over het afgevoerde jaar.
2. Bespreking der Brandassurantie.
3. Verkiezing van een Voorzitter.
4. **LEZING** te houden door den Weled. heer VAN WEIDOM CLATERBOS, Zuivel-Consulent, over het onderwerp: Zuivelbereiding in verband met de oprichting van een Stoomzuivelfabriek.

Het Bestuur.

In de Boerenbond te VENRAY.

Nog nimmer was de Muziekzaal zodanig gevuld met belangstellenden als verleden Zondag, bij gelegenheid der jaarvergadering van den Boerenbond.

Het was er zo vol, dat minstens 100 belangstellenden, bij gebrek aan voldoende zitplaatsen, als haring opeengepakt, circa 2 à 3 uren moesten blijven staan. Trouwens, er waren belangrijke zaken aan de orde, terwijl de lezing van de heer J.C. Van Weijdom Claterbos, Rijks-zuivelconsulent voor Limburg⁴, alleen reeds voldoende mocht genoemd worden, om een algemene belangstelling op te wekken.

.....
Spreker – de voorzitter - vraagt vervolgens, of nog iemand der leden iets in het midden te brengen heeft of inlichtingen verlangt! Niemand, dan geeft hij het woord aan de heer Van Weijdom Claterbos, die heden avond over een zeer belangrijk punt zal spreken.

Naar aanleiding deze lezing, merkt de heer Jean Poel, verder nog op, dat de boeren vooral in de laatste jaren door de vereniging zijn vooruitgegaan; dit is een goed teken en het pleit voor hun eendrachtige samenwerking; hij hoopt echter, dat men bij dit alles niet uit het oog moge verliezen, dat er nog meer mensen zijn, die ook moeten leven; spreker wijst hierop, omdat er al plaatsen zijn (niet hier), waar de Bond te ver gaat. (zie elders stuk over boerenbond en winkeliers)

Dit mag niet gebeuren, vervolgt hij; Houdt u dus aaneengesloten en komt voor uw belangen op, maar toont daarbij christelijk te zijn, door anderen ook te laten leven; groeie en bloeie dan de boerenstand, maar ik herhaal het nog eens, bedenkt bij al uw streven, dat er naast de boeren nog meer mensen zijn.

De heer Poels verwelkomt thans de spreker van heden avond, en, zegt dat de heer Claterbos steeds met hart en ziel heeft geijverd voor de belangen van de boeren; hij hoopt dus, dat zijn woorden ook thans ingang zullen vinden, spoort allen aan, om het geprokene goed ter harte te nemen, en na rijp beraad een gunstige beslissing hiervan het gevolg moge zijn.

De heer Theod. Asselberghs gevoelt zich verplicht, de heer Jean Poels bij zijn aftreden als President, namens allen van harte te bedanken voor de grote belangstelling en moeitevolle zorg, die hij steeds getoond heeft voor de Boerenbond.

Een algemeen bravo doet blijken, dat de menigte met deze woorden instemt.

Alsnu houdt de heer J. VAN WEYDOM CLATERBOS, Zuivel-Consulent te Sittard, zijn aangekondigde lezing over:

Zuivelbereiding, in verband met de oprichting een Stoomzuivelfabriek te Venray.

De heer Van Weydom Claterbos, die beschikt over een helder stemgeluid en een duidelijke be-toogtrant, begon zijn interessante rede, met een woord van dank aan de Voorzitter, voor zijn hartelijk welkom, wenste daarop alle aanwezigen een Zalig Nieuwjaar in hun bedrijf en deelde vervolgens mee, dat de aanleiding van zijn komst alhier is, een bericht uit een courant, dat men in

4 J. C. van Weydom Claterbos was de zoon van J. J. v Weijdom Claterbos – deze laatste is vooral bekend als de *wandelleraar* van de Gelderse Overijsselsche Maatschappij van Landbouw!

Leunen een nieuwe coöperatieve boterfabriek ging bouwen, waarbij de opmerking gemaakt was, of het geen overweging zou verdienen, om de 6 in Venray bestaande boterfabrieken te verenigen tot één grote stoomzuivelfabriek.

Spreker meent, dat thans hiervoor in Venray de tijd is aangebroken; hij heeft met dat doel een bezoek gebracht aan de verschillende fabriekjes, en de nodige gegevens verkregen, en daar om wil hij heden avond de vergaderden eens duidelijk trachten te maken, welke grote voordelen er verbonden zijn aan een Stoomzuivelfabriek, boven die eener bindkracht-inrichting.

Wegens onvoldoende plaatsruimte kunnen wij de gehele rede niet opnemen, hoewel ze echter belangrijk genoeg hiervoor was

Wel kunnen wij gerust melden, dat de heer Claterbos de talrijke vergaderden circa 2 uren lang wist te boeien, en zijn er tevens van overtuigd, dat hij de meesten ook voor zijn zienswijze heeft overgehaald, hetgeen hoofdzakelijk moet worden toegeschreven aan zijn duidelijke uitlegging en overtuigende bewijskracht.

Een verkot relaas laten wij hier volgen: Na een inleiding betreffende de samenstelling der melk, gaf spreker een overzicht over de bereiding der boter van vroeger en tegenwoordig, en kwam tot de conclusie, dat met de centrifuge enorme voordelen behaald zijn, welke voordelen echter nog veel konden vermeerderd worden door de toepassing der stoomkracht.

In hoofdzaak zijn deze voordelen de volgende:

1. Scherper en regelmatiger ontroming en dientengevolge meer boter.
2. Beter kwaliteit boter te verkrijgen door vluggere behandeling, pasteurisering of koken der melk, betere karn, kneder, voldoende water, zuivering der tuiten enz., zodat voor deze boter hoger prijzen besteed worden.
3. Steeds gelijkmatige kwaliteit, waardoor de afnemer genegen blijft, zich hieraan te houden.
4. De afgeroomde ondermelk is beter omdat door het koken alle kiemen van ziekten worden doodgemaakt, waardoor het gevaar van besmetting door tuberculose enz, voor mensen en vee geheel is weggenomen.
5. Zindelijker en vlugger bewerking, want tegenover een ondenoming van 400 liter per uur met handkracht staat ongeveer 2000 liter per uur met stoom.
6. Verdwijnt het koken ook de lelijke smaak der boter in de zogenaamde knolentijd.

In één woord door de stoom-inrichting wordt meer en beter boter verkregen, die ook voor export geschikt is, en blijkens de praktijk, overal op de mijnen van 2 tot 5 cent per kilo duurder betaald wordt.

In het tweede gedeelte zijner rede gaf spreker een berekening der meerdere kosten, welke echter door de meerdere opbrengst nog verre overtroffen werden, het een en ander speciaal toepasselijk op de toestand der boterbereiding in Venray.

Deze verhoogde onkosten zouden jaarlijks bedragen als volgt: rente à 4 pCt, f 800, aflossing van kapitaal f 800, brandstoffen f 1000, onderhoud f 400, te samen f 3000.

Daartegenover staat een vermeerderde opbrengst als volgt: scherpere ontroming *f*3320, beter uitkarnen der botermelk *f*860, betere ondermelk *f*1400, verhoogde boter-prijs à 2 cents per kilo *f*2285, te samen in ronde cijfers *f*7800.

Trekt men hier nu af de *f*3000 voor meerdere onkosten, dan blijft er toch altijd over een voordeel van *f*4800. hetwelk de gezamenlijke boterfabrieken van Venray kunnen behalen. Spreker geeft nog een andere zeer aanemelijke berekening, welke dit meerdere voordeel voor Venray zelfs brengt tot *f*6000 per jaar; dit mag worden aangeschreven.

Nog meerdere voordelen worden opgesomd als minder licht en olie, goedkoper vervoer door groter kwantiteit, terwijl ook juist het verenigen van een grote hoeveelheid boter van dezelfde goede kwaliteit gelegenheid geeft om nog hogere prijzen te verkrijgen, want in Holland b.v. betaalt men tot *f*1.75 per kilo voor gegarandeerde boter.

Aan het werkloon wil spreker niet tornen, hoewel dit door stoom ook kan verminderd worden van *f*3179 tot *f*2126, dus ruim *f*1000 minder. Hij wil echter de mensen, die thans aan de centrifuges werken, niet brodeloos maken, en zou derhalve deze overbodige werkkrachten op andere wijze aan werk helpen, bv. door het controleren der melk op de stallen in de gehuchten, met de zogenaamde ;Gerber-toestellen.

Spreker geeft verder te kennen, dat de inhouding van geld, tot dekking van onkosten welke thans overall 25 cents per 100 kilo melk bedraagt, ook aan de stoomfabriek hetzelfde blijft; rekt men dat in Venray in het laatste jaar verwerkt is 3.180.000 kilo melk, dan vertegenwoordigt dit een bedrag van *f*7950.

Worden nu hiervan betaald, de lopende onkosten, als werklonen, meerdere brandstoffen, pakmaterialen enz. ten bedrage van *f*4350, dan kan het overschot gebruikt worden voor het vervoer der melk naar de, fabriek, waarvoor spreker de kosten berekent aan *f* 11 per dag of circa *f*3500 per jaar, van welke laatste cijfers hij echter niet geheel zeker is.

De fabriek haalt dan de melk van alle deelnemers aan huis af en brengt de ondermelk melk gepasteuriseerd (gekookt) terug, voor 25 cents per 100 kilo, onverschillig of men dicht bij de fabriek woont of ver af, dit blijft voor allen hetzelfde.

Door het voorlezen van verschillende staten betrekking hebbend de gemaakte boterprijzen aan de stoomzuivelfabrieken te Schimmert, Ottersum, Nuth, Horn en Tungelroy, toont spreker verder duidelijk aan, dat een stoomfabriek in Venray 7 á 8000 gulden meer kan opbrengen dan de nu bestaande handkrachtfabrieken.

Spreker vraagt nu, alvorens te eindigen, of de besturen der Venrayse Boterfabrieken op de grondslag, door hem voorgesteld, (zijnde: 25 cts. onkosten per 100 kilo melk, melk afhalen en gekookt terugbrengen, en verder uitbetaling der boterprijzen, welke de fabriek maakt) meer van de zaak willen vernemen. Zo ja, dan is hij bereid alle verlangde toelichtingen te geven.

Aangaande de geldkwestie stelt spreker allen gerust; er wordt van niemand der deelnemers een halve cent gevraagd; de gelden voor de bouw en inrichting der nieuwe fabriek kunnen elders opgenomen werden, en intrest en aflossing worden betaald van de meerdere geldopbrengst.

(De aanwezige besturen van 5 fabrieken melden zich aan en zullen na afloop der vergadering nader met de spreker confereren.)

Deze richt verder het dringend verzoek tot de besturen der fabrieken te Leunen en Heide, om niet door te gaan met bouwen, en die gelden te sparen.

(Een der bestuursleden van Leunen deel mee, dat met het aanvoel der bouw materialen reeds is opgehouden.)

Spreker eindigt zijn belangwekkende rede met de herhaalde verzekering, dat hij steeds bereid is om de nodige inlichtingen te geven en ingebrachte bezwaren te weerleggen, en spreekt de vurige hoop uit, dat men na rijp beraad tot het inzicht mag komen, dat een Stoomzuivelfabriek in Venray nodig en nuttig is.

(Langdurig applaus.)

De heer Jean Poets bedankt de geachten spreker voor zijn lange maar interessante rede, en maakt de opmerking, dat zolang de Boerenbond bestaat, nog geen enkele vergadering heeft plaats gehad, welke zo succesvol was als heden: bij hoopt dan ook van harte, dat de heer van Weydom Claterbos mag slagen in zijn pogingen, en dat hier spoedig een schone Stoomzuivelfabriek mag verrijzen, ten belange en nutte van Venray en zijn nijvere boerenstand.

Met de Christelijke groet G. zij J. C. wordt de vergadering gesloten, welke ruim 3 uren geduurd heeft.

In de vergadering, welke direct daarop gehouden werd door de besturen der Boterfabrieken met de heer Claterbos, werd besloten op Woensdag 13 Januari een gezamenlijk bezoek te brengen aan de Stoomzuivelfabriek te Ottersum.

Verder stelde de heer Claterbos zich bereid, om op ieder der gehuchten nog eens te spreken voor de leden der fabrieken en wel als volgt:

Donderdag	14 Jan om 6 uur te Merselo.
Vrijdag	15 Jan. om 5 uur te Oostrum.
Maandag	18 Jan, om 6 uur te Leunen.
Dinsdag	19 Jan. om 6 uur aan de Heide.
Woensdag	20 Jan. om 5 uur aan het Overbroek,

terwijl tevens werd goedgevonden, dat de gezamenlijke besturen der Boterfabrieken nog eens met de Zuivelconsulent zouden vergaderen op Zondag 17 Januari 's avonds om 6 uur in het café van den heer J. Kerops te Venray.

Het kan niet ontkend worden, dat de heer Van Weydom Claterbos zich voor deze zaak een buitengewone moeite en opoffering getroost en zich dus in 't belang onzer landbouwers bijzonder verdienstelijk maakt. Wij hopen dan ook van harte dat zijn moeite door een volledig succes moge bekroond worden. En hieraan valt wel haast niet meer te twijfelen.

Immers, wij vernemen dat de Besturen, die een bezoek brachten aan de fabriek te Ottersum, hiervan uiterst voldaan waren en niet genoeg de keurige inrichting enz. konden roemen.

Met grond mag dus verwacht worden, dat de landbouwers van Venray wel tot deze belangrijke stap zullen besluiten.

H. M.

Peel en Maac, 1904-01-23; p. 2/4

- Zondag bad in het café van den heer Kemps alhier de aangekondigde vergadering plaats van de besturen der 6 boterfabrieken te Venray met den heer J. van Weydom-Claterbos, Zuivel-Consulent in Limburg.

Naar wij vernemen werden in die vergadering verschillende vragen besproken en daarna een reglement voor de op te richten Stoomzuivelfabriek behandeld. Verder werd besloten, op Zondag den 24 Januari, des namiddags 5 uur, in de Muziekzaal, het Reglement voor alle veehouders van Venray nader te verklaren.

De veehouders en veehoudsters, welke na, het hooren van het reglement, geneigd zijn de melk aan de op te richten Stoomzuivelfabriek te leveren, kunnen dan in de week van 25 tot 30 januari als lid toetreden, door te teekenen bij de bestuursleden hunner fabriek.

Wij twijfelen er geen oogenblik aan, of alle veehouders van Venray zullen Zondag, avond om 5 uur in de Muziekzaal verschijnen, om de uiteenzetting der statuten te vernemen.

Naar aanleiding van het gerucht, als zou de stoomboterfabriek gebouwd worden aan den grintweg naar Leunen, vernemen wij uit goede bron, dat dienomtrent nog niets met zekerheid bepaald is.

Peel en Maas, 30/01/1904; p. 2/4

OIRLO. Zondag hield onze Cooperatieve Roomboterfabriek hare jaarlijksche vergadering in het schoollokaal.

Uit het verslag bleek dat verwerkt werd: over het jaar 1903: 327250 kg. melk, waarvan geleverd werden aan de mijn te Maastricht 13117 kg. boter; aan uitgaven werden besteed f 441,42 zoodat na aftrek van alle kosten nog in kas bleef f 21,11.

De Stoomzuivelfabriek te VENRAY.

Zondag had in de Muriekzaal nogmaals een druk bezochte vergadering van veehouders plaats, ter bespreking van de statuten der op te richten Stoomzuivelfabriek.

De heer Van Weydom Claterbos roept alle aanwezigen van harte het welkom toe, en meent, met het oog op de overal gehouden vergaderingen in de gehuchten, dat ieder belanghebbende thans wel op de hoogte zal zijn van de aanhangige plannen.

Alvorens echter over te gaan tot verklaring van het reglement, acht spreker zich verplicht er op te wijzen, dat zij, die het bouwen van twee stoomfabrieken in plaats van één, voor Venray voordeliger achten, het ver mis hebben. Hij moet dit beslist ontraden.

Ook zijn er mensen, die menen anderen de raad te moeten geven, om niet toe te treden als lid der fabriek. Volgen zij dien raad op, en willen zij later toetreden, dan moeten zij entreegeld betalen. De raadgevers zullen dan wel niet te vinden zijn om hun dit geld te vergoeden.

Spreker geeft hierop een duidelijke uiteenzetting van het reglement.

Ten slotte worden aan de Besturen der fabrieken volmachten uitgereikt, waarop vóór Woensdag 27 Januari de leden en niet-leden van de 6 fabrieken op de gehuchten hun naam als deelnemer kunnen tekenen, en een tweetal personen machtigen, om namens hen de akte van oprichting der Coöperatieve Stoomzuivelfabriek te passeren, hetwelk Woensdag zou geschieden.

Woensdagavond werd onder grote belangstelling ten huize van de heer J. Kemps de akte van oprichting der Coöperatieve Stoomzuivelfabriek „*Venray*” gepasseerd.

Blijkens de overgelegde lijsten door de Bestuursleden der thans bestaande fabrieken, zijn toegetreden als volgt:

Heide	57 leden met	205 koeien.
Leunen	61 „	184 „
Lull en Dorp	81 „	265 „
Mercelo	32 „	123 „
Oirlo	28 „	108 „
Overbroek	43 „	151 „
<hr/>		
Te zamen	302 leden met	1036 koeien.

De heer Van Weydom Claterbos wenste de gemeente Venray geluk met dit genomen besluit, dat ongetwijfeld zal strekken tot voordeel en meerderen bloei van den boerenstand.

Verder werd medegedeeld, dat voor de Statuten de Koninklijke goedkeuring zal worden aangevraagd, en deze alsdan worden opgenomen in de „Staatscourant”.

Alvorens hiertoe echter over te gaan, zal nog gedurende 14 dagen gelegenheid gegeven worden om als lid der Coöperatieve Stoomzuivelfabriek toe te treden.

Het lang besproken denkbeeld is dus een feit geworden: de Stoomzuivelfabriek zal in Venray tot stand komen,

Met de heer Claterbos zijn wij ook van gevoelen dat deze inrichting in 't belang der boeren is, en daarom begroeten wij met vreugde het genomen besluit.

Hulde dient hiervoor gebracht te worden, aan de heer Van Weydom Claterbos, die moeite noch kosten gespaard heeft, om het goede doel te bereiken, naar wij hopen ten zegen van Venray.

=====

Peel en Maas, 06-02-1904; p. 2/4

Geachte Redactie van PEEL EN MAAS!

Naar aanleiding van de oprichting eener Stoomzuivelfabriek in Venray, verzoek ik u beleefd om een klein plaatsje in uw geacht blad.

Met grote belangstelling en tevens met het volste vertrouwen zien wij deze grootse onderneming tegemoet, als zijnde in het welbegrepen belang der veehouders.

Het komt mij echter voor, dat hier een woord van hulde niet mag onthouden worden aan de hooggeachte Zuivelconsulent, de Weled. heer Van Weydom Claterbos, die het initiatief nam tot deze verbetering.

Dat zijn woorden als een kostbaar zaad hier in goede aarde zijn gevallen, bewijst het grote aantal veehouders, die zich als deelnemers hebben aangemeld.

Wanneer we dan eindelijk op een der best geschikte middelpunten van onze gemeente de Coöperatieve Stoomzuivelfabriek „*Venray*” zien verrijzen, dan zullen wij met nog meer waardering inzien, welk groot nut verbonden is aan eendrachtige, broederlijke samenwerking.

Moge dan in de toekomst onze vereniging worden: „Door eendracht groot en door samenwerking machtig”, tot geluk en welvaart van de landman.

Dit is hetgeen ik mij voorstel, en aan het welslagen valt niet te twijfelen.

Aan U, geachte Redactie, mijn dank voor de plaatsing.

Q.

Castenray, 1 Febr. 1904.

=====

Stoomzuivelfabriek.

Op **Zondag 13 Maart** a. s. bestaat gelegenheid tot teekenen van het **Ledenregister**, voor hen die de volmacht reeds geteekend hebben, van 1 tot 3 uur namiddag in het Fabriekslokaal te Lull, en van 4 tot 5 uur bij THIELEM.

Verder wordt van 5 tot 6 uur bij Thielen nog gelegenheid gegeven tot toetreding als lid, voor hen, die nog niet geteekend hebben, benevens ook van den Brabander, Smakt, Merselo, Holthees, Geisteren, Maashees enz.

Diegenen, welke Zondag onverhoopt verhinderd mochten zijn, kunnen zich MAANDAG ter gelegenheid van de Markt nog vervoegen bij den heer

Louis Raedts.

— Zondag avond heeft alhier weer eene vergadering plaats gehad van bestuursleden der verschillende centrifuges in deze gemeente met den heer van Weydom Claterbos, in zake de oprichting der Stoomzuivelfabriek.

Wegens onbekendheid hiermede konden wij de vergadering niet bijwonen, en moet dus een volledig verslag achterwege blijven.

Naar aanleiding van een bericht in het *V. N.* meldt een inzender uit Castenray ons, dat alstoen met algemeene stemmen besloten is, de fabriek te bouwen in het centrum der gemeente aan den grooten weg van Leunen van Venray.

Deze week circuleeren de lijsten ter teekening van het ledenregister.

Wij vestigen dienomtrent de aandacht van belanghebbenden op achterstaande advertentie van den heer Louis Raedts.

Goed water om Boter te kneden.- Onbekende schrijver!

In een Americaansch vakblad „*Hoards Daisyman*” wordt medegedeeld, dat op een boerderij, welke bekend stond dat daar aan de boterbereiding de meeste en nauwkeurigste zorg besteed werd, niettegenstaande die zorg de kwaliteit hoe langer hoe minder werd.

Tevergeefs werd natuurlijk naar de oorzaak gezocht en eindelijk gevonden, dat het water, waarmee de boter gewassen en gekneed werd, niet meer van die goede hoedanigheid was als in den beginne en bacteriën bevatte, die schadelijk op de boter werkten.

Men ging er nu toe over het water te pasteuriseren, en nadat dit goed afgekoeld was en weer gebruikt werd was de kwaal genezen.

Wij behoeven er niet op te wijzen van hoeveel belang het is goed water voor het uitkneder der boter te bezigen.

Als in Venray een nieuw boterfabriek zal gebouwd worden, mag men ‘t water op de plaats waar men bouwt, wel aan een degelijk onderzoek onderwerpen, met dit onderzoek is het volstrekt niet bewezen, dat het water ten allen tijde, na verloop van enige jaren nog van dezelfde kwaliteit is en daarom willen wij de aandacht vestigen dat op plaatsen, hetzij dan op boerderijen of aan boterfabrieken, waar men verkeerden smaak of eigenschappen aan de boter ontdekt ook het water, dat bij het botermaker gebruikt wordt, laten onderzoeken.

Is zulks dan door pasteuriseren te verhelpen, dan bedragen de kosten, daar waar stoom gebezigd wordt, niet veel.

Oprichtingsvergadering *Venray*

In de op Zondag 27 Maart gehouden eerste algemene vergadering de coöperatieve stoomzuivelfabriek kan de zuivelconsulent, die de vergadering leidde het welkom toeroepen aan de talrijk opgekomen leden en belangstellenden. Van de gelegenheid om kosteloos toe te treden maakten een 25tal personen gebruik zodat de vereniging thans ruim 200 leden telt.

Na de mededeling dat de statuten in de Staatscourant hebben gestaan, *wentelt* de zuivelconsulent allen geluk met de nieuwe vereniging.

Besloten wordt, dat het bestuur zoals dit voorlopig gekozen is zal onderzoeken in hoeverre en onderling bloedverwantschap bestaat.

In de eerstvolgende algemene vergadering zal een voordracht van 5 commissarissen aan de vergadering worden aangeboden.

Elk lid zal een gedrukt exemplaar ontvangen van de Statuten der vereniging en van het huishoudelijk reglement, zoals dat in deze vergadering werd vastgesteld.

De keuze van het bouwterrein geheel overgelaten aan het voorlopig bestuur binnen 2 maal 24 uur moet echter de keuze gedaan zijn.

Betreffende het crediet benodigd van den bouw laat de vergadering op voorstel van dan heer V. Fonck de commissie de vrije hand.

Zij krijgt blanco crediet.

Nader kunnen wij berichten, dat na afloop der algemene vergadering de voorlopige commissie bijeen bleef en de heren L. Raedts en J. Wilms aanwees om Maandagmorgen met de zuivelconsulent, te informeren naar de verschillende bouwterreinen.

Vastgesteld werd, dat zij die vooraf op Woensdag 6 April hun naam zetten in het ledenregister dit nog kosteloos kunnen doen, terwijl na 6 April 50 cent per koe moet betaald worden.

Dinsdagmorgen vergaderde de Commissie bij Jean Kemps en werd na langdurige bespreking zonder stemming te bouwen aan de weg naar Leunen. op een stuk grond van F. Voermans, de enige plaats, waar goede afloop van water te vinden is.

De belangstelling wordt steeds groter, ieder dag melden zich nieuwe leden aan.

Onze landbouwers wensden wij veel succes met deze onderneming en brengen een woord van hulde en dank aan de heer Van Weijdom Claterbos. die geen moeite ontzien heeft om zo een groots plan tot stand te brengen.

COOPERATIEVE
STOOMZUIVEL FABRIEK
VENRAY.

Ingevolge besluit der Vergadering van Zondag 27 Maart kunnen zij die als lid wenschen toe te treden het

Leden-Register

kosteloos teekenen tot en met **Woensdag 6 April** van af **Donderdag 7 April** moet **50** cent per koe worden betaald.

Het register ligt in 't Hotel de Gouden Leeuw te Venray.

TE KOOP
Een partij van ongeveer
10,000 STEENEN,
aan inkoopsprijs.

De steenen staan nabij de Boterfabriek van Leunen.

HET BESTUUR.

Aanbesteding.

Het Bestuur der Coöperatieve Stoomzuivelfabriek te Venray is voornemens op **Maandag 2 Mei 1904**, des 's nam. ten 3 ure **juist**, in het hotel «de Gouden Leeuw», publiek aan te

BESTEDEN.

Het bouwen eener stoomzuivelfabriek met directeurswoning en paardenstal.

De teekening ligt van af Dinsdag 26 April ter inzage in genoemd hotel, alwaar het bestek verkrijgbaar is tegen betaling van f 2.

Aanwijzing ter plaatse op den dag der besteding te 11 uur voormiddags.

Bestek en inlichtingen zijn tevens te bekomen ten huize van den bouwkundige J. Cleven te Nieuwstadt.

Het Bestuur.

Aanbesteding.

Het Bestuur der Coöperatieve Stoomzuivelfabriek te Venray is voornemens op **Maandag 9 Mei 1904**, des 's nam. en 3 ure **juist**, in het hotel «de Gouden Leeuw», publiek aan te

BESTEDEN.

Het bouwen eener stoomzuivelfabriek met directeurswoning en paardenstal.

De teekening ligt van af Dinsdag 26 April ter inzage in genoemd hotel, alwaar het bestek verkrijgbaar is tegen betaling van f 2.

Aanwijzing ter plaatse op den dag der besteding te 11 uur voormiddags.

Bestek en inlichtingen zijn tevens te bekomen ten huize van den bouwkundige J. Cleven te Nieuwstadt.

Het Bestuur.

Burgemeester en Wethouders van Venray,

brengeu ter openbare kennis, dat ter gemeentesecretarie ter inzage ligt een verzoek met bijlagen van L. Raedts, loco voorzitter der Coöperatieve Stoomzuivelfabriek Venray te Venray om vergunning tot het oprichten van eene **Coöperatieve Stoomzuivel fabriek** op het perceel kadastraal bekend in sectie C no. 4771.

Op Vrijdag den 20 Mei a. s. des voorm. 11 ure, zal ten Raadhuize gelegenheid bestaan bezwaren tegen dit verzoek in te brengen en deze mondeling en schriftelijk toe te lichten.

Zowel de verzoeker, als zij, die bezwaren hebben kunnen gedurende 3 dagen voor het bovengemelde tijdstip op de Secretarie der gemeente kennis nemen van de ter zake ingekomen schrifturen.

Venray, den 3 Mei 1904.

De Burgemeester voornoemd,
H. ESSER.

De Secretaris
STOOT.

De Burgemeester van Venray

Brengeu ter openbare kennis, dat naar aanleiding van Art. 39 van het Reglement op de Waterlossingen in het Hertogdom Limburg door de
Coöperatieve

Stoomzuivelfabriek Venray

te Venray vergunning is gevraagd, om het water komende uit die Stoomzuivelfabriek te laten uitloopen in de waterlossing, genaamd „de Waterlaat de Scheide”, nabij het perceel van Martinus Derickx te Leunen.

— Bij de Maandag gehouden aanbesteding van de Stoomzuivelfabriek met directeurswoning en stalling in het Hôtel „de Gouden Leeuw” waren slechts vier deelnemers, die inschreven als volgt :

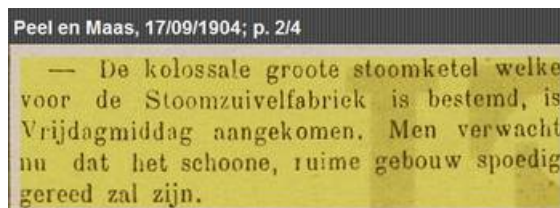
L. Wijnhoven f. 15910.

Mich. Jacobs „ 15700.

G. Ambrosius „ 15570.

W. Wijnhoven f 15510.

Alle vier zijn inschrijvers van Venray, aan den laatsten inschrijver is het werk gegund.

Peel en Maas, 01-10-1904; p. 2/4

Ingezonden.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.

Geachte Redactie van PEEL EN MAAS!

Voor opname van het onderstaande, in U veel gelezen blad, zoudt U mij ten eerste verplichten.

Onze Coöperatieve Stoomzuivelfabriek „*Venray*” nadert hare voltooiing.

Nog enige weken en het tijdperk zal aanbreken, waarop we de vruchten zullen mogen gaan plukken van het grote en schone werk, dat hier in de afgelopen zomer is tot stand gebracht.

Dat door eendracht en samenwerking veel, ja nagenoeg alles kan verkregen worden bewijst ons immers het ruime en kolossale gebouw, dat we daar in Leunen op het schoonste middelpunt van onze gemeente hebben zien verrijzen en zeker het komende nageslacht nog vaak zal doen herinneren aan de broederlijke geest en eensgezindheid die hier in onzen tijd geheerst heeft.

Ja geachte lezer, wanneer we hier eens met een ernstige blik zijn ogen laat weiden, over onze uitgestrekte en welvarende gemeente Venray, moet dan niet ieder oprecht landbouwer en veehouder met het volste recht zijn tevredenheid betuigen en als ‘t ware met voldoening nederzien op deze schone onderneming?

Hoe aangenaam en welgevallig is het toch, als ware broeders samen te werken aan een vereniging, waarop onze gehele toekomst berusten moet.

Voortaan zullen wij dan ook in de gelegenheid gesteld worden, de melk onzer koeien, welk aantal thans de 800 bereikt heeft, geregeld op te zenden naar, genoemde inrichting, om daar, onder leiding van een bekwaamen Directeur en een ijverig dienstpersoneel verwerkt te worden tot een zuivelproduct, dat zeker elke concurrent het hoofd zal kunnen bieden.

Het lijd dan ook geen twijfel of velen die tot heden toe nog verzuimden hun namen te tekenen in het ledenregister, zullen toch weldra gebruik maken van deze gelegenheid zo als ze dit gedaan hebben in de beginne op de rondgaande lijsten tenminste wij hopen er het beste van.

Ik mag hier echter niet vergeten nogmaals een woord van eer en hulde te brengen, aan onzen geachten zuivelconsulent, de Weled. heer van Weijdom Claterbos, die het prachtig initiatief nam tot deze verbetering, die deze grootste instelling zo manmoedig heeft aangedurfd en tot stand weten te brengen, dank zij de krachtige medewerking van zovele veehouders uit de verschillende gehuchten, aan wien, genoemde consulent niettegenstaande zijn machtige stem toch geheel en al hun vrijen wil gelaten heeft.

Moge dan ook de werkzaamheden dezer schone en zeer zeker bloeiende vereniging, steeds onder Gods zegen berusten en in de toekomst de rijkste vruchten afwerpen, tot meerdere eer en roemvolle welvaart van de Venrayschen landman.

Dit is toch zeker de wens van ieder onzer ingezetenen.

Aan U geachte redactie hij voorbaat mijn oprechten dank voor het hier geplaatste, waarbij ik mij hoogachtend noem Uw trouwen vriend.

J. G.

=====

Benoeming personeel

Maandag 3 October vergaderde het Bestuur der Coöperatieve Stoomzuivelfabriek.

Benoemd werden de 3 hoofdwerklieden der boterfabriekjes te Heide, Leunen en Overbroek om in de nieuwe fabriek te werken.

Verder stelde het Bestuur voorlopig de lijsten vast van de melkritten om vermoedelijk 23 October het vervoeren der melk aan te besteden.

Het Bestuur meende, alvorens de melkritten vast te stellen nog de gelegenheid te moeten geven om tot de fabriek te kunnen toetreden.

Zoals uit achterstaande advertentie blijkt kan men nog tot Dinsdag 18 October daags na markt-dag, kosteloos lid worden. De melk van tien die tot dien datum toetreden zal nog worden afgehaald.

Is het melkrijden aanbesteed dan kan in de weg, door de melkkarren genomen, in het eerste halfjaar geen verandering meer gebracht worden.

Zij die na 18 October toetreden zullen bovendien per koe een entréegeld door de vergadering vast te stellen moeten betalen.

Tevens werd benoemd tot directeur der *Coöperatieve Stoomzuivelfabriek „Venray”* de heer F. Verkley, thans sedert 1899 directeur der Stoomzuivelfabriek te Oosterhout.

=====

ADVERTENTIEN.

COOPERATIEVE
STOOMZUIVEL FABRIEK
VENRAY.

Aanbesteding.

Het Bestuur van voornoemde inrichting is voornemens op **Woensdag 2 November 1904** des namiddags 3 uur, ten huize van den heer J. KEMPS aan te besteden :

Het rijden der melk.

De lijsten der melkritten en voorwaarden liggen vanaf 28 October ter inzage in den "Gouden Leeuw"; alwaar Zondag 30 October van 4 — 5 uur nader inlichtingen worden verstrekt.

HET BESTUUR

COOPERATIEVE
STOOMZUIVEL FABRIEK
VENRAY.

Zondag 13 October a. s.

des namiddags 3 uur, (voor de algemeene vergadering in de Muziekzaal.)

zal in het café van den heer J. KEMPS, worden AANBESTEED :

Het transport van boter, manden, kolen en verdere benodigdheden.

HET BESTUUR.

— Zondagmiddag om 3 uur had voor rekening van de Stoomzuivelfabriek in het café van den heer J. Kemps de aanbesteding plaats van het rijden van boter, steenkolen en ledige manden. Er was veel belangstelling en er werd sterk geconcurréerd. Het rijden der boter, iederen Maandag en Donderdag, werd aangenomen door P. Jeurissen, telkens 15 tot 20 manden, per keer voor 75 centen en het lossen en naar de fabriek brengen van een wagon steenkolen voor f 4,45. De ledige manden werden nog niet geguud.

UITSLAG

der algemene vergadering van de Stoomzuivelfabriek „Venray”

Zondag namiddag om 5 uur vergaderden de leden der Stoomzuivelfabriek „Venray” in de Muziekzaal.

De heer van Weydom Claterbos, zuivelconsulent opende de vergadering. Na aflezing der presentielijst bleken, met de volmachten 209 leden tegenwoordig te zijn.

De heer L. Raedts leest de notulen der vorige vergadering voor, welke worden goed gekeurd.

Verder gaat men over tot de behandeling der volgende punten:

Stand der vereniging.

Er zijn op dit ogenblik 272 leden, met ongeveer 900 koeien.

Melklevering van Maashees en Holthees.⁵

De heer Claterbos zegt, dat hij tweemaal pogingen aangewend heeft, om de inwoners van Maashees als melkleveranciers te winnen maar het scheen dat ze hem daar niet goed begrepen hadden. Met Holthees was hij beter geslaagd en had daar 13 leden aangeworven, die een half jaar op proef hun melk wilden leveren. Wordt goedgevonden.

Opening Fabriek.

Wijl de fabriek nog niet geheel klaar is, zal men later een dag bepalen, waarop alle leden de fabriek in werking kunnen zien. Verder wordt besloten om de eerste dagen alleen de leden van Leunen te laten leveren.

Melkrijden.

Spreker zegt dat er voorlopig 15 melkritten zijn aangenomen. Misschien zullen er wel zijn, die hierin enige verandering in willen hebben doch deze is moeilijkom direct uit te maken hoe deze het beste uitkomt. Enige leden vragen waar ze de melk moeten leveren, anderen of de melk niet langs hun huis kan komen. Hiervan wordt aantekening gehouden en worden verzocht na de vergadering zich bij het bestuur aan te melden.

Uitbetaling der gelden aan de leden

Om de 14 dagen ontvangt ieder lid een afrekenboekje een geldzakje in een gesloten kistje met de melkkar.

Benoeming Beheerder en Personeel.

Benoemd zijn de heren F. Verkley, uit Oosterhout als Beheerder, welke 15 Nov. jl. in dienst is getreden. R. Leimmens, assistent beheerder, H. Peeters als botermaker, A. Claessens centrifugist, Fr. Swinkels machinist en G. Vogelzangs melkmeter.

5 Twee plaatsjes net over de grens in Noord-Brabant geen fabriekjes.

Boter terugnemen door leden.

Iedereen, die melk levert aan de fabriek, kan tegen afgifte van een bon, waarop het nummer staat, dat het lid draagt, aan de fabriek voor eigen gebruik tegen denzelfde prijs als het fabriek uitbetaald, doch niet meer dan 3 K.G. per week. Zij die geen leveranciers zijn, betalen 2 ct. meer per kg. Mocht een lid, boter, aan een niet lid afstaan dan betaalt hij 10 ct. boven de gewone prijs.

Melktransporttuiten.

Aldegenen die nog goede tuiten hebben kunnen die gebruiken mits ze proper en in een goede toestand verkeren. Spreker is er voor dat allen dezelfde tuiten zouden hebben en toont een paar modellen. Deze kosten fabrieksprijs, waarvoor de leden ze kunnen krijgen, van 20 liter f4,25 en van 25 liter f4,90 met contante of op afbetaling. Een lid maakt de opmerking of deze tuiten niet in Venray gemaakt kunnen worden, waarop de heer Claterbos antwoordde, dat hiernaar zal geïnfomeerd worden en waar men het best terecht komt, zal men natuurlijk gaan. Hij verzocht de leden voor jl. Woensdag op te geven hoeveel tuiten zij nodig hadden.

Melkteemsen.

Dat de melk zuiver aan het fabriek komt is een eerste vereiste en dat men goede melkteemsen (zijschotels) heeft. Spreker heeft een model dat heel praktisch is ingericht en voor de leden wel geen bezwaar ter aanschaffing zal zijn, daar het zowat 50 tot 60 cents per stuk kost.

Instructie melkrijders en personeel.

De heer Claterbos stelt voor deze instructie op het fabriek ter lezing te leggen, welke wordt goedgevonden.

Daarna deelt hij mede de salarissen van het personeel : Assistent-directeur f7,50, Botermaker, centrifugist en machinist elk f6,- en de melkmeter f3 per week, plus nog premiën.

De heer C. zegt, dat volgens art. 11 van het huishoudelijk Reglement een lid tijdelijk ontheffing kan krijgen voor het leveren van melk, mits daarvoor gegronde redenen zijn. Hiervoor vraagt men een bewijs bij de leden van het bestuur op de gehuchten.

Instructie Directeur (Beheerder).

Het salaris bedraagt f25 van elk voltal 25 koeien, doch niet hoger dan f1000, benevens vrije woning, brand, licht en gebruik van melk en boter.

Aan hem is het beheer der fabriek opgedragen. De instructies werden goedgekeurd.

Benoeming commissie voor de melkvervalsing.

Door het bestuur werden voorgedragen als bestuursleden P. A. Jacobs en L. M. Vollenberg, welke bij stemming gekozen werden.

Op een dezer stembriefjes werd deze aanmerking geplaatst, dat er vele leden tegen waren, dat de Directeur gratis melk en boter geniet.

De heer Claterbos zegt, dat het hem speet dat zulk een aanmerking op een stembriefje voorkomt, waarom niet openlijk vooruitgekomen toen dit punt behandeld werd nu eenmaal het salaris van de Directeur bepaald en vastgesteld is, valt daaraan niets meer te veranderen, hij verklaart verder de redenen waarom het Bestuur 't zo heeft voorgesteld.

Machtiging tot het uitgeven van obligaties.

Wordt goedgevonden aan de Directeur, desverlangd voor de f3000 die hij als waarborgsom moet storten, 30 obligaties van 100 gld, uit te reiken.

Benoeming Raad van Commissarissen.

Voorgesteld en gekozen werden met alg. stemmen de heer H. Esser, eere-voorzitter, F. vd. Boogaart, H. Janssen, J. Poels, J. Stoot en H. Trynes, commissarissen.

Voorwaarden toetreding nieuwe leden.

De gratis intekening wordt nog opengesteld tot 20 november, daarna moet voor de eerste maand 50 cent per koe betaald worden en nadien een gulden.

Verkiezingen nieuw bestuurslid Castenray

Wegens ontslagname van Jenniskens wordt Rambachs gekozen.

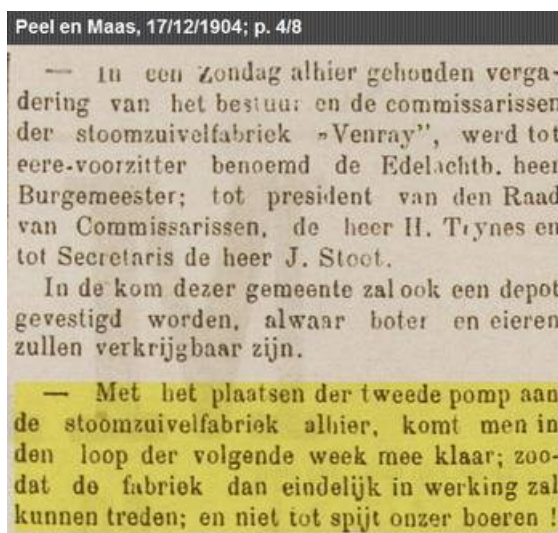
Daarna deelt de heer C. mede, dit voor leden Dag. Bestuur zijn aangewezen de heren L. Raedts, voorzitter, G. Wismans en W. Willems.

Hierna stelt spreker de vraag of er nog iemand iets te zeggen of te vragen heeft want er zullen geen alg. vergaderingen meer gehouden worden voor mei of juni a. s.

Ten slotte betuigde de heer Claterbos zijn oprechte dank aan de leden der Stoomzuivelfabriek voor de trouwe opkomst en dat zijn streven zou zijn om in alles de belangen der fabriek te steunen en te behartigen.

Verder worden de gedrukte exemplaren der statuten en het huishoudelijk reglement uitgereikt. Op het reglement staat het nummer van het lid, welk nummer ieder op zijn tuiten moet hebben.

Daarna werd de vergadering gesloten.

— Blijkens achterstaande advertentie zal de Stoomzuivelfabriek "Venray" op Maandag 2 Januari 1905 in werking treden.

Van dien dag af zullen alle leden hunne melk kunnen leveren.

A. s. Woensdag zal men reeds eene proef nemen, terwijl daags daarna met de melk van Leunen een begin zal worden gemaakt.

Als een bijzonderheid kan vermeld worden dat de tweede nieuwe pomp, welke nu klaar is, volgens gedaan onderzoek 30.000 liter water per uur kan geven.

ADVERTENTIE.

STOOMZUIVELFABRIEK

Het Bestuur van de Stoomzuivelfabriek "VENRAY", bericht hiermede aan de belanghebbenden, dat met

het leveren der melk

op **Maandag 2 Januari 1905** zal begonnen kunnen worden.

In de loop dezer week zal aan de leveranciers nog nader bericht hiervan worden gegeven.

De Directeur.

1905

1905

2 Februari 1905 werd de fabriek officieel in gebruik genomen. Het aantal leden-melkveehouders bedroeg 302, die tezamen 1.036 koeien hielden.

De totale bouwkosten van de fabriek, inclusief inventaris, bedroegen bij de ingebruikneming f 39.279,59.

De uitbetalingsprijs aan de leden, gedurende de eerste 16 maanden dat de fabriek in werking was, bedroeg per 100 kg melk bruto f 4,435 en netto f 4,185.

Peel en Maas, 14/01/1905; p. 2/4

SITTARD. De heer Joh. C. van Weydom Claterbos, zuivelconculent voor Limburg, die, zooals men weet, door het Landbouwkundig genootschap voor Drenthe, benoemd is tot zuivelconsulent voor die provincie, zal met 1 Februari onze stad verlaten, om zijn nieuwen werkkring te aanvaarden.

Peel en Maas, 04/02/1905; p. 2/4

— Onze gemeente werd dezer dagen met een bezoek vereerd van den Directeur-Generaal der afdeling Landbouw, van het dep. van W. H. en N., den heer H. J. Lovink.

De verschillende ontginningen en proefvelden hier in Venray werden door hem bezocht, alsmede het nieuwe Stoomzuivelfabriek alhier; Z. H. E. Gestr. gaf ten zeerste zijne tevredenheid te kennen over de inrichting dezer fabriek.

Peel en Maas, 30/09/1905; p. 3/4

Aanbesteding.

DE COOPERATIEVE

STOOMZUIVEL FABRIEK

„VENRAY”

maakt bij deze bekend dat op **Dinsdag 17 October a. s.** des nam. 4 uur ten huize van den heer J. KEMPS de

Heraanbesteding

der **Melkritten** zal plaats hebben.

Veehouders welke nog lid wenschen te worden en met 1 November melk wenschen te leveren, gelieven zich voor dien tijd aan te melden ten kantore der fabriek, daar met de aanbesteding het afhalen der melk moet geregeld worden.

HET BESTUUR.

1906

Peel en Maas, 28-04-1906; p. 2/4

Zondag hield de Weled, heer Jacq. Timmermans, secretaris der centrale commissie ter veeverbetering in Limburg een lezing in de Muziekzaal over de gezondheid van het vee en controle vereniging van zeer eenvoudige aard.

De spreker gaf te kennen dat het hem zeer veel genoegen deed een lezing te houden voor de veehouders van Venray.

Te meer nu hier de stierhouderij in 8 districten verdeeld is en in ieder district een prachtige stier staat, ter dekking van vee, wier prachtexemplaren door vele Limburgse gemeenten benijd werden.

Op een duidelijke wijze besprak hij het doel van de boer, om zijn vee gezond tot houden en wat hij moet doen om besmettelijke ziekten, zoals pokken tegen te gaan en zoveel mogelijk te beteugelen.

Door de regering wordt hieraan een flinke vergoeding toegekend mits de lijdende koeien hoog genoeg geschat worden.

Hij spoorde de veehouders aan de stallen zindelijk en luchtig te houden, wijl vochtige, onreine stallen broeinesten zijn van allerhande ziekten.

Bij te weinig plaatsruimte op de stallen is de temperatuur gewoonlijk te hoog.

De dieren staan meestal met klamme natte haren, de minste tocht zal een nadelige invloed op zulke dieren uitoefenen

Een stal moet een gelijkmatige warmte hebben van 15 - 17° Celsius, door een goede luchtverversing wordt de melkproductie zeer bevorderd.

Een flinke huidverpleging en zindelijk ligplaats brengen het hunne er ook toe bij.

Bij ziek vee zorg men vooral, dat het van het gezonde verwijderd word.

Ten slotte gaf spreker enige nuttige wenken, op welke manier men de opbrengst van goede melk en veel vetgehalte kan bevorderen en stelde voor, dat het voor iedere boer een vereiste is de melk van iedere koe afzonderlijk bij de stoomzuivelfabriek „Venray” ofwel hij een der bestaande handcentrifuges te laten controleren.

Na afloop dezer praktische lezing sluit de President de heer H. Wismans de vergadering met de gebruikelijke groet.

Gevraagd : een flinke Werkman,

aan de Stoomzuivelfabriek „VENRAY”
Sollicitanten gelieve zich schriftelijk aan te melden bij den Directeur.

Het Bestuur der STOOMZUIVELFABRIEK „Venray”.

bericht hiermede aan de Leden, dat in den loop der volgende week de

Agenda der Algem. Vergadering

die zal plaats hebben op **Donderdag 13 Juni a. s.** des namiddags 4 uur, door de Melkrijders zal afgegeven worden.

— Zondagavond om 5 uur hield in de Muziekzaal de Boerenleenbank eene druk bezochte vergadering.

De Directeur, de heer H. Trynes opende de vergadering met den Christelijken groet en heette allen welkom en verzocht den Secretaris het jaarlijksch verslag van inkomsten en uitgaven voor te lezen, welk werd goedgekeurd en waaruit bleek, dat dit jaar f 438 winst is gemaakt.

In het begin van het jaar bedroeg het spaargeld " " " f 35544 66

In den loop van het jaar 30453,77^s

65998,43^s

Terugbetaald " " 19396,98^s

Totaal ontvangen 46601,45

De rente daarvan 1095,02^s

Aan de leden werd geleend 34463

7575

42038

Terugbetaald 3004

Nog beleend aan het boterfabriek

f 39014

f 35100

f 74114

Aan rente

1431,45

1202,33^s

2633,78^s

Aan de beurt van aftredende betaursleden waren de heeren H. Trynes, H. Janssen, en Jac. Aerts, die wederom als bestuursleden bij acclamatie werden herkozen.

Bij den Raad van Toezicht werden de heeren Jean Poels, J. Arts en G. Wismans eveneens bij acclamatie herkozen.

De heer H. Trynes spoorde de leden nogmaals aan zooveel mogelijk gebruik te maken van de Boerenleenbank, wijl ze meer rente geeft dan de Rijkspostspaarbank

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de Voorzitter de vergadering.

Omstreeks 6 uur vergaderde de Boerenbond.

1907

Einde 1907 bedroeg de totale schuld van de Vereniging f 38.100,-- , waarvan f 35.100,-- aan de bank en f 3.000,-- aan diverse personen in de vorm van obligaties.

Peel en Maas, 06-07-1907; p. 2/ 4

Limburgsch Nieuws. Kort verslag vergadering CZ. „Venray”

Venray, 6 juli 1907.

Zaterdag vergaderde de leden van de *Stoomzuivelfabriek Venray* in de Muziekzaal. Bijna alle leden waren er tegenwoordig.

De vergadering werd geopend door de heer H. Trynes, die allen welkom heette en hulde bracht aan de nagedachtenis van de heer L. Raedts, en schetste breedvoerig de verdiensten door hem als Voorzitter van de Stoomzuivelfabriek bewezen.

Als commissaris werd herkozen de heer J. Stoot. Ook de bestuurleden G. Wismans Heide en M. van den Heuvel, Merselo werden herkozen.

Op voorstel van het Bestuur wordt het af te houden vrachtlon voor allen gelijk gesteld en gebracht op 25 cts. per 100 L.

Het entréegeld wordt, te beginnen met 10 augustus, op f2 gesteld.

Art. 14 van het Huishoudelijk reglement werd met algemene stemmen gewijzigd. en wel zoo; de gelden der boter, die om de 14 dagen door de voerlieden meegebracht worden, moeten door de eigenaars in ontvangst genomen worden,

Hierna werd de vergadering gesloten met de gewone groet G. Z. J. Chr.

1908

1908

Het verkopen van melk aan de burgerij in Venray is vaak een punt van discussie geweest bij de leden, het bestuur en de Algemene Vergadering. Er waren leden die het melkkarretje in Venray van de fabriek liever zagen verdwijnen. Op de Algemene Vergadering van 13 december **1908** werd met 204 stemmen vóór en 45 stemmen tegen, besloten het verkopen van melk door de fabriek in Venray te handhaven. In **1924** kwam het wel of niet verkopen van melk in Venray wederom uitvoerig ter sprake. Wederom besloot de Algemene Vergadering het verkopen van melk in Venray te handhaven.

In 1908 werd, na uitvoerige discussie, besloten over te gaan op gasverlichting in de fabriek.

1909

Peel en Maas, 19-06-1909; p. 2/4

Limburgsch Nieuws. Venray, 19 Juni 1909

Vergadering Stoomzuivelfabriek „Venray”

De algemene vergadering van de leden der Stoomzuivelfabriek, zaterdagavond in de Muziekzaal behouden. werd druk bezocht

Nadat de voorzitter de vergadering met de gewone groet G. z. J. chr. geopend had, werd de presentielijst afgelezen, waarbij bleek, dat bijna alle leden opgekomen waren.

Door de heer Verkley, directeur, werden de notulen der vorige vergadering voorgelezen, die na enige discussie werden goedgekeurd.

Het jaarverslag 1908-1909 sloot met een batig saldo van *f*3000, welke som werd afgelost op de fabriek.

In de plaats van wijlen M. van den Heuvel te Merselo, werd als Bestuursleden gekozen Arn. Verstraten te Merselo.

De volgens rooster aftredende Bestuursleden M. Vollenberg te Velden en H. Wismans Dorp, werden herkozen.

De aftredende commissaris Hub.Janssen werd na stemming herkozen. J. Geurts te Castenray, die zich ook hiervoor candidaat stelde, bekwam 13 stemmen.

Er werd besloten om van de in 't vervolg toetredende leden voortaan *f*1,- .entree per koe te heffen.

Voortaan zullen de melkleveranciers niet meer dan 4 liters karnemelk terug ontvangen aan 1 ½ ct. Per liter, indien zij meer verlangen aan 2 ct. Per liter.

Bij overlijden of wegens vertrek naar een andere gemeente zal het opgehouden lid naar de hoeveelheid der geleverde melk, percentsgewijze zijn aandeel worden uitbetaald.

J. Geurts te Castenry merkte op, dat z.i. het salaris van de Directeur te hoog is.

De Voorzitter antwoordde hierop dat het salaris van de Directeur is vastgesteld op *f* 1000,- en boven de 1000 koeien *f* 1 per koe meer. Volgens deze aanstelling zou de Directeur thans nog *f*100 salaris meer moeten ontvangen.

Ten slotte sprak de Voorzitter de wens uit, dat het volgende jaar alle landbouwers zullen aangesloten zijn bij de Stoomzuivelfabriek, waarna hij de vergadering sloot met de gewone groet.

Aanbesteding.

De architect C. G. ELBERS, zal namens het **Bestuur der Coop. Stoomzuivelfabriek te Vierlingsbeek**, op **Vrijdag 1 October e. k.** des nam. 4 uren, in het Café van L. MOOREN in de Spoorstraat te Vierlingsbeek,

AANBESTEDEN :

Het bouwen van eene Stoomzuivelfabriek en verdere werken.

Bestek en tekening liggen ter inzage in bovengenoemd Café en in het Café van De Pater te Groeningen en is op franco aanvraag tegen betaling van 2.25 per stel verkrijgbaar bij den architect te Oeffelt, bij wien alle verdere inlichtingen te verkrijgen zijn.

Aanwijzing 2 uur voor de besteding.

Vierlingsbeek krijgt Stoomzuivelfabriek

Aanbesteding

Het Bestuur der Stoomzuivelfabriek "Venray" wenscht

AAN TE BESTEDEN

Het aanleggen der gasleiding in Fabriek en Woning.

Zij, die hierop willen inschrijven, kunnen zich binnen acht dagen vervoegen aan het Kantoor der Vereeniging, alwaar bestek en tekening ter inzage ligt.

HET BESTUUR.

Peel en Maas, 02/04/1910; p. 3/4

De Gezondheidscommissie

brengt ter kennis, dat door den Heer Dr. G. ROMEIJN, Inspecteur voor de Volksgezondheid, op **Dinsdag 12 April** des namiddags 7 uur in de **MUZIEKZAAL** te Venray zal worden gehouden

eene voordracht

over de

Hygiëne der Zuivelfabrieken, verduidelijkt door lichtbeelden.

Zij noodigt de autoriteiten op zuivel en landbouwgebied, de besturen der Zuivelfabrieken, de veehouders en hoterverbruikers en verdere belangstellenden uit deze voordracht te komen bijwonen

Overtuigt van de groote waarde eener Zuivelindustrie, die met alle eischen der hygiëne weet rekening te houden, behoeft de commissie niet nader te betoogen, van hoe groot belang zulke lezing voor Venray en omliggende gemeenten kan zijn.

Venray 26 Maart 1910.

De Gezondheidscommissie
A. JANSSEN, Voorzitter.
STOOT, Secretaris.

Peel en Maas, 04/06/1910; p. 2/4

onduidelijke plaats mogelijk Cuyk

— Met de Stoomzuivelfabriek alhier schijnt 't te gaan, als met de komeet van Halley. Dichtbij is ze geweest, vol hope hebben we er naar gezocht en uitgezien, ze even gezien en nu... gaat ze weer verdwijnen verre... weg, in 't niet. Diezelfde indruk beving ons l.l. Zondag bij de druk bezochte vergadering over onze Stoomzuivelfabriek. Wij gelooven, dat 't hoogtepunt bereikt hebbende, we weer gaan dalen, zoover tot er niets van komt.

Het beste is maar een prijsvraag uit te schrijven, wie de plaats der komende fabriek kan aanwijzen welk iederen landbouwer, zonder uitzondering, bevredigen zal. Zoo iemand verdient er zeker den hemel mede!

Verslag vergadering CZ. „Venray”

Zaterdagavond vergaderden in de *Muziekzaal* de leden van de Stoomzuivelfabriek „Venray”. Nadat de Voorzitter, de heer J. Poels de vergadering met de gewone groet G. z. J. Ch. geopend, had werd de presentie lijst afgelezen, waarbij bleek dat bijna alle leden opgekomen waren. De heer Verkleij, directeur der fabriek las de notulen der vorige vergadering voor, welke werden goedgekeurd. Eveneens het verslag over 1909-1910, dat duidelijk werd toegelicht.

In plaats van het Bestuurslid G. Wismans werd gekozen de heer Th. Droezen Heide. De aftredende bestuursleden n.l. de heren J. Poels, Dorp en M. Claassen Overbroek, werden bij acclamatie herbenoemd. Verder was een vacature door het overlijden van de Commissaris. M. Poels, te Overloon. Hiervoor werden candidaat gesteld de heren J. Poels, van Wanroy en Kroijmans te Overloon.

Met goedvinden zullen de leden uit Overloon zich uit deze drie kandidaten een Commissaris kiezen.

Tot leden van de Commissie van melkvervalsing worden gekozen de heren J. Geurts te Castenray en P. J. Duijkers, te Hoogrieboek.

Hierna werden dertien nieuwe leden aangenomen.

De heer J. Poels deelde mede dat door 11 leden uit Holthees hun ontslag is ingediend, en er daar dan nog 14 leden blijven Spr. had voorgesteld dat zij tot 1 mei 1911 moesten blijven, waarna zij dan konden overgaan naar de Stoomzuivelfabriek te Vierlingsbeek, om rede het melkvervoer naar hier tot 1911 is aangenomen. Hierop is echter nog geen definitief antwoord ingekomen.

Voor de leden was ter bezichtiging gesteld een nieuw model melkemmer en melktuit. Na nog enige huishoudelijke besprekingen deelde de Voorzitter mee, dat door de Commissie alle pogingen in het werk zullen worden gesteld, om de leden der handkrachtfabrieken⁶ te doen aansluiten bij de grote Stoomzuivelfabriek, Nadat hij de leden bedankt had voor de trouwe opkomst werd de vergadering met de gewone groet gesloten.

6 Het gaat om de handkrachtfabriekjes te

Uit Peel en Maas

van 1 juli 1911

— Met 254 van de 186 leden hield Coöp. Zuivelfabriek de jaarvergadering. Uit het jaarverslag bleek, dat de fabriek gekost heeft f 41.834 waarvan is afbetaald f 15.834, er blijft nog een schuld van f 20.500. Te Maastricht werd geleverd 85.750 kg boter, gemiddelde opbrengst van f 1,37½ per kg. Naar Duitsland 16.250 kg tegen f 1,31 per kg; aan particulieren 12.295 kg aan gemiddeld f 1,35½.

De heer J. Poels zou graag zien, dat de handkrachtfabrieken zich bij de grote fabriek aansloten, want hoe meer melk men ontvangt, hoe goedkoper men kan werken. Reeds tweemaal werd vergaderd. De eerste keer waren allen present, de tweede keer allen behalve Oirlo, doch tot een resultaat is men niet gekomen.

Het bestuur heeft de waarde van de fabriek voor de procentsgewijze uitkering bij uittreding geschat op f 14.000.

d.w.z. nog niet alle handkrachtfabriekjes zijn gesloten.....

1912

1912

In 1912 besloten de handkrachtfabrieken te Geysteren, Oirlo, tezamen met die te Wanssum, Maashees en Blitterswijck, over te gaan tot oprichting van een stoomzuivelfabriek te Oostrum. De stoomzuivelfabriek "Venray" betreurde het dat de nog bestaande handkrachtfabrieken te Venray niet konden besluiten bij haar toe te treden. Men achtte het niet nodig dat binnen de gemeente Venray twee stoomzuivelfabrieken zouden *zijn gevestigd*, temeer daar de bestaande fabriek alle melk zou kunnen verwerken.

- 87 "Oostrum" oordeelde dat zulk een grote zuivelfabriek niet persé beter was. Verondersteld kan worden dat de druk van de Maaskant om in Oostrum een *fabriek* te realiseren van niet geringe betekenis is geweest bij de realisering van de stoomzuivelfabriek te Oostrum.

1913

1914

1914

Op 4 augustus en 11 augustus 1914 werden een tweetal bestuursvergaderingen gehouden, waarop gesproken werd over de gevolgen van het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog.

De boter kon praktisch niet worden afgezet naar het buitenland.

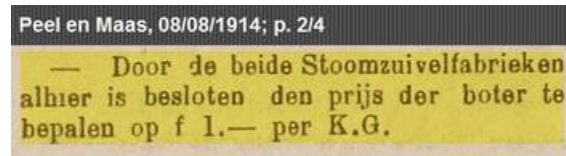
Er werd dan ook gesproken over het doorwerken of stopzetten der fabriek.

Besloten werd voorlopig door te werken en de boter, indien nodig, in het koelhuis op te slaan en ze eventueel te zouten. De boter zou eventueel ook aan de leden geleverd kunnen worden. Ook werd besloten een buitengewone spoedeisende Algemene Vergadering bijeen te roepen om de leden voor te lichten en hen zelf te laten beslissen of de fabriek zou dienen door te werken of dat zij zou moeten stoppen.

Voorname gevolgen door de Eerste Wereldoorlog deden zich uiteraard ook voor bij de fabriek te Oostrum.

Na de bestuursvergadering van 11 augustus 1914 had er een gecombineerde vergadering plaats met het bestuur van de Zuivelfabriek te Oostrum om over het gezamenlijke probleem te spreken. Op 13 augustus 1914 had de spoedeisende Algemene Vergadering plaats voor de leden van de Zuivelfabriek te Venray in het Patronaat met als enigste agendapunt "Doorwerken of Sluiten der fabriek". Deze Algemene Vergadering besloot dat de fabriek zou blijven doorwerken.

Nadien zou ook blijken dat voor de afzet van de boter via de Z.N.Z. kanalen openbleven.

1915

Niets

1916

1916

In 1916 werd gesproken over het fabriceren van melkpoeder en gecondenseerde melk. De Algemene Vergadering geeft hierin het bestuur volmacht te beslissen.

- 88 Tijdens de Tweede Wereldoorlog kwam dit onderwerp wederom ter sprake. Hoewel we hierop nog terugkomen, stellen we nu reeds vast dat in 1942 werd overgegaan tot het fabriceren van melkpoeder.

1917

Niets

1918

Peel en Maas, 22-06-1918; p.1/4

Vergadering der Coöp. Stoomzuivelfabr. „Venray”

op Zaterdag 15 Mei.

De heer Hub. Janssen, voorzitter van de Raad van Commissarissen, opende de vergadering met de Christelijke groet, heette de aanwezigen hartelijk welkom en verzocht de heer Jean Poels de verdere leiding der vergadering op zich te nemen.

De notulen der vorige vergadering werden door de secretarie voorgelezen en ongewijzigd goedgekeurd.

Daarna werd door de Directeur der fabriek een uitvoerig verslag uitgebracht over het boekjaar 1917-1918, waarvan we het volgende ontlenen:

Er werden in 1917 aangevoerd 3.191.807 Kg, melk, zijnde 619.584 Kg. of ruim 1/6 minder dan het vorig jaar. Wijl er echter 55.644 L. of 57.313 Kg. melk zoet werden verkocht, is er nog tot boter verwerkt 3.134.494 Kg. waaruit werden bereid 117.441 Kg. boter.

Het gemiddelde vetgehalte bedroeg 3,15 pct. De boterverkoop geschiedde grotendeels door de regering, alleen de detailverkoop was nog vrij. Er werden geleverd aan de mijn te Maastricht of door bemiddeling der mijn 103.800 Kg. terwijl er 15.256 Kg. in het klein verkocht werden. De opbrengst daarvan was f 32.6762,76 dus gemiddeld f 2,77 per Kg. tegen f 2,07½ 't vorig jaar.

Voor karnemelk werd ontvangen f 11.974,42 en voor volle melk f 9.177,74

Voor de melk is uitbetaald f 293.092,66 dat is ruim 9,18 ct, per Kg. tegen 7 ct 't vorig jaar.

Het aantal nieuwe leden bedroeg dit jaar 11 met 25 koeien, terwijl er 8 leden met 16 koeien uittraden, zodat de vereniging op heden bestaat uit 548 leden met 1527 koeien,

De totale ontvangsten bedroegen in het afgelopen jaar *f*348.164,85 de uitgaven *f*338.678,69 zodat er een batig saldo is van *f*9.486,16. Van dit saldo werden *f*597,75 gestort in het Reservefonds, zodat dit thans *f*2.500 groot is, terwijl er van de resterende *f*8.888,41 een Vernieuwingsfonds is gemaakt.

Niettegenstaande de mindere aanvoer van melk, zijn de ontvangsten en uitgeven gestegen van *f*306.038,76 tot *f*348.164,85 een vermeerdering dus van *f*42.126,09.

Er zijn dit jaar gehouden 6 Bestuurs- en Commissarisvergaderingen, waarvan een met het Bestuur.

Na van het verhandelde op deze Bestuurs en Commissarisvergadering het belangrijkste te hebben mede gedeeld, spoorde de Directeur de leden ten slotte nog aan om zoveel mogelijk melkvee te houden, daar dit zijns inziens, vooral met het oog op de zo nodige mestvoorziening, wel het meest lonend bedrijf zou zijn. Daarbij komt nog, dat door de Minister voor de wintermaanden reeds een prijs is vastgesteld van 18 ct. per Liter af boerderij. Met de hartgrondige wens, dat spoedig, betere tijden mochten aanbreken, eindigde de Directeur zijn mooi, duidelijk en gedetailleerd verslag.

De heer Jean Poels bracht, ook namens de vergadering, een woord van dank aan de Directeur voor zijn keurig en uitgebreid verslag en vroeg of iemand daarom. trant nog nadere opheldering wenste.

De heer Strijbos zei, dat hij wel geboord had, voor hoeveel geld karnemelk er verkocht was, maar zou hij ook wel eens willen weten, voor hoeveel geld water dat daarbij was geweest. De heer Poels antwoordde, dat hij deze opmerking niet van dien aard achtte, om daar hier mee voor de dag te komen, want al was er werkelijk dan ook al eens wat veel water bij de karnemelk geweest, dan was dat toch steeds aan de leden ten goede gekomen.

De heer Poets lichtte daarop het verslag nog op enkele punten nader toe, en deelde mee, dat de vereniging thans nog eens schuld heeft van *f*3.000, zijnde de door de directeur gestorte waarborgsom en een schuld van *f*5.800 aan de leden; daarentegen bezat de vereniging een reservefonds van *f*2.500, een aandeel Staatslening van *f*2.000 en een Vernieuwingsfonds van *f*8,888,41 en bovendien de fabriek geheel vrij.

De heer Poels kan dan ook niet nalaten hierbij een woord van dank te brengen aan de directeur, aan het Bestuur en vooral aan de voorzitter, die als een goed huisvader ook voor eventueel komende slechte tijden gezorgd had.

De heer Th. Asselberghs, die volgens de rooster als commissaris aan de beurt van aftreden was, werd op voorstel van het Bestuur bij acclamatie herkozen.

De volgens de rooster aan de beurt van aftreden zijnde bestuursleden J. Jacobs en J. Rambags werden eveneens bij acclamatie herkozen.

Ook de twee leden van de Commissie van Melkvervalsing, de heren P. J. van Rens en A. Jacobs werden, wijl zij tot op heden nog niets te doen hadden gehad, wederom herkozen.

Bij de rondvraag werd door een der leden gewezen op het grote verschil van het vetgehalte tussen de controle op de boerderij en op de fabriek en gevraagd naar de oorzaak daarvan.

De directeur antwoordde, dat zulks in de laatsten tijd bij verschillende leden was voorgekomen, maar waaraan zulks te wijten was, had men nog niet kunnen ontdekken, hoewel men daarna reeds een onderzoek had ingesteld. Nog deelde de directeur mede, dat het vetgehalte in de laatste 4 weken over het algemeen enorm gedaald was.

De heer Poels vroeg daarop aan de vergadering, hoe deze er over dacht om voor de vereniging een veewagen aan te schaffen; op dit gebied was onze gemeente nog ver ten achter bij vele kleine gemeenten. Spreker zou daar straks evenwel nog eens op terugkomen en moest men maar eens nadenken.

De heer Joh. Engels vroeg, hoe het toch kwam, dat de leden aan de fabriek de boter nog duurder moesten betalen dan zij er zelf voor kregen.

De heer Poels antwoordde, dat hier de goeden voor de kwaden moesten boeten; het was n.l. niet alleen hier, maar ook aan de fabriek te Oostrum reeds meermalen voorgekomen, dat de leden hun boterbonnetjes verkochten aan niet-leden en deze laatste zodoende van die goedkope boter profiteerden, hetgeen onbillijk was. Daarom was men met de fabriek te Oostrum overeengekomen, dat de leden voor de boter, die zij van de fabriek kochten, voortaan evenveel zouden betalen als de particulieren,

Met het oog op de verkoop van zoete melk aan de fabriek verzocht de heer Poels de grote landbouwers om de morgenmelk en Zaterdag de middagmelk afzonderlijk te bouden, wijl deze dan beter geschikt was om uit te verkopen en zich langer goedhoudt.

De heer Poels heette daarop de E. Achtb. Heer Burgemeester, die inmiddels ter vergadering gekomen was, hartelijk welkom en zeide, dat Z. E. Achtlb: daardoor toonde veel voor de landbouwers over te hebben en belang te stellen in al hun ondernemingen.

Thans vroeg de, heer Poels of de vergadering in principe genegen was om een veewagen aan te schaffen. Na enige discussie tussen de heren Poels, van Meijel en Strijbos werd dit voorstel evenwel met bijna algemene stemmen verworpen.

De Burgemeester daarop het woord nemende, deelde mee, dat, mochten er nog landbouwers zijn, die hun inventarisatiebiljet nog niet hadden ingevuld, deze alsnog in de loop dezer week een zoodanig biljet zouden thuis gestuurd krijgen en raadde hij aan om de schatting zo eerlijk mogelijk op te geven. Nog deelde spreker mede, dat er pogingen in het werk werden gesteld om aan de landbouwers voor de komende maanden een extra rantsoen toe te kennen en werd daarvoor op het ogenblik hard gewerkt.

Ten slotte wees Z. E. A. nog op de scherpe controle zoals die op vele plaatsen in Holland geschiedt was en sprak hij de hoop uit, dat er hier in deze gemeente door de landbouwers op dezelfde wijze zou worden meegewerkt als in de laatste jaren het geval was geweest.

De heer Hub. Janssen bedankte daarop de Ere-Voorzitter, de Voorzitter, het Bestuur, de Directeur en alle werklieden der fabriek voor alles, wat zij voor de vereniging gedaan hadden en sloot vervolgens de vergadering met de christelijke groet.

Peel en Maas, 02/11/1918; p. 2/4

De Burgemeester van Venray
maakt bekend, dat vanaf heden de prijs
der melk, afgehaald aan de fabriek te
Leunen en Oostrum, 20 cent per Liter
bedraagt.
Venray 9 Nov. 1948
De Burgemeester van Venray,
O. VAN DE LOO.

1919

Peel en Maas, 28-06-1919; p. 1/5

Vergadering Stoomzuivelfabriek „VENRAY”

Op zaterdag 21 juni.

De heer Hub. Janssen, voorzitter van de Raad van Commissarissen, opende de vergadering met de christelijke groet, heette de aanwezigen hartelijk welkom en verzocht de secretaris de notulen der vorige vergadering voor te lezen en werden deze na voorlezing ongewijzigd goedgekeurd.

Vervolgens las de secretaris de exploitatierekening over het boekjaar 1918 - '19 voor en werd deze door de Directeur nader toegelicht.

Daarop bracht de Directeur een uitvoerig verslag uit, waarvan we het volgende aanstippen:

Aan het begin van zijn verslag wees de Directeur er op, dat we, voor wat de boterprijzen en de uitbetaling der melkprijzen betrof, nog nooit zulk een jaar hadden gehad en ook wel nooit meer zulk een jaar zouden krijgen.

Er werden in 1918 aangevoerd 2.974.885 KG, melk, zijnde 218.922 KG. minder dan het vorig jaar. Hiervan werden zoet verkocht 130.580 Liter of 134.497 KG. melk, zodat tot boter werden verwerkt 2.840.388 KG., waaruit werden bereid 106.693 K.G. boter.

Het gemiddelde vetgehalte bedroeg 3,16 pCt, De boterverkoop geschiedde evenals het vorig jaar door de Regering. Aan de Z.N.Z. te Roermond werden geleverd, 93.625 KG., terwijl er 14.119 KG. in het klein verkocht werden, de voorraad inbegrepen. De opbrengst van 106.690 KG. boter. bedroeg f 377.827,64, dus gemiddeld f 3,54 per KG., tegenover f 2,77 het vorig jaar.

Voor karnemelk werd ontvangen f 14.025,07, voor volle melk f 21.833,38 en voor ondermelk f 5.246,35.

Voor de melk is uitbetaald *f*353.369,17 dat is ruim 11,88 ct, per KG., tegen 9,18 ct vorig jaar.

Het aantal nieuwe leden bedroeg dit jaar 14 met 41 koeien, terwijl er 4 leden met 12 koeien uittraden zodat de vereniging op heden bestaat uit 558 leden met 1558 koeien.

De totale ontvangsten bedroegen in het afgelopen jaar *f*418.959,44 de uitgaven *f*403.706,60 zodat er een batig saldo is van *f*15.252,84.

Niettegenstaande de mindere aanvoer van melk zijn de ontvangsten en uitgaven gestegen van *f*348.104,85 tot *f*418.959,44 een vermeerdering dus van *f*70.794.

Er werden dit jaar gehouden 7 Bestuursvergaderingen en 1 vergadering van bestuur met commissarissen.

Na van het verhandelde op deze vergaderingen het voornaamste te hebben medegedeeld, besprak de directeur in het kort de vernieuwingen, die in de fabriek moesten worden aangebracht.

De heer Hub. Janssen bracht, ook namens de vergadering een woord van dank aan de directeur voor zijn keurig en uitgebreid verslag, en vroeg of iemand daaromtrent nog nadere opheldering wenste.

De heer Steege zei vernomen te hebben, dat de melkrit naar het station niet was aanbesteed, maar onderhands gegund was en dat men deze rit veel goedkoper had kunnen gedaan krijgen en vroeg wat of daaromtrent waar was.

De voorzitter lichtte dit punt nader toe en zei dat het bestuur de mening was toegedaan van twee kwaden 't beste gekozen te hebben, en bovendien was 't niet in het nadeel der fabriek, daar deze vrachten door het Rijk betaald werden.

De heer Hub. Janssen deelde daarop mee, dat er zo juist een schrijven was ingekomen van de Edelachtb. heer Burgemeester, waarin hij mededeelde, dat hij door onvoorziene omstandigheden verhinderd was de vergadering bij te wonen.

De heer J. H. Poels te Overloon, die volgens de rooster als commissaris aan de beurt van aftreden was, werd op voorstel van het bestuur bij acclamatie herkozen.

De volgens de rooster aan de beurt van aftreden zijnde bestuursleden Ant. Wismans te Merselo en H. Deckers te Overloon, werden bij acclamatie herkozen.

De heer Jean Poels zou willen voorstellen, dat degenen, die iemand anders wenssen voor te dragen voor bestuurslid of daarover stemming wenssen, maar daarmee op een algemene vergadering niet gaarne voor 't licht komen, hiervan tijdig kennis geven aan het bestuur of aan de directeur en zou de naam van dien voorsteller dan geheim blijven.

Dit voorstel vond algemeen bijval.

De heer Hub. Janssen deelde daarop mee, dat het bestuur door een ingenieur eens begroting had laten opmaken van de herstellingen, die aan de fabriek en de machinerieën moeten worden aangebracht.

De directeur lichtte dit punt nog nader toe en deelde mee, dat hij met bedoelden ingenieur alles had nagegaan en besproken. Hij had nu een telegram van deze ingenieur ontvangen, dat de kosten voor het aanbrengen der voorgestelde veranderingen zouden bedragen *f*47.800 en indien men wat grotere machinerieën wilde nemen om eventueel later de fabriek ook nog uit te breiden, dan zouden de kosten zo ongeveer *f*78.000 bedragen.

Naar aanleiding hiervan deelde de heer Jean Poels mee, dat deze kosten buitengewoon hoog waren, hierover kon op deze vergadering toch niet besloten worden, spreker was ook van oordeel, dat de machinerieën in de toekomst toch ook wel weer wat goedkoper zouden worden en daarom zou hij de vergadering willen voorstellen het bestuur te machtigen, om de allernoodzakelijkste machinerieën thans aan te schaffen en de daarvoor nodige veranderingen aan te brengen en mochten er dan eerlang nog grotere plannen opkomen. dan zou daarvoor een aparte vergadering worden uitgeschreven.

Dit voorstel werd met algemene stemmen aangenomen.

Bij de rondvraag hield de heer Jean Poels nog een warm pleidooi voor de vereniging „*Eigen Erf*” en zette hij het doel en nut dezer vereniging nog eens duidelijk uiteen. Ten slotte spoorde bij de landbouwers aan om deze vereniging zoveel mogelijk te steunen en te bewerken, dat hier ter plaatse binnenkort een afdeling dezer vereniging word opgericht.

De heer Hub. Janssen bedankte daarop het Bestuur voor al de moeiten die het zich getroost had om de fabriek tot grotere bloei te brengen, de heer Stoot voor het zo nauwkeurig bijhouden der notulen en ten laatste de Directeur en alle werklieden der fabriek voor alles wat zij in het afgelopen jaar wederom voor de vereniging gedaan hadden en sloot hij vervolgens de vergadering met de christelijke groet.

1920

Uit het jaarverslag van de Zuid-Nederlandse Zuivelbond blijkt dat in 1920 de fabriek te Venray de grootste melkaanvoer heeft van aangesloten fabrieken. "Venray" zou zeer lang een fabriek blijven die behoorde tot de bedrijven met de hoogste melkaanvoer.

Peel en Maas, 19-06-1920; p.1/4

Vergadering Stoomzuivelfabriek „Venray”

Op vrijdag 11 juni n.m. 7 uur.

Kwart over 7 opende de Heer Hub. Janssen de vergadering met de christelijke groet, hij heette allen welkom en het deed hem genoeg te zien dat allen zoo trouw waren opgekomen, maar, voegde hij er bij, daar zullen de 2 kwartjes presentiegeld ook wel toe meegewerkt hebben.

De notulen der vorige vergadering worden goedgekeurd.

Daarna leest de Heer Stoot het jaarverslag 1919-1920 voor, waarvan door het rumoer-in de zaal echter geen woord te verstaan is.

De Voorzitter belt en verzoekt stilte, hetgeen hier wordt voorgelezen gaat de leden toch allen aan. De directeur geeft een overzicht der werkzaamheden 1919-1920 waarvan echter ook al niet veel te verstaan was, daar het rumoer gepraat en gelach steeds aanhouden.

Het enige verstaanbare was dat de boter dit jaar opbracht *f*2,87 tegen *f*3,54 het vorige jaar en dat de fabriek te Venray ongeveer *f*3000 zal moeten bijdragen op een te kort van 6 ton op de koelhuishoter.

Er is toch nog een goede *f*30.000 in het potje

De directeur spoort de leden aan te zorgen dat hun veestapel goed in orde is.

Het lid Janssen (Heide) is niet tevreden over de uitslag van het onderzoek naar het vetgehalte zijner melk en verlangt opheldering. De Voorzitter antwoordt dat hem bij de rondvraag gelegenheid tot vragen stellen gegeven wordt.

Janssen is niet tevreden, roept schreeuwt en tiert. De vergadering lacht.

De Voorzitter verzoekt stilte en belt uit alle macht.

De directeur geeft uitleg en zegt dat 't vetgehalte onpartijdig wordt vastgesteld.

De Voorzitter merkt op dat de directeur steeds onpartijdig te werk gaat en dat hij steeds werkt voor het welzijn der leden.

Janssen neemt met dien uitleg geen genoegen en het spektakel begint opnieuw.

Janssen roept iets over karnen, de vergadering lacht, het Bestuur kijkt dreigend.

De Voorzitter luidt de bel bijna stuk.

De Heer Stoot zegt dat aan de orde is aftreden van den Heer Hub. Janssen als commissaris. Er zijn geen tegencandidaten gesteld door het bestuur en als de vergadering zulks ook niet doet, stelt bij voor de heer Janssen bij acclamatie te herkiezen. Wordt goedgevonden.

De Heer Janssen bedankt voor het in hem gestelde vertrouwen en zal zijn beste krachten wijlen aan de fabriek.

Janssen: Gei, ziet anders ók nie veul wert. Gej !

De aftredende leden G. Willems en J. Goemars te Overloon worden insgelijks bij acclamatie herkozen.

De directeur geeft een overzicht der nieuwe leden (onverstaanbaar)

Daarna deelt hij mee dit het Bestuur voorstelt streng toe te zien op de levering van zure melk en daarom een kwartje boete op elke kan zure melk wil stellen.

Een stem uit de vergadering. De kwartjes motte trugkomme!

Gelach !

De directeur geeft een uitleg van het schadelijke der zure melk.

Janssen: Doar wette gei niks van aaf.

De Voorzitter verzoekt Janssen stil te zijn, wil hij dat niet, dan moet bij de vergadering verlaten en kan zijn bezwaren schriftelijk indienen.

Janssen: Dan motte gén briefkes sture um te komme.

De Voorzitter zegt dat hij moet zwijgen tot bij de rondvraag.

Janssen wil niet en zegt dat hij voor zijn recht op komt.

De voorzitter zegt dat dit niet aan de orde is, en dat het Bestuur voorstelt Janssen het woord te ontnemen. Hij moet twijgen of eruit.

Janssen bromt iets onverstaanbaars, de vergadering lacht.

Nadat het de voorzitter gelukt is de orde enigszins te herstellen, verzoekt hij de vergadering niet meer met de onzin, dien Janssen vertelt, te lachen.

Wat denkt de vergadering over 1 kwartje boete voor de zure melk.

Wordt met algemene stemmen verworpen.

De directeur spoort aan de kannen goed te reinigen, bij komt terug op het vetgehalte der melk en zegt dat zolang hij directeur is er nog nimmer $\frac{1}{2}$ of zelfs $\frac{1}{4}$ pct. is gekort.

Janssen: Dat wiest zich uut, dat wiest zich uut.

De Voorzitter verzoekt Janssen nogmaals te zwijgen.

Enige leden zeggen dat de ondermelk bijna zo vet is als de volle melk.

Gelach en het antwoord van de directeur is onverstaanbaar.

De Voorzitter: Vroeger was de ondermelk te mager en nu te vet, hoe langer hoe mooier.

Enige leden maken er aanmerking op dat er paard en wagen in aangeschaft en aan de burgerij ook volle melk geleverd wordt. Ze krijgen alles het beste en wat de boeren terugkrijgen is rommel. Daverend applaus, gelach en gejoel.

De Voorzitter verzoekt stilte, wellicht voor de 20e keer.

De directeur vindt het treurig dat de vergadering applaudisseert voor een zo klakkeloos daarheen geworpen gezegde. Al de jaren, die hij aan de fabriek is werkzaam geweest, heeft hij zijn best gedaan voor de boeren en zij kunnen zich overtuigen, dat boeren en burgers allen uit dezelfde ketel krijgen en het grieft hem dat hij hier zo behandeld wordt

Wat het aanschaffen van paard en wagen betreft, het Bestuur meende dat het hiertoe gerechtigd was, wijl het was in het voordeel der fabriek.

De Voorzitter zegt dat het leveren van volle melk aan de burgerij is geschied, op aandringen van de Burgemeester, naar aanleiding van een aanschrijving van de minister.

Hij wijst voorts op de ellende, die er in de oorlogvoerende landen geleden wordt waar duizenden kinderen tengevolge van melkgebrek sterven en zouden wij dan niet van onzen overvloed afstaan aan de burgerij.

Een stem uit de vergadering : Ja, dat afgezaagd liedje kennen we, daar behoef je niet meer mee aan te kommen.

De directeur vraagt of het dan zo erg te dat er van de 15 tot 16000 liter die er geleverd worden, een 300 tal afgaan, te meer daar dit geen nadeel is voor de fabriek.

Verschillende maken er het Bestuur een verwijt van dat 't aanschaffen van paard en wagen buiten de algemene vergadering om is geschied

De Voorzitter vraagt of men dan voor elke aankoop een volledige vergadering bij elkander moet roepen, waar dient dan het Bestuur voor?

Zoals de vergadering zich heden avond heeft uitgesproken gaat de Voorzitter voort heeft zij getoond wantrouwen te hebben in het Bestuur en als dat zo is dan (onverstasbaar), Janssen schreeuwt iets van groot gelijk, allemaal niks te zeggen, en wordt met hardhandige verwijdering bedreigd.

Het lid Steeghs zegt dat hij geen wantrouwen in het Bestuur bedoelt, dat het Bestuur zeer zeker gerechtigd is de noodzakelijke vernieuwingen en aankopen eigenmachtig te doen, maar hetgeen hier is geschied in een buitengewoon iets

Maar wat gebeurd is, is gebeurd, hij hoopt echter dat in de toekomst het Bestuur in dergelijke gevallen de algemene vergadering zal kennen.

De directeur geeft desgevraagd een toelichting over doe boterprijs voor de leden.

Deze betalen nu dezelfde prijs als de particulieren en wel naar aanleiding van plaats gehad hebbende fraudes.

Nadat de Voorzitter de fokkers nog gewezen had op het grote nut van geregelde controle op melk en vetgehalte vooral met het oog op de export, sloot bij, nadat hij Gods zegen over de vergadering had afgesmeekt, de vergadering met de gewone groet ten 9 uur.

Naderhand is door ons verzocht om opgave van cijfers. Het Bestuur oordeelde dit echter niet nodig, daar deze gewoonlijk aanleiding geven tot verkeerde gevolgtrekkingen, terwijl zij bovendien voor een leder ter inzage liggen.

Peel en Maas, 18/09/1920; p. 3/4

Aanbesteding.

Het BESTUUR der Cooperatieve Stoomzuivelfabriek VENRAY maakt hiermede bekend, dat de volgende

melkritten kunnen worden aangenomen :

HEIDE, OIRLO, HOOGRIEBROEK, LAAGRIEBROEK, SCHEIDE, STEEGSBROEK, MERSELO DALAND, MERSELO STRAAT en OVERLOON Heikant.

De melkritten moeten gedaan worden tot 1 Mei 1921. Er kan echter ook worden ingeschreven tot 1 Mei 1922.

Inschrijvingsbiljetten worden ingewacht ten kantore der vereeniging. 2-24

HET BESTUUR.

1921

In de vergadering van 11 juni 1921 verklaarde de heer Jan Poels, voorzitter van de Raad van Commissarissen:

"Nu kunnen wij wel veel te danken hebben aan ons bestuur en directeur, maar zonder de zegen van hierboven helpt dat niet veel, wij zijn ons verplicht ook daarvoor onze dank te brengen".

Hij geeft daarop de vergadering in overweging in de tuin nabij de fabriek een kapelletje te bouwen dat toegewijd is aan St. Isidorus, de patroon der boeren, opdat hij onze voorspreker blijve en

"om tevens aan te tonen dat onze fabriek, alhoewel geen heilige naam dragende, toch is eene Roomsche fabriek".

Dit voorstel werd met algemene stemmen door de vergadering aanvaard. Nadien werd op een Algemene Vergadering van de leden dit voorstel aan de orde gesteld, dat met luid applaus werd begroet. *Aannemer Martens uit Venray bouwde de kapel in het jaar 1924 voor een bedrag van f 600,-.*

In 1923 werd aan Karl Lucker te Roermond opgedragen een St. Isidorusbeeld te maken. In 1924 werd de kapel ingezegend door rector Nabben van Leunen.

In 1968 werd de Leunseweg gereconstrueerd, alsook de Wieënweg en daardoor werd door de Provinciale Waterstaat de kapel geliquideerd, die gelegen was op de hoek Leunseweg-en, thans, Zuivelweg. Het mooie St. Isidorusbeeld prijkt nu in de hal van de Zuivelfabriek.

Peel en Maas, 12/03/1921; p. 2/8

Aanbesteding

Door het Bestuur der Coop. Stoomzuivelfabriek „VENRAY“ zal worden

AANBESTEED

de Melkritten van :

het Veulen, Endepoel en twee ritten in Overloon van 1 Mei tot en met 30 April 1922

Inschrijvingsbiljetten moeten voor 1 April worden ingeleverd bij het Bestuur of ten Kantore der Vereeniging 317

Peel en Maas, 02/04/1921; p. 3/4

Notaris Pluymaekers

te VENRAY

zal op Donderdag 7 April 1921, nam. 5 uur aan de Zuivelfabriek te Leunen publiek verkoopen

een partij planken, tonnen, manden, kisten en wat verder te koop zal worden aangeboden. 10

Peel en Maas, 18-06-1921; p. 1/4

Vergadering Stoomzuivelfabriek „Venray”

Zaterdag 11 juni.

Even over 7 opende de Heer Hub. Janssen de vergadering met de Christelijke groet en drukte er zijn leedwezen over uit dat de Ere Voorzitter, de E. A. Heer Burgemeester op reis was en dus de vergadering niet kon bezoeken.

Vervolgens las de Heer Stoot de notulen der vorige vergadering voor, deze werd ongewijzigd goedgekeurd.

Daarna deed hij voorlezing van het jaarverslag 1 mei 1920 - 30 april 1921.

Vervolgens gaf de heer Verkleij, directeur een overzicht over de werking der fabriek.

Aangevoerd werden 3.997.066 Kg. melk. Verkocht worden 123.080 L zoete melk. Verwerkt werden 3.869.925 Kg. melk, welke 145.666 Kg. boter oprachten zodat voor 1 Kg, boter nodig was 28.6 Kg. melk tegen 27,4 vorig jaar.

Het gemiddelde vetgehalte bedroeg dit jaar 3.2 pCt.

Verkocht werden 94.950 Kg aan N.Z.B.⁷ voor f26.756,28 zijnde per Kg. f2,82. 50.239½ Kg aan diversen voor f149.398,12 per Kg. f2,97.

Dit jaar was de gemiddelde opbrengst na aftrek van alle onkosten f2,90 per Kg.

De karnemelk bracht op f15.334,90. de zoete melk f21.070,03

De gehele ontvangst, bedroeg f453.412,21 De uitgave f442.581,62

Batig saldo f10.830,59. die werden overgebracht op het vernieuwingsfonds.

In het afgelopen jaar werden gehouden 8 Bestuursvergaderingen, een vergadering van commissarissen en een gecombineerde vergadering van Bestuur en commissarissen

Aan de (Stoom)machine werd een kleine verandering gebracht.

Deze, oorspronkelijk aangelegd op een capaciteit van 19 p.k. is langzamerhand opgevoerd tot 40 p.k. en moet dus feitelijk boven haar kracht werken.

Uitbreiding der fabriek is op den duur noodzakelijk, doch allereerst zal een begin moeten worden gemaakt met stoommachine en ketel.

Dit is steeds uitgesteld wegens de duurte doch de fondsen zijn beschikbaar.

Wij moeten de goede naam, die onze boter in binnen en buitenland heeft hoog houden en daarom spoort hij allen aan mee te werken aan de bloei der fabriek.

De heer H. Janssen brengt de Directeur dank voor zijn keurig verslag.

Met genoegen heeft hij vernomen dat het vetgehalte dit jaar is gestegen en hij hoopt dat dit jaar de stijging zal toenemen.

Hij deelt mee dat aan de beurt van aftreden is de commissaris Th. v.d. Heuvel en, stelt voor deze bij acclamatie te herbenoemen.

Aldus geschiedde.

Als bestuursleden waren aftredend Friezen Castenray en A. Verstraten Merselo.

Hij stelt voor ook deze bij acclamatie te te herkiezen.

Het lid H. Arts (Beek) vraagt hoe lang er tijd is om nieuwe kandidaten te stellen.

De heer H Janssen antwoordt tot en met 9 Juni en nu er geen gesteld zijn, stelt het bestuur voor de aftredende leden bij acclamatie te herkiezen.

Het lid A. Arts eist voorlezing van het reglement.

⁷ Was altijd Z.N.Z. te Roermond / N.Z.B. was mogelijk Ned. Zuivel Bureau ?

De heer Stoot leest het betreffende artikel voor.

De Voorzitter vraagt wie der leden stemming met briefjes verlangt.

Alleen het lid Arts eist stemming.

Het doet de Voorzitter genoegen dat alleen Arts stemming wil, dit is een bewijs dat de vergadering haar bestuursleden naar waarde weet te schatten en stelt daarom voor de aftredende leden bij acclamatie te herbenoemen.

Aldus geschiedde.

De Voorzitter deelt mee dat in het afgelopen jaar zijn uitgetreden 6 leden met 16 koeien en toegetreden 13 leden met 32 koeien:

De Directeur wil nog een enkel woord spreken over de behandeling der melk.

Niet genoeg kan hij de leden op het hart drukken, vooral met de hitte der laatste dagen, de melk toch met alle omzichtigheid te behandelen, en zure melk thuis te houden.

Het is treurig maar waar dat er leden gevonden worden die de voorman sigaren of een fooi geven om een kan zure melk er door te smokkelen.

Het vorige jaar heeft hij het voorstel gedaan om de levering van zure melk te beboeten met een kwartje. Dit voorstel is afgeketst en dat is jammer genoeg

Nogmaals waarschuwt hij de leden toch voorzichtig te zijn, want als de controleur die toezicht houden moet over het pasteuriseren iemand snapt, zullen er andere maatregelen genomen moeten worden.

Hierna geeft de Voorzitter gelegenheid tot het stellen van vragen.

Geen der leden maakte hiervan gebruik en daarom verzocht de Voorzitter den heer Jan Poels een enkel woord te spreken.

De heer Jan Poets hieraan gevolg gevend; wijst er op dat bij de stichting der fabriek velen met een bezwaard hart toetraden.

Immers er moesten schulden gemaakt worden en de toekomst was onzeker.

Gelukkig is alles goed gegaan, het Bestuur heeft goed gezorgd, de fabriek kost niets meer en er is een spaarpotje van ruim 30 duizend gulden.

Een bijzonder woord van dank mag dan ook aan het bestuur, dat ons door de oorlogsjaren zo schoon heeft doorgevoerd, niet worden onthouden.

Wel is waar heeft de fabriek in de loop der jaren, zoals overal elders voorkomt, ook haar kleine wederwaardigheden gehad, doch over het algemeen is het buitengewoon goed gegaan.

Nu kunnen we wel dankbaar zijn tegenover leden en bestuur, maar alle zegen komt van Boven.

Zonder hulp des Heren vermogen wij niets en om onze dankbaarheid te tonen stelt de heer J Poels voor om in de tuin der fabriek een kapelletje te bouwen toegewijd aan St. Isidorus, de patroon der boeren, opdat bij onze voorspreker blijve en om tevens het bewijs te leveren dat onze fabriek, hoewel geen heilige naam dragend, toch is een Roomsche fabriek.

Luid applaus en werd dit voorstel bij acclamatie aangenomen.

Verder spoort de heer J. Poels de boeren aan tot eendrachtig samenwerken.

Wij hebben goede jaren gehad, maar weten niet wat we krijgen zullen en moeten niet vergeten dat de eenling niets vermag

In het zuiden, waar de grond veel beter is dan hier, richten de boerenbonden weinig uit en waarom?

Omdat daar jaloezie bestaat er is geen samenwerking, de echte christelijke geest wordt er gemist
Daarom bloeien de bonden in het noorden der provincie, terwijl die in het zuiden kwijnen.

Hij hoopt dat die samenwerking niet zal verflauwen en dat er steeds onderlinge liefde zal heersen tot heil van de boerenstand.

De Heer H. Janssen brengt spreker dank voor zijn initiatief tot het stichten van een St. Isidorus kapel.

Hij brengt verder dank aan de E. A. Heer Burgemeester, die getoond heeft een warm hart te hebben voor de boeren, door zo even van de reis terug gekeerd, toch nog ter vergadering te komen.

Hij bedankt de heer Stoot voor zijn werkzaamheden, het bestuur voor zijn belangeloze medewerking en hij hoopt dat de zegen van boven moge bestendig blijven en de fabriek groeien en bloeien.

De E. A. Heer Burgemeester het woord nemende zegt dat het zijn hart goed deed, toen hij zag, dat bij het voorstel van de heer Poels omtrent de bouw van een St. Isidorus kapelletje de vergadering als één man opstond.

Dit wat het symbool van samenwerking, maar tevens een symbool van geloof. Moge deze symbolen behouden blijven.

Dan kunnen stormen, groot of klein over Venray los breken, Venray zal ze trotseren, Venray zal niet vergaan. Venray zal gelukkig blijven.

Vooruitgang is goed, maar geen ware vooruitgang zonder geloof en liefde.

Daarom allen eendrachtig samengewerkt geloof en onderlinge liefde bewaard tot heil van de boerenstand, tot heil van Venray.

Donderend applaus.

Hierna sloot de heer Janssen de vergadering met de christelijke groet.

1922

Peel en Maas, 24-06-1922; p. 1/4

Vergadering Stoomzuivelfabriek Venray.

Zaterdag 17 Juni 1922.

Omstreeks kwart over 7 opende de heer Hub. Janssen de vergadering met de christelijke groet en wil allereerst wijzen op het feit dat het onmogelijk was langer te wachten net de aanschaffing van een nieuwe stoomketel en machine; de oude waren totaal versleten en men kan hier toch niet bij zijn buurman gaan lenen evenals een boer, wiens karrad door de droogte in elkaar is gevallen.

Hij zegt dit vooraf omdat de leden niet zullen verschrikken van de hoge cijfers.

Verder deelt hij mee dat de burgemeester wegens ziekte verhinderd is de vergadering bij te wonen.

Hierna leest de heer Stoot de notulen der vorige vergadering voor, die worden goedgekeurd.

Vervolgens doet de Directeur voorlezing van het jaarverslag en rekening

Aangezien de vele cijfers moeilijk te volgen waren moeten wij ons van publicering daarvan onthouden

Er worden in het afgelopen boekjaar gehouden 8 bestuursvergaderingen en 4 vergaderingen Bestuur en Commissarissen.

In de vergadering van september werd door de architect Martens een plan ingediend voor een Isidoruns kapel, de kosten daarvan zouden zijn *f* 1500

Het Bestuurslid J. Poels vond deze te hoog, hij dacht voor de half, terecht te kunnen.

In oktober diende Martens een nieuw plan in van *f* 800, dat werd goedgekeurd.

In de vergadering van oktober werd ook besproken de aanschaffing van een nieuwe ketel en machine.

Een en ander is geregeld in overleg met het Technisch Bondsbureau voor zuivelfabrieken.

Er was een aanbieding ingekomen van een Duitse fabriek voor *f* 6700 Holl. geld.

De Mark stond toen aan 1½ cent

In de vergadering van november was ingekomen een aanbieding de Duitse fabriek voor *f* 11.200 af fabriek en van *f* 15.000 van de firma Stork en Co te Hengelo franco Venray.

De Duitse fabriek wilde echter geen enkele verplichting op zich nemen, alles was vrijblijvend;

In de vergadering van 4 december was de aanbieding der Duitse fabriek *f* 13.050 die van Stork *f* 15.000 en met bijlevering van enige kleinere benodigheden ten bedrage van *f* 650 respectievelijk *f* 13.700 en *f* 15.850.

Het Bestuur meende echter op een verschil van *f*2000 niet te mogen zien en de leverantie aan Stork te moeten gunnen aangezien de Duitsers zich alle rechten voor behielden en de fabriek slechte verplichtingen op zich nam. Stork is dus leverancier.

In de vergadering van 12 februari werd besloten de oude ketel te verkopen voor *f*1000.

Op 15 april werden de melkritten, boter en kolentransport aanbesteed.

Op 23 april werd besloten tot verbouwing der fabriek, de kosten waren geraamd op *f*8600. de muren afgezet met tegeltjes, alleen met cement zonder tegels *f*7900.

Gebrs. Oudenhoven waren de laagste inschrijvers voor *f*7700, aan wien het werk is gegund.

De Directeur wijst er op dat hij het lang had zien aankomen dat op vernieuwingen moesten plaats hebben, hij heeft er voor gezorgd een spaarpotje te hebben en dat komt nu goed van pas.

De koelinstallatie is versleten en veel te klein, er moet noodzakelijk een nieuwe komen, de kosten daarvan worden geraamd op *f*12.000.

De Voorzitter Hub. Janssen wijst er op dat men zich voor een prijsverschil van *f*2000 op de ketel geen onaangenaamheden op de hals kon halen, wie weet hoe lang het in Duitsland geduurd had en wat er nog had komen kijken, hij vraagt of iemand aanmerking te maken heeft op rekening of verslag.

Niemand maakte aanmerking waarop beiden worden goedgekeurd.

Tot lid van de raad van commissarissen werd bij Acclamatie herkozen de heer H. Poels in 't Groenewolt, tot leden van het Bestuur insgelijks bij acclamatie, P. J. Litjens Heide en H. Drab-bels Langstraat.

Er traden toe 19 leden met 54 koeien en werden afgeschreven 5 leden met 12 koeien

De Directeur verzoekt de leden geen boter mee te laten brengen zonder geld mee te geven als men geen melk levert, dat geeft later verwarring.

De uitbetaling zal met goedkeuring der vergadering voortaan zaterdag plaats hebben in plaats van dinsdags.

De Voorzitter vraagt of iemand hiertegen bezwaar heeft.

Wordt algemeen goedgevonden.

De Voorzitter vraagt of iemand iets te vragen of aanmerkingen heeft.

Het lid Manders klaagt over de van Eechhoud te Horst⁸ terug ontvangen melk. Deze was totaal verzuurd, geheel onbruikbaar voor de kalverfokkerij, goed om de beesten kapot te voeren..

Hij eist *f*10 schadevergoeding.

De Directeur geeft op verzoek van de Voorzitter een toelichting.

Zolang de ondermelk 7½ cent kostte was alles in orde bij van Eechhoud.

Toen de prijs terug liep werden er door van Eschhoud allerlei aanmerkingen gemaakt, en later zelfs helemaal geweigerd melk te ontvangen.

8 Jan van Eechoud had een particulier fabriekje in Horst waar hij melkpoeder en gecondenseerde melk fabriceerde

Een zending melk zaterdag geweigerd, kwam wegens een invallende feestdag eerst dinsdag terug, ze was toen verzuurd De allerslechtste heeft men weg laten lopen, de rest over allen verdeeld.

Manden zegt waarom iedereen verplicht was van die zure melk te nemen, ook zij, die niet aan van Eechhoud leverden.

De Directeur zegt dat het ondoenlijk was, onderscheid te maken.

Manders: Dat is goed te doen. want er zijn karren geweest, die goede melk hadden. De Directeur vind het vreemd dat er niemand is komen klagen.

Manders: Dat is wel waar, er is een vrouw geweest en haar zure melk werd omgeruild, de andere wilden niet komen want ze kregen dan maar „ene grote moel”; Ik heb toen gezegd, ik wou dat hij het maar eens probeerde, ik zou hem wel recht zetten.

De Directeur kan zich herinneren dat de vrouw er geweest is, en vraagt waarom Manders zelf niet kwam.

Manders: Ik heb mij bij Willems, het bestuurslid beklaagd, vraag het hem maar, ik blijf bij mijn f10 schadevergoeding.

Een stem uit de vergadering: Ook Reintjes heeft geklaagd.

De Voorzitter merkt op dat de klacht over de melk gegrond kan zijn maar over onheuse behandeling door de Directeur heeft nog nooit iemand geklaagd.

Het Bestuur zal de zaak onderzoeken en aan Manders schriftelijk berichten..

Het lid van Megen vraagt of men de schade niet op van Eechhoud verhalen kan, het is vreemd dat de melk niet deugde, toen de prijs terugliep en had bij het recht te zo maar verder te weigeren.

De Voorzitter antwoordt dat over het al dan niet deugen thans moeilijk valt te oordelen, bovendien bestond er geen schriftelijk contract.

Van Megen vraagt of nu alle leden, die slechte melk terugkregen recht hebben op schadevergoeding.

De Voorzitter: Steeds heeft alles goed gedraaid, hij vindt dat men voor die enkele keer geen aanmerking moest maken.

Van Megen: Maar wat doe je met Manders.

De Voorzitter: Wij hebben een goede Voorzitter en een goed bestuur, dat alles wel in de plooiën zal leggen.

Het lid Reijntjes zegt dat het grootste gedeelte der leden die zure Melk kregen niet eens schadevergoeding verlant, hij zou aanraden niet op schadevergoeding in te gaan.

Het lid Jan Janssen stelt voor nooit en onder geen voorwaarde meer aan van Eschhoud te leveren.

Het Bestuur zal hiervan nota nemen.

Het lid Keunen uit Overloon, zou graag meerdere controle op de fabriek en de werkzaamheden willen uitoefenen, alles nu overgelaten aan de Directeur en zijn assistent te samen met het Bestuur. Ook de leden moesten toezicht kunnen uitoefenen

De Voorzitter zegt dat hiertegen geen bezwaar bestaat.

De heer Jan Poels stelt voor dat de vergadering twee aan zal wijzen.

Keunen: Die aangewezen worden moeten er ook verstand van hebben, er wordt achteraf zoveel gepraat.

Veel meer dan op de vergaderingen en alles is niet in het voordeel van het Bestuur

De Voorzitter stelt voor 2 leden uit de vergadering of 2 bestuursleden aan te wijzen voor de controle.

De meerderheid verklaart zich voor 2 leden uit de vergadering.

Het Bestuur stelt een tijd van acht dagen beschikbaar voor de inlevering van kandidaten lijsten. men zal dan 3 maanden een proef nemen.

Iemand zegt dat de leden hun tijd niet voor niets kunnen geven en vraagt welk salaris zij krijgen.

De Voorzitter: Dat moet de vergadering uitmaken.

Het lid Keijzers zegt dat deze handelwijze is een blijk van wantrouwen, tegen Directeur en Bestuur.

Het lid Thuyls Jr. meent, dat de grote meerderheid toch wel vertrouwen stelt in Directeur en Bestuur en zou alles laten zo als het is.

De Directeur wijst er op dat 18 jaar alles goed gegaan is. Bij afwezigheid wegens ziekte is hij vervangen door een controleur van de bond die alles in de beste orde vond, maar er kan iets voorkomen, waar niemand iets aan kan doen. Zo is er in de warme dagen 1000 liter melk meer geleverd dan in de gewone weken en toch kregen we minder boter, omdat er meer melk nodig was voor 1 Kg. boter namelijk 28 Kg. tegen anders 25,7 Kg. melk.

Maar dat de een boven de ander bevoordeeld zou worden is beslist onwaar en ook onmogelijk.

Bij het bepalen van het vetgehalte worden geen namen genoemd, alleen nummers wie kan nu 5 à 600 nummers en samen uit elkander houden.

Trouwens de controle staat voor ieder vrij

De Voorzitter: Wat willen jullie nu zo komen we niet verder.

Verschillende stemmen: Laat het maar zo als het is.

De Voorzitter: Nu dan stel ik voor dat 2 Bestuursleden op ongeregelde tijden komen controleren, en dat werk gratis verrichten, en wel eens in de veertien dagen, twee of twee en een halve dag.

Dit voorstel wordt met grote meerderheid aangenomen.

Wordt gevraagd om uitlegging van de te maken grote uitzoeken.

De Directeur geeft nogmaals uitlegging van de verbouwing, ketel, machine en koelinrichting welke totaal circa f 37.000 vorderen.

De Voorzitter vraagt of de vergadering met deze uitlegging genoeg neemt.

Niemand maakt aanmerking waarop de Voorzitter het woord geeft aan de heer Jan Poels.

De heer Jan Poels dankt bij zijn optreden in deze vergadering steeds met genoeg terug aan de goede oude tijd toen we zoveel vergaderden.

Er is sindsdien veel gewerkt tot heil van de boerenstand.

Het heeft de boeren lang goed gegaan maar nu doen de slechte tijden zich ook voelen, maar het doet hem genoeg dat de meeste boeren gespaard hebben voor de slechte tijden.

We hebben hier vele cursussen gehad die alle goede vruchten hebben afgeworpen, we hebben nu een huishoudschool en krijgen een winterlandbouwschool.

Het heeft heel wat moeite gekost om deze te krijgen, want van Limburg alleen waren 28 aanvragen ingekomen. Venray en Weert alleen zijn uitverkoren.

Maar nu moet men hem niet alleen laten staan en ijverig steunen.

Hij beveelt daarom het Martinusfonds, gesticht ter nagedachtenis van wijlen de onvergetelijke pastoor Rutten ten zeerste aan.

In samenwerking van Gemeente Bestuur en Martinusstichting moet deze school er komen.

Zeg nu niet: ik heb er niets aan, uwe kinderen en kleinkinderen zullen de vruchten plukken.

Hij herinnert aan de cursussen in ooftbouw, van de heer E. Kreutzer, een dertig jaar geleden.

Toen zeiden de boeren onder elkaar: „Wat zou zo'n lelijke schoolmeester daarvan weten” en ga thans eens kijken naar de boomgaarden, volgens zijn methode aangelegd.

Daarom steun het Martinusfonds naar uw vermogen, niet allen kunnen evenveel geven.

Die veel heeft, geve veel, die weinig heeft, geve weinig, op geven rust zegen. God zal het u lonen.

Applaus.

De Voorzitter brengt een woord van dank aan de heer Jan Poels, vooral voor de door hem gedane moeite de landbouwschool in Venray te krijgen.

Hij dankt verder de Commissarissen. Bestuursleden. Directeur en de heer Stoot voor hun werkzaamheden, brengt de vergadering dank voor de trouwe opkomst, spoort allen nogmaals aan tot eendrachtige samenwerking en sloot daarop te ruim 9 uur de vergadering met de christelijke groet.

1923

Geen verslag gevonden in PenM van 16 juni
,mogelijk op laatste blz. die blank is!

Peel en Maas, 09/06/1923; p. 4/6

Bekendmaking.

HET BESTUUR der
Stoomzuivelfabriek Venray
maakt hiermede bekend, dat de
Algemeene Vergadering
zal gehouden worden op
Donderdag 14 Juni
nam. 7 uur in het PATRONAAT
Namens het Bestuur.
20 F. VERKLEY, Directeur

Peel en Maas, 12/03/1980; p. 11/41

1924

Peel en Maas, 28-06-1924; p.5/8

Vergadering Stoomzuivelfabriek „Venray”.

Op Vrijdag 20 Juni 1924.

Te ruim 7 uur opende de heer Hub. Janssen als voorzitter van de Raad van Toezicht, de vergadering met de christelijke groet en heette alle aanwezigen hartelijk welkom. De grote opkomst bewees, volgens spreker voldoende, dat de leden belangstelden in hun fabriek. Verder bracht spreker in zijn openingswoord hartelijk dank aan de ZeerEerw. Heer Rector Nabben, die zo bereidwillig was geweest om het kapelletje en het daarin geplaatste beeld van den H. Isidorus in te zegenen en een beschrijving te geven van deze Heilige. Spreker hoopte, dat onder de schutse van de H. Isidorus de fabriek mocht groeien en bloeien. Ten slotte bracht spreker dank aan de directeur en het verdere personeel der fabriek voor het keurig onderhoud der fabriek en van de machinerieën en was deze fabriek thans de mooiste fabriek van geheel Limburg.

Nadat de voorzitter nog had medegedeeld, dat de EdelAchtbare Heer Burgemeester wegens ambtsbezigheden verhinderd was deze vergadering bij te wonen, verzocht hij de heer Stoot het secretariaat dezer vergadering te willen waarnemen en de notulen der laatste algemene vergadering te willen voorlezen, en werden deze na voorlezing ongewijzigd goedgekeurd.

Daarop las de directeur de door den accountant opgemaakte Balans en Verlies- en Winstrekening voor, en lichtte hij deze in zijn uitvoerig verslag nader toe. Aan dat verslag ontlene wij dan het volgende:

Er werden in het afgelopen boekjaar aangevoerd 5.042.038 Kg. melk zijnde ruim ½ miljoen Kg. meer als het vorig jaar. Hiervan werden zoet verkocht 162.726 Kg. zodat er nog tot boter verwerkt werden 4.879.312 Kg.

Daaruit werden verkregen 190.942 Kg. boter, zodat voor 1 Kg. boter is nodig geweest 25,6 Kg. melk, 't vorig jaar 25,8 Kg. 't Gemiddeld uitbetaalde vetgehalte was 3,3 % evenals het vorige jaar.

In totaal werden verkocht 190.942 Kg. boter met een opbrengst van f384.154,05 of gemiddeld f2,01 per Kg. tegen 't vorig jaar f2,21.

Voor de karnemelk werd ontvangen f7.197,31, terwijl de consumptiemelk f20.741,84 opbracht. Aan ijs werd nog ontvangen f385,40 en aan entreegelden f101 zodat de bruto-ontvangst bedroeg in totaal f412.579,60 of gemiddeld f8,18 per 100 Kg. melk. 't Vorig jaar was dit f8,88.

Het totale onkostencijfer bedroeg dit jaar f60.354,03 of f1,20 per 100 Kg. geleverde melk tegen f1,33 per 100 Kg. 't vorig jaar, zodat dit cijfer in het afgelopen jaar met 13 ct. per 100 Kg. is gedaald.

De totale ontvangsten en uitgaven bedroegen in het afgelopen boekjaar respectievelijk

f 412.579,60 en f 409.496,63 zodat er een batig saldo was van f 2.082,97 hetwelk overgebracht werd naar het vernieuwingsfonds.

Er werden in het afgelopen jaar 6 Bestuursvergaderingen en 2 gecombineerde vergaderingen van Bestuur en Raad van Commissarissen gehouden.

In de vergadering van 9 september werd besloten de vloer van de melkontvangst met ijzeren tegels te beleggen, hetgeen f 725 gekost heeft. Verder werd op die vergadering breedvoerig gesproken over de ondermelkverkoop aan Van Eechoud. Ten slotte werd op die vergadering nog gesproken over het boren van een nieuwe put en het aanschaffen van een nieuwe pomp, om dat er geen voldoende water was. Aan de directeur werd opgedragen naar de prijs daarvan te informeren.

In de vergadering van 21 oktober werd na een uitvoerige bespreking besloten de put te laten maken en een nieuwe riemwaterpomp aan te schaffen. Nogmaals werd in die vergadering de ondermelklevering aan Van Eechoud besproken, wyl Van Eechoud verschillende bestuursleden daarnaar gevraagd had. Van Eechoud wenste echter voor niet langer dan 6 weken in eens te kopen, daarom werd daarop niet verder ingegaan. Enige leden zouden er wel voor te vinden zijn geweest, maar dan voor een termijn van 6 maanden, anderen waren daar echter ook niet voor, omdat men geen goede waarborgen kon krijgen.

In de vergadering van 10 februari werd de aanbesteding der melkritten besproken en het leidingwerk der nieuwe pomp gegund aan de Firma van Riel uit Tilburg. Door de heer Fonck alhier was voor datzelfde werk ingeschreven voor f 1482, of ruim f 500 hoger. Tevens werd op die vergadering gesproken over de verkoop van room, doch daar men vreesde dat het maar van korte duur zou zijn, is daar niet op ingegaan.

In de vergadering van 18 maart had de aanbesteding der melkritten plaats en werd besloten een nieuwe Alfa Centrifuge aan te schaffen van 5000 L. per uur voor de som van f 1350.

Aan het slot van zijn verslag merkte de directeur op, dat de vereniging over het afgelopen jaar ook wederom uiterst tevreden mocht zijn. De vereniging was èn wat ledental èn wat de aangevoerde melk betrof, flink vooruitgegaan en ook het vetgehalte, wat het vorig jaar al zo hoog was, was dit jaar zelfs nog iets beter.

Met de wens, dat de vereniging onder de schutse van de H. Isidorus mocht groeien en bloeien en vooral de goede verstandhouding en samenwerking, welke tot op heden de vereniging bezielde, mocht blijven bestaan, ja zelfs nog inniger mocht worden, besloot de directeur zijn verslag.

De voorzitter vroeg of iemand iets had op- of aan te merken naar aanleiding van de uitgebrachte rekening en verantwoording en het gedetailleerd verslag of misschien nog nadere inlichtingen verlangde. Niemand maakte echter enige aanmerking waarna de voorzitter, mede namens de vergadering, de directeur en het bestuur dank bracht voor het samenstellen van dit jaarverslag.

Alsdan kwam aan de orde de verkiezing van een lid van de Raad van Commissarissen wegens periodieke aftreding van de heer Henri Asselberghs.

De voorzitter deelde mee, dat door de leden tijdens de daarvoor gestelden termijn geen tegenkandidaten waren gesteld en stelde het Bestuur mitsdien voor de heer Asselberghs bij acclamatie te herbenoemen. Werd goedgevonden.

Op de vraag van de voorzitter of hij deze benoeming aannam, antwoordde de heer Asselberghs bevestigend en dankte hij de vergadering voor het in hem gestelde vertrouwen en gaf haar de verzekering, dat hij steeds de belangen der fabriek naar best vermogen zou behartigen.

Als bestuurleden waren aan de beurt van aftreden de hren Jan Poels en Mart. Claessens en werden deze heren op voorstel van het bestuur eveneens bij acclamatie herkozen.

Er traden in het afgelopen jaar 43 leden met 96 koeien toe en werden 6 leden met 15 koeien afgeschreven.

De directeur verzocht om, als er eens hier of daar een vergissing voorkwam alsdan de briefjes mede terug te geven, waarop de fout gemaakt was. Verder deelde de directeur nog mee, dat er thans ook wederom melkkannen, uit één stuk geperst, verkrijgbaar waren en wel tegen de prijs van f 8,30.

De voorzitter bracht thans nog eens de verkoop der ondermelk ter sprake en zou hij wel eens het gevoelen der algemene vergadering daarover vernemen. Zoals we straks uit het verslag van de directeur gehoord hebben, aldus de voorzitter, wilde de heer Van Eechoud zich slechts voor 6 weken binden en moest om de 6 weken over eventuele prijsverandering gesproken kunnen worden.

De heer Manders hoopte, dat, wanneer wederom werd overgegaan tot verkoop van ondermelk aan Van Eechoud, alsdan degenen, die de centen in de zak kregen, ook de rotte ondermelk van Van Eechoud zouden terugontvangen en niet diegenen, die geen ondermelk leverden. Spreker had daarvoor indertijd zijn schadevergoeding gevraagd, doch was hem deze geweigerd. Mocht spreker nogmaals van die rotte ondermelk terugontvangen, dan zal hij in 't vervolg geen melk meer aan de fabriek leveren.

De voorzitter van het bestuur deelde mee, dat het bestuur er geen andere weg op wist en ook in de toekomst niet anders zou handelen als tot nog toe geschied was.

De voorzitter stelde daarna voor, dat degenen, die hun ondermelk op de fabriek wilden laten, er zouden gaan staan. Wijnl hiearaan slechts door 'n vijftal leden werd voldaan, constateerde de voorzitter, dat de vergadering niet voor de verkoop der ondermelk was.

De heer Joh. Reijntjes zou het bestuur in overweging willen geven eens een onderzoek in te stellen naar de kosten van een inrichting voor het bereiden van melkpoeder en gecondenseerde melk om dan later eventueel zelf tot het verwerken der ondermelk te kunnen overgaan.

De voorzitter antwoordde, dat hij hedenmorgen daarover ook nog met de directeur gesproken had en alstoen vernomen had, dat deze kosten pl.m. f 44.000, zouden bedragen. Verder wees de voorzitter op een dergelijke fabriek te Cuijk, die dit een paar jaren gedaan had en thans over de kop was gegaan. Weliswaar zou zulk een inrichting aan onze fabriek met veel mindere kosten gepaard gaan, doch zijn persoonlijke mening was om deze zaak voorlopig nog aan te houden en het bestuur op te dragen in de ze eens een nader onderzoek in te stellen.

Werd goedgevonden.

Bij de rondvraag vroeg de heer H. Strijbos stemming over het voorstel om het melkwagentje af te schaffen.

De voorzitter deelde mee, dat het bestuur van oordeel was dat 't een groot voordeel voor de fabriek was als het melkwagentje bleef bestaan. Bovendien waren de landbouwers enigen mate verplicht tegenover de burgerij en de kleinere man om het melkwagentje te handhaven. Het bestuur was er dan ook ten volle van overtuigd, dat het met de handhaving van het melkwagentje de burgerij en de kleinen man een grote dienst bewees.

De heer Croymans, Overloon zei, dat de kleine man en de burgerij met de karnemelk varkens konden mesten en de boeren kregen grotendeels water terug.

De directeur vond het niet correct van dn heer Croymans om hier zo maar klakkeloos in de vergadering te slingeren, dat de boeren grotendeels water terugkregen, want allen kregen toch van dezelfde melk.

De heer Croymans zei, dat zijn gezegde op volkomen waarheid berustte. In de vorige zomer was de karnemelk zeer slecht geweest, doch wist spreker niet of dit te wijten was aan het feit, dat Overloon de laatste kar was. Spreker vond dit echter een middel om het kwaad in de hand te werken. Er was dan ook indertijd wel eens iets gebeurd, doch spreker wilde hier geen namen noemen. Hij steunde echter het voorstel Strijbos om over het voorstel over al of niet opruiming van het melkwagentje tot stemming over te gaan.

De heer Strijbos vroeg bij aldien zijn voorstel voldoende gesteund werd schriftelijke stemming daarover.

De Voorzitter antwoordde, dat over zaken mondeling gestemd werd.

De heer Strijbos vroeg dan maar een mondelinge stemming te houden.

De Voorzitter vermeende echter, dat deze zaak van te groot belang was en daarover hedenavond te beslissen. Indien de heer Strijbos zijn voorstel eerder had kenbaar gemaakt, dan was dit punt door het bestuur op de agenda geplaatst en had er hedenavond over beslist kunnen worden. Hij stelde dan ook voor, dat het bestuur dit punt nader in overweging zou nemen en daarover binnen 'n half jaar een buitengewone vergadering zou beleggen, ten einde dan daarover definitief te beslissen.

De heer Strijbos nam echter met dat voorstel geen genoegen.

De voorzitter zei dat velen der aanwezigen slechts als gemachtigden hier tegenwoordig waren en deze niet aan de stemming konden deelnemen als zij geen schriftelijke volmacht hadden. Bovendien kon dit voorstel niet in behandeling genomen worden, indien niet minstens 2/3 van het aantal der aanwezige leden zich vóór behandeling verklaarde. Spr vroeg dan nogmaals de heer Strijbosch of deze zich er mee kon verenigen, dat 't bestuur dit punt nader onderzocht en dan binnen een half jaar daarvoor een buitengewone alg. vergadering opriep

De heer Strijbos verklaarde echter nogmaals pertinent met het voorstel van de Voorzitter niet akkoord te kunnen gaan.

De heer P. J. Arts, Leunen, wees er op dat de verstandhouding tussen landbouwers en burgerij en kleinere man tot op heden goed was geweest en kon hij zich best verenigen met het voorstel van het bestuur. Ook hier zou hij in toepassing gebracht willen zien „Bemint uw evenaaste gelijk u

zelve". Spreker wilde dan ook in geen geval met de opposanten meewerken en ongenoegen met de burgerij veroorzaken.

De heer Reijntjes vermeende straks van de voorzitter vernomen te hebben, dat gemachtigde voorzieren moesten zijn van een schriftelijke volmacht om aan de stemming te kunnen deelnemen; hij concludeerde daaruit dat de vergadering voor een groot gedeelte oncompetent zal zijn om aan de stemming deel te nemen.

De heer Strijbos zag dit nu ook in en nam daarom thans genoegen met het voorstel van de voorzitter.

Nadat enige leden uit Overloon nog enige inlichtingen gevraagd hadden in verband met het heersen van het mond- en klauwzeer en de melklevering en de voorzitter in deze een nader onderzoek had toegezegd, werd de vergadering gesloten.

Peel en Maas, 27-09-1924; p. 1/8

Buitengewone vergadering Stoomzuivelfabriek „Venray”

Zaterdag 20 sept. 1924 nam. 7 uur.

Als voorzitter van de Raad van Commissarissen opende de heer Hub. Janssen de vergadering met de christelijke groet en heette alle aanwezigen hartelijk welkom. Nadat hij had medegedeeld, dat er van de heer Crooymans te Overloon bericht was ingekomen, dat hij verhinderd was deze vergadering bij te wonen, verzocht hij de directeur de notulen der vorige vergadering voor te lezen en werden deze na voorlezing ongewijzigd goedgekeurd.

Als punt 3 vermeldde de agenda „*Bespreking voortbestaan melkkarretje*” De voorzitter vroeg of iemand uit de vergadering daarover het woord verlangde.

De heer Strijbos zeid, dat hij over het al of niet voortbestaan van het melkkarretje schriftelijke stemming verlangde.

De voorzitter antwoordde hierop, dat er volgens de statuten niet schriftelijk gestemd mocht worden.

De heer Jan Poels, hierop het woord verkrijgende, deelde mee, dat het melkkarretje vroeger, toen spreker nog voorzitter was, ook al dikwijls oorzaak was geweest van vele strubbelingen en moest daaraan thans maar eens voor goed een eind gemaakt worden; spreker zou er voor zijn om het melkkarretje te laten voortbestaan en wel om twee redenen: 1ste omdat het in het belang is der boeren, en 2de om dat het in het belang is der burgerij.

Het is, volgens spreker, gemakkelijk gezegd, dat melkkarretje moet weg, maar alvorens hierover te gaan stemmen, wilde spreker er eerst eens op wijzen, wat dat melkkarretje opbracht, wijl hij zulks beter achtte. Met de directeur had spreker nagegaan, wat dat melkkarretje opbracht en welke onkosten daaraan verbonden waren en als men dan ziet, dat het in voordeel der vereniging is, meet 't iemand toch wel in de kop steken om tegen die opbrengst te zijn.

Spreker gaf daarna een gedetailleerd overzicht van de opbrengst van het melkkarretje in het boekjaar 1923 waaraan wij het volgende ontlennen:

Voor 162.726 K.G. volle melk werd ontvangen *f*20.741,84. Indien deze 162.726 K.G. volle melk door de fabriek zelf verwerkt waren zouden ze hebben opgebracht als volgt:

162.726 K.G. melk met een gemiddeld vetgehalte van 3,1 pct. geven 5.427 K.G. boter tegen een gemiddelde prijs van *f*2,01 is *f*10.908,27. 80 pct ondermelk is 130.180 K.G. á 3 ct. *f* 4.905,40. 8 pct. karnemelk is 13.018 K.G. á 4 ct. *f*520,72. Totaal *f*16.331,39, dus bedroeg de bruto winst op dat kwantum *f*4.407,45. De onkosten bedroegen als volgt: Melkventer 52 weken á *f*21 is *f*1.092. Voeder paard 365 dagen á *f*1 is *f*365. Onderhoud paard en wagen *f*100. Afschrijving paard en wagen *f*100, blijft *f*1657.

Zuivere winst dus op volle melkverkoop *f*2.750,45. Voor karnemelk werd ontvangen *f*7197,31 en maakt dit bij toevoeging van 1 L. water op 5 Liter karnemelk een winst van 1/5 of *f*1439,46. De boterverkoop bracht op gemiddeld 20 K.G. per dag á 10 ct. is *f*2 per dag of *f*600 per jaar.

We krijgen dus in totaal voor extra opbrengst van het melkkarretje :Winst boter *f*600. Overschot karnemelk *f*1439,46 Overschot vollemelk *f*2750,45. Totaal *f*4789,91.

De heer Poels deelde verder nog mee, dat hij heden op een vergadering te Roermond nog gesproken had met de heer Amant, die hier toch ook wel enigszins van op de hoogte is en had deze spreker medegedeeld, dat op 4 L. karnemelk 1 L. water was en wij hebben bij onze berekening nog maar 1 L. water op de 5 L. karnemelk genomen. Het melkkarretje heeft dus in het boekjaar 1923 een netto-winst opgebracht van *f*4789,91 en dit is geen berekening om een begroting op te maken, maar die is zuiver opgemaakt volgens de boeken; de heer Strijbos is tweemaal uitgenodigd om daarbij tegenwoordig te zijn, maar deze is niet gekomen. De heer Croymans uit Overloon is eens daar geweest en toen had hij gezegd, wat de voorzitter, de heer G. Willems u wel even zal zeggen.

De heer Willems zei daarop, dat de heer Crooymanz hem verklaard had, dat hij thans geen vergadering daarover meer verlangde.

De heer Poels zei verder, dat eenieder gerust voor zijn mening mocht uitkomen en als er misstanden waren, dan moest getracht worden die te verbeteren, maar als het melkkarretje ons *f*4.789, 91 opbrengt en daarmee tevens nog arme mensen worden geholpen, staat het dan zo mooi, vroeg spreker, om dan aanstonds maar te zeggen, wij laten die winst vallen, maar wij willen ook niet hebben, dat de mensen karnemelk bekomen. Ik geef u de verzekering, aldus spreker, dat er binnen twee dagen een ander zal rijden, als ons melkkarretje niet gehandhaafd wordt.

Spreker zou dan de voorzitter en de vergadering in overweging willen geven om, hoewel de statuten over zaken mondelinge stemming voorschrijven, daarvan in dit geval af te wijken en schriftelijke stemming toe te staan. Bij het bestuur was geen enkel lid er voor om het melkkarretje op te doeken en was eenieder vrij te stemmen zoals hij verkoos, maar spreker geloofde niet, dat iemand, die zijn gezond verstand gebruikte, voor afschaffing zou stemmen, wijl daarmee zulk een winst gemaakt werd. De heer Poels vermeende zijn plicht gedaan te hebben met op een en ander te wijzen en zou willen voorstellen om tot schriftelijke stemming over te gaan. Als allen dan als

fatsoenlijke, christelijke mensen stemden, dan was spreker er van overtuigd, dat het melkwagentje zou blijven rijden.

De heer Willems, Overloon vroeg, of zulk een stemming dan wel geldig was.

De heer Strijbos zei, dat hij de burgers gaarne die melk gunde, maar er zijn ook burgers, die de karnemelk kopen om varkens te mesten. Ook zijn er boeren, die veel botermelk kopen en zelfs leden van de fabriek van Oostrum krijgen van onze karnemelk. Spreker was nu in geen 3 jaren meer op de vergadering geweest, maar hoorde dan telkens na de vergadering dat gezanik over het melkwagentje maar hier op de vergadering durven ze niets te zeggen. Ik kom recht voor de zaak uit, en doe niet als diegenen, die steeds achterom daartegen ageren, ik zeg het hier.

De heer Poels stelde daarop voor om voor ditmaal van de statuten af te wijken en tot schriftelijke stemming over te gaan.

De heer Strijbos zei, dat men voor hem niets hoefde te doen, en voor hem behoefde er niet gestemd te worden.

De heer Tuyls vroeg of er ook geen boter en melk meer gevent zou worden, als na de stemming bleek, dat het karretje opgedoekt moest worden.

De heer Poels antwoordde daarop, dat men eerst maar eens moest stemmen of het melkkarretje al dan niet gehandhaafd zou worden en kon men dan nog een en ander vragen.

Tot stemopnemers werden daarop door den voorzitter aangewezen de heren Math. Geurts, Mart. Poels en H. Strijbos.

Na opening der stembiljetten bleek, dat waren uitgebracht 221 stemmen voor handhaving, 93 stemmen tegen en 10 stemmen blanco en van onwaarde, zodat het melkkarretje zal blijven rijden.

De voorzitter hoopte, dat thans dat gekanker jarenlang achterwege zou blijven en dankte hij de stemopnemers voor hunne bereidwilligheid.

De heer Arts klaagde er over dat de boeren voor de boter meer moesten betalen, dan zij er in Maastricht voor kregen, waarop de voorzitter antwoordde, dat zulks altijd zo geweest was.

De heer Thuyls stelde voor om in de statuten het woordje „moet” te veranderen in „kan” opdat daarmee in de toekomst geen moeilijkheden meer voorkomen.

De heer Poels las daarop het betreffende artikel der statuten. Waaruit bleek, dat dit artikel duidelijk genoeg was, wyl de vergadering over de wijze van stemming kon beslissen.

De heer Thuyls zou verder gaarne zien, dat ieder lid een exemplaar der statuten ontving, waarop de voorzitter antwoordde, dat het bestuur er zou laten drukken en kon men ze dan door de voorman laten afhalen.

De heer Strijbos herhaalt nog eens dat door leden van de fabriek van Oostrum met volle tuiten van onze melk gehaald wordt.

De voorzitter zei, dat het bestuur deze zaak zou onderzoeken.

Iemand uit de vergadering zei, dat er tuiten van 25 liters van Leunen naar Oirlo gingen, waarop de directeur antwoordde, dat hem daarvan niets bekend was.

De heer Willems, Overloon vroeg hoe laat het melkkarretje aan de fabriek vertrok, waarop de directeur antwoordde, dat het wagentje met volle melk 's morgens om 8 uur á half negen met karnemelk 's namiddags circa half 2 vertrok.

Verder wees de heer Willems er nog eens op, dat de karnemelk zeer slecht en meermalen gescho-ten is.

De directeur zei, dat zulks wel eens kon voorkomen en lichtte hij deze aangelegenheid nader toe.

De heer Willems hield echter 't tegenoverstelde vol.

De directeur deelde verder nog mee, dat het vetgehalte tegenwoordig, in verband met het heersen van monden klauwzeer, zeer variërend was. Verder verzocht hij de leden om bij sterfgevallen of verminderingen anderszins, daarvan onmiddellijk op de fabriek aangifte te komen doen.

De heer Voermans beweerde, dat de verse melk naar de burgers ging en de andere naar de boeren.

De directeur zei, dat de eerste boeren niet zouden klagen.

Alsdan werd voorgesteld om de ritten eens te verwisselen, hetgeen echter door de directeur onuitvoerbaar werd geacht, wijl dan alles in de war liep.

De voorzitter gaf hierna het woord aan de Edelachtbare Heer Burgemeester.

De burgemeester deelde mee, dat hij een hoop vragen had horen stellen maar over één zaak had spreker zich verwonderd; de heer Strijbosch had hier klachten ingediend en al wilde spreker niet zeggen, dat deze klachten niet billijk waren, toch kon hij maar niet begrijpen dat daarover nooit een klacht bij de directeur of bij een der bestuursleden was ingediend. U hebt toch, aldus spreker, een bestuur en raad van toezicht, waarin u het volste vertrouwen stelt, wijl hun leden allen steeds bij acclamatie herbenoemd werden, waarom gaat gij dan niet direct met uw klachten naar dat bestuur in plaats van daarmee te wachten tot een vergadering die een jaar later pas gehouden wordt.

Een kleine fabriek groot maken is moeilijk maar een grote fabriek groot houden is nog moeilijker. Welnu, gij hebt een fabriek, die er goed voor staat en die een der best ingerichte van geheel Limburg is, blijft nu ook in toekomst vertrouwen stellen in Uw bestuur en directeur en de noodzakelijke eendracht in de vereniging zal blijven bestaan.

Wijl verder niemand meer het woord verlangde, bedankte de voorzitter de vergadering voor de talrijke opkomst en namens de vergadering bracht hij tevens dank aan den Edelachtbare Heer Burgemeester en den Heer Jan Poels voor de belangstelling, die zij hadden getoond door deze vergadering bij te wonen en sloot hij vervolgens de vergadering met de christelijke groet.

1925

Peel en Maas, 27-06-1925; p. 1/8

Algemene Vergadering van de Stoomzuivelfabriek Venray

op Zaterdag 20 Juni.

Te ruim 7 uur opende de heer Hub. Janssen, als voorzitter van de Raad van Commissarissen de vergadering met de christelijke groet, heette alle aanwezigen hartelijk welkom en constateerde met genoegen, dat de vergadering zo buitengewoon druk bezocht was. Met genoegen kon spreker de vergadering thans reeds mededelen, dat het boekjaar 1924/25 voor de fabriek een gunstig jaar was geweest, zoals straks wel zou blijken uit het verslag van de directeur. Verder deelde spreker nog mee, dat hij gaarne het woord zou verlenen, wanneer daarom in deze vergadering gevraagd werd maar hoopte hij, dat er alsdan geen afbrekende, maar opbouwende kritiek zou uitgeoefend worden. Vervolgens verzocht hij de heer Stoot het secretariaat dezer vergadering te willen waarnemen, waaraan deze voldeed.

De notulen der vorige buitengewone algemeene vergadering werden daarna door de directeur voorgelezen en ongewijzigd goedgekeurd.

De balans met winst en verliesrekening werden door de heer Stoot voorgelezen en door de directeur nader toegelicht, in zijn uitvoerig verslag.

Aan het verslag van de directeur ontleen wij het volgende :

Er werden in het afgelopen boekjaar aangevoerd 5.722.920 Kg melk, zijnde ruim 718.000 Kg. meer dan het vorige jaar. Hiervan werden zoet verkocht 154.133 Kg. zodat er nog tot boter verwerkt werden 5.568.780 Kg.

Daaruit werden verkregen 216.952½ Kg. boter, zodat voor 1 Kg. boter is nodig geweest 25,7 Kg. melk. 't Gemiddeld vetgehalte was ruim 3,3 pCt. evenals 't vorig jaar.

In totaal werden verkocht 216.952½ Kg. met een opbrengst van f512.474,29 of gemiddeld f2,36 per Kg. tegen 't vorig jaar f2,01.

Voor 154.133 Kg. volle melk werd ontvangen f20.846,31, voor karnemelk f6.476,03; voor entreegelden f95; voor ijs f823,90 en voor overschot tuitenverkoop f12,36 zodat de ontvangsten in totaal bedroegen f540.727,89 of f9,45 per 100 Kg. melk tegen f8,18 't vorig jaar.

Voor de melk is uitbetaald f474.322,18 of f8,29 , per 100 Kg tegen 't vorig jaar f6,94.

Het totale onkostencijfer bedroeg dit jaar f56.592,84 of f0,99 per 100 Kg. geleverde melk tegen f1,20 't vorig jaar, zodat dit cijfer ook dit jaar wederom is gedaald en wel met f0,21 per 100 Kg.

De totale ontvangsten en uitgaven bedroegen in het afgelopen boekjaar respectievelijk f540.727,89 en f 530.915,02 zodat er een batig saldo is van f9.812,87 hetwelk overgebracht werd naar het Vernieuwingsfonds.

Dit grote batige Saldo was volgens het verslag voornamelijk te danken aan de hoge boterprijzen en aan de aanmerkelijke daling van het onkostencijfer, welke laatste haar oorzaak vond in de steeds grotere aanvoer van melk en er geen grote reparatiën waren nodig geweest.

Er werden in het afgelopen jaar gehouden 6 Bestuursvergaderingen, 2 vergaderingen van Bestuur en Raad van Commissarissen en 1 buitengewone Algemene vergadering.

Nadat de directeur de voornaamste punten, welke op deze vergaderingen behandeld waren, had medegedeeld eindigde hij zijn verslag met de wens, dat met Gods zegen het volgende boekjaar voor de vereniging even gunstig mocht zijn als het voorgaande.

De voorzitter bedankte de directeur voor zijn keurig verslag en vroeg of wellicht iemand daaromtrent nadere inlichtingen verlangde.

De heer Steeghs Castenray vroeg hoe de fabriek er nu financieel eigenlijk voorstond, wyl zulks uit het verslag niet zo aanstonds was op te maken.

De directeur antwoordde hierop, dat de fabriek bezit pl m f 15.000, -f 3.000 (weerborgsom directeur) is een Nettobezit van plm. f 12.000.

Verder niemand meer nadere inlichtingen omtrent het verslag verlangende werd dit zonder hoofdelijke stemming aldus goedgekeurd.

De voorzitter bedankte mede namens de vergadering het bestuur, de directeur en het verdere personeel der fabriek voor alles wat zij ook in het afgelopen jaar wederom voor de vooruitgang en bloei der fabriek hadden gedaan.

Alsdan kwam aan de orde de verkiezing van een lid van de Raad van Commissarissen, wegens periodieke aftreding van de heer Jos. Poels uit Overloon.

De voorzitter deelde mee, dat door de leden tijdens de daarvoor gestelden termijn geen tegenkandidaten waren gesteld en stelde het Bestuur mitsdien voor de heer Jos. Poels bij acclamatie te herbenoemen.

Werd goedgevonden,

Als bestuursleden waren aan de beurt van aftreden de heren Jac. Jacobs en Joh. Rambags en werden deze heren op voorstel van het Bestuur eveneens bij acclamatie herkozen.

Er traden in het afgelopen jaar 20 leden toe met 60 koeien, terwijl 6 leden met 17 koeien werden afgeschreven.

Bij de rondvraag deelde de directeur nog mee, dat men bij warm weer de melk, die iets zuur was, beter thuis kon houden en er dan nog boter van kon karnen, maar als men ze dan toch meegaf naar de fabriek kon men er aan de fabriek noch bij terugontvangst thuis iets mee doen en was zulks toch jammer.

Nog deelde de directeur mee, dat het onderzoeken van monsters melk tot op heden kosteloos geschiedde, doch wyl dit tegenwoordig wat al te druk werd, had het bestuur besloten om dit voortaan te doen plaats hebben na afloop der werkzaamheden in de fabriek en wel tegen een vergoeding van 10 cents per monster en zou wel niemand daartegen enig bezwaar hebben.

Wijl verder niemand meer het woord verlangde dankte de voorzitter nogmaals voor de talrijke opkomst en constateerde met genoegen, dat hier eensgezindheid en samenwerking heerste en sprak hij de hoop uit, dat ook 1925 voor de fabriek wederom een gunstig jaar mocht zijn.

Ten slotte bracht de voorzitter nogmaals dank aan Bestuur en Raad van Commissarissen, aan Directeur en verder personeel der Fabriek voor alles wat zij ook dit jaar wederom voor de vereniging hadden gedaan, alsmede aan de heer J. Stoot, die steeds zo belangeloos de vereniging ter zijde stond, sloot hij vervolgens de vergadering met de christelijke groet.

Peel en Maas, 14-11-1925; p.1/10 - ook in Venray

Uit de Landbouwwereld,

De betekenis der Coöperatie.

De oud-Minister Dr. Posthuma heeft in de jongste algem. vergadering van de Noord-Hollandsche Zuivelbond gesproken over de betekenis der Coöperaties. Niet alleen over de omvang, welke de Coöperatie in de loop der jaren heeft gekregen, over haar groei en bloei, maar vooral ook over de zedelijke betekenis er van.

Hierover wordt zeer verschillend geoordeeld. Enerzijds wordt gezegd, dat de Coöperatie een geest van saamhorigheid aankweekt, den mens leert voor zijn naaste te leven, ja leert de naaste lief te hebben als zichzelf. Anderzijds is betoogd, dat de Coöperatie is uitgedacht door hen, die eerst en vooral om zich zelf denken, dat zij de zelfzucht aanwakkert, geen rekening houdt met de belangen van anderen, in dit geval de belangen van die klasse van nijvere burgers (noem ze „Middenstanders”), wier belangen door de gestadige groei der Coöperatie ernstig in het gedrang komen. Het is maar van welke zijde men de zaak beziet !

Coöperatie betekent: samenwerking, van welken naam onze Zuid-Nederlandsche broeders zich ook tot heden bedienen. Deze naam stelt voor ieder buiten twijfel, dat niet anders bedoeld wordt dan elkander te helpen, elkander te steunen; dat wij wenssen op te bouwen, Dr. Romeijn noemde in een artikel, dat hij in 1919 schreef in de „*Economisch-Statistische Berichten*,” de Coöperatie een kind van de nood geboren uit de behoefte der economisch-zwakkeren. Als de nood aan de man komt als men het alleen niet meer af kan, als de kracht van de eenling te kort schiet, als men dreigt onder te gaan in de moeilijke strijd, wordt de Coöperatie geboren.

Dit was zo met de oudste vorm van de Coöperatie: de verbruikscoöperatie. De geschiedenis is bekend: arme wevers in Rochdale, in een tijd van werkeloosheid, die tot een tijd van grote ontbering werd, hebben zich verenigd, en de eerstbekende en geslaagde coöperaties in het leven geroepen. De eerste coöperator in Europa, de Engelsche econoom Robert Owen, fabrikant, die, getroffen door de ellendige toestanden in de Engelsche industrie, op middelen zou om het lot zijner arbeiders te verbeteren, heeft gevochten voor zijn idealen. Hij stichtte in Engeland, in Ierland en in Amerika talrijke gemeenschappen: „*communities*”, dorpen van eenheid en coöperatie, landbouw-

zowel als fabrieksdorpen.” Ze liepen alle op mislukkig uit, zodat hij in 1.858 doodarm en verlaten stierf.

Meer succes hadden vermelde arme wevers, die in 1.844 een vereniging stichtten, aanvankelijk slecht 28 leden tellende, met een kapitaal van 28 x 1 pond sterling. Zij beoogden het lot der arbeiders te verbeteren door middel van den coöperatieve inkoop van huishoudelijke benodigdheden. Twintig jaar later had de vereniging 16 winkels met een jaarlijkse omzet van 4 miljoen gulden. De verbruikcoöperatie heeft zich in de loop der jaren krachtig ontwikkeld; inzonderheid in Engeland, maar evenzeer op het vasteland van Europa en in Amerika.

Ook in Nederland heeft deze coöperatie in de loop der jaren voortdurend aan betekenis gewonnen. Op 1 Januari j.l. waren niet minder dan 536 verbruikcoöperaties bij het Handelsregister ingeschreven. Voorst waren ingeschreven 1.553 inkoop-, verkoop- en productiecoöperaties, waarvan er niet minder dan 1.182 uit de landbouw zijn. Van de 860 ingeschreven credietcoöperaties treffen we er 763 uit de landbouw aan. Als dan werkelijk de coöperaties uit nood is geboren, dan moet de nood op landbouwgebied wel bijzonder groot zijn geweest. Dat dit inderdaad het geval was, betoogde Dr. Postuma in het tweede deel zijner rede, waarin we hem niet verder zullen volgen.

1926

In 1926 werd besloten de gasverlichting te vervangen door elektrische verlichting.

Peel en Maas, 26-06-1926; p. 5/8

Vergadering van de Leden der Stoomzuivelfabriek Venray

In het Patronaat te Venray, donderdag 17 juni.

De heer Hubert Janssen, voorzitter van de Raad van Commissarissen, heette allen welkom en opende de vergadering met de christelijke groet, verklaarde niet te kunnen nalaten direct in de herinnering der leden te brengen, de overleden heer H. Wismans, die vanaf de oprichting bestuurslid is geweest en zijn beste krachten heeft gewijd aan het welzijn, de groei en de bloei der fabriek. Spr. twijfelde er dan ook niet aan of de leden zouden gaarne de ziel van de ontslapene in hun gebeden herdenken.

Hierna les de secretaris, de heer Stoot de notulen der vorige vergadering voor, die onveranderd werden goedgekeurd.

Aan het verslag over het boekjaar 1925/'26 ontleen wij het volgende:

Er werd aangevoerd 6.356.417 Kg. melk, 633.497 kg. meer dan vorig jaar. Zoet verkocht 169.888 Kg.

Tot boter verwerkt 6.186.529 Kg

Er werden gekarnd 239.106 K g. boter zodat voor 1 Kg. boter nodig was 25.87 K g. melk, tegen 25.7 Kg. het vorig jaar.

Gemiddeld uitbetaald vetgehalte 3.3%. Boter verkocht aan de Mijn 58.200 Kg aan diverse kooplieden 181.097½ Kg voorraad 1 mei 1.559 kg. = 240.856½ kg waarvan af voorraad vorig jaar 1.750½ Kg. blijft 239.106 Kg.

Netto opbrengst 534.880,77 Kg is gemiddeld $f2,23\frac{1}{2}$ per Kg. tegen $f2,36$ per Kg. vorig jaar.

Voor 169.888 Kg. volle melk is ontvangen $f22.832,17$; voor karnemelk $f572.833,-$ aan ijs $f981,10$; totaal $f564.422,57$, is gemiddeld per 100 Kg. melk $f8,88$; vorig jaar $f9,45$

Voor de melk is betaald $f496.726,36$ is $f7,81\frac{1}{2}$, vorig jaar $f8,29$.

De exploitatiekosten zijn verdeeld als volgt:

Transportkosten	$f 25.263,12$ is $f0,40$	p. 100 Kg.
Arbeidslonen	$f 12.069,57$ is $f0,19$	p „
Onderhoud	$f 5.060,41$ is $f0,08$	p „
Boterverpakking	$f 5.458,73$ is $f0,085$	p „
Brandstoffen	$f 3.011,96$ is $f0,0474$	p „
Diversen, saldo	$f 16.832,42$ is $f0,265$	p „
Totaal ingehouden	$f 67.696,21$ is $f1,06$	p. 100Kg.; vorig jaar 99 ct.

Totale ontvangsten f 564.432,57; uitgaven f 556.76,59; batig saldo f 7.657,98
hetwelk is overgebracht op het vernieuwingsfonds.

Er werden gehouden 5 bestuursvergaderingen en 2 vergaderingen met bestuur en Raad van Commissarissen.

De Directeur de heer Verkley gaf een toelichting op voornoemde cijfers en besprak de groei der fabriek, die als steeds vooruitging, waardoor plaatsgebrek te eniger tijd zal ontstaan en uitbreiding noodzakelijk zal worden.

Ook zullen er van het najaar waarschijnlijk melkcursussen worden gegeven te Merselo en Leunen, welke zeer in de belangstelling der leden werden aanbevolen, immers hoe beter de melk verzorgd werd, des te minder zou er zure melk op de fabriek komen, voor welk laatste kwaad geen pardon is, en zo dikwijls aanleiding is tot onaangenaamheden voor beide partijen. De ruimten voor melkontvangst bewaarplaats boter, en voor verkoop ondermelk waren echter te klein, en spreker zou met het Bestuur overleggen hoe het best deze moeilijkheden te overwinnen. Met de beste wensen voor Gods zegen sloot de Directeur zijn toelichting.

De heer Janssen bracht aan de heer Directeur en de heer Sloot, die belangeloos het secretariaat waarnam, namens bestuur en leden, een hartelijken dank voor notulen en verslag met toelichting, waarmee de vergadering met een hartelijk applaus instemde.

Volgens het rooster van aftreding was de heer Hub. Janssen als Commissaris aan de beurt van aftreding.

De heer Wilms Voorzitter van het Bestuur verklaarde dat geen tegenkandidaat was gesteld en stelde daarom voor de heer Janssen bij acclamatie te herbenoemen. Een daverend applaus was het antwoord der vergadering. De heer Janssen dankte voor het in hem gestelde vertrouwen en beloofde zoals hij steeds gedaan had, zijn kunnen en willen in dienst te stellen der fabriek, opdat zij groot worden en blijve een zegen voor de leden. Ook de heren A. Wismans Merselo en Herdrik Peeters te Overloon, werden bij acclamatie als bestuursleden herkozen, die deze benoeming verklaarden te aanvaarden.

De heer Janssen besprak dat het alsnog nodig was dat de vergadering de verkiezing bekrachtigde van de heer Marlin Wismans in plaats van zijn vader den heer IL Wismans. De vergadering bekrachtigde de verkiezing, waarna de heer Wismans verklaarde deze benoeming aan te nemen en door de heer Janssen werd gefeliciteerden uitgenodigd aan de Bestuurstafel te willen plaats nemen.

Aan de orde was punt 7 aanneming nieuwe leden.

De Directeur las de namen der nieuwe leden voor waaruit bleek dat 18 leden met 66 koeien, zich hadden aangemeld, die allen zonder enige op of aanmerking als nieuwe leden werden aangenomen.

In echt gemoedelijk Venrodsch bracht de heer Janssen alsnu punt 9 levering van ondermelk ter sprake en deelde mee dat een firma uit Horst had geboden twee en een halve cent per Liter, hetgeen later wel 3 ct. per Liter zou worden doch dan moest de ondermelk te Horst op de fabriek

worden geleverd hetgeen ongeveer 0.2 cent per Liter zou kosten. De vergadering werd in de gelegenheid gesteld over een en ander van gedachten te wisselen.

Na heropening der bespreking, klonk achter uit de zaal het voorstel „om 't maar te laten zoals het was” waarop de heer Janssen opmerkte dat zulks het bestuur volkomen goed was maar dat het bestuur als vooruitziende zich verplicht achtte dit voorstel ter tafel te brengen, opdat de leden alsdan in de gelegenheid gesteld waren zich hierover uit te spreken.

Een paar leden bespraken de bezwaren aan zodanige levering verbonden, indien niet allen daaraan meededen. Deze opmerkingen werden door de heer Directeur afdoende beantwoord.

Er werd ook besproken om de fabriek uit, te breiden met een melkpoederfabricage. Na uiteenzetting door de heer Janssen, die wees op dergelijke inrichting te Cuyk, die goed marcheerde werd door de leden gevraagd of de grote afstanden voor melkvervoer geen bezwaar zouden zijn.

Na uitvoerige bespreking bleek echter dat tot heden de varkensfokkerij te veel beloofde, om dergelijke nieuwe wegen op te gaan.

De Directeur maakte de leden opmerkzaam bij werkelijke of vermeende abuizen zich direct bij de administratie te melden, dan kon menig abuis nog worden achterhaald, niet wanneer er 6 of 7 weken verlopen waren.

Verder deelde hij mee dat er weer eens een middel tegen mond- en klauwzeer was aangeprezen. Alhoewel aanvankelijk zeer terughoudend voor soortgelijke dingen, was hij echter na een bespreking met de heer Burgemeester van Maashees, die zelf aanmerkelijke beterschap binnen 3 á 4 dagen had geconstateerd van idee veranderd, en vroeg de vergadering machtiging om die medicamenten van den Dennenboom eens te laten komen, dan kon bij een voorkomend geval, een lid, dat de ziekte onder zijn vee had, zich tot hem wenden, en zou de proef worden genomen. Van harte stemde de vergadering in met de woorden van de heer Janssen, dat het te proberen was al bleef hij persoonlijk ongelovig.

Van de Rondvraag werd gebruik gemaakt door het lid Boom die verzocht wegens de slechten weg de „Veulensche melkrit in 2 te splitsen, waarop de Voorzitter Wilms antwoordde dat het Bestuur zijn aandacht reeds aan die zaak gewijd had en bij de volgende melkrittenverpachting zou blijken dat aan verlangen van Boom was voldaan, die hiervoor hartelijk dankbetuigde.

Hierna bracht de heer Janssen dank aan de leden voor de trouwe opkomst en verklaarde zich te verheugen in deze zo uitstekend geslaagde vergadering, waar slechts gezonde kritiek klonk. Spreker bracht dank aan de erevoorzitter v.d. Loo, Burgemeester dezer gemeente, die de vergadering met zijn tegewoordigheid heeft willen vereren, alsmede aan het Bestuur, Commissarissen en de heer Stoot voor hun ijver en toewijding.

De Edelachtb. heer O. v.d. Loo hierna de vergadering toesprekend, kon gelet op de discussie's op de vergadering gehoord niet anders doen dan de leden gelukwensen met hun fabriek, en hoopt dat zij zal blijven in de toekomst wat zij was in het verleden en in het heden, vraagt de leden vertrouwen te stellen in hun actief Bestuur en twijfelt er, niet aan of de landbouwers zullen blijven wat zij zijn „eenvoudig” en wel een spaarpotje maken voor de kwade jaren, - die wel eens konden komen, zo de internatinalen hemel niet ontvolkt zou worden.

Een hartelijk applaus volgde op deze woorden en zeker was de vergadering het eens met de heer Janssen, die de Edelachtb. heer v.d. Loo dankte voor deze bemoedigende woorden.

Met de Christelijke groet werd deze geanimeerde vergadering gesloten.

1927

In 1927 werd op de Algemene Vergadering besloten aan het kerkbestuur te Ysselsteyn een gift te doen van f 1.000,-- voor de nieuwe kerk en rectorswoning.

Peel en Maas, 11-06-1927; p. 1/8

Vergadering Stoom zuivelfabriek „Venray”

DINSDAG 7 JUNI 1927.

De Voorzitter van de Raad van Commissarissen opent de vergadering met de Christelijke groet, roept alle aanwezigen een hartelijk welkom toe, speciaal aan de Ere voorzitter, Burgemeester Van de Loo, die steeds en overal blijk geeft de fabriek een warm hart toe te dragen.

Spreeker noemt het afgelopen jaar 1926 gunstig voor de fabriek en betreurt het dat de heer Zuidema, Rijkszuivelconsulent belet heeft deze vergadering bij te wonen, waar hij anders een lezing zou hebben gehouden tot invoering van een controle der melk van iedere koe.

Het Bestuur heeft gemeend, de 2 kwartjes voor het bijwonen der vergadering te moeten uitreiken bij het einde der vergadering, en niet meer bij het begin, teneinde te voorkomen dat vele leden zich er alleen toe bepalen de 2 kwartjes te halen en dan weer weggaan Hij verzoekt de heer Stoot, de notulen der vorige vergadering voor te lezen, welke onveranderd worden goedgekeurd, waarna de heer Directeur, een uiteenzetting geeft van de balans winst- en verliesrekening, waaraan wij ontlene :

Er zijn dit jaar aangevoerd 7.109.170 K.G. melk, aldus 752.753 K.G. meer als vorig jaar.

Van de aanvoer zijn zoet verkocht 187.940 L. of 193.578 KG., tot boter is verwerkt 6.915.592 K.G, waaruit zijn gekarnd 266.593½ K. G boter, zodat ongeveer 26 KG. melk voor 1 KG. boter zijn nodig geweest, vorig jaar 25.87 K.G.

Het gemiddeld uitbetaald vetgehalte was ruim 3.25 pCt.

De boter is verkocht als volgt:

Aan de Mijnt te Maastricht 77.750 K.G. aan diverse leden en kooplieden 187.410½ K G.

De boter heeft totaal netto opgebracht f 523.945,30, is gemiddeld ruim f 1,96½ per KG, het vorig jaar f 2,23½

Van 193.578 KG. volle melk is ontvangen f 24.208.50, voor karnemelk f 5.265,22, voor ijs f 950,10, entreegelden f 139 en tussenverkoop overschot f 33,52, totaal ontvangsten f 554.541,64.

Voor de melk is betaald f 487.082,55, de exploitatie-kosten hebben bedragen totaal f 69.000,09.

Het totaal der ontvangsten bedraagt f 554.541,64, uitgaven f 551.883,01.

Batig saldo f 2.658,68, hetwelk is overgebracht naar het vernieuwingsfonds, hetwelk thans bedraagt f 22.212,45.

Op de Boerenleenbank is een tegoed van *f*19.705 42 en reserve *f*3.326,74. waarvan *f*20.000 voor een jaar zijn vastgelegd ter bekoming van een half pCt meer rente.

De heer Verkley merkt hierbij op dat 1926 zich kenmerkt door nog meer vooruitgang, wat betreft de melkaanvoer, maar ook door lagere boterprijs; en lager vetgehalte der melk, dan in vroegere jaren. Er werden in 't afgelopen jaar 6 bestuursvergaderingen gehouden. 2 vergaderingen van commissarissen, waarvan 1 gecombineerd met het bestuur, terwijl aan M. Poels-Schaeffers de aansluiting op het elektrisch net werd opgedragen voor *f*421,-.

Spr. wijst er op, dat 't vetgehalte in het algemeen teruggaat, en schrijft dit toe aan 't gebrek ener controlevereniging, die de boeren op de hoogte houdt der productiviteit van 't vee. Hij leest een schrijven voor van de Rijkszuivelconsulent, Zuidema, die daarin de kosten van zulk een vereniging uiteenzet en die ongeveer *f*3,25 per koe zullen bedragen. Zeker geen hoog bedrag, als men nagaat, wat men zoal te weten komt.

De voorzitter der vergadering zegt, dat in de malaisetijd de fokvereniging in verdrukking is geraakt en als gevolg daarvan, dat de boerern niet op de hoogte bleven van de opbrengst van hun vee en het vetgehalte niet kennen En dit is toch een eerste vereiste. Waar wij ons allen inspannen om onze landerijen zo deskundig mogelijk te bewerken en te bemesten, moeten wij ook van onze stal maken wat kan en er zoveel uithalen als er in zit. Hij typeert dit dan, door een slechte koe, die in 331 dagen 4.433 kg, melk met een vetgehalte van 3.04 en een botergehalte van 134,67 te stellen naast een goede koe, die in 312 dagen 5.460 kg melk produceerde met een vetgehalte van 4,38 en botergehalte van 241,14. Hij raadt de vergadering daarom sterk aan, over te gaan tot oprichting van een melkcontrolevereniging en zegt de medewerking van de heer Zuidema toe en spoorde allen aan zich voor 1 Juli as. bij de Directeur voor deelname op te geven.

Hoe groter deelname, hoe goedkoper de controle per koe kan gevoerd worden. Men moet er wel op letten, dat buitenlandse kooplieden steeds bij hun veeaanloop naar de melklijsten vragen, ten-einde de kwaliteit te kennen De heer Asselberghs Scheide zegt, dat er thans veel geklaagd wordt, dat er aan melkkoeien niets te verdienen is maar dat is niet zoo, er wordt nog wel aan verdiend, als men er maar op let, dat men goede dieren heeft, maar niet van 't soort, dat de boer besteelt maar hij bijstaat. Hij zet dezulke buiten de stal. Een controlevereniging is voor enkele jaren wel opgericht, toen het de boeren „*vlotter*” ging maar nu is zulk een vereniging nog dringender noodzakelijk. En de kosten moeten de leden daarvan niet terughouden, die worden meer dan vergoed door de betere uitkomsten.

De heer J. Pools meent, dat de Venraysche boeren altijd bij de pinken geweest zijn, maar durft dit te betwijfelen, als zij nu niet tot oprichting van een controlevereniging overgaan, wijl men voor *f*3,- dan weten kan, welke koeien goede productieve koeien zijn Ware hij voorzitter der fabriek gebleven, dan was spreker allang met een voorstel gekomen, om alle koeien van fabriekswege te rontroleren, zoals dit reeds geschiedt in **Lonneker** bij Enschedé

De heer Steegs, Castenray, deelt mee, dat deze kwestie enkele dagen geleden in een bijeenkomst te Castenray is besproken en wordt controle in deze malaisetijd een dringender behoefte dan ooit. Zou er geen controle komen dan is hij bang voor de toekomst en zal de goede naam van Venray, die het op de tentoonstelling van 1925 zoo schitterend handhaafde, verloren gaan.

De voorzitter spoort allen nogmaals aan voor 1 Juli opgave van deelname te doen en steunt 't voorstel van de heer P. J. v Dijk, Ysselsteyn, dat men op de gehuchten deze zaak eens flink onderling behandelt.

Wijl er geen tegencandidaten zijn gesteld, wordt de aftredende commissaris Th v.d. Heuvel, Holthees en de aftredende bestuursleden A. Goemans, Overloon en P. J. Janssen, Ysselsteyn, bij acclamatie herbenoemd, wat een applaus aan de vergadering ontlokte.

De voorzitter herinnert aan de slechte jaren, die Ysselsteyn heeft doorgemaakt, noemt de bewoners van Ysselsteyn onze broeders en wijst op 't voorbeeld door het gemeentebestuur gegeven, door steun bij het bouwen van kerk en rectorswoning.

Het bestuur en de raad van commissarissen stelt daarom voor een gift van f 1000 te schenken, als plicht van dankbaarheid tegenover God, die Zijn zegen zo op de fabriek doet rusten.

Spr. verzoekt de vergadering zulks nu uit te spreken en niet na afloop der vergadering te gaan mopperen. De leden zijn immers allen vrij voor hun mening uit te komen.

De heer Gellings, Heide, merkt op, dat er in Venray vele mensen ver van een kerk wonen en zich per rijtuig of autobus op eigen kosten daarheen begeven, en als er nu voor 't gemak der bewoners van Ysselsteyn een kerk gebouwd wordt, moeten deze ook maar zelf de kerk in orde brengen.

De voorzitter zegt, dat de oude boeren de nieuwe boeren moeten helpen.

De heer Gellings zegt, dat bij de watersnood 1926 iedereen in de weer was te helpen, maar toen Ysselsteyn de eerste twee jaren uitdroogde, dacht daar niemand aan en gebeurde er niks

De heer J. Poets gaat met Gelfings accoord, maar vindt de vergelijking niet in alle opzichten opgaan en vreest er voor, dat de boeren van Ysselsteyn voor hulp zouden bedankt hebben, maar zou er dan ook al wat verzuimd zijn, dan stelt spr. voor, dit nu goed te maken, door de gift van boeren aan boeren te doen. We weten immers allen, dat wanneer we in een nieuw huis trokken, dit nog lang niet klaar is. Er ontbreekt nog van alles en nog jaren en jaren zullen de bewoners van Ysselsteyn in de gelegenheid zijn hun kerk daadwerkelijk te steunen Hij wijst er op, dat zo Ysselsteyn niet gesticht was de pacht- en koopsommen van boerderijen nog beduidend hoger zouden geweest zijn in Venray en noemde deze gift een daad van christelijke naastenliefde en een plicht van dankbaarheid jegens God, voor de goeden toestand der fabriek.

Met algemene stemmen besluit de vergadering tot de gift van f 1000,- voor de kerk van Ysselsteyn over te gaan.

De heer J. Thijssen, Scheide, wijst op 't grote kassaldo en zou dit liever onderling verdelen. 't Is toch van de leden gekomen.

De heer directeur zal bij de rondvraag - den heer Thijssen antwoorden en deelt mee, dat er in 't afgelopen jaar 20 nieuwe leden met 81 koeien zijn toegetreden, terwijl 4 leden met 9 koeien zijn afgeschreven.

De voorzitter verzoekt de heer H. Peeters, Leunen, rond te gaan met de boekjes over 't opfokken van kalveren, geschreven door de heer Timmermans rijksveeteeltconsulent, welke 50 ct. kosten. Hij spoort allen aan, dit boekje aan te schaffen en te breken met de ouden sleur, tot eigen voordeel.

De directeur bespreekt nu de kwestie kassaldo f20.000. De verdeling volgens de heer Thijssen, is zeer moeilijk, wijl dit kapitaal in de bestaansjaren der fabriek geleidelijk gevormd is en vraagt aan de vergadering: is dit bedrag dan zo groot? De verbouwing boven inde fabriek, waar ruimte te kort komt, de vernieuwing van het kapwerk, waarvan de planken door de rotheid doorbuigen zullen een groot deel dier som nodig maken. En zo kan dit in orde komen, zonder dat de leden hiervoor iets bijbetalen.

De heer Thijssen meent, dat 20 mille zoveel is, en wijst op de eiervereniging, waar men ook eens een groot saldo had en men aan het verdelen ging.

De voorzitter merkt op, dat 't toch gewenst is, een reserve te hebben, voor mogelijke ongevallen en 't kapwerk zal van de 20 mille een heel stuk vragen.

De heer Thijssen zegt, dat het vorig jaar op de vergadering, de fabriek als de eerste in Limburg genoemd is. En nu moet hij horen, dat de kap rot is en bijna invalt. Hij begrijpt daar niets van. Hij heeft ook geen reserve, maar zo bij hem de kap invalt, zal er toch wel een nieuwe komen

De Ere-Voorzitter, Burgemeester v d. Loo, het woord nemend, spreekt een gelukwens uit voor Ysselsteyn, voor de grote steen die de vergadering bij droeg voor de bouw der kerk van Ysselsteyn en prijst het bestuur en leden der fabriek, die het voorbeeld der overheid opvolgen.

Aan Gods zegen is alles gelegen en spreker is er van overtuigd, dat zulke werken van naastenliefde Gods zegen zullen doen nederdalen. Hij feliciteert de leden, eigenaren der fabriek, met het vooruitziend Bestuur, dat gezorgd heeft, uit reserve 's de nodige verbeteringen, herstellingen en uitbreidingen te kunnen bestrijden.

Met de wens voor de groei en bloei der fabriek, spreekt hij de overtuiging uit, dat, zo op een andere plaats in Venray weer een kerk zou gebouwd worden, de Stoomzuivelfabriek weer bereid zijn zal te helpen, als dit nodig is en het eraan zit.

De heer Wismans deelt mee, dat kermis-Woensdag een fokdag voor vee en varkens zal gehouden worden op het sportterrein en verzoekt op de hiervoor gemelde vergaderingen op de gehuchten, ook deze zaak te bepraten en van de vergaderingen vooraf kennis te geven aan het Bestuur der verkoop vereniging St. Antonius, dan zal een der bestuursleden gaarne die vergaderingen bijwonen, tot regeling van een en ander.

De heer Directeur merkte op, dat plotseling warmteverschil op stal zeer nadelig is voor het vetgehalte der melk en spoort allen aan, zich een thermometer voor de stal aan te schaffen, die aan de fabriek verkrijgbaar zullen zijn.

De heer Wilms, Voorzitter, wil de heer Thijssen opmerken, dat de ondervinding van jaren leert, dat reserve nodig is en wijst op de eensluidende verklaring der beide accountants, omtrent de goeden staat van zaken op de fabriek.

De heer Pubben, Merselo, maakt zijn compliment aan Bestuur en leden en prijst de toestand, die hier veel beter dan in Gulpen is en dankt dit op de eerste plaats aan de fabriek.

De heer Janssen merkt op, dat in Gulpen de toestand zo slecht is bij gebrek aan samenwerking en de fabrieken daardoor vervallen. (laatste woord niet goed leesbaar!)

De heer v. d. Boeman zegt, dat men de vorige keer blij is gemaakt met een dode mus. Er zouden namelijk 3 melkritten komen aan het Veulen. De wegen zijn daar zo slecht, dat de toestand onhoudbaar wordt, de karren worden er door gesleept, in plaats van gereden.

De heer Wilms zegt, dat de 3e kar er niet is gekomen, wijl op het Veulen een paar boerderijen geen vee hielden.

De heer Janssen zegt, dan het Bestuur de toestand zal nagaan en zien wat gedaan kan worden.

De heer van Dijck Ysselsteyn zegt, dat niet alle melkrijders uit de tuiten blijven en hoopt dat het bestuur, mede voor de bestaanszekerheid der goede melkrijders, deze niet zal uitschakelen, als de eerste de beste het voor f0,50 per dag minder doet.

De heer Janssen zegt, dat deze zaak bij het dagelijks bestuur thuis hoort, de Directeur zal er notitie van nemen. Dankt alle aanwezigen voor de trouwe opkomst en speciaal de Ere Voorzitter, die altijd op de bres staat voor den groei en bloei der fabriek.

Hij dankt het Bestuur en den Raad der Commissarissen, voor hun belangeloze inspanning, prijst de Directeur en de heer Stoot voor hun nauwgezetheid en sluit de vergadering met gebed.

=====

1928

Peel en Maas, 11-02-1928; p. 7/10

Buitengewone vergadering Stoomzuivelfabriek Venray.

op Vrijdag 4 februari 1928.

Het Voorzitterschap dezer vergadering werd waargenomen door de Heer Hub. Janssen, die alle leden, die talrijk opgekomen waren, een hartelijk welkom toeriep, speciaal de Heren J. A. Poels en Burgemeester v. d. Loo, Ere Voorzitters der fabriek. Wijn het de eerste vergadering is van dit jaar, wenst spreker de aanwezigen heil en zegen in 1928. Spreker noemde 1927 een minder gunstig jaar en het kwam spreker voor alsof men nu in de zeven magere jaren is, na, eerst de vette jaren gehad te hebben, doch zo voegde spr. er bij, wanneer wij van onze kant ons best doen, zal alles onder Gods zegen wel terecht komen. Verder opende spreker de vergadering met de Chr. groet en verzocht de Secretaris voorlezing te doen der notulen der vorige vergadering, welke onveranderd werden goedgekeurd.

Hierna stelde de Voorzitter aan de orde de zaak, waarvoor deze vergadering belegd is: het verbouwen der fabriek. Spreker noemde de huidige toestand onhoudbaar en wees er op, dat de fabriek, die voor 24 jaar gebouwd is, niet berekend is op een aanvoer van die massa melk, en deze dus ook niet naar behoren bewerken kan, als vandaag aan den dag een vereiste is.

Het Bestuur en de Raad van Commissarissen hebben lang gearzeld een besluit te nemen, wijn er zovele kosten mee gepaard gaan. Verschillende plannen zijn opgemaakt en bestudeerd, maar de kosten blijven hoog, als men goed werk hebben wil. Half werk is geen werk in deze. En toch is een ingrijpende verbouwing dringend nodig, wil de directeur zijn taak in overeenstemming met zijn verantwoordelijkheidsgevoel behoorlijk kunnen volbrengen. De rente der verandering zou men gemakkelijk kunnen vinden in de meer intensieve bewerking der melk, dus ook in de hogere opbrengst der boter en verdere zuivelproducten.

De zeer voorzichtige Voorzitter de Heer G. Willems, die niemand voorbarig noemen zal, is ook voor de noodzakelijkheid der verbouwing gezwicht en is zelf in Uden op de fabriek gaan zien of er soms nog aan de verbouwing te ontkomen is, of hoe wij er het goedkoopst langs kunnen; hij zal zelf van zijne bevinding verslag uitbrengen.

De heer Willems, Voorzitter, deelt alsnu mede, dat aanvankelijk, toen de directeur op de noodzakelijkheid der verbouwing wees, alle Bestuursleden er verslagen van waren. In het begin waren dan ook allen er tegen. Maar bij nader inzien en bij vergelijking van de toestand op andere fabrieken, kan men de ogen niet gesloten houden, voor de noodzakelijkheid der verbouwing.

Ook de controleur van de zuivelbond is van oordeel, dat men met de tijd moet meegaan, terwijl men ook zal ondervinden, dat men betere boter zal verkrijgen na de verbouwing in verband met meer doelmatige en betere machines.

Ook de melkaanvoer en het lossen der karren zal na de verbouwing veel vlugger kunnen geschieden dan tot heden.

De directeur zal nu trachten een beeld te geven van de voorgenomen verbouwing en verbetering. Op de vergadering van het Bestuur van 30 juli 1927 is een en ander voor het eerst besproken, terwijl op de vergadering van 9 oktober 1927 is besloten de grond van Voermans te knopen voor f 8.000

Dat 1927 voor de uitkomst der fabriek minder gunstig geweest is, schrijft de directeur op de eerste plaats toe aan het slechte water, hetwelk met moderne machines aanmerkelijk te verbeteren is.

Uit de meer gedetailleerde uiteenzetting door de directeur blijkt, dat met de voorgenomen werkzaamheden een uitgaaf zullen vorderen van ongeveer f 100.000,- van welk bedrag f 25.000,- uit de reservekas kon voldaan worden. De overige benodigde gelden zou men op een nader te bespreken manier bijeen zien te krijgen.

Voorzitter Willems zegt, dat dit neerkomt op ongeveer f 35,- per koe. Hier moet men echter niet voor terug schrikken, wijl er meer uit de melk kan gekarnd worden en melkvervoer vlugger kan gaan.

De heer H. Janssen vraagt of iemand uit de vergadering het woord over deze aangelegenheid verlangt.

De heer J. A. Poels, waarschuwt tegen te vlugge afhandeling en spreker weet zeker, dat er verschillenden op de vergadering zijn, die evenals hij, op een en ander tegen zijn. Toch moet men nuchter oordelen en de feiten goed onder de ogen zien,

Voor 24 jaar begon de fabriek met 1000 koeien en 2,5 miljoen kilogram melk, thans heeft de fabriek 2400 koeien en 7 miljoen kilogram melk. Zodat het meer dan duidelijk is, dat er iets gedaan moet worden om meer ruimte te verkrijgen voor lossen en laden en het bergen der producten, steenkolen etc

Als een boer een oud huis heeft, bouwt hij als het nodig is er een kamer of schop bij, maar zo kan men bij een fabriek niet te werk gaan. Na lezing van een advies van de Zuivelbond omtrent de verbouwing, was spr. half gewonnen, terwijl een gedeeltelijke verbouwing falikant zou uitkomen. Let maar eens op de fabriek te St. Anthonis, waar eerst 25 en nu weer 40 mille verbouwd is en nog hebben zij daar een oude verbouwde fabriek. Zo is op voorstel van spreker, aannemer Martens ook met een plan gekomen. Martens is, zo dacht spreker, nogal een ouderwetse en weet mogelijk nog een uitweg, maar het viel niet mee. Het kwam op hetzelfde neer. Nu is spreker geheel bekeerd. Men ken nog wel wat heensukkelen en een stuk van de Venrayse goeden naam verliezen.

Ook moet men op de toekomst letten en al moet men nu door een zuren appel bijten, dan toch moedig zijn, wijl het anders lang niet uitgesloten is, dat men later door twee zure appels zal bijten. Hij spoort de aanwezigen aan, nu op de vergadering te praten en niet als alles voorbij is.

Het lid Penters, Heide, spreekt zijn vrees uit, dat het met het vee zal gaan als met de varkens nu, een achteruitgang, en in verband daarmee vindt hij de uitgaaf van een ton hoog.

De directeur antwoordt, dat in dat geval de beste boter, die alleen met de beste machines te maken ia, prijs zal houden.

De heer Thijssen is het met het voorstel van het bestuur eens.

De heer Thuyls, Hiept, meent, dat de vergadering niet in staat is te besluiten, nu het over zulk een som en zaak gaat.

De heer Poels wijst op het vertrouwen, dat het bestuur moet hebben van de leden, maar de statuten vorderen goedkeuring door de algemene vergadering van zulke besluiten.

De heer Beunen, Overloon, stelt voor de zaak nog eens aan te houden, dan kan men zich eens bedenken, Een commissie zou in deze ook goed werk kunnen doen.

Burgemeester v.d. Loo wijlt er op, dat het Bestuur eigenlijk eens permanente commissie is, die beter kan werken dan een commissie ingesteld voor een geval

De heer Beunen heeft alle vertrouwen in het bestuur, maar zou bij buitengewone gevallen een buitengewone commissie instellen.

De directeur zegt, dat heel het bestuur slechte node met het voorstel kwam, doch het algemeen belang vordert dit. De fabriek kan niet meer meedingen in de strijd om de hoogste prijs voor de boter.

De Voorzitter Willems verklaart nogmaals, de zaak zeer donker in gezien te hebben, maar nu overtuigd van de noodzakelijkheid, de kosten van 35 gulden per koe niet onoverkomelijk te vinden.

De heer Beunen blijft bij zijn voorstel, het nemen van een besluit aan te houden tot een volgende vergadering, wjl er velen aanwezig zijn, die alleen op deze vergadering hoorden, waarover het eigenlijk gaat.

De heer Thijssen stelt echter voor om door te werken.

Voorzitter Willems zegt nogmaals zeer node met het voorstel gekomen te zijn, maar de nood dringt. De koelruimte is veel te klein en weet niet, wat het geven moet, als de producten eens langer bewaard zouden moeten worden.

De heer Poels kan de heer Beunen begrijpen, meer gelooft toch, dat de meesten der aanwezigen wel wisten waarover het gaan zou.

Een langdurig gesprek ontstond over de manier van stemmen of deze mondeling of schriftelijk zou geschieden

Het voorstel van de heer Poels werd tenslotte aangenomen, dat bestuursleden in de zaal bij de leden zouden rondgaan en de stemmen noteren.

Uit deze stemming bleek, dat 181 stemmen waren uitgebracht voor de verbouwing en 50 tegen.

Voorzitter Janssen bracht gaarne zijn hulde aan de vergadering voor het genomen besluit, beloofde, dat het bestuur zijn best zou doen, alles zo goedkoop mogelijk gedaan te krijgen en sloot de vergadering met de Christelijke groet.

— Donderdag werd alhier aanbe-
steed de verbouwing der stoomzuivel
fabriek »Venray" met nieuwe Directeurs
woning. Ingeschreven werd als volgt:

N.V. Nederland Nijmegen	f 53,900
H. Oudenhoven Venray	f 53,100
P. A. Koenen Holthees	t 53,165
G. A. Verstralen Venray	f 52,256
Chr. Wijnhoven Venray	f 47,500
L. H. Everaerts Horst	f 54,496
Th. Maassen Venray	f 54,200
M. Veldhuis Maashees	f 53,165
H van Gemert en Zn. Nijmegen	f 60,700
Gebr. Siebers Venray	f 54,050
A. Maassen en Zn. Venray	f 56,061
A. Smits en Hoebens Horst	f 41,740
A. H. Martens Venray	f 51,245
Peters en v. d. Sterren Boxmeer	f 53,200
A. Dinghs Custenray	f 54,600

Gegund aan laagste inschrijvers.

Tevens werd aanbesteed het maken
van de beroodigde betonwerken en het
leveren van ijzeren balken voor boven-
genoemde werken. Laagste inschrijfster
Beton-Mij »Limburgia" te Blerik voor
f 11 908— aan wien dit werk is gegund

Vergadering Stoomzuivelfabriek „Venray”

op Vrijdag 15 Juni 1928.

De Voorzitter, de heer G. Willems, opent de vergadering met de christelijke groet, na een hartelijk woord van welkom aan de aanwezigen en voegt er bij dat de heer Hub Janssen, Voorzitter van de Raad van Commissarissen, wegens ziekte verhinderd is het voorzitterschap in deze vergadering waar te nemen. Met de wens voor een spoedige beterschap van de heer Hub. Janssen, verzoekt de Voorzitter de heer Directeur voorlezing te doen van de notulen der vorige vergadering, welke onveranderd werden goedgekeurd.

De heer Sloot brengt hierna verslag uit over het boekjaar 1927.

Naar aanleiding der voorgelezen notulen en het uitgebracht verslag, vroeg de heer G. Reintjes de notulen voortaan te doen drukken en aan de leden uit te geven, waaraan de heer van Ass toevoegde eenzelfde verzoek aangaande het verslag.

De heer J. A. Poets, die inmiddels de leiding der vergadering had overgenomen, antwoordt dat deze voorstellen in het Bestuur zullen overwogen worden, maar dat de leden wel moeten bedenken, dat dit kosten meebrengt. Bij het Bestuur zal tegen het voorstel geen bezwaar zijn.

Daar er geen tegenkandidaten gesteld zijn, worden onder applaus bij acclamatie herbenoemd de heren H. Poels als Commissaris en de heeren G. Willems, Venray en Wilh. Friesen, Castenray als Bestuursleden.

De overschrijving van het lidmaatschap der Boterfabriek van de Boeren leenbank Venray naar de Boerenleenbank Leunen, werd zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Er hadden zich 24 nieuwe leden met 67 koeien aangemeld, terwijl 5 leden met 21 koeien waren uitgetreden, zodat dit een aanwinst was van 19 leden met 46 koeien.

Alsnu gaf de Voorzitter een uiteenzetting van een bijgekomen omstandigheid in de aanbesteding van de verbouwing der fabriek.

De Firma Hoebers en Smits had de verbouwing aangenomen voor f 41.740 en hadden dus de verplichting om het werk daarvoor uit te voeren, De aannemers hebben zich echter tot het Bestuur gewend om f 4.000 meer te mogen ontvangen, wijl zij zich in de berekening vergist hadden.

De Architect heeft deze aangelegenheid onderzocht en het Bestuur heeft alles gewikt en gewogen en komt nu met het voorstel om f 3.000 te geven boven de aannemingsom, als het werk normaal afgeleverd wordt; verder nog f 1.000 als het werk prima en op tijd tot genoegen van Architect en Bestuur wordt afgeleverd.

De Voorzitter wijst erop, dat de aannemers hierop geen recht hebben, en het voorstel alleen steunt op goedheid, wijl men niet zou willen dat de aannemers, die tot nog toe tot volle tevredenheid hebben gewerkt, door dit werk zouden geruïneerd worden. Wel hebben zij bij de gunning stellig verklaard zich niet vergist te hebben, maar thans blijkt naar alle waarschijnlijkheid, dat dit toch wel het geval is.

Spreker noemt dit een moeilijk geval in verband met de Venraysche aannemers, die indertijd voor afzeters zijn uitgemaakt. Toch blijft Hoebbers met dezen bijslag *f*2000 beneden Wijnhoven en *f*5500 beneden Martens. Het zat het Bestuur ook zeer aangenaam zijn als de vergadering een besluit in deze neemt.

De heer Thijssen, Scheide, zegt het voor ieder lid maar een paar cent kan uitmaken en het daarom maar bij zou geven.

De heer Arts meent, dat als er niet wordt bijgegeven er misschien geprutst wordt bij de bouw, waarop de Voorzitter zegt, dat het toezicht daarvoor te scherp is. Ook als andere aannemers het plan afbouwen op kosten der oorspronkelijke aannemers, komt het Bestuur in een min of meer scheve positie.

Uit de vergadering klinkt het voorstel om alles aan het Bestuur over te laten.

De Voorzitter dankt voor het vertrouwen, dat uit dit gezegde blijkt, maar er is een besluit der algemene vergadering nodig.

De heer Arts, Leunen, meent, dat het billijk is in deze toe te geven en stelt de vergadering voor het voorstel van het Bestuur over te nemen, waartoe met algemene stemmen besloten wordt.

De Directeur wijst de leden op de wenselijkheid om de kleine karnemelktuitjes met de voerman mee te geven, tot vervoer der karnemelk en vooral op Zaterdag de melk goed te conserveren.

Bij gevallen van mond- en klauwzeer moet direct aangifte gedaan worden.

Na een bespreking van het loon, in verband met een rapport van de Brabantschen Zuivelbond, vroeg de heer Tijssen hoeveel er in gehouden wordt, waarop het lid Reintjes antwoordt : *f* 1,01 per 100 Kg, melk, dat staat op de melkbriefjes.

Hierna deelt de Voorzitter mede, dat de fabriek *f* 80.000 wil lenen in stukken van *f* 500 *rentende* 4½, waarvan jaarlijks 400 stukken zullen worden uitgeloot. Van niet-leden is er geld gepresenteerd, maar het Bestuur meent, eerst de leden in de gelegenheid te moeten stellen tot veilige belegging van hun gelden. Men kan zich hiervoor aanmelden bij de Directeur.

Verder deelt de Voorzitter mee, dat in verband met het heersende mand en klauwzeer, invoer van vee in Limburg verboden is. Inspecteur Quaadvlieg uit Sittard had spreker medegedeeld, dat de verspreiding van mond en klauwzeer voor 90 pct. moet worden toegeschreven aan invoer van besmet vee. Hij hoopt dan ook, nu Limburg nog vrij is, allen zullen meewerken aan handhaving van dit verbod, waarvan voor mensen, die weiden hebben in naburige gemeenten ontheffing kan verleend worden. Bovendien wordt bij directe aangifte door de fabriek kosteloos een geneesmiddel verstrekt. Spreker spoort daarom allen aan niet alleen uit eigen belang te handelen, maar het algemeen belang te dienen.

De Directeur wijst bij voorbaat op de last die men nog zal ondervinden van de verbouw der fabriek. Hij hoopt echter, dat allen de omstandigheden zullen in acht nemen en op hoop der verbetering de last licht zullen achten

Hierna dankt de Voorzitter de vergadering voor het genomen besluit en wijst van te voren op de critiek der aannemers, die echter zelf ook gaarne zo behandeld zouden zijn bij een eventuele ver-

gissing. Spreker weet zeker, dat Gods zegen op de fabriek blijft rusten, wier leden een zo Christelijk besluit met algernene stemmen nemen.

Verder dankt hij den Edelachtb. Heer Burgemeester, die als steeds blijk van belangstelling geeft in de gang van zaken op de fabriek.

Ook aan directeur en personeel wil spreker gaarne een woord van hulde brengen voor de grote zorg waarmee zij hunne taak opnemen.

Na een wens voor herstel van de heer Hub. Janssen, sluit de Voorzitter deze vergadering met de Christelijke groet.

Omtrent het verslag verstrekt de directeur de volgende toelichting:

Aangevoerde melk	6.955.922 Kg
Minder als vorig jaar	153.248 Kg.
Zoet verkocht	202.828 Kg.
Tot boter verwerkt	6.753.094 Kg
Uitgekamd	259.996 Kg
Voor een Kg. boter was nodig	26 Kg melk.

Gemiddeld vetgehalte	3,25 pCt
Boter verkocht ad. mijn	80.400 Kg.
Diverse leden en kooplieden	178.588 Kg
Voorraad 1 Mei	4.000 Kg
Voorraad vorig jaar	2.992 Kg.

Melk en boter hebben netto opgebracht	f 534.874,52
Voor de 202435 Kg. volle melk is ontvangen	f 25.939,14
Karnemelk	f 4.958,10
IJS	f 901,50
Aan rente kapitaal	f 315,10
Totaal	f 566.988,26

Voor de melk is betaald	f 493.927,28	is 7,1 ct. per Kg,
Ingehouden	f 74.668,98	
Aan onkosten betaald	f 70.029,96	
Exploitatiekosten. Transportkosten	f 31.286,51	45 ct, per 100 Kg,
Brandstoffen	f 3.766,50	
Salarissen en loonen	f 12.550,21	
Boterverpakking	f 5.845,80	
Onderhoud	f 6.248,31	
Voor Dir. belasting, Melkonderzoek, Machinekamerbehoeften enz.	f 5.651,82	
Verder is betaald voor grond en huis	f 8.000,	
Op de Boerenleenbank te goed	f 13.930,43	

1929

Peel en Maas, 16-03-1929; p.7/10

INGEZONDEN

Melkvee-controleverenigingen in Venray.

De laatste tijd leest men zo nu en dan uit de verslagen van vergaderingen in Peel en Maas, dat er gesproken is over controle verenigingen en vonden het zelfs aangekondigd als een onderwerp van bespreking ter vergadering de Verkoopvereniging.

Die repeterende besprekingen over controle vinden haar oorzaak dat die vereniging niet normaal werkt, anders zweeg men er wel over Daarom van deze keer nog eens op het aambeeld geslagen dat het de laatste jaren het zo zwaar heeft gehad zodat de splinters er af zijn gevlogen en men niets meer dan een kern overhield, een kern die langzaam is gaan groeien maar die.. helaas weer stil staat, terwijl ze niet volwassen is. Die stilstand zou achteruitgang betekenen, als niet een man als Jan Poels de schouders had gezet onder dat reuzen aambeeld (de controle vereniging) die steeds nog wordt afgebroken door diegenen die ze niet kennen en te weinig wordt opgebouwd door hen die ze wel kennen, maar die helaas tot die afgevlagen splinters behoren en ze niet meer voldoende willen waarderen.

Als een machine niet wil werken, dan gaan de monteurs naar de oorzaak zoeken. Dat hebben ze ook gedaan op al die vergaderingen waar men het over de controle had. Elke oorzaak heeft een gevolg; vindt men de juiste oorzaak waarom die vereniging niet groeien wil, dan ziet men ook de gevolgen en men kan de juiste middelen aanwenden om niet meer tot de verkeerden toestand te geraken of bestaande te verbeteren. Dat is m.i. de weg die de besturen dier verenigingen te volgen hebben.

Vele monteurs echter zoeken verkeerd en zetten allerlei oorzaken nader uiteen en menen nog, als ge met hen over controle spreekt, dat toen deze vereniging is opgericht men aan een zeer verkeerd idee vast hield, nl. om zoveel mogelijk alle koeien onder controle te krijgen.

Anderen beweren dat ze de mensen te veel wilde dwingen, dat het lastig is, dat het te veel geld kost, enz. enz. Ik zou nog tien en meer dingen kunnen aanhalen onder welk voorwendsel dat men geen lid wil worden of zijn lidmaatschap heeft opgezegd. Om alles te weerleggen zou te veel plaatsruimte vragen en daarbij dan gelooft men het nog maar zolang men het leest.

Zijn onze boeren dan nog zo mirakel dom als het over hun bedrijf gaat?
Menen zij dan wijzer te zijn als onze knappe veeteelt- en zuivelconsulenten?
Zien zij dan niet dat de veestapel hier niet meer mee kan met het Land van Cuyk en elders?
Begrijpen zij dan niet dat achter blijven tot hun eigen financieel nadeel is?

Wij weten wel, aan dat alles denken ze wat weinig. Ze zien het niet zo dadelijk in dat als ze drie gulden en vijftig cent of dit jaar vier gulden en een dubbeltje aan de controleur moeten geven dat ze dat tien dubbel en meer terug krijgen en dat krijgen ze, als de controle goed is en betrouwbaar.

Mogen wij van al onze controle verenigingen zeggen dat ze nauwkeurig en betrouwbaar zijn? Is dat de oorzaak niet dat men thans zoveel moeite moet doen om beetgenomen boeren en boeren die zich zelf beet namen weer eens te overtuigen van het grote nut der melkvee controle, niet alleen voor stamboekkoeien, maar voor alle koeien waarvan wij melk leveren aan de zuivelfabriek.

Hoe moet de controle dan zijn?

De controle is goed als:

De controleur bij het melken aanwezig is (en oplet).

Als hij de melk juist weegt en noteert.

Als hij het monster neemt na de melk goed omgeroerd te hebben.

Als hij het monster precies samenstelt.

Als het saamgestelde monster juist wordt onderzocht, afgelezen en geboekt.

Als hij de monsters neemt om de drie weken, welke om de twee monsterdagen op eenvolgend moeten verspringen tussen 17 en 24 dagen.

De op deze wijze verkregen melklijsten zijn voor iedere boer betrouwbaar en goed tegenover derden moet de melklijst door de zuivelconsulent getekend zijn. Boeren die zelf de melklijsten niet willen nazien doen goed alle lijsten te laten fiatteren door de zuivelconsulent, dat kost zeer weinig, worden ze niet goedgekeurd dan is er iets bij de controle niet in orde.

In het bovenstaande zien we steeds terugkomen het woord „juist”, daaruit blijkt wel dat er nogal wat tussen door kan lopen. De boeren zelf moeten het op prijs stellen als een controleur streng is, (dus niet de eigenaar monsters laat nemen) hij moet het de monsternemer zo gemakkelijk mogelijk maken, zodat deze nooit lang behoeft te wachten, samenwerken is ook hier noodzakelijk om iets goede in stand te houden.

Nu het onomstootbaar bewijs, dat een goede melkvee-controle voor de boer onmisbaar is, omdat het hem een groot geldelijk voordeel brengt.

In de volgende fokverenigingen zijn eens de gemiddelde vastgesteld en de prijs van een kilogram boter op twee gulden:

Broekhuizen laagste productie f 126 beneden het gemiddelde;

Broekhuizen hoogste productie f 130 boven het gemiddelde;

Heythuizen laagste productie f 128 beneden het gemiddelde;

Heythuizen hoogste productie f 134 boven het gemiddelde;

Roggel laagste productie f 110 beneden het gemiddelde;

Roggel hoogste productie f 86 boven het gemiddelde;

Venray laagste productie f 234 beneden het gemiddelde;

Venray hoogste productie f 164 boven het gemiddelde.

Nog een voorbeeld dat er groot verschil is in de opbrengst van twee koeien die op een stal stonden, de omstandigheden voor beide dieren waren gelijk.

1e. oud 3 jaar, gemolken 422 degen, 5663 kilo melk, vet 3,71 pct., botervet 210 kilo

2e. oud 3 jaar, gemolken 413 degen, 4130 kilo melk, vet 3,48 pct., botervet 144 kilo.

Vershil 66 kilo botervet is gelijk aan 77 kilo boter à $f 2.-$ is $f 164$.
Weet men dit ook als men niet controleert ?

Uit bovenstaande cijfers kan iedereen wel zien welk een groot verschil er is tussen onze melk-koeien en hun opbrengst, terwijl ze in het voederen vrijwel gelijk staan.

De redenering voor de boer moet dus zijn, voor $f 4,10$ weet ik of een koe mij geld opbrengt of niet of zelfs een schadepost is. (Vier gulden is gelijk aan twee kilogram boter).
Dus boeren handelt naar de conclusie er geeft u op als lid der melkveecontrole, doe dat een veer-tien dagen voordat uw koeien kalven, ge verkrijgt dan een volle melklijst die de barometer is, die u aanwijst, goed of slecht weer, voordeel of nadeel, winst of verlies.

BOER.

Vergadering Stoomzuivelfabriek „Venray”.

Vrijdag 21 juni, in het Patronaat.

Als oudste lid van het College van Commissarissen; opende de heer Stoot deze vergadering met de Christ. groet en memoreerde de overleden Voorzitter van dit College de heer Hub. Janssen en het Bestuurslid G. v. Dijck, Merselo, die beiden wegens hun werken in het belang der fabriek en der boeren in gezegend aandenken zullen blijven.

Na voorlezing werden de notulen der vorige vergadering goedgekeurd, waarna de Directeur het volgende verslag uitbracht, waarna de meeste cijfers der winst- en verliesrekening zijn verwerkt.

Geachte vergadering.

Moest ik het vorig jaar in het verslag zeggen dat de aanvoer van melk was achteruitgegaan, dit jaar is dat anders en zijn we met bijna 300.000 Kg. vooruit gegaan wat een goed teken is. Hoe groter de aanvoer, hoe voordeliger werken.

Niettegenstaande het ongunstig jaar waarin we hebben gewerkt en de verschillende buitengewone onkosten die op de exploitatierekening drukken, is het ingehouden bedrag niet hoger, ja zelfs lager als 't vorig jaar, terwijl het saldo ruim de helft groter is; wel een bewijs dat ik niet teveel heb gezegd toen ik het vorig jaar vóór de verbouwing zei, dat de onkosten rekening daardoor niet zou stijgen. In het verslag zal ik u dat verder duidelijk maken.

Er zijn dit jaar aangevoerd 7.245.180 Kg, melk, dit is 289.258 Kg. meer als vorig jaar, zoet verkocht 200.948 L. of 207.378 Kg. volle melk, tot boter verwerkt 7.037.802 Kg, daaruit zijn gekarnd 267.280 Kg. boter, nodig voor 1 Kg. boter 26,33 Kg, melk, vorig jaar ongeveer 26 Kg., zodat we op 1 Kg boter ongeveer ½ Kg. melk meer hebben nodig gehad, gerekend á 7,12 per Kg. is dat een bedrag van f9.500.

Gemiddeld uitbetaald vetgehalte was ruim 3,20 pCt. 't vorig jaar 3,25 pCt.

De boter verkocht als volgt:

Aan de Mijn 99.700 Kg., diversen en kooplieden 167.217 Kg., voorraad 4362 Kg., te samen 271.280 Kg., af voorraad 't vorig jaar 4000 Kg, blijft 267.280 Kg.

Totaal netto opgebracht f559.870,94 en f2.232,25 verkoopkosten Mijn is f562,106,19, ruim f2,10 per Kg, 't vorig jaar f2,06.

Voor 200.948 L. volle melk is ontvangen f26.128,36. Entreegeld f136 ijs f739,50, karnemelk f4.571,95, te samen f591.446,75.

Voor de melk is betaald f515.988,67 is f7,12 per 100 Kg., 't vorig jaar f7,10.

De exploitatiekosten zijn verdeeld als volgt: transportkosten f29.536,19 is 40 cts. per 100 Kg. melk, 't vorig jaar 45 cts. Brandstoffen f3.582,35 is 4,90, 't vorig jaar 5½ cts, Lonen en salarissen f12.583,63 is 17 cts., 't vorig jaar 18 cts. Boterverpakking f5.942,20 is 8 cts, vorig jaar 't zelfde. Onderhoud f7.703,50 is 10½ cts. 't vorig jaar 9 cts. 't Saldo f6.970,95 is 9½ cts

Verder is ingehouden voor rente *f* 1.696,99. Onkosten z v z. en Boter controle *f* 2.648,67. Mechaniekamerbehoefte *f* 447,63. Katoorbehoefte *f* 310,75 Melkonderzoekrekening *f* 146,69 Schoonmaakartikelen *f* 282,88. Belastingen en verzekeringen *f* 1.754,63. Diversen *f* 1.821,02 te samen *f* 9.139,76 is 12½ cts., alles per 100 Kg geleverde melk.

Totaal ingehouden *f* 75.458,08 is *f* 1,04 per 100 Kg. melk, 't vorig jaar *f* 1,07

Netto zonder saldo is ingehouden *f* 68.487,13 en *f* 2.232,25 verkoopkosten Mijn is *f* 70.719,38 is 97½ cts. per 100 Kg. melk, 't vorig jaar *f* 1-

Zoals u in de balans hebt vernomen is voor een bedrag van *f* 74.500 aan aandelen uitgegeven; er was gerekend op *f* 80.000 We hebben nog 11 aandelen á *f* 500 in portefeuille, die nog kunnen worden uitgegeven wanneer dat nodig blijkt. Nu het echter zolang heeft geduurd, kunnen we nu ons saldo gebruiken, waar ook een klein voordeel in zit, wat betreft de rentebetaling.

De schuld is op leden *f* 74.500 plus *f* 3000 waarborg samen *f* 77.500. De opzet was dat een en ander *f* 100.000 zou kosten, we komen er een beetje over, wat in hoofdzaak is gekomen doordat het leidingwerk totaal was versleten, hetgeen een tegenvaller was van ruim *f* 4.000,-.

Het drijfwerk moest 60 c.M, hoger worden gelegd, extra kosten *f* 900,-, en zo komen er bij een verbouwing meerdere extra kosten voor, welke niet zijn te voorzien. Zo zijn er ook enkele werken uitgevoerd die niet direct nodig waren, maar nu het gemakkelijkst en voordeligst konden gedaan worden, als b.v. betonvloer in de kelder, vernieuwing van deuren en dergelijke werken meer, zodat we nu ook in eens van alles af zijn.

Behoudens het aanschaffen van nog enkele machinerieën voor het dubbel gaan werken, wat nu direct nog niet nodig is.

Er zijn dit jaar gehouden 6 bestuursvergaderingen en 2 vergaderingen van bestuur en raad van commissarissen.

Wet de behandelde punten betreft, deze stonden hoofdzakelijk alle in verband met de verbouwing en het aanschaffen van machinerieën, alsook de bestrating der terreinen om de fabriek.

Wat een en ander heeft gekost heb ik u zo-even voorgelezen, meerdere punten van enig belang kwamen niet voor en hiermede, geachte vergadering ben ik gekomen aan het eind van mijn verslag. We hebben een duur jaar, maar ook een moeilijk jaar voor Directie en personeel gehad, doch we hebben er ook wat voor. Een en ander is degelijk afgewerkt zodat we, wat de bouw betreft, geen onkosten meer krijgen. Wel is er in 't verschiet en wat misschien niet lang meer zal kunnen duren, dat we een nieuwe schoorsteen zullen moeten hebben.

Wat de machinerieën betreft die zijn meer aan slijtage onderhevig, terwijl, wanneer we dubbel gaan werken en nog enige machinerieën moeten bijkomen, als regeneratief, pasteur, koelen, pompen, enz. Die kosten zijn echter niet zo hoog, met een 4 á 5000 gulden zijn we daarmee klaar. Tevens kan ik de vergadering meedelen dat dit het 24e jaarverslag is dat ik over de werking der fabriek uitbreng, en hoop ik het volgend jaar het 25e te kunnen uitbrengen. Of de vergadering dan een meer feestelijk karakter zal dragen, moet door het bestuur worden uitgemaakt.

Laat ons eendrachtig blijven samen werken, dan zul blijken dat de grote kosten door verbouwing enz. door u gemaakt, hoge rente opbrengt. Uit de balans is u wel gebleken dat de meerdere kosten

niet zwaar drukken. Ik ben er van overtuigd, dat wanneer we allen ons uiterste best zullen doen, de leden door prima zindelijke melk te leveren, personeel en directeur door een prima product te maken, niet alleen de meerdere kosten daardoor worden gedekt, maar ook aan de leden voordeel zal brengen.

Met de wens dat we onder Gods zegen en onder dezelfde goede omstandigheden ons 25e boekjaar mogen beleven, eindig ik mijn verslag.

Onder applaus werden bij acclamatie de aftredende leden van het Bestuur en van het College van Commissarissen herbenoemd. Geen tegenkandidaten waren gesteld. De herbenoemden verklaarden hun herbenoeming aan te nemen.

Tot Voorzitter van het College van Commissarissen werd onder luid applaus der vergadering benoemd de heer J. Poels, Venray aan wie de heer Stoot direct de leiding der vergadering overdroeg.

De heer Poels aanvaardt het Voorzitterschap onder dank voor het in hem gestelde vertrouwen. Hij hoopt dat wederzijdse samenwerking er toe zal leiden dat de fabriek zal groeien en bloeien en de thans er op rustende schuld van *f* 77.500 spoedig zal weg gewerkt zijn. De meerdere opbrengst der boter zal hierin wel een stevige stoot aangeven. Overigens moest men wel tot de vernieuwing overgaan. Men kon zich op de hoge hoogte, die men vroeger op de ranglijst der Botermijn had, niet handhaven. Een heel stuk was de fabriek reeds afgezakt.

Het is geen pretje om Voorzitter te worden bij zulk een schuldenlast, maar de heer Poels zegt, dat de geldzak nu dicht is en alleen in de hoognodige gevallen mag de Directeur nog eens aankloppen om wat nieuws. Bestuur en leden hebben de Directeur gegeven wat hij vroeg, heel de vernieuwing, aan hem nu te zorgen, dat de hoop bewaarheid wordt, dat de leden de vruchten der verbouwing in de beurs voelen en de fabriek weer op haar oude plaats in de lijst terecht komt en mogelijk nog stijgt.

Met een oproep tot allen op te trekken voor het welzijn der fabriek sluit de Voorzitter onder applaus deze rede

Punt 7: Tuberculose en controlevereniging. De Voorzitter wijst er op, dat men vroeger in Venray bij het aanbrengen van verbeteringen op landbouw en veeteeltgebied haantje de voorste was. Nu is men aan 't slabakken en wil op de lauweren rusten Zover is men nog lang niet. De TBC bestrijding is dringend nodig, is een gevaar voor mens en dier. 't Is dan ook daarom, dat het Rijk bij 't onderzoek naar TBC onder rundvee de helft der onderzoekkosten wil dragen, die per rund *f* 1 bedragen. Nu wil de fabriek *f* 0,25 per rund betalen, zodat de eigenaar slechts een kwartje behoeft te geven.

Binnenkort zal de heer Quaedvlieg hier over dit onderwerp een spreekbeurt houden. Hij vertrouwt dat allen in zo'n flink aantal als nu zullen opkomen en daardoor tonen, dat de gezondheid van hun vee hun nader aan het hart ligt, dan de 50 cent, die voor het bijwonen dezer vergadering gegeven worden. De Voorzitter vraagt dan machtiging aan de vergadering, de gevraagde 25 cent per onderzochte koe door de fabriek te doen uitkeren en wekt allen op al hun vee te doen onderzoeken, trouwens wat heeft de boer aan tuberculeus vee?

Wethouder Pubben zou willen voorstellen, dat ieder verplicht was zijn vee te doen onderzoeken, waarop de Voorzitter zegt te menen niet tot invoering ener verplichting te mogen overgaan. De heer Pubben wijst op het enorme nut der T.B.C. bestrijding, waarbij de heer Steeghs, Castenray hem steunt, waarbij wordt opgemerkt dat het misschien aanbeveling zou verdienen, indien de fabriek f0,50 per onderzocht rund aan de eigenaar zou vergoeden.

Nogmaals dringt de Voorzitter er op aan, dat toch allen zullen opkomen naar de a.s. vergadering, waar sprekers als de heren Quaedvlieg, Zuidema en Timmermans duidelijk en krachtig zullen uiteenzetten het enorme nut van T.B.C, bestrijding en Controle, welke vergadering in Peel en Maas zal worden aangekondigd.

Na enige discussie besloot de vergadering 25 cent voor elk onderzocht rund te vergoeden.

De Directeur deelt mee, dat in 1928 zijn toegetreden 12 leden met 43 koeien terwijl zijn uitgetreden 2 leden met 4 koeien.

De Voorzitter zegt, dat ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan der fabriek in 1930 een klein boekje zal worden uitgegeven, waarin de lotgevallen der fabriek zijn vermeld.

Op een vraag uit de vergadering hoe het verder gegaan is met de zich vergist hebbende aannemer der fabrieksverbouwing, deelt de Voorzitter mee, dat aan de aannemer boven de aannemingsom zijn uitgekeerd f3.000, nadat zijn vergissing vast was komen te staan en f1.000 voor het geleverde degelijke werk en het meewerken, dat de fabriek tijdens de verbouwing zo weinig last heeft ondervonden en slechts 1 dag heeft stilgelegen, al heeft dan ook de strenge winter enige vertraging in de oplevering van het werk gebracht.

Een uitgebreide discussie ontstond over de kwestie der berekening der boteropbrengst, of deze zal blijven geschieden volgens de z.g. oude methode, hier bij de fabriek in gebruik, dan wel volgens de methode „Ament” voorkomende in de kalender van de Zuid Ned. Zuivelbond, terwijl er ook nog een methode bestaat berustend op het vetgehalte.

De Directeur merkt op dat beide eerstgenoemde methoden niet volmaakt zijn, terwijl men van laatstgenoemde methodes op de fabriek ‘n Oostrum is teruggekomen.

De Voorzitter merkt op, dat aangelegenheden als deze, maar niet met een enkele bespreking op de algemene vergadering zijn af te handelen, maar vooraf bij het bestuur moeten worden ingediend, dan kunnen dergelijke zaken eerst eens aan alle kanten bekeken worden en in de vergadering gebracht. Verder wil de Voorzitter er op wijzen, dat de rondvraag alleen dient tot het verkrijgen van inlichtingen en niet tot het stellen van moeilijke kwesties.

De heer Smits, Overbroek meent dat de boeren die de melk aan de wegen der karren moeten brengen, wel een kleine tegemoetkoming mogen hebben voor dit dagelijks terugkomend werk.

De Ere-Voorzitter v. d. Lee, Burgemeester van Venray, sprak zijn beste wensen uit voor de groei en bloei der fabriek.

De heer Willems zegt, dat de vervaldag der rente op de coupons vermeld is.

Waarna de heer Poets meteen een woord van dank aan Directeur en personeel bracht voor de betoonde toewijding, de vergadering sloot met de gewone groet.

1930

1930

Op 10 juli 1930 werd het 25-jarig bestaan van de fabriek feestelijk herdacht. Na een plechtige Hoogmis in de St. Petrus Bandenkerk vond de inzegening der uitgebreide fabriek plaats door de pastoor van Venray, de heer Tielen. Daarna was er een Algemene Vergadering, waarna een feestvergadering werd gehouden, welke werd geopend door de edelachtbare heer O. v.d. Loo, burgemeester en tevens ere-voorzitter van de fabriek.

Peel en Maas, 12-07-1930; p. 2/8

Het 25-jarig bestaan der Stoomzuivelfabriek „Venray”.

Donderdag werd onder overgrote belangstelling het 25 jarig bestaanfeest gevierd der Venraysche Stoomzuivelfabriek „Venray”; het 25-jarig directeursschap van de heer Frans Verkleij en van de heren Jan Poels, Stoot. H. Drabbels, G. Willems, M. Claassens, welke onafgebroken zitting hebben gehad in het bestuur en de Raad van Commissarissen. Van het personeel herdacht de heer Fr. Swinkels de dag waarop hij voor 25 jaar in dienst trad van genoemde fabriek.

Oprichters waren Burgemeester Essen, H. Trynes, L. Raedts, F. v.d. Boogaardt. Hub. Janssen, Jan Poels, H. Wismans. G. Willems, J. Stoot, welke op initiatief van de toenmaligen zuivelconsulent in Limburg de heer Joh. C. van Weijdom Claterbos na herhaaldelijk vergaderd te hebben; over dit onderwerp hetwelk veel tegenstand ondervond, besloten om over te gaan in de gemeente Venray een Stoomzuivelfabriek te bouwen ter vervanging der handcentrifuges. Venray was hierdoor een van de eerste plaatsen in Limburg welke een stoomzuivelfabriek bezat. Van de oprichters hebben slechts 3 leden het zilveren jubileum hier mogen meemaken.

Wanneer men de geschiedenis der fabriek nagaat, dan blijkt al spoedig dat de fabriek, vooral in het begin met grote moeilijkheden heeft te kampen gehad. Ondanks dit is de fabriek geworden wat ze heden is. Waren in 1904 slechts 299 leden met 924 koeien, en bedroeg het aantal K.G. aangevoerde melk slechts 3.829.247 Kg., door de kundige leiding van directeur, personeel en bestuur is de fabriek steeds crescendo gegaan, zodat de cijfers over 1930 resp. zijn : 692 leden, 2220 koeien en 7.018.961 K.G.

Zoals de Burgemeester dan ook in zijn feestrede zei, blijkt dit reeds dat steeds in Venray voor-
mannen zijn geweest, die met hart en ziel hebben gewerkt voor de Boerenstand. Alleen deze cijfers spreken boekdelen.

Om half 10 werd in de Parochiekerk een H. Mis tot dankzegging voor de levende en overledene leden der fabriek opgedragen door de Zeereerw. Heer Pastoor Thielen, met assistentie van de Kap. Strijkers en Geurts, waarbij het voltallig bestuur, directeur en verschillende leden tegenwoordig waren.

Omstreeks 11 uur waren allen op de fabriek aanwezig, om getuige te zijn van de inzegening der nieuwe gebouwen door den Zeereerw. Heer Pastoor.

De Directeur werd een prachtige pendule aangeboden, terwijl aan het personeel een enveloppe met inhoud werd overhandigd.

Na deze plechtigheid verenigden zich allen ten huize van de directeur, welke even als de jubilerende bestuursleden en leden van de Raad van Commissarissen vele blijken van belangstelling bij het zilveren feest mochten ondervinden.

In Hotel de Gouden Leeuw had het feestdiner plaats, waarbij door verschillende aangezetenen het woord werd gevoerd.

Alsdan werd de dag gezellig onder elkaar doorgebracht tot 5 uur.

Om 5 uur was de grote zaal van het St. Antonius Patronaat goed gevuld, waar eerst de algemene, daarna de feestvergadering plaats had.

De Voorzitter, Jan Poels opent deze vergadering met gebed, roept allen hartelijk welkom toe, speciaal de Burgemeester, die als beschermheer der fabriek altijd ter vergadering aanwezig is en hierdoor blijk geeft, veel voor het werk der boeren te gevoelen. Hij doet verder de mededeling, dat op voorstel van het Bestuur, Pastoor Thielen aangezocht is, om het Geestelijk Adviseurschap der fabriek op zich te nemen.

Het daverend applaus bewees reeds voldoende, dat dit algemene instemming vond. Verder zegt spr. kunnen we met trots terug zien op de afgelopen vijf en twintig jaar, en nu we de nieuwe fabriek hebben, die gerekend mag worden tot een der modernst ingerichte van Limburg, gaan we de toekomst nog hoopvoller tegemoet. Maar dan, zegt spr. moet het bestuur, directeur en personeel ook dezelfde medewerking hebben van de leden als thans het geval is geweest.

De notulen der vorige vergadering worden door de directeur voorgelezen, waarna deze onveranderd worden goedgekeurd.

Uit het verslag tekenen we aan :

Het aantal leden bedroeg: 692 met 2220 koeien. Er werden 7.018.961 K. G. melk geleverd ; er werd gemaakt gemidd. prijs per K.G. boter f 1.983.

Er werden aangevoerd ; 7.018.961 K.G. melk. Het gemiddelde vetgehalte bedraagt 3.25 pct. Per koe werd gemiddeld geleverd 3.342 K.G. melk.

Verkocht werden : Volle melk 196.255 K. G. voor een bedrag van f 24670.21. Karnemelk voor een bedrag van f 4.800,52. Tot boter werden 6.822.706 K G. melk verwerkt. Hieruit werden geproduceerd 262.538 K.G. boter. De vetproductie bedraagt 4.71 pct.

Voor 1 K.G. boter zijn nodig geweest 25,99 Kg. melk. De boter heeft per Kg. gemiddeld opgebracht f 1.983.

De totale onkosten bedragen zonder afschrijving f 68.467,64. Dit is per 100 Kg. aangevoerde melk gemiddeld f 0.975. Aan melkrijloon werd uitbetaald f 29.330,80.

Voor geleverde melk werd in totaal netto uitbetaald *f* 473.727. Per 100 Kg. melk *f* 0,749; per Kg. tabelboter⁹ *f* 1,836; per Kg. vet *f* 2,077.

De leden ontvangen gratis terug pl.m. 83 pct. ondermelk en 8½ pct. karnemelk. Nadat door enkele leden nog - vragen hieromtrent zijn gesteld, wordt het jaarverslag goedgekeurd. Uit de toelichting van de heer Poels blijkt, dat de fabriek momenteel nog een schuld heeft van pl.m. *f* 6.4000, verdeeld over ruim 2200 koeien, zodat dit per koe nog geen *f* 30,- is.

Vervolgens punt 4 der agenda, verkiezing Commissaris, wegens periodieke aftreding van de heer H. Asselberghs, welke met algemene stemmen wordt herbenoemd.

Verder worden 14 nieuwe leden met 52 koeien aangenomen, terwijl uitgetreden zijn 5 leden met 16 koeien.

De Voorzitter zegt, dat het in de bedoeling lag, om de heren Qaudvlieg, Timmermans en Dr. Sala op deze algemene vergadering een lezing te doen houden, maar in overleg met deze heren zal deze gehouden worden in de komende winteravonden.

Verder zegt de Voorzitter, wordt door sommige landbouwers in enkele gevallen iets in de melk gedaan tegen het zuurworden. Hiervoor waarschuwt de botermijn terdege, daar dit zeer slecht is voor de boter. Om dit hier in Venray te weren, stelt het Bestuur voor, om die leden te beboeten met *f* 100,-. Hierop zal streng gelet worden.

Hij hoopt dat deze boete nooit zal behoeven toegepast te worden. Ook nooit vuile melk leveren, zegt spr. en geen melk van dieren welke aangetast zijn door mond- en klauwzeer, dit alles werkt mede op de melk- en boterprijs.

Spreker stelt voor om aan die leden, van wien de dieren aangetast zijn door mond- en klauwzeer, en welke dit dadelijk ter kennis brengen van het bestuur, een vergoeding (door het bestuur vast te stellen) toe te kennen, wegens de schade welke hem hierdoor wordt veroorzaakt. Over dit voorstel zal in de bestuursvergadering vergadering worden gesproken.

Verder wordt onder de ogen gezien om vanuit Ysselsteyn een volgend jaar 3 karren te laten rijden.

Na nog enige zaken van huishoudelijke aard besproken te hebben en nadat de Voorzitter nog dank aan bestuur, Directeur, Stoot en personeel gebracht heeft, sluit hij deze vergadering op gebruikelijke wijze.

Na een kwartier pauze opende de heer Jan Poels de feestvergadering en zegt dat nu we de algemene vergadering achter de rug hebben thans ook echt gezellig een feestvergadering zal gehouden worden. Na een korte terugblik op de afgelopen 25 jaar geeft hij het woord aan de Burgemeester, welke heden avond hier de feestrede zal houden.

9 ??

De Burgemeester het woord verkrijgende zegt, dat het hem genoeg doet hierbij tegenwoordig te kunnen zijn. In al die jaren dat hij hier te Venray is, heeft hij reeds veel mee gemaakt. Uit alles is hem gebleken dat Venray steeds voormannen heeft gehad en nog heeft die een juist en goed doorzicht in alles hebben. Vele van de heren, zegt spreker, hebben dit leven reeds verwisseld met een ander leven, en we mogen hopen en vertrouwen dat God hun reeds hun verdiende loon in de hemel moge geschonken hebben, voor hetgeen zij hier aan de opbouw van Vanray hebben gedaan. Allereerst zegt spreker werd er een Boerenleenbank opgericht, waarvan wij nog pas geleden net 25-jarig bestaan hebben gevierd, waardoor de landbouwers aan goedkoop bedrijfskapitaal werden geholpen. Daarna werd er gewerkt om te komen tot het bouwen een stoomzuivelfabriek om zodoende de bestaande hand-centrifuges te vervangen en hierdoor voor de producten hogere prijzen en meer K.G. boter te produceren.

Dan gaat spreker over de verschillende jubilerende bestuursleden te feliciteren, op de eerste plaats de heer Jan Poels; hij was de *stuwwerker* in deze zaak. Ook de heer Stoot heeft 25 jaar lang als secretaris der Commissie van Toezicht geheel belangloos en dikwijls ondankbaar werk verricht. Hem ook daarvoor hulde en dank. Spreker hoopt dat Voorzitter en Secretaris beiden nog hun gouden jubileum zullen mogen medevieren. (Daverend applaus).

Dan moet spreker hulde en dank brengen aan de Voorzitter der fabriek, de heer G. Willems, welke iedere dag zijn kracht, energie en doorzicht geeft aan de belangen der fabriek. Niemand heeft zoveel tijd besteed aan de fabriek als de heer Willems.

Ook feliciteert hij de beide jubilerende bestuursleden Drabbels en Claassen.

Ten slotte wil spreker een extra woord richten tot de Directeur, de heer Fr. Verkleij. Spreker zegt, U als 1^e Directeur der fabriek moest klein beginnen maar door het eendrachtig samenwerken, kennis en doorzicht is de fabriek geworden wat ze heden is. Met een klein aantal leden begonnen is dit aantal zeer toegenomen. Moge onder uwe leiding de fabriek nog groeien en bloeien! U hebt wel gezegd dat U de langste tijd als Directeur bent werkzaam geweest. Moge de tijd naar we hopen nog lang zijn, maar dan mét het vertrouwen der leden én bestuur zoals thans, de fabriek in haar omvang nog meer toenemen dan tot op heden. (Daverend applaus).

Ook de heer Swinkels brengt spreker hulde, die vanaf de oprichting tot volle tevredenheid van het bestuur en directeur zijn functie heeft vervuld. Ook hij, zegt spreker, heeft de moeilijke tijd van beginnen meegemaakt.

Moge de fabriek zo in groei en bloei toenemen als in 't tweede tijdperk. Met een lang leve de vereniging, bestuur, directeur, leden en personeel, sluit de Burgemeester zijn rede.

Jan Poels dankt de Burgemeester hartelijk voor 't gesprokene, maar ook voor alles wat hij steeds gedaan heeft voor onze fabriek en de leden. (Applaus) Het bestuur vraagt geen dank, alleen het vertrouwen der leden. Met den wens, dat allen zich dezen avond gezellig zullen vermaken en na hulde gebracht te hebben aan de boerinnen en de boerendochters, eindigt de heer Poets zijn dankwoord.

De aanwezigen werden hierna flink onthaald, waarna dr. Sala een lezing hield over de bekende ziekte onder de dieren „*Het besmettelijk verwerpen.*” In een boeiende lezing legt spr. deze ziekte uit, hoe ze behandeld en bestreden moet worden.

Nadat deze bijeenkomst met gebed was gesloten, keerden allen recht voldaan huiswaarts.

Peel en Maas, 19/07/1930; p. 3/8

Dankbetuiging.

Voor de talrijke blijken van belangstelling, ondervonden bij gelegenheid van mijn 25-jarig ambtsjubilé, betuig ik door deze mijn oprechten dank.

F. Verkley
Directeur Stoomzuivelfabriek
16 „Venray”

1931

Peel en Maas, 04-07-1931; p. 1/10

Algem. Vergadering Stoomzuivelfabriek „Venray”.

Dinsdagavond - 30 juni - had in 't Patronaat alhier de algemene ledenvergadering plaats van de Coöp. Stoomzuivelfabriek „Venray”.

Als de Heer J. Poels, Voorzitter van de Raad van Commissarissen, te half acht de vergadering met de chr. groet opent, is de grote zaal geheel bezet. Spr. heet verder allen hartelijk welkom en vertrouwt, dat bij de te houden besprekingen geen afbrekende, doch opbouwende kritiek zal gegeven worden, welke in 't belang van fabriek en leden is.

Hierna worden door de Directeur de uitgebreide notulen der vorige vergadering voorgelezen en onder dankzegging ongewijzigd goedgekeurd.

De Heer Poels doet dan voorlezing van het door de accountant opgemaakt verslag van 't boekjaar 1930 -'31. waaraan wij het volgende ontlenen;

Aangevoerd werden in het afgelopen jaar 6.550.911 Kg, melk.

Melkverkoop. Verkocht werden:

203.512 L. melk, opbrengst	f 22.928,42
109.435 L. karnemelk „	f 4.377,43
Totale opbrengst	f 27.305,85

Boterverkoop. De verkochte liters volle melk komen overeen met 209.677 Kg. melk. Alzo zijn verwerkt tot boter 6.341.234 Kg, melk, waaruit werden geproduceerd 245.588 Kg. boter. Volgens berekening der Ament-formule konden uit de vermerkte melk geproduceerd zijn 235.638 Kg. boter. Derhalve is er een overproductie van 9.950 Kg., is 4.22 pct., welk percentage, in verband met de melkverkoop en nogal hoog vochtgehalte der boter, als normaal kan beschouwd worden.

Voor de bereiding van 1 Kg. boter was nodig 25.82 Kg. melk.

De geproduceerde boter was als volgt verantwoord:

Geleverd aan de Mijn	228.700 Kg.
Verkocht en detail	17.549 Kg.
Totaal verkocht	246.249 Kg.

Opbrengst f 395.544.01

Af beginvoorraad 8.536 Kg. waarde f 12.463,39. Blijft 237.712 Kg., bedrag f 383.080,62.

Bij eindvoorraad 7.876 Kg. waarde f 9.813,74.

Productie: 245.588 Kg., opbrengst f 392.894,36.

Gemiddelde opbrengst per Kg. f 1,60

Voor geleverde melk werd aan de leden netto uitbetaald *f* 348.652,96 of per 100 Kg. *f* 5.325. Bovendien hebben de leden gratis terug ontvangen circa 82 pct. ondermelk en 8 pct. karnemelk.

De onkosten hebben in het afgelopen jaar bedragen *f* 68.399,34. Afgelost werd van de obligatielening *f* 10.500, zodat deze nog groot blijft *f* 64.000. Het batig saldo der exploitatierekening bedraagt *f* 3.677,03.

Over de voornaamste punten geeft de Heer Poels nog een uiteenzetting. Zo wijst hij erop, dat in het afgelopen jaar de schuld is verminderd geworden met *f* 10.500, en thans nog bedraagt *f* 64.000.

Wegens den minder gunstige toestand zal zulke aflossing dit jaar niet mogelijk zijn, doch zal vermoedelijk *f* 5.000 afgeschreven worden op de aangeschafte Montana regeneratief pasteur. De heer Verkley geeft nog een duidelijk overzicht hoe de fabriek er voor staat waarna niemand nog opheldering vroeg, zodat met algem. stemmen het verslag en de balans werden goedgekeurd.

Punt vier der agenda vermeldde de verkiezing van een Commissaris, wegens aftreding, volgens rooster, van de heer Jos. H. Poels te Overloon.

De Voorzitter deelt mee, dat geen tegenkandidaten werden opgegeven, zodat deze bij acclamatie herkozen werd, en waarvoor de hetrkozene de vergadering dank brengt.

Ook voor de verkiezing der aftredende bestuursleden, de heren Mart. Wismans Venray en Mart Claassens Overbroek, zijn geen tegenkandidaten gesteld, zodat ook deze bij acclamatie herkozen worden. Namens beiden dankt de heer Wismans voor het gestelde vertrouwen en geeft de verzekering de beste krachten te zullen geven in het belang der fabriek.

De Voorzitter deelt mee, dat de verkiezing van de heer Gerard Wismans te Merselo, in plaats van zijn vader, Ant. Wismans, volgens de statuten nog door de alg. ledenvergadering moet bevestigd worden, waar de vergadering onder applaus haar goedkeuring hechtte.

Spreker verzoekt de leden nog eens nadrukkelijk het overleden lid in de gebeden te herdenken, wat helaas maar al te veel vergeten wordt. Men beschouwt het gewoonlijk als een erebaantje, doch denkt niet aan de moeite en zorgen, welke men zich moet getroosten.

Tegen de aanneming van een 17-tal nieuwe leden met een getal van 58 koeien zijn geen bezwaren. Enkele leden met een 29 tal koeien zijn uitgetreden, wegens ophouden van bedrijf enz. Het hun toekomende aandeel is uitbetaald geworden.

Van de gehouden rondvraag, welke zeer animerend gevoerd werd, maakten een drietal leden gebruik. Gevraagd werd o.a. of het niet mogelijk was in Ysselsteyn een melkkar méér te doen rijden, waarop de Voorzitter antwoordde, dat dit bij een volgende aanbesteding onder de ogen gezien zal worden, de onkosten worden echter wederom groter.

De heer Willems, Nachtegaal vraagt of het niet mogelijk is de uitbetaling te doen geschieden volgens de formule Ament, zoals dit op vele andere plaatsen gebeurt.

De Directeur antwoordt, dat het praktisch op hetzelfde neerkomt. Hij geeft nog eens een duidelijke uiteenzetting, hoe de berekening plaats heeft.

Ook wordt gevraagd, waarom de prijs der boter, welke men uitbetaald krijgt, lager is dan hetgeen men zelf moet betalen.

De Voorzitter zet dit uiteen. Men ontvangt de netto-opbrengst, dit is de opbrengst aan de mijn verminderd met de berekende bedrijfskosten per K.G. op de boter, die men zelf koopt komen natuurlijk ook de bedrijfskosten. Gaf men ze aan dezelfde prijs, dan zou de fabriek hier natuurlijk op toe geven.

Hij spoort de leden verder aan. voor het geld, dat men nu aan margarine uitgeeft, eigen boter te gebruiken. Als alle dit deden zou dit een groot voordeel zijn te meer nog als door mogelijke hogere invoerrechten van onze grenslanden de boter-afzet nog moeilijker zou worden.

Een lid zegt: De Directeur geeft geen cadeaus, (gelach). waarop de heer Poels antwoordt, dat dit anders zeer goed mogelijk is, „de boter 10 cent duurder en voor 8 cent cadeaux”. Betaalt worden deze overal.

Met algemene stemmen wordt echter besloten vanaf heden geen margarine, doch natuurboter te gebruiken.

De heer Lemmens wil er echter nog op wijzen, dat hij vermeent, dat op de landbouwhuishoudscholen voor bakken enz. margarine weleens aanbevolen wordt. Hij zou er het Bestuur op willen wijzen, hierna eens te informeren.

De Voorzitter antwoordt, dat dit een zeer juiste opmerking is, waarvan goede notitie zal genomen worden.

Directeur Verkley deelt nog mee, dat het velen wel bekend is dat door de Keuringsdienst van Waren te Eindhoven, monsters genomen zijn van melk, in verband met het vuilgehalte. Is dit te groot dan is men volgens het Melkbesluit strafbaar. Hij verzoekt nogmaals nadrukkelijk de grootste zindelijkheid te betrachten. Ook wijst spreker nog op het vanwege de Ned. Zuivelbond opgerichte melkcontrolestation te Roermond en zet de werking van dit instituut uit een.

De Ere-voorzitter, de Burgemeester van Venray, brengt hierna allen dank voor het in het Bestuur gestelde vertrouwen en voor de opbouwende kritiek welke hier hedenavond gehoord is.

Wat de opmerking van de heer Lemmens betreft, zegt spreker er voor te zullen zorgen dat op de binnenkort alhier te openen landbouwhuishoudschool roomboter zal gebruikt worden. Hij memoreert het grote nut dezer school en vertrouwt, dat eenieder het grote belang hiervan zal inzien, zodat deze herfst met dubbele cursussen zat geopend kunnen worden. (Applaus).

Ook de heer Poels stipt nog even de grote voordelen dezer instelling aan. Met de kennis van voor 25 à 30 jaren terug komen we er niet meer, aldus spreker. We moeten niet denken dat we genoeg weten, als we evenveel kennen als vader en moeder, vooral niet in deze minder gunstige tijden. Wat de Landbouwschool is voor de boeren is de huishoudschool voor de meisjes.

Tot slot spoort hij de leden aan om, zoals hij reeds herhaaldelijk gezegd heeft in de voorbije gunstiger jaren, om steeds spaarzaam te blijven. Hij twijfelt er dan niet aan of de „Peelboer” zal het met Gods zegen het langste volhouden. (Applaus).

Hierna sluiting van deze zeer geanimeerde vergadering.

1932

Peel en Maas, 13/02/1932; p. 4/8

Veehouders !

Aan de Coöp. Stoomzuivel-fabriek „VENRAY” te bekomen

Runderhorzel-Olie
á f 1.- per flesch,
waarmede 10 beesten behandeld
kunnen worden.

De Directeur,
FR. VERKLEY.

Peel en Maas, 05/03/1932; p. 3/10

Aanbesteding

De Coöp. Stoomzuivel-fabriek „Venray”

te Venray, maakt hiermede bekend dat de aanbesteding der

**Melkritten,
Boter- en Kolen-
transport**

zal plaats hebben op

Donderdag 10 Maart

des avonds 7 uur, in het café van den Heer J. VOESTEN, Henseniusplein, Venray.

Inschrijvingsbiljetten kunnen worden ingeleverd tot Woensdag-avond 7 uur ten kantore der Vereeniging; na dien tijd ingekomene komen niet meer in aanmerking. Men gelieve vooral de biljetten duidelijk in te vullen en te onderteekenen.

Nadere inlichtingen bij het Bestuur en aan de fabriek

HET BESTUUR.

Venray, 6 Maart 1932. 40

Vergadering Stoomzuivelfabriek „Venray”.

Woensdag 22 Juni, nam. 7 uur.

Onder leiding van de heer Jan Poels had in de grote Patronaatszaal alhier, de zeer druk bezochte vergadering plaats van de leden der Coöp. Boterfabriek „Venray”.

Na de opening der vergadering met de Christelijke groet, gaf de heer Poels een vluchtig overzicht van het boerenbedrijf in 1931. Met de melk ging het slecht, de varkens gaven verlies en zo is er meer. Gelukkig zijn er thans betere vooruitzichten tengevolge der steunverlening van Rijkswege.

Straks zullen de melkveehouders horen dat 75 cent per week en per koe steun wordt verleend. Een Wet tot hulp bij de varkenshouderij is in studie. Als die er ook komt, zijn de vooruitzichten voor het bedrijf veel beter, daar het voer ook veel goedkoper is. Gaarne brengt Spreker dank aan de Regering voor de genomen maatregelen en vermaant de aanwezigen toch niet te luisteren naar de „*nieuw lichters*.” die niets kunnen dan afbrekende kritiek te leveren, doch niets goeds tot stand weten te brengen. Blijf trouw aan uw katholieke organisatie, waardoor gij uw katholieke Kamerleden en Ministers gekregen hebt, die ter juister tijd de hulpmaatregelen hebben weten in te voeren en zo doende het mogelijke hebben verkregen.

Het is zeer gemakkelijk om te zeggen: dit of dat had zus of zo moeten zijn, doch men moet daarbij bedenken, dat het in Den Haag zo maar niet gaat. Als wij hier op deze vergadering de hulp voor de boer moesten regelen, waren we in een half uur klaar, doch in Den Haag praten anderen ook mee. Gaarne brengt Spreker nog dank aan de Landbouworganisaties, die zich zo intens hebben ingespannen, de Regering juiste inlichtingen te verschaffen. Op de redelijke verlangens der boeren heeft de Regering nu een redelijk antwoord gegeven en kunnen de Boeren met Godszege hun bedrijf voortzetten en boer blijven.

Hierna gaf de Directeur voorlezing der notulen der vorige vergadering, die onveranderd werden goedgekeurd.

Uit het jaarverslag 1932 tekende we aan, dat er in 1932 werden geleverd 78.356 Kg. melk meer dan in 1931, terwijl er toch f 86.184. minder voor de melk is uitbetaald.

De bruto opbrengst der melk was f 329.880,79. De zuivere winst bedroeg f 7.660,01, waarbij nog het meevallertje kwam van toeslag op de boter-opbrengst f 2.483,40, welke laatste twee bedragen geheel zullen worden aangewend tot aflossing der obligatie-lening.

Hierbij kwam ook de salariering van Directeur en overig personeel ter sprake. Alhoewel dit, zoals de Voorzitter opmerkt, dit tot de taak van het Bestuur behoort, staat hij in dezen *critiekzieken* tijd toe, dat deze aangelegenheid op de algemene vergadering wordt behandeld. Hij wijst er op, dat ofschoon de Zuivelbond voorstelde het salaris van de Directeur met 10 pCt. te verminderen, het hier met 15 pCt. verminderd is, terwijl de salarissen van het overige personeel met 10 pCt. verminderd zijn. Op aandrang uit de vergadering wordt medegedeeld, dat de Directeur thans heeft

f2.125,- plus ongeveer f800,- provisie melkaanvoer en vrije woning, vuur en licht. De salarissen van het overige personeel staan in grondslag gelijk f19,80, waarbij nog komt een kindertoeslag van f0,30 per week en per kind, vanaf het derde kind tot aan de 16 jaar.

Een ogenblik was er een pijnlijke discussie, waar uit de vergadering het voorstel kwam het salaris van de Directeur te verlagen tot f1500.

Uit de talrijke aanwezigen was, zoals het Bestuur met vreugde constateerde, echter niemand, die dit voorstel steunde, daar toch niet vergeten mag worden, dat eenieder een redelijk loon voor zijn arbeid mag verwachten. Over een verhoging van het salaris van de assistent zal door het Bestuur nader beraadslaagd worden.

De Voorzitter deelt mee, dat in 1933 de thans geldende statuten zijn afgelopen. In de thans geldende Wet is verder een en ander bepaald en wel vooral over de gedeeltelijke aansprakelijkheid der leden. Notaris Pluymaekers, ter vergadering aanwezig, geeft op verzoek van de Voorzitter, voorlezing der voornaamste statutenwijzigingen, die nog uitgebreid worden toegelicht.

Uit de vergadering wordt gevraagd de statuten in ontwerp aan de leden toe te zenden en ze daarna in een aparte vergadering ter goedkeuring te behandelen.

De Voorzitter merkt op dat dit grote kosten meebrengt, immers een 600 exemplaren zijn daarvoor nodig. En zuinigheid is thans een eis. Als de Statuten zijn aangenomen, wordt aan ieder lid een exemplaar verstrekt.

Ook wordt de leden thans verboden, behoudens toestemming van het Bestuur, hun melk aan particulieren te verkopen. Alle melk moet aan de fabriek geleverd worden.

Als de Statutenwijziging is aangenomen, wordt het Bestuur gemachtigd, om de notariële akte der Statutenwijziging te tekenen.

Bij acclamatie worden thans herkozen, onder applaus der vergadering tot Commissaris de heer Th. v. d. Heuvel te Holfhees en tot bestuursleden de heren Jac. Jacobs, Leunen en J. Rambaghs. Castenray.

De Directeur deelt nog mee, dat in 1931 zijn togetreden 21 leden met 75 koeien, terwijl zijn uitgetreden 12 leden met 52 koeien. In verband met de Warenkeuringsdienst waarschuwt de Directeur er voor geen vuile melk te leveren, wat zeer ernstige gevolgen hebben kan.

De Voorzitter, de heer G. Wilms. wijst op de grote verandering in de tijdsomstandigheden sinds het 25-jarig bestaansfeest der fabriek. Toen was alles voorspoed, nu alles in druk. Hierin moet echter ook Gods bestier gezien worden, die misschien juist door dezen gang van zaken wil leren tot Hem terug te keren en ootmoedig te bidden: geef ons heden ons dagelijks brood. Immers, wil men de wereld veranderen, dan moet men beginnen met zichzelf. De wereld kan wat klaar gebleken is, niet zonder God. Ook wij moeten terug naar Hem en alles zal terecht komen.

Met applaus werden deze eenvoudige maar hartelijke woorden van de Voorzitter begroet.

De Burgemeester, Ere-Voorzitter, geeft een uiteenzetting der wijze, waarop de steun aan melkveehouders 75 cent per week en per koe, zal worden uitgekeerd en wel via de bonden, die op alle gehuchten werkzaam zijn. Hij spoort belanghebbenden aan op de aangegeven uren bij hun Besturen aanwezig te zijn. De regeling zal nog uitgebreid in *Peel en Maas* worden gepubliceerd en de lezing wordt belanghebbenden zeer aanbevolen.

Gaarne brengt de Ere-voorzitter hulde aan de Katholieken Minister Verschuur, die deze buitengewone hulpverlening heeft bepleit in de Kamers. Ook voor de varkensfokkerij zijn maatregelen in voorbereiding. Uw Voorzitter heeft in eenvoudige woorden zo juist de stand van zaken aangewezen. Houdt zulke woorden in ere. Blijf trouw aan uw bonden, blijf trouw aan uw katholieke organisaties en er zullen meerdere lichtpunten in uw bedrijf komen. Spreker is getroffen door de geest van eensgezindheid, die op deze vergadering opnieuw schitterend gebleken is.

Er is op deze vergadering ook gesproken over loonsverlaging. Directeur en personeel hebben hun offer aan de tijd gebracht en de verlaging aanvaard, maar toch blijft ook in deze tijd waar: dat men volle recht heeft op een behoorlijk salaris.

De Voorzitter brengt hierna zijn dank aan Directeur en personeel voor hun met toewijding gedaan werk, aan Bestuursleden en Raad van Commissarissen voor hun behartiging der fabrieksbelangen, aan de heer Stoot voor zijn Secretariaat. Hij spoort de leden nogmaals aan zich verre te houden van de „*nieuw lichters*”, die onder allerlei benamingen slechts hun eigen belang zoeken tot schade voor de grote Katholieke organisaties. Blijf toch de eenvoudige boeren uit de Peel, stelt vertrouwen in hen, die bewezen hebben uw belangen werkelijk te dienen. Dan zal hun dit voldoening geven en hen aansporen zich met toewijding te blijven geven aan hun moeilijke taak.

Met den gewone groet werd de vergadering hierna gesloten.

1933

Peel en Maas, 22-04-1933; p. 7-10

Nederlandsche rundveestapel inkrimpen; maar hoe!¹⁰

Geen Nederlandsch kapitaal vernietigen.

Men heeft geadviseerd, zo spoedig mogelijk een hoeveelheid vers gekalfde koeien en hoogdrachtige koeien door de Regering te doen overnemen en als het dan niet lukt, deze elders te plaatsen, bijvoorbeeld in Rusland en bijvoorbeeld door middel van ruilhandel tegen toch al van daar komende granen, als dit niet lukt, ze dan maar af te slachten en er conserven van te maken.

Als voordeel brengt dit mee, dat zulks direct de verwachten melkstroom doet verminderen en dat tegenwoordig dergelijke koeien van niet te beste kwaliteit uiterst goedkoop zijn; men spreekt zelfs van ongeveer *f* 125.

Hiermee heeft men dan ook al het goeds van deze maatregel gezegd, die in mijn oog een zeer donkere tegenzijde heeft.

Men moet hierbij namelijk wel bedenken, dat genoemde dieren op het meest waardige van de lactatieperiode zijn, omdat ze het meest gekost hebben tijdens de tijd van geringe opbrengst en van droogstand. dien ze achter de rug hebben.

Het afslachten van deze dieren is dus verwoesten, vernietigen van een stuk Nederlands kapitaal. Wat die dieren thans kosten, in geld uitgedrukt, en of er al wat geld van consument naar producent verhuist, verandert hieraan niets.

Er komen echter nog meer nadelen bij, al zijn deze niet zó gewichtig als de eerst genoemde. Dr. Posthuma heeft dezer dagen gezegd, dat men van wrak vee geen conserven moest maken, omdat dit al een soort vooroordeel bij de consumenten zou scheppen. Hetgeen zeer juist is. Maar nu is het vlees van verse en van hoogdrachtige koeien om het hoog watergehalte, ook al niet best om goede conserven te maken.

Als derde nadeel mag wel degelijk genoemd worden, dat genoemde maatregel zo onnatuurlijk mogelijk is, zo geheel in flagrante strijd, met wat in het gewone bedrijf geschiedt. Het kan niet uitblijven, of dit zal zich op de een of andere wijze zeer sterk wreken.

Vet en melk uit den omloop nemen!

Dit kan geschieden door:

- a) Door het verbod van andere dan volvette kaas te fabriceren gedurende een zekeren tijd bijv. 6 á 8 maanden naar gelang het nodig is. Volvette kaas laat zich best bewaren, waardoor zij geleidelijk kan worden gespuid.
- b) Door prijs-garanderen van met volle melk gemeste kalveren. Bedoeling is daarbij drie kwaliteiten te onderscheiden : eerste kwaliteit vaarskalveren en tweede kwaliteit stierkalveren en tweede kwaliteit vaarskalveren; 3e de rest.

¹⁰ Commentaar van Rijksveeteeldconsulent voor Limburg op overheidsplannen ??

Hierbij worden per kalf 1200 liter vollen melk benut. Het méér geven voor vaarskalveren moedigt het mesten daarvan aan. De veehouder zal dus zelf al aan strengere selectie doen voor wat hij aanhoudt voor de fok.

Goed gemeste kalveren laten zich gekoeld prachtig bewaren tot de kalfarme-periode waarover straks.

Mij dunkt, dat het potje, verkregen uit verhoogde accijns, beter besteed is aan prijsgarantie voor goed gemeste kalveren dan voor conserven van hoogdrachtige of verse koeien.

- c) Door verplicht standaardiseren van de consumptiemelk op 3,3 pct. vet. De warenkeuringsdiensten moeten hun „*principiële*” bezwaren maar een tijdje laten rusten. De consumenten waren er wel bij! Ik zou een standaardiseren op 3,5 pct. nog liever zien, mede omdat deze volgens de medici voor vele gebruikers de gezondste is, maar dit zal voor de kleinste bedrijven te bezwaarlijk worden.

Opruimen van de ondermelk.

Met het oog hierop zou een prijsgarantie van ondermelk-poeder zeer gewenst wezen en wel een dusdanige, dat er grote drang ontstond, tot het vervaardigen daarvan, zodat bestaande fabrieken met verdubbelde krachten gingen werken en nieuwe (liefst coöperatieve) werden opgericht. Bij bestaande zuivelfabrieken zou men beter van „*ingericht*” kunnen spreken.

En nu moet ik hierbij wel aan ‘s lands grenzen raken. Ik had dat zoveel mogelijk willen vermijden, anders was ik begonnen met er op te wijzen, dat we de 10 miljoen K.G. vlees, die in 1932 nog ingevoerd werden, heus niet nodig hebben.

Met het drogen van de ondermelk, of liever met het garanderen van de prijs van ondermelk poeder moet wel haast gepaard gaan verbod of beperking van invoer van vleesmeel, eiermeel en vischmeel.

De ondermelkpoeder kan prachtig dienen ter vervanging van deze drie meelsoorten in de samengestelde kippen- en varkensvoerders. En al zou de ondermelk-poeder dan ook iets duurder uitkomen, dan maakt dit per 100 KG. mengvoer toch nog maar zeer weinig door het betrekkelijk gering procent daarin benodigd.

Ook de toeslag aan zuivelfabrieken voor het meerdere aan ondermelk, dat aan de veehouders wordt teruggegeven boven de gewone hoeveelheid, zal goed werken. Ik meen, dat men in deze richting al enigszins maatregelen treft.

Verplichte beperking van de teelt.

Tot nu toe besprak ik enkele maatregelen tot verwerking van de direct te verwachten stroom melk.

Behalve dan van wat ik zei over het mesten van koekalveren, hetgeen een teeltbeperking zal bevorderen.

Toch zal een verbod noodzakelijk blijken van het te laten dekken gedurende een zekeren tijd (bijv. 6 a 8 maanden, naar gelang nodig) van een deel van het fokmateriaal (bijv. de helft, ook al weer naar gelang nodig is).

Groote voordeelen brengt deze regeling mee, onder andere:

- a) Een selectie door de vee fokker zelf, waarbij hij dus rekening kan houden met alle eigenschappen van zijn dieren; een selectie, die zich niet alleen bepaalt tot het laten dekken van

de beste dieren, maar die ook bevordert het opruimen van de minderwaardige andere dieren en van het minderwaardig jongvee (minder goede *opbrengsters*. van minderwaardige afstamming, reagerende dieren, dieren die moeilijk drachtig zijn te krijgen, enz. enz), omdat al deze dieren veel te duur worden, indien men ze pas over zoveel en zoveel maanden kan laten dekken;

- b) Bij verstandige toepassing kan er een betere verdeling van zomer en wintermelk verkregen worden;
- c) Minderwaardige jonge en oude stieren worden in de tijd van slapte (bedoelde 6 á 8 maanden) eerder opgeruimd.

Ik sprak van „*verstandige toepassing*” en dan doel ik vooral op de datum, waarop men de teeltbeperking dus waarop men de periode van 6 á 8 maanden laat beginnen.

Men dient hierbij rekening te houden met de verschillen in de bedrijven. Zo bestaan er veel bedrijven, waar de lactatieperioden niet over het gehele jaar verdeeld zijn, maar waar men de koeien slechts in een paar maanden laat kalven. Vaak met speciale bedoeling om in en rondom mei de meeste melk te hebben tot het vervaardigen van de beste volvette kaas. Het spreekt vanzelf, dat de gebruikelijke dektijd van die streken slechts voor een deel in de bedoelde 6 á 8 maanden van teeltbeperking mag vallen.

Daarna toepassing van gewijzigd plan-Wibbens.

De bijkomstige vraag rijst als vanzelf, of na de periode van teeltbeperking de gelegenheid niet mooi is, om het gewijzigd plan-Wibbens omtrent verplichte stierenkeuring in werking te stellen. (Zie omtrent die wijzigingen mijn artikel in „De R K. Boerenstand” van 9 Maart j.l.).

Maar dan met dien verstande, dat die verplichting ook van toepassing is op stieren voor gebruik in eigen bedrijf.

Toen het enkel ging om veeverbetering, was ik er tegen, dat verplichte stierenkeuring ook van toepassing op laatgenoemde stieren zou worden, omdat geen voldoende redenen aanwezig waren naar mijn mening, om zo diep in het eigendomsrecht in te grijpen. Wordt die keuring echter tevens dienstbaar gemaakt aan teeltbeperking, dan verandert dit geheel.

Ir. JACQ. TIMMERMANS.

Vergadering Stoomzuivelfabriek *Venray*.

10 Juli 1933.

In het St. Antoniuspatronaat alhier had maandag 10 dezer de jaarvergadering plaats der Stoomzuivelfabriek „*Venray*”. Vele leden waren opgekomen.

Nadat de Heer J. Poels de vergadering met de gewone groet geopend had, sprak hij een woord van welkom tot de aanwezigen en hoopte dat ieder in deze vergadering zijn mening vrij uit zou spreken. Hij hoopte echter dat er opbouwende kritiek zou worden geleverd, daar men aan klagen en afbreken niets heeft.

De notulen der vorige vergadering werden na voorlezing goedgekeurd, waarna het verslag van de Heer Directeur behandeld werd, waaruit bleek, dat wat de werking der fabriek er rede tot tevredenheid is, de melkaanvoer was gestegen en voor ongelukken was de fabriek bewaard gebleven.

Uit het financieel verslag tekende we aan, dat het aantal koeien der leden vooruitging met 37. De aanvoer der melk bedroeg 6.758.936 Kg, circa 12.000 Kg. meer dan vorig jaar. Na aftrek der verkochte melk werden hieruit geproduceerd 257.415 Kg. boter, waarvan over de mijn werden verkocht 232.250 Kg. en aan de leden geleverd 25.165 Kg. Voor 1 Kg. boter was benodigd 25,32 Kg. melk. De boter heeft opgebracht *f*289.837, dat is *f*1,12½ per Kg., vorig jaar *f*1,21½

Aan Regeringssteun was op de boter ontvangen *f*155.522, na aftrek van *f*71.000 voor betaalde zegelkosten en controle bedroeg dus de zuivere steun *f*81.522, hetgeen neerkomt op *f*0.42 per Kg. boter.

Ondanks de meerdere aanvoer waren de ontvangsten der fabriek *f*18.918 minder dan het vorig jaar, hetgeen veroorzaakt is door de algemene prijsdaling. Ook de onkosten der fabriek waren echter gedaald met 16 cent per 100 Kg. boter.

Tengevolge van een toeslag van *f*4.629 was het saldo der rekening thans *f*16.338, waaromtrent werd voorgesteld de volgende verdeling: Reservefonds *f*500, uitloting van 13 aandelen ad *f*500 der fabriekslening, gestort in Plaatselijk Crisiscomité *f*800 en de rest te verdelen onder de leden. Deze zouden dan krijgen ongeveer 8 cent per 100 Kg. geleverde melk of circa *f*2,50 per koe. Zoudra dit berekend is, zal tot uitkering worden overgegaan.

De heer Thuyls, Hiept. vraagt hoe groot thans het reservefonds is, waarop de Voorzitter zegt, dat het reservefonds bij de verbouwing is leeggeput en dit dus de eerste *f*500 zijn voor de reserve. De vergadering ging met verslag en Bestuursvoorstellen z.h.s. Accoord.

Thans ging men over tot de verkiezingen. Tegenover de door het Bestuur gestelde kandidaten zijn geen tegen-kandidaten gesteld. Bij acclamatie werden gekozen tot Commissarissen: de heer L. Poels, Overloon in de plaats van zijn overleden broer, Jos. Poels, terwijl de heer Stoot als zodanig werd herbenoemd.

Tot Bestuursleden werden herbenoemd de aftredende heren G. Wismans, Merselo en H. Peters te Overloon. In plaats van het overleden Bestuurslid P. J. Litjens werd gekozen de heer Gerard Michels. Heide, terwijl in de vacature P. J. Janssen, Ysselsteyn, die wegens hoge leeftijd bedankt heeft, werd gekozen de heer Louis Janssen, Ysselsteyn.

De Voorzitter verzocht voor genoemde overledenen hartelijk te bidden als beloning voor hun werk voor het welzijn der fabriek.

Na uitvoerig debat werd het Bestuursvoorstel tot royering der melkventers als lid der fabriek aangenomen, aan welk royement het Bestuur echter bepalingen kan toevoegen.

Hierna voerde de Edelachtb. Heer Burgemeester v. d. Loo het woord en spoorde de aanwezigen aan tot trouw aan hun organisatie en voorzichtigheid in bekritisering van het beleid der Regering, die voor een uiterst moeilijke taak staat, daar in alle rangen en standen der Maatschappij de malaise heerst. Vertrouwen op God en trouw aan de organisatie zal de boer door de moeilijkheden helpen.

De heer Thuyls vraagt of de boeren de boter niet kunnen krijgen tegen de prijs, die er voor wordt uitbetaald, waarop de Voorzitter zegt, akkoord te gaan met de Minister, die zich inspant om de boter hoog te houden, wat door de verbruikers betaald moet worden tot steun voor de boer. Het is dus billijk dat de boer voor zijn gebruik ook meebetalt.

Als er voor Ysselsteyn invoering ener 4e melkkar wordt gevraagd, zegt de Voorzitter overweging hiervan toe, doch de tijden zijn er niet naar om hogere uitgaven te doen, doch als het moet zal het gebeuren.

Nadat de Voorzitter de z.g. Machtigingswet van Minister Verschuur verduidelijkt heeft, wekt hij de aanwezigen op tot moedig voorwaarts gaan en trouw aan de organisaties, die in deze tijd zoveel voor de boeren kunnen doen, in tegenstelling met de 90er jaren, toen voor de eenling boer niets gedaan werd.

Met de gewone groet werd de vergadering gesloten.

1934

In 1934 werd besloten voortaan ook 's zomers op zaterdagavond melk te ontvangen en te verwerken alsook op de avonden voor verplichte R.K.feestdagen, zulks i.v.m. de kwaliteit van de te ontvangen melk.

Op gekombineerde vergaderingen van Bestuur en Raad van Commissarissen in 1934 kwam uitvoerig ter sprake de fabrikage van roomijs en de consequenties voor het bedrijf.

De leverancier van de machine voor ropmijsbereiding bracht als verkoopargument naar voren dat indien een fabriek tot aanschaffing zou overgaan, deze het gebied mocht bepalen dat zij bewerken wilde; m.a.w. binnen dit gebied mocht dan geen andere fabriek hetzelfde ijs aanbieden gefabriceerd volgens de aangeboden methode.

Blijkens de notulen vonden sommige bestuursleden het twijfelachtig of Venray hiervoor wel een geschikte plaats was, daar de plaats in vergelijking met vele andere meer landelijk was gebleven. De leverancier van de machine gaf ter vergadering enkele malen toelichting.

Door deze werd medegedeeld dat hij inmiddels aan een "particulier" een dergelijke installatie had verkocht, die als haar rayon ook Venray en omliggende plaatsen begreep.

Indien "Venray" niet zou besluiten, zou het volgend jaar de kans verkeken zijn.

- 90 Opnieuw werd de zaak in Venray ernstig onderzocht waartoe men ook andere bedrijven bezocht en waartoe een speciale commissie werd ingesteld. De commissie bracht unaniem een positief advies uit. In de vergadering van 12 december 1934 werd besloten tot aanschaf van een roomijsinstallatie over te gaan.

De roomijsinstallatie werd gevestigd in de grote kelder onder de melkontvangst die daartoe volledig diende te worden ingericht, compleet met fabricageruimte, vriesinstallatie en vriesruimte. In het voorjaar van 1935 kwam de installatie in gebruik en werd met de verkoop begonnen onder het merk "*t Sneeuwkiokje*", hetgeen het eerste verpakte roomijs was in Noord-Limburg,. Later zou aan het assortiment de zogenaamde "*ijslollie*" worden toegevoegd.

Het verkoopgebied omvatte Venray, Horst, Sevenum, Venlo, Deurne, Liessel, Neerkant, Wanssum, Meerlo, Bergen, Vierlingsbeek en Mill. In **1940** kwam er een verbod tot het vervaardigen van roomijs, hetgeen bleef gehandhaafd tot na de oorlog.

Een verbod tot het vervaardigen van melk-ijs is er nooit geweest. Ook gedurende de oorlog werd steeds melk-ijs vervaardigd. Het verkrijgen van de benodigde grondstoffen was evenwel zeer moeilijk, de productie was dan ook vaak zeer gering.

Aanvankelijk werd het ijs vooral verkocht middels het ijsco-karretje; deze reden er maximaal 25. Nadien kwamen, de ijsconservators (diepvriezers) op de verkooppunten, hetgeen er maximaal 30 zijn geweest. Dr. England, een vooraanstaand Amerikaans roomijsdeskundige, bezocht verscheidene fabrieken van de 'Vereniging van CAOperatieve Roomijsfabrieken in Nederland'. Ook bezocht hij in 1950 ons bedrijf ter advisering in fabricage en receptuur. Hij bracht een rapport uit waarin zijn bevindingen en zijn adviezen werden weergegeven. In **1952** werd besloten de productie van de ijsfabricage te beëindigen, omdat ons afzetgebied te klein was om in noodzakelijk nieuwe apparatuur te investeren.

Besloten werd "*t Sibema-ijs*" te verkopen, gefabriceerd door de kringcoöperatie Zuid-Limburg te Sittard. In 1962 nam "Sibema" deze verkoop in ons gebied zelf ter hand.

In de loop der jaren werden vele besprekingen gewijd aan grensregelingen tussen de fabrieken te Venray en Oostrum terzake de leden-veehouders. Ook de Zuivelbond werd hier vele malen in geraadpleegd en bracht adviezen hierover uit. Ook de verkoop van melk door beide fabrieken in Venray was meermalen een geschilpunt.

De uitbetaalde melkprijzen van beide fabrieken waren uiteraard ook dikwijls gesprekstof.

Van betekenis vinden wij het, het navolgende te citeren uit een notulenboek van een gecombineerde vergadering van de Zuivelfabriek te Venray op 28 november 1934:

"De voorzitter memoreert een voorstel van J. Loonen (Oostrum) om de beide fabrieken te „combineren, doch in dien zin dat ze beiden in tegenwoordigen vorm zouden voortwerken „om echter de uitbetaling gelijk te doen zijn."

Gesteld werd dat uitvoering van deze gedachte een onmogelijkheid zou blijken te zijn daar de heer Loonen, zoals is genotuleerd - of te ver ging of niet ver genoeg en dat onder een dubbele leiding geen goede samenwerking zou kunnen bestaan. Uit de notulen blijkt tevens dat de rijkszuivelconsulent de heer Zuidema het voorstel van de heer Loonen toejuichte.

Uitingen van groote dankbaarheid.

Het plotseling overlijden van Jan Poels te Venray, heeft groote ontroering verwekt, waarvan men de weerklink vindt in de hoofdartikelen, welke de pers aan zijn buitengewone verdiensten wijdt.

De groote stuwkracht.

DE MAASBODE schetst zijn levensloop en karakteriseert hem treffend aldus :

„Jan Poels, geboren en getogen temidden der landelijke en eenvoudige Peelbevolking, kende beter dan ieder ander de nooden en de lasten van het boeren- en landbouwvolk.

Reeds op jeugdigen leeftijd bewoog de overledene zich op sociaal terrein en was bij de oprichting der Boerenbonden de groote stuwkracht hiervoor in Noord-Limburg. Teneinde de boeren tot organisatie te brengen stichtte hij meerdere zuivelfabrieken in het Peelgebied en was tevens mede-oprichter der Boerenleenbanken.

Jan Poels was de groote stuwkracht, de populaire leider van den Noord-Limburgschen boer en land-

bouwer. Ontzetting en oprechte droefheid heeft dan ook de bevolking getroffen met dit plotselinge sterven. Maar ook de armen van Venray en omstreken zullen zeker dezen mensch, die met zijn edel en mild hart, wel-doende onder hen rondging, noode missen. Het was Jan Poels, die elke week, geheel gratis het benodigde vleesch leverde voor de Vincentius-spijskokerij... en als een frappant kenmerk zijner edelmoedige liefdadigheid mogen wij hier vermelden, dat bij de jaarlijksche winstverdeling uit de firma Poels en Co., een vast percentage der gemaakte winst werd afgestaan aan de St. Vincentius- en Elizabethvereniging te Venray.

Jan Poels, wiens reuzen gestalte en forsche lichaamsbouw, ons vaker deed denken aan de legenden der Peel reuzen, waarvan hij een afstameling zou kunnen geweest zijn, is te midden van zijn werk door den dood verrast. Werkend voor zijne boeren en zijne landbouwers uit de Peel is hij gestorven.

De naam Jan Poels zal in Venray en in het wijde Peelland onuitwischaar in de geschiedenis blijven voortbestaan.

Vergadering Boerenleenbank te Leunen.

In het Bondsgebouw werd de jaarvergadering der Boerenleenbank gehouden. Na het openingswoord van den Directeur Verkley, werd door den Kassier G. Reintjes, het jaarverslag uitgebracht

jaar f 828.36. In verband met het aftreden van den heer Verkley, die over eenigen tijd Leunen zal gaan verlaten, werd door den kassier een woord van dank gebracht aan den scheidenden Directeur.

De Directeur spreekt hierna een hartelijk dankwoord aan allen, waarmee hij vanaf de oprichting der Bank heeft samengewerkt, aan de leden voor het vertrouwen steeds in hem gesteld en spreekt den wensch uit, dat de Boerenleenbank van Leunen, steeds in bloei moge toenemen.

Benoeming Directeur der Stoomzuivelfabriek.

Zaterdag had alhier de benoeming plaats van een nieuwen directeur der Stoomzuivelfabriek „Venray”. Er waren een 50-tal sollicitaties binnengekomen. Benoemd werd de heer Muller, thans directeur der stoomzuivelfabriek te Beugen.

De tegenwoordige directeur, de heer F. Verkley, zal per 1 September a.s. den dienst met pensioen verlaten.

Vanaf de oprichting, ongeveer 30 jaren, heeft de heer Verkley aan het hoofd dezer groote inrichting gestaan en steeds zijn beste krachten gegeven aan de fabriek en de landbouwers.

Het behoeft niet gezegd te worden, dat er in dit tijdsverloop veel veranderd is. Herhaaldelijk is de fabriek uitgebreid, gemoderniseerd enz.

Moge de heer Verkley nog vele jaren van zijn welverdiende rust kunnen genieten.

De heer F. Verkley overleed in nov. 1964 op 95 jarige leeftijd – zie bij 1964

Coöp. Zuivelfabriek „Venray” te Venray

Dikke room op de melk.

Hiermede stellen wij onze geachte clientèle er van in kennis, dat voortaan onze melk **gepasteuriseerd** wordt volgens de allernieuwste methode.

Deze melk **smaakt veel zoeter, heeft geen kookmaak, roomt evengoed op als rauwe melk, blijft minstens driemaal zoo lang goed, bevat de vitaminen van rauwe melk, welke bij de oudere wijze van pasteuriseeren verloren gingen.**

Wij vragen verder Uw aandacht voor onze flesschenmelk, boter, karnemelk, karnemelkspap, slagroom en koffieroom in elke hoeveelheid.

Voor uiterst hygienische bereiding van al onze producten wordt ingestaan.

Met vriendelijke aanbeveling,

DE DIRECTIE.

Vergadering Stoomzuivelfabriek *Venray*.

Op 7 juli 1934.

Onder Voorzitterschap van Burgemeester van de Loo, ere-voorzitter der fabriek had in het St. Antonius. patronaat alhier j.l. Zaterdag de jaarvergadering plaats der leden van de fabriek. welke in grote getale waren opgekomen.

Nadat de vergadering met de Christelijke groet geopend was, hield de Voorzitter een zeer schone rede, waarin hij de nagedachtenis eerde van de Heer *J. A. Poels*, President-Commissaris der fabriek. Zeker, Spreker wist het wel, dat de leden de nagedachtenis van de Heer Poels hebben geëerd, waar zij dit konden, maar het is ons aller plicht de oprichter der fabriek hier nog eens apart in ere te herdenken.

Ook de Stoomzuivelfabriek heeft voor de zielerust van de overleden Presidentcommissaris een H. Mis doen op. dragen, al mogen wij vertrouwen, dat God hem het loon reeds gegeven heeft voor het vele goede, dat de heer Poels in zijn werkzaam leven gedaan heeft voor stad en gewest als lid van Provinciale Staten, later als lid van Ged. Staten, als Kamerlid, als Voorzitter of Bestuurslid van tal van verenigingen, waarvan hij altijd de grote stuwkracht bleek. Ook met name de Stoomzuivelfabriek Venray stond in zijn belangstelling, als Voorzitter, Bestuurslid en President-commissaris heeft bij ontzaglijk veel voor de fabriek gedaan en is de eendracht, die gedurende de 30 jaren van het bestaan der fabriek hier steeds heerste, aan hem te danken. Als voortreffelijk leider was de heer Poels steeds de man, van wie men wist dat hij slechts het welzijn der fabriek beoogde, men behoefde hem slechts te volgen. Warmen dank zijn wij hem daarvoor schuldig. We zullen zijn forse gestalte niet meer hier zien. maar zijn voorbeeld zal voor ons allen lichtend blijven.

Zo fors als zijn gestalte was, zo edel was zijn gemoed, zo diep zijn geest. De fabriek staat thans aan de spits der Limburgse fabrieken en we kunnen aan de heer Poels geen beteren dank brengen, dan onze krachten in te spannen om deze plaats te behouden, waartoe zeker allen zullen meewerken. Een Onze Vaderen Wees Gegroet zullen we thans bidden voor de zielerust van onze onvergetelijke President-commissaris.

De heer M. Wismans leest thans de notulen der vorige vergadering voor, welke onveranderd worden goedgekeurd.

Directeur Verkley behandelt alsnu bij uittreksel de balans, winst- en verliesrekening, die in zijn geheel voor de leden ten kantore der fabriek ter inzage ligt. De cijfers van een en ander zullen door de fabriek nader in Peel en Maas worden gepubliceerd. We vinden het echter vermeldenswaard, dat voor de eerste maal, sinds het bestaan der fabriek voor 1 K.G. boter minder dan 25 K.G. melk nodig was, n.l. 24.96 KG. Het saldo der rekening was f9621,04, waarvan f4000 nodig is voor de verplichte aflossing der lening, terwijl de rest zal worden besteed aan teruggaaf der oprichtingsgelden der fabriek, waarmede de vergadering instemde.

De heer Thuyls, Hiept, meende begrepen te hebben, dat de post lonen en salarissen hoger geworden was. Wat hem in dezen tijd bevreedde.

De Voorzitter antwoordt, dat de salarissen minder geworden zijn, doch er is een tweede melk-venter bijgekomen.

In de vacature van wijlen den heer Jan Poels wordt onder applaus gekozen de heer Ant. Poels. De Voorzitter feliciteert de benoemde met het in hem gestelde vertrouwen en hoopt dat hij eenzelfde waardige plaats zal innemen als zijn onvolprezen vader.

De heer Ant. Poels dankt de vergadering en belooft zijn beste krachten te zullen geven en dan zal het wel goed gaan.

Bij acclamatie worden verder als Bestuurslid of Commissaris herkozen de heren Asselberghs, Scheide, Jac. Goumans, Overloon en L. Janssen, Ysselsteyn, die onder dank voor het in hen gestelde vertrouwen hunne benoeming verklaarden aan te nemen

De Directeur Verkley doet alsnu voorlezing van de lijst der nieuwe en uittredende leden. 24 leden met 65 koeien treden toe en 9 leden met 31 koeien treden af.

Bij de rondvraag wijst v.d. Sterren, Oirlo, erop, dat hij weinig ondermelk terug ontvangen heeft en geen voldoende opheldering hieromtrent op zijn brief mocht ontvangen.

Directeur Verkley zegt, dat hij niet begrijpt, hoe zo iets als het niet-beantwoorden van een brief kan voorkomen, terwijl hij anderzijds wijst op het schuimen der ondermelk, die dan niet in de tuit kan, terwijl de schuim tijdens het vervoer slinkt. De drukte op de fabriek laat echter niet toe, dat met een goudschaaltje af te wegen, doch men kan er van verzekerd zijn, dat uiterste billijkheid hier betracht wordt.

Als er uit de vergadering op gewezen wordt, dat het wenselijk is om het Bestuur midden in de zaal te doen plaats nemen, daar men achter in de zaal de discussie niet kan volgen, merkt de Voorzitter op, dat dit middel de kwaal zou ver ergeren.

Dan maar een luidspreker, wordt hierna opgemerkt.

De Voorzitter zegt, dat dit punt in een Bestuursvergadering zal overwogen worden.

Thans neemt de Voorzitter het woord om zich van een andere meer weemoedige taak te kwijten ; scheiden is een weinig sterven, is een spreekwoord en waar we hier staan voor het feit dat de heer Verkley ons per 1 September gaat verlaten, stemt het weemoedig.

Vanaf de oprichting voor 30 jaar staat Directeur Verkley aan het hoofd onzer fabriek, die hij met onvermoeibare ijver en toewijding heeft weten op te werken van 900 tot 2400 koeien en van de fabriek de grootste van Limburg gemaakt. Bestuur en Commissarissen mogen zo goed zijn als zij willen, zonder een goede Directeur is het behalen van zulk een resultaat onmogelijk. Het directeurschap van de fabriek vergt dan ook de helen man. Maar ook uw echtgenote. Directeur Verkley deelt in de U gebrachte hulde en dank, daar zij U steeds ter zijde stond en voor de leden gold als een vertrouwde vriendin.

Namens Bestuur en Commissarissen en leden breng ik U gaarne de dank over evenredig aan de door U zo juist opgevatte zware taak. Als aandenken aan de fabriek alhier mogen wij U aanbieden een foto, waarop Bestuur, Commissarissen en personeel, en moge deze foto U nog lange en gelukkige jaren aan ons herinneren.

Ook de nieuwen Directeur, de heer Mulder, feliciteer ik van harte met zijn met algemene stemmen gevallen benoeming, wel een bewijs, dat het Bestuur in U haar vertrouwen stelt om vervul-

ling te zien van hare verwachtingen. Bestuur en Raad van Commissarissen zullen U gaarne bijstaan in het bereiken van Uw doel, de groei en bloei der fabriek, maar Uwe kennis zal met Uw ijver de doorslag geven. Onder Gods zegen gaat de fabriek een nieuwe periode beginnen.

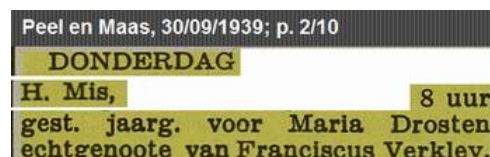
Directeur Verkley dankt voor deze schone hulde en verheugt zich bij voorbaat in de zo hartelijk toegezegde foto. Hij dankt verder voor de eendrachtige samenwerking gedurende zijn 30-jarig Directeurschap en spreekt de beste wensen uit voor de toekomst.

Hierna voert de nieuwe Directeur het woord en dankt voor het in hem gestelde vertrouwen, Wel weet hij dat het Directeurschap van de Venraysche fabriek geen sinecure is, maar hij zal uit al zijn krachten de groei en bloei der fabriek bevorderen. De voetsporen van de heer Verkley te volgen is al zwaar, daar onder zijn bestuur de fabriek zulk een hoge vlucht genomen heeft. Maar door mijn best te doen, hoop ik het vertrouwen waardig te worden en de eendracht, die hier heerst, zal onder Gods zegen tot het beoogde doel leiden. Luid applaus klonk na deze sprekers op uit de vergadering.

De Voorzitter dankt Bestuur en Commissarissen voor het vele en verantwoordelijke werk, dat zij in deze tijd hebben gepresteerd, waarna hij de Burgemeester dank brengt voor de leiding dezer vergadering, spreekt nogmaals woorden van hulde en dank aan de scheidende Directeur Verkley en de beste wensen voor diens verder leven. Ook de nieuwe Directeur Mulder roept hij een welkom toe.

Nadat de pap, welke op verlangen van velen verkrijgbaar gesteld is, besproken is, deelt hij mee, dat ter bereiding van dit nieuwe artikel een ketel zal worden aangeschaft, hetwelk een kosten van circa f 800 mede brengt.

Nadat de Voorzitter de vergadering gedankt heeft voor de prettige vergadering, wordt deze op de gewone wijze gesloten.

1935

Peel en Maas, 16/02/1935; p. 2/10

Hiermede stellen wij de inschrijving open voor het

vervoer der melk van Ysselsteyn

naar de fabriek.

**(Alleen voor vervoer
per auto).**

Inschrijvingsbiljetten worden ingewacht voor Zaterdag 23 Februari 12 uur 's middags op het kantoor der fabriek, waar verdere inlichtingen zullen worden verstrekt.

**Het Bestuur der
Coöp. Zuivelfabriek
„Venray”**

Peel en Maas, 23/02/1935; p. 3/8

Aanbesteding der Melkritten v. d. Coöp. Zuivelfabriek „VENRAY” te Venray.

Inschrijvingsbiljetten kunnen worden ingediend uitsluitend op het Kantoor der fabriek tot en met **Woensdag 6 Maart** 's middags 12 uur. Na dien datum en het vastgestelde uur worden geen biljetten meer aangenomen.

Op de ritten van Merselo, Castenray en Holthees kan zowel ingeschreven worden voor vervoer met auto's als met karren.

Het vervoer van de melk van Ysselsteyn valt buiten deze inschrijving.

De gunning zal bekend gemaakt worden in het

Hotel „De Zwaan” op Woensdag 6 Maart 's avonds 7 uur.

Wegens enkele wijzigingen wordt eenieder aangeraden de voorwaarden van aanbesteding van tevoren in te zien. Deze zijn op het kantoor verkrijgbaar.

70

HET BESTUUR.

Peel en Maas, 20/04/1935; p. 3/10

Roomijs Roomijs

Vanaf heden verkrijgbaar

ons machinaal bereid en hygienisch
verpakt ROOMIJS.

Iets bijzonders! Neemt proef en oordeelt!

**Mogen wij met de Paschen
voor uw Pudding zorgen ?**

Ze wordt U thuis bezorgd.

Ons ijs is verkrijgbaar bij de venters en tevens bij

Th. Wintels, Henseniusstraat

S. Claassens, Groote straat

P. Custers, Markt

M. Goumans, Stationsweg

Met beleefde aanbeveling,

Coöp. Zuivelfabriek „Venray”

Peel en Maas, 18/05/1935; p. 2/10

Met goud bekroond.

In de Internationale Prijskamp voor Boter, gehouden op de Wereldtentoonstelling te Brussel, mocht onze Coöp. Zuivelfabriek „Venray” hare inzending bekroond zien met den eersten prijs, zijnde een gouden medaille.

Aan den wakkeren nieuwen Directeur, de heer Mulder, benevens het personeel, hartelyk proficiat.

Vergadering Coöp. Zuivelfabriek Venray.

Zaterdag 23 juni

In de overvolle grote zaal van het St. Antoniuspatronaat had j.l. zaterdag de vergadering plaats der leden der Coöp. Zuivelfabriek Venray.

Deze vergadering stond onder leiding van de Edelachtb. Heer Burgemeester van de Loo en de nieuwe Voorzitter, de heer H. Asselberghs.

Na een woord van welkom tot de aanwezigen, werd door de heer Wismans namens de Secretaris, de heer Stoot, voorlezing gedaan der notulen van de vorige vergadering, welke onveranderd werden goedgekeurd onder dank aan de Secretaris voor diens keurige uitgebreide en juiste notulering.

Hierna bracht de Directeur, de heer Mulder, voor het eerst zijn verslag uit omtrent de gang van zaken in het afgelopen boekjaar 1934-'35, waaraan we ontlene:

Ontvangen werden 6.572.217 K.G. melk d.i. 110.461 K.G. meer dan het vorig jaar, met een gemiddeld vetgehalte van ruim 3.37 pCt. Er werden gefabriceerd: 252.228 K.G. boter, welke na aftrek van crisisheffing (79.192.63) heeft opgebracht de som f291.740,67 of f1.156 per K.G.

Aan de leden werd uitbetaald: f252.245,31. Het onkostencijfer was f0.75½ per 100 K.G. melk.

De Directeur wees er op, dat dit jaar de uitgaven gedrukt worden door aanschaffing van meerde machines, b.v. melkcontrôle-apparaat, weegtoestel, vuilgehalte-apparaat en installatie tot het vervaardigen van consumptie-ijs. Dit laatste heeft het Bestuur gemeend ter hand te moeten nemen, daar in deze abnormalen tijd de bijproducten, die op de fabriek vervaardigd kunnen worden, veel al meer opbrengen, dan het eigenlijke hoofdproduct. Waar Venray mag aangemerkt worden als een centrum van plaatsen, laat het zich aanzien, dat deze nijverheidstak, die thans zeer in de smaak valt, goede rendementen zal afwerpen.

Zeker, het weer heeft tot nu toe niet meegewerkt, al mogen we over de tot nu toe behaalde resultaten alleszins tevreden zijn. Het Bestuur moest bij de aanschaffing vlug zijn, wilde men voorkomen, dat van particuliere zijde een dergelijke onderneming op touw ging zetten, waardoor de fabriek achterna zou komen. Met de fabrikanten van consumptie-ijs is getracht in vergelijk te komen en zijn zelfs van de zijde van het Bestuur verregaande voorstellen gedaan, die echter geen resultaten behaalden.

Ook met den Middenstand is onderhandeld, met gevolg dat enkele winkeliers-bakkers zich met de verkoop belast hebben op provisie-basis.

Verder kan ik de vergadering, zegt de Directeur, mededelen dat onze boter op de wereldtentoonstelling te Brussel met goud bekroond is. (Daverend applaus).

De Voorzitter deelt thans in verband met het verslag van de Heer Directeur het accountantsverslag van Z.N.Z. mede, waarin geadviseerd wordt de boeken en bescheiden over het afgelopen jaar goed te keuren.

Onder applaus ging de vergadering hiertoe over en daar niemand nadere toelichting vroeg, werd de Directeur hiermede decharge verleend. Het saldo, na aftrek der uitgaven overblijvend zal geheel tot afschrijving worden aangewend, waarna aan de Heer Directeur dank wordt gebracht voor diens ijvervol en onvermoeid en daardoor succesvol werk in de afgeslote periode.

Hierna neemt de Ere-Voorzitter van de Loo de leiding der vergadering over en deelt mede, dat de heer G. Willems, die vanaf de oprichting der fabriek met succes de Vereniging geleid heeft, wegens zijn hoge leeftijd meent, het Bestuur over fabriek aan jongere kracht te moeten overdragen. Gaarne brengt hij dank aan de aftredende Voorzitter, die bij alles het welzijn der fabriek op het oog had en heeft en biedt hem daarom namens de vergadering het ere-lidmaatschap der fabriek aan.

Met applaus wordt deze laatste mededeling door de leden ontvangen, waarop de Voorzitter zegt, dat de heer Willems uit het hartelijke applaus wel kan opmaken, dat dit ere-lidmaatschap de inzigste wens is der leden. Hij spreekt de hoop uit, nog lange jaren van de voorzichtige adviezen van den heer Willems te mogen profiteren en hem nog veel op Bestuursvergaderingen te mogen ontmoeten.

Door het Bestuur is als opvolger voorgedragen de heer H. Asselberghs, tot nu toe President-Commissaris der fabriek. Geen tegen-candidaten zijn in deze gesteld, zodat de heer Asselberghs benoemd is. Hoe eervol de positie van President-Commissaris ook is, de nieuwe Voorzitter neemt gaarne tot bloei der fabriek de moeilijken Voorzitterspost aan. Daartoe gevraagd zegt de Heer Asselberghs zijn beste krachten toe.

In de vacature M. Claessens, Overbroek is door het bestuur als kandidaat gesteld de heer G. Burgers, Veulen. Bij deze vacature is een tegen-candidaat gesteld, de heer P. Verschuren, Overbroek, die zich echter verklaarde terug te trekken, nadat de Voorzitter de geschiedenis van de benoeming van bestuursleden heeft uiteengezet.

Bij acclamatie wordt de heer L. Poels, die aan de beurt der periodieke aftreding was, onder applaus herbenoemd.

Nadat de heer Poels verklaart heeft zijn herbenoeming aan te nemen, deelt de Voorzitter mee, dat ook de heer Stoot meent het Secretariaat van de fabriek aan een jonger functionaris over te moeten dragen. Als Commissaris blijft hij echter aan. Gaarne brengt hij dank aan de heer Stoot voor diens vele werk ten bate der fabriek, die dikwerf profiteerde van de bekwaamheden van de heer Stoot. (Applaus).

Waar we nu nog te vervullen hebben een vacature in het College van Commissarissen en tevens van Secretaris, heeft het Bestuur gemeend deze beide functies te mogen opdragen aan de heer G. H. Houben, Veulen, die daartoe gevraagd, onder dank voor het in hem gestelde vertrouwen verklaart deze benoeming te aanvaarden en zijn beste krachten gaarne zal geven.

Hierna deelt de Voorzitter mee, dat er van Regeringswege een Commissie is ingesteld tot bevordering van het gebruik van zuivel. Ook een plaatselijke Commissie, die onder leiding der eerste werkt, is tot stand gebracht, waarin zitting hebben de Voorzitters van Landbouworganisaties, Directeur en Bestuursleden der beide Boterfabrieken, Dr. L. Sala en de heer Wijnhoven, Directeur der Landbouwschool alhier.

Bij de rondvraag deelt de Directeur mee, dat de resultaten van het melk-onderzoek gunstig genoemd mogen worden. Maar... het kan beter en dat moet ook.

Onder de vorigen Directeur is nog een boete geheven ter dezer zake van f 66,- door hem nog niets. Hij wil nog eens afwachten, maar het is aan het Bestuur te bepalen, wanneer met het volgende stelsel zal begonnen worden: de melk wordt verdeeld in drie klassen, te weten uitstekend, goeden minder goed.

De eerste klasse zal alsdan een premie krijgen, die door de derde klasse zal worden betaald. Verder wekt Spreker de leden op om bij consumptie van ijs hun eigen fabrikaat te prefereren bij gelegenheid van kermissen, bruiloften e.d. Ook Ruitenfeesten etc. moeten bewerkt worden, desnoods met uitsluiting van anderen. Immers door gebruik te maken van ijs der fabriek bevoordelen de boeren zich zelf.

Hierna brengt de Voorzitter dank aan de Directeur, die thans een jaar zijn functie heeft uitgeoefend, welk jaar men als proefjaar mag beschouwen en dan moet men ronduit zeggen, dat hij de proeftijd glansrijk heeft doorstaan. Hij bleek de rechte man op de rechte plaats, wiens werkkraft, ijver, vakkennis nog hoge verwachtingen van de fabriek doen koesteren. (Daverend applaus).

Niemand het woord meer verlangende, werd deze vergadering met gebed gesloten.

Bij het gouden jubileum van de Firma V. Pijls te Venray

Tegelijk met de 2e Noord-Limburgsche Land- en Tuinbouwtentoonstelling te Venray op 15, 16 en 17 september 1935 te houden, viert de alom bekende zaak in Manufacturen en Modes van de heer V. Pyls haar gouden bestaansfeest.

In onzen tijd met zijn vlugge en grote veranderingen een merkwaardig feest, dat zeker de aandacht verdient.

Dat echter de tijd ook deze zaak niet ongemoeid gelaten heeft, zal uit dit overzicht ook blijken. In 1885 begon de Heer **P. Camps-Delhougne** in het van den Heer H. Trynes gekochte herenhuis, in de Grote Straat te Venray, een winkel in Manufacturen, Koloniale waren en een handel in Krachtvoer.

Het winkelbedrijf en deze handel waren in dien tijd van een geheel ander karakter dan in onze dagen en was meer een „ruil” dan een verkoophandel, zodat de thans zo gunstig gerenommeerde zaak V. Pyls, oorspronkelijk is opgezet als een bijbedrijf voor de dames.

In de oprichtingsdagen van dit „bijbedrijf” brachten de boerinnen tot ver uit de omtrek in grote marktkorven de **zelfgekarnde boter** en ook de eieren hunner kippen naar de winkel en namen voor de overeengekomen prijs ellenwaar of winkelwaar terug.

Naast deze Winkelhandel bestond er onder het oude Raadhuis een zogenaamde **Eier- en Botermijn**. Hier kwamen de boerinnen met de zwaar beladen korven aan de arm, of met de buurtkar vol korven, en werden de aangevoerde eieren en boter gekeurd en onder politietoezicht gemijnd, waarbij de gladde koopmanschap in vele opzichten opgeld deed.

De prijs der eieren en boter was immers niet alleen afhankelijk van kwaliteit of dikte, maar ook van de gegoedheid en kooplust der boerinnen, terwijl ook voor hoge feesten, als Paasfeest, Pinksterfeest, Kermis en Kerstmis, de omstandigheid van een op handen zijnde bruiloft hun invloed op de te behalen prijzen deden gelden.

De boterkluiten werden met kaas- of boterdoekjes omslagen en in de zomer vanwege de warmte nog extra met vochtige koolbladeren bedekt, verpakt in grote manden gewoonlijk door de opkopers naar Luik gezonden, terwijl de eieren verpakt in manden met hooi (waardoor er vele braken) op een of andere naburige stadsmarkt geveild werden. Het kruien van eieren naar de weekmarkt te Nijmegen is hier, vooral onder de ouderen, genoegzaam bekend.

In dien tijd bestonden onze tegenwoordige **Coöperatie Vereenigingen** nog niet en ging de Heer Camps-Delhougne er toe over om in de Schoolstraat een **kleine boterfabriek** te exploiteren.

Eenige tijd later stond echter **Pater v.d. Elzen**, de Boerenapostel op, en op diens woorden werden allerwegen door de boeren Coöperaties op verschillend gebied in het leven geroepen, die onvermijdelijk hun uitwerking hadden op de ouderwetse gang van zaken, die ten slotte geheel gewij-

zigt werd en de ruilhandel ophieven, waardoor de handel in Manufacturen en Modes onafhankelijk werd van de Boerenproducten.

Toch bleven de winkels toen nog de vaste pleisterplaatsen der boerenbevolking.

Peel en Maas, 26/10/1935; p. 3/10

Margarine

bevat slechts 10 %
natuurboter !

Toen de Margarine volgens voorschrift voor 40 pct. uit natuurboter moest bestaan, vonden de margarinefabrikanten geen woorden genoeg om het publiek de voortreffelijkheid der margarine uit te schilderen. Nu het mengpercentage tot 10 pct. is teruggebracht, zwijgen de Heeren in alle talen.

Laat U niet van de wijs brengen

Natuurboter

is niet te vervangen !!

Coöp. Zuivelfabriek „VENRAY”
te Venray.

Peel en Maas, 09/11/1935; p. 1/8

Zaterdag 9 November 1935 Zes en vijftigste Jaargang No 45

Onze Karnemelk en Karnemelkspap een breed en voortreffelijk voordeel voor jong en oud.

Coöp. Zuivelfabriek „VENRAY”

PEEL EN MAAS

Weekblad voor VENRAY, HORST en Omstreken.

Voor het pasteuriseren, het koelen, de betrachte hygiëne enz. betaalt U bij afname van onze producten niets.

Coöp. Zuivelfabriek „VENRAY”

ADVERTENTIEPRIJS: 1-ter 8 regels 10 ct. per regel 7½ ct. Bij contract groote reductie. Uilgave FIRMA VAN DEN HENCKHOF, VENRAY. Telefoon 31 Giro 12652. ABONNEMENTSPRIJS p. kwartaal voor Venray 65 ct. Buiten Venray p. kwartaal 75 ct. Als nummer 2 cent.

Peel en Maas, 16/11/1935; p. 6/10

Vergadering Jonge Boeren, Merselo.

Verleden week vergaderde de afd. Jonge Boeren te Merselo, onder Voorzitterschap van den heer M. van Hoof. Hij richtte een hartelijk wel-

Bij de rondvraag krijgt de heer P. Pubben het woord en deelt mede, dat door de Stoomzuivelfabriek Venray een praktische les over stalverzorging wordt gegeven en bij genoegzame deelname een melkcursus voor jonge boeren.

Peel en Maas, 21/12/1935; p. 3/10

„De Parel der Peel”

Neemt eens proef met onze

CHOCOLADE-MELK

Bereid uit de allerbeste cacao en uitsluitend vollemelk (geen ondermelk).

GEHOMOGENISEERD, daardoor zacht en zuiver van smaak en bijna geen bezinsel.

GESTERELISEERD, blijft daardoor vrijwel onbepaalde tijd goed. Een buitengewoon geslaagd product. Iets voor de Feestdagen!

Coöp. Zuivelfabriek „Venray”

1936

1936 nog geen verslag gevonden

Alleen de eerste pagina van PenM is op www geplaatst!

Peel en Maas, 07/09/1995; p. 20/22

Oude foto

Vanaf Leunen met een kar lege melkbussen op weg naar huis en ergens onderweg even op de plaats rust voor het maken van deze kiek. Dat was in 1936.

Zij stellen zich aan u voor, links Frits Hendriks en rechts Antoon van Stiphout (Stippe Tontje) beiden uit Merselo.

Hun dagelijkse bezigheid is het 's morgens vroeg ophalen van de volle melkbussen en deze ter verwerking te bezorgen bij de zuivelfabriek in Leunen. Een en ander gebeurde toen nog met de hoge kar op twee houten spaakwielen voorzien van een stalen band, de voorloper van de latere vierwielige wagen op luchtbanden.

Deze foto en nog vele andere foto's uit grootmoeders tijd zijn aanstaande zaterdag 9 september tijdens de Open Monumentendag te bezichtigen in de dorpschool te Merselo.

In het teken van deze monumentendag staat de opening en in gebruikname van de geheel gerestaureerde molen 'Nooit Gedacht' te Merselo.

Jan v.d. Patten

1937

In 1937 heerste er een ernstige mond- en klauwzeerepidemie waarvan de veestapel van veel leden, zwaar had te lijden, dat een grote verlaging van de melkaanvoer aan de fabriek tot gevolg had.

Peel en Maas, 19-06-1937; p. 2/10

Vergadering Zuivelfabriek Venray.

Donderdag 17 Juni hield de Coöp. Zuivelfabriek Venray in het Patronaat de jaarlijkse ledenvergadering

De Voorzitter, de heer H. Asselberghs, opende de vergadering met de Christelijke groet en een woord van welkom.

Spreker herinnerde er aan, dat in de loop van het jaar overleden is de heer G. Willems, die met groten ijver zich 24 jaar lang gekweten heeft van de moeilijke taak van Voorzitter.

Hierna deed de heer G. H. Houben, als Secretaris, voorlezing van de notulen der vorige vergadering, welke onveranderd werden goedgekeurd.

Alvorens in details te treden, wilde dr. Directeur, de heer Mulder, een meer algemene beschouwing geven over het afgelopen boekjaar. Hij noemde 1936 een gunstig jaar, waar in Gods zegen rustte op de arbeid der fabriek en haar leden. Het hoogste cijfer vetgehalte n.l. 3,46, is in dit jaar behaald, wat voorzover in de boeken der fabriek is na te gaan, nog niet gebeurd is.

Uit het hierna volgend verslag noteerden wij:

Ontvangen werden : 6.634.769 Kg. melk of 343.066 kg. meer dan het vorige jaar, met een gemidd. vetgehalte van 3,46 (3,38 pct.)

Voor 1 kg. boter was nodig 24.37 kg. melk, vorig jaar 24.70.

Er werd geproduceerd: 260.698 kg boter.

Voor de geleverde melk werd aan de leden netto uitbetaald *f*292.261,92 d.i. per 100 kg. *f*4.40½ (vorig jaar *f* 4.18½).

Aan premie le klas melk werd aan de leden uitbetaald *f*1182,60. Aan korting 3e klas melk werd ingehouden *f*351,57.

De winst op ijsfabricage ad ruim *f*6.000 zal geheel worden aangewend tot afschrijving op de aanschaffingskosten der ijsinstallatie, zodat deze nu geheel afgeschreven is, terwijl de winst op het boter- en kaasbedrijf¹¹ ad *f*11.004,56 geheel zou worden besteed tot aflossing der 4½ pct. rentende op de fabriek nog rustende schuld ad *f*42.000.

In het afgelopen jaar werden 5 bestuursvergaderingen gehouden.

¹¹ Wat er met kaasbedrijf bedoeld wordt is niet duidelijk in ZJB '32 / '35 en '41 staat niets over kaasproductie! Mogelijk is er sprake van kaas in en verkoop.

Aan 104 melkers kun het melkdiploma worden uitgereikt.

De kwaliteit der melk is over het afgelopen jaar beduidend beter geweest. Moge ook in de toekomst Godszegen rusten op de Zuivelfabriek Venray.

Bij de vraag van de Voorzitter of er soms iemand iets nader wil weten of minder goed begrepen heeft, stelt de heer van de Weyer voor, wat minder af te lossen, waarop de vergadering echter, nadat de Voorzitter er op gewezen had dat rentegevende schuld eerst afgelost moet worden, niet in ging.

Hierna stelde het Bestuur voor om een som van *f*250 te verdelen onder de St. Vincentius- en St. Elisabethsvereniging, in welke som ook de afdeling Overloon delen zal, welk voorstel onder applaus werd aangenomen.

Hierna voert de Hoogeerw. Heer Deken als Geestelijk Adviseur het woord en roemt de juiste houding der vergadering, die als dank aan God voor Diens zegen blijmoedig iets afstaat voor verenigingen, die zulk een mooie, maar zware taak hebben in het belang van den evenmens.

De heer van Hout vraagt: waar het Bestuur de gevraagde *f*250 vandaan haalt, als het ene gedeelte der winst gebruikt wordt voor afschrijving en het andere gedeelte voor aflossing. De Voorzitter antwoordde dat dan wat minder afgelost zal worden.

De heren Emonts en Reintjes stelden voor over te gaan tot het verstrekken van goedkopere boter aan de leden.

De Voorzitter zegt, dat dit punt reeds in het Bestuur is besproken, doch waar nog geen derde deel der bij de Z. N.Z. aangesloten fabrieken hiertoe is overgegaan, men van mening was hiermede nog te moeten wachten. Intussen zal bij de fabrieken, waar zulks wel geschied, geïnformeerd worden en bij gunstig advies ook hier worden ingevoerd.

De aftredende Bestuursleden J. Janssen en J. Burgers, alsmede de aftr. Commissaris werden bij acclamatie herbenoemd.

Het Bestuur wijst er op, dat de heer Direks, Blakt, geslaagd is voor controleur van stallen en koeien.

Over het algemeen wordt er te weinig gebruik gemaakt van de diensten van de controleur, hetgeen voor de leden te betreuren valt.

Bij de vraag waarom in Merselo wel en in Overloon niet *f*1 bijgedragen werd door de leden in den Melkcursus, bleek dat dit geld in Overloon nog niet geïncasseerd was, waartoe het Bestuur dezer dagen zal overgaan.

De vraagsteller betwijfelde of die guldens nu nog wel binnen zouden komen, nu de diploma's uitgereikt waren.

De Directeur zou dit onjuist vinden, daar de gulden niet gegeven wordt voor het diploma, doch voor het ontvangen onderwijs.

Hierna werd de vergadering gesloten met gebed.

1938

1938

Entreegeld voor nieuwe leden.

Over het heffen van entreegeld voor nieuwe leden werd meerdere malen gesproken, wat ook zeer begrijpelijk was. Het heffen van entreegeld bevordert evenwel niet het toetreden van nieuwe leden. Op de Algemene Vergadering van 1938 werd besloten het entreegeld af te schaffen, dat

f 1,- per koe was.

Tegelijkertijd werd besloten tot het vormen van ledenleningen, hetwelk een hoofdelijke tegoedschrijving is aan de leden, uit een jaarsaldo.

Peel en Maas, 23-07-1938; P• 7/12

Ledenvergadering Zuivelfabr. Venray.

Dinsdagavond hield de Zuivelfabriek Venray de jaarvergadering der leden in het Patronaat.

De Heer Ant. Poels opende als commissaris de vergadering met de chr. groet, riep allen hartelijk welkom toe en sprak zijn vreugde uit over de talrijke opkomst. Spreker zette het doel der vergadering uiteen: de leden op de hoogte te brengen met de gang van zaken, het nemen van besluiten en het horen van verlangens der leden en het beramen van middelen om hieraan te voldoen. Spr. hoopt, dat van de rondvraag straks een flink gebruik zal worden gemaakt.

Na mededeling, dat de Heer v.d. Loo, ere-voorzitter en de H.E. Heer Deken, geestel. adviseur, verhinderd zijn, leest de Heer Houben, secretaris, de notulen voor, welke onveranderd worden goedgekeurd.

Dan kwam Directeur Mulders aan 't woord, die alvorens met zijn keurig en gedetailleerd verslag te beginnen herinnerde aan de in de loop van het jaar ingetreden verandering bij de crisisheffing, waardoor een grote vereenvoudiging in de administratie kon ingevoerd worden, aan de oprichting van het Zuivel-KwaliteitsBureau en aan het heersen van mond- en klauwzeer, waardoor circa 45000 kg. melk minder is aangevoerd, om er tenslotte nog op te wijzen, dat tengevolge van het heersen van het mond- en klauwzeer geen melkcursussen konden gehouden worden in de afgelopen winter, doch dat het plan is, deze cursussen in het a.s. seizoen te hervatten. Spr. beveelt deze cursussen ten eerste aan, vooral aan de Jonge Boeren, die hun vak tot in alle onderdelen moeten kennen. De melkwinning behoort niet tot de „kleinigheden” en verdient zeer zeker de belangstelling der leden.

Aangevoerd werden 6.559.283 Kg. melk met een gemiddeld vetgehalte van 3,471 pct. Er werden geproduceerd 256.845½ Kg. boter, welke bruto opbracht f 377.280,92, na aftrek crisisheffing

f 363.459,89. Voor verkochte bijproducten werd ontvangen f 52 027,42. De geproduceerde boter bracht bruto op f 1,469.

Voor de geleverde melk werd netto uitbetaald f 330.344,57, d.i. per 100 Kg. melk f 5,013, per Kg. vet f 1,444.

Het batig saldo, bestemd voor afschrijving bedraagt f 12.347,90. De obligatielening wijst een schuld aan van f 24.000

De De Heer Poels brengt dank aan de Directeur voor het uitgebracht verslag, waarmede de vergadering onder applaus instemt.

Dan brengt de Heer Poels ter tafel de periodieke verkiezingen, daar de Heren Jacobs, Leunen en Rambaghs, Castenray volgens het rooster moeten aftreden. De Heer Jacobs heeft gemeend zich wegens hogere ouderdom te moeten terugtrekken.

De Heer Poels brengt dank aan de Heer Jacobs voor alles wat hij gedurende 32 jaar met zoveel liefde en belangeloos voor de Fabriek gedaan heeft. (Applaus).

Bij acclamatie werd de Heer Rambaghs herbenoemd, terwijl in de vacature Jacobs werd benoemd de Heer Jenneskens, Leunen.

Hierna volgde de mededeling, dat de Heer Stoot als Commissaris, wenst af te treden, wegens hoge ouderdom.

De Voorzitter herinnert er aan, dat met de Heer Stoot de laatste mede-oprichter der Fabriek heengaat, Hij brengt gaarne dank aan de Heer Stoot voor alles wat deze als Secretaris en later als Commissaris voor de Fabriek gedaan heeft en wenst hem nog lange jaren toe om getuige te kunnen zijn van de groei en bloei der Fabriek.

In deze vacature werd met algemene stemmen onder applaus der vergadering benoemd de Heer Hub. Janssen, Gouden Leeuw.

Waarna de Voorzitter overging tot het doen der navolgende mededelingen:

- 1) Hij verzocht aan de vergadering om te willen besluiten tot het verlenen ener volmacht aan den Heer Directeur om bij de Landbouwbank alhier de gelden in ontvangst te mogen nemen. Dit gebeurde vroeger ook al maar er moest feitelijk een besluit zijn der algemene vergadering, waardoor de Directeur hiertoe gemachtigd was. Met algemene stemmen werd dit besluit genomen.
- 2) De oprichting van het Zuivel-Kwaliteits-Bureau brengt in zich mede, dat de premie voor goede en de boete voor minder goede melk hoger wordt. Niemand zal de juistheid hiervan betwijfelen. Elk lid zal nu worden aangespoord zijn best te doen om zijn melk in de best mogelijke toestand aan de fabriek te krijgen.

Hierna verkreeg de Heer H. Asselberghs, voorzitter van het Bestuur der Fabriek, het woord en herinnerde gaarne aan de prettige samenwerking van leden en Bestuur in het afgelopen jaar, hetgeen hij zo dikwijls zelf geconstateerd heeft. Het vorige jaar is er van de winst een bedrag van f 250 afgenomen, welke som is uitgekeerd aan de St. Elisabeth- en St. Vincentiusvereniging te Venray en ook in Overloon een gedeelte van het geld is terecht gekomen.

Met voldoening kon Spreker gewagen van de blijdschap die de verenigingen hierover toonden, daar zij nu beter in staat waren hun heilzaam werk voort te zetten.

Hij stelt dan ook voor om ook dit jaar een bedrag van *f* 100 beschikbaar te stellen voor liefdadige doeleinden en het Bestuur te machtigen deze gelden te verdelen.

Na enige bespreking komt uit de vergadering de opmerking, dat het wat weinig is en men deze som verhoogd wil zien tot *f* 150, waartoe de vergadering onder applaus besloot.

Ook de afschaffing van entreegelden voor nieuwe leden van *f* 1. per koe, werd onder applaus goedgekeurd, in te gaan 1 januari 1939.

De Heer Asselberghs hoopt, dat bij te houden melkcursussen geschikte stallen zullen worden disponibel gesteld, daar de melkwinning zulk een voornaam onderdeel is van het bedrijf.

Bij de rondvraag kwamen enkele punten van melkbehandeling en het vervoer van melk uit besmette stallen ter sprake, welke de Directeur beantwoordt. Ook wees hij op de wenselijkheid mergkool en ingekuuld groenvoer na het melken aan het vee te verstrekken en in geen geval deze artikelen op de stal aanwezig te hebben tijdens het melken, daar anders de melk zou gauw de stal-lucht krijgt. Het is opmerkelijk hoeveel last op de fabriek hiervan in de winter ondervonden wordt.

De Heer van Wanroy, Overloon heeft al eens gehoord en gelezen van „*Venray Vooruit*” en hoopt dat deze vereniging zich de markten zal aantrekken. Hij zou het ten zeerste betreuren, zo deze te niet gingen, daar het voor heel de omtrek een groot voordeel is een veemarkt dicht bij te hebben.

De Heer Poels spreekt er zijn vreugde over uit, dat deze opmerking gemaakt is en hoopt dan ook dat als de Marktcommissie eerlang voor dit doel een beroep zal doen op de boeren allen zullen komen op de vergadering, die hiertoe zal worden uitgeschreven.

Niemand het woord meer verlangende brengt de Voorzitter namens de vergadering de dank over aan Directeur en personeel voor de in het afgelopen jaar betoonden ijver en toewijding, hetgeen zich weerspiegelt in de goeden gang van zaken en sluit de vergadering met de gewone groet.

1939

In 1939 werd een verplichte landelijke controle ingesteld op het vetgehalte onderzoek van de van leden-veehouders ontvangen melk door de zuivelfabrieken. De Gewestelijke Zuivelbonden belastten zich hiermee onder supercontrole van de Nederlandse Zuivelcontrole te 's-Gravenhage.

Peel en Maas, 23-09-1939; p. 6/10

VENRAY IN HET VERLEDEN. dl. 12

BESCHREVEN DOOR EEN TIJDGENOOT.

In het laatst der vorige eeuw bestonden in Venray nog een 6-tal onderlinge boterfabriekjes, nl. St. Jan te Merselo, St. Catharina te Leunen, St. Jozef aan de Heide, St. Brigida aan het Overbroek, de Eendracht te Oirlo en St Antonius te Lull.

Volgens een In 1898 uitgebracht jaarverslag hadden al deze fabriekjes te samen 245 leden, met in het geheel 890 melkgevende koeien, waarvan in dat jaar 2.336.935 Kg. melk werden verwerkt; de hieruit geproduceerde boter bedroeg 78.576 Kg. De totale opbrengst in geld was f 82.807,55.

Toch ging het met deze fabriekjes niet geheel en al naar wens. De exploitatie was wegens te weinig deelneming aan iedere inrichting te duur. Waarschijnlijk door minder goed beheer of door niet voldoende kennis, en zeker om bovengenoemde reden, leverden zij naar het oordeel der leden niet genoeg winsten op, en in de vergaderingen werd somtijds geweldig gemopperd, zodat het baantje van de meeste directeuren alles behalve aangenaam was.

Enkele jaren later, toen de landbouwende bevolking steeds meer het grote heil der organisatie inzag, kwam door algemene samenwerking en krachtig gesteund door de toen reeds algemeen bekenden en hooggeachten - boerenapostel, den heer Jan Poels, een grote modern ingerichte Stoomzuivelfabriek tot stand voor bijna geheel Venray, welke in 1904 gebouwd werd aan de Leunschen weg, benevens een minder grote, doch eveneens keurig ingerichte fabriek te Oostrum, tengevolge waarvan de kleine fabriekjes in de verschillende gehuchten geheel verdwenen.

Toen brak er een betere tijd aan voor de boeren. Door een goed en verstandig bestuur, en vooral door voorname deskundige leiding, werd toen de boterbereiding in zodanige banen gebracht, dat de resultaten steeds beter werden, en de Venraysche boter, wat kwaliteit betreft, al spoedig aan de spits stond van de leveranties bij de inmiddels opgerichte algemeene Botermijn van de Boerenbond, en derhalve goed betaald werd.

Deze twee Venraysche Stoomzuivelfabrieken hebben zich dan ook in, de loop der jaren schitterend kunnen handhaven, en vooral in de laatste tijd door flinke aanpassing aan de moderne eisen des tijds, kan men met grond verwachten, dat hun bestaan als het ware verzekerd is en wel zal blijven.

Peel en Maas, 14/10/1939; p. 3/8

Wegens de verhoogde zuivelprijzen wordt de straatprijs der MELK met ingang van Maandag 16 October met 1 cent verhoogd en gebracht op 10 cent (winterprijs).

Vereeniging van Melkslijters en Coöperatieve Zuivelfabrieken.

Peel en Maas, 14/10/1939; p. 4/8

Coöperatieve Zuivelfabriek „Venray”

Zuivelkookcursus.

In de R.K. Landbouwhuishoudschool zal een zuivelkookcursus gegeven worden. Onkosten 10 cts. per les.

Aanmeldingen: Dinsdag 17 October van 2-4 uur bij Mej. SANGERS, Directrice Landbouwhuishoudschool.

Vergadering Coop. Stoomzuivelfabriek „Venray”

Woensdag 27 Dec. hield de Coöp. Stoomzuivelfabriek „Venray” in het Luxor theater alhier, een buitengewone ledenvergadering.

Na opening door de Voorzitter den heer H. Asselbergs werd de film vertoond van de Alg. Nederl. Zuivelbond „*Het belang van den boer*”, welke film een duidelijk beeld geeft van de armoedige toestanden in de tachtiger jaren en hoe door de coöperatie aan die onhoudbare toestanden een eind werd gemaakt.

De film geeft een beeld van de eenvoudige en primitieve toestanden bij de bereiding van boter en kaas op de boerderij tot aan de verwerking van allerlei producten in de meest moderne fabrieken. Door de coöperatie is de boer onafhankelijk geworden. Tenslotte wordt gewezen op het grote gevaar, dat de boerenstand bedreigt n.l. de trustvorming. Een waarschuwing aan de boeren om eensgezind en coöperatief te blijven werken besluit deze mooie film, welke zeer in de smaak viel.

Hierna werd behandeld het enigste agendapunt n.l. bespreking melkverkoop en teruggave van ondermelk.

Het bestuur diende het voorstel in om 60 pct. ondermelk aan de leden gratis terug te geven en om tevens de leden de mogelijkheid open te stellen, die 60 pct. nog geheel of voor de helft aan de fabriek te laten, waarvoor dan 2 cent per liter zal worden uitbetaald. De periode waarin men ondermelk aan de fabriek laat moet echter minstens 14 dagen zijn, terwijl een wijziging gedurende een 14 daagse periode niet mogelijk zal zijn.

De Voorzitter liet ruim gelegenheid om van gedachten te wisselen, waarvan een druk gebruik gemaakt werd. Bij de stemming bleek de overgrote meerderheid zich met het voorstel te kunnen verenigen, zodat dit werd aangenomen. De Voorzitter deelt mede, dat binnenkort nog een circulaire zal worden toegezonden.

Tot slot vermaant de Voorzitter de leden om bij de eerste verschijnselen van mond- en klauwzeer hiervan terstond opgave te doen aan de fabriek, en wijst op de onverantwoordelijkheid om de voorgeschreven maatregelen te laten. Hij sluit onder dankzegging aan de leden voor de aangename wijze, waarop deze vergadering weer is verlopen, met den Christelijke groet.

1940

WOII

In de jaren van Wereldoorlog II verminderde de melkaanvoer aan de fabriek drastisch. Gedurende enkele oorlogsjaren werd, in de winterperiode, slechts vier maal per week melk ontvangen in plaats van zes maal.

Voor de dagen dat door de melkrijders geen melk werd vervoerd, werd aan hen 50% van de prijs van de rit uitbetaald.

Fusie met de zuivelfabriek te Oostrum.

In 1940 werden - op verzoek van het bestuur van de zuivelfabriek te Oostrum - besprekingen gevoerd om de mogelijkheid te overwegen, een fusie van beide fabrieken tot stand te brengen. Het tijdstip was hiervoor gunstig, omdat Oostrum een nieuwe directeur moest benoemen, aangezien de heer Lemmens met pensioen ging.

Het resultaat van de gehouden besprekingen was, dat het bestuur van Venray ander bepaalde omstandigheden wel tot fusie wilde overgaan.

Op 7 december 1940 werd een buitengewone Algemene Vergadering gehouden door "Venray". Op deze vergadering werd besloten, "Oostrum" ,in z'n geheel over te nemen; het bestuur van Venray werd gemachtigd, de samenvoeging tot een goed einde te brengen.

Op de Algemene Vergadering van de leden te Oostrum bleek nadien dat bij vrije stemming (d.w.z. het bestuur bracht geen advies uit) niet de vereiste meerderheid werd verkregen om tot fusie te komen met Venray. Ná de oorlog, in 1946, kwam een fusie tussen beide bedrijven opnieuw ter sprake; ditmaal mede als gevolg van het feit dat de fabriek te Oostrum door het oorlogsgeweld zodanig was beschadigd, dat zij niet dan met hoge kosten voor herstel en vernieuwing, in bedrijf kon worden gesteld.

Vergadering Zuivelfabriek Venray.

De grote zaal van het St. Antonius-patronaat was geheel bezet, zo trouw waren de leden der Coöp. Zuivelfabriek „Venray” ter vergadering gekomen om de gang van zaken te vernemen van hun Zuivelfabriek, die terecht aller belangstelling geniet.

Nadat de Voorzitter van de Raad van Commissarissen, de heer A. Poels, de vergadering met gebed geopend had, richtte hij een hartelijk welkomstwoord tot de aanwezigen en herdenkt het overleden Bestuurslid H. Peeters uit Overloon, die zo geruime tijd zijn beste krachten aan de fabriek gegeven heeft.

Vervolgens leest de heer G. Houben, Secretaris van de Raad van Commissarissen, de notulen voor der twee in het afgelopen jaar gehouden algemene vergaderingen, welke onder applaus werden goedgekeurd, waarna de Directeur, de heer Mulder, verslag uitbrengt over het afgelopen boekjaar, waaraan ontleend is:

Aangevoerd werden 6.662.781 kg. melk (17.233 kg, meer dan vorig jaar). Gemiddeld vetgehalte 3.39 pct. (gelijk aan vorig jaar). De opbrengst der bijproducten (als vollemelk, room, karnemelk, pap, chocolademelk roomijs) bedroeg f 99.619,62. Geproduceerd werden 226.834½, kg. boter.

Geleverd aan Z.N.Z. 199.067 kg. en detail verkocht 26.881 kg. voor totaal bedrag van f 333.125,16. De totale onkosten bedroegen f 63.296,10. Er was een batig slot saldo van f 8.429,78 waarvan f 8.000.- bestemd zal worden tot aflossing der obligatielening, welke hierna groot blijft f 10.000.

De volgens rooster aftredende bestuursleden - de heren H. Asselberghs te Leunen en W. Friesen te Castenray - werden bij acclamatie onder applaus herkozen.

In de vacatures, ontstaan door het overlijden van de heren Goemans en Peeters te Overloon, werden gekozen de heren A. L. Willemsen en P. A. Peeters, die door de afdeling Overloon daartoe waren voorgedragen.

Het periodiek aftredend lid van den Raad van Commissarissen, de heer Ant. Poels te Venray, werd eveneens onder applaus herkozen.

De Voorzitter van het bestuur, de heer H. Asselberghs, deelt mee, dat de plannen omtrent de rundveecontrole, waarover in de vorige vergadering vragen gesteld zijn, voorlopig wegens de abnormale omstandigheden moeten blijven rusten.

De heer P. Steeghs meent, dat steun ook in deze tijd alleszins gewenst is, doch daar de uitvoering van de steun, naar het voorstel Steeghs, niet de goedkeuring van het bestuur wegdraagt, wordt deze zaak tot later uitgesteld.

Bij de rondvraag betreurt de heer Arts uit Merselo het feit, dat de aanvoer van melk per auto geen doorgang heeft kunnen vinden.

De Voorzitter verklaarde, dat dit niet meer mogelijk was wegens het niet toekennen van de benodigde benzine. Al is er momenteel weer een bepaald kwantum beschikbaar, wie geeft zekerheid voor de toekomst?

De H.E. Heer Deken Berden als Geestelijk Adviseur het woord voerende, prijst, de goeden geest, welke steeds de vergaderingen van de Zuivelfabriek kenmerkt, brengt hulde aan het bestuur, directeur en personeel voor de goede resultaten en maant de leden aan ook vooral thans eensgezind te blijven en vertrouwend op de Goddelijke Voorzienigheid zich steeds en overal dezelfde mannen te tonen, stoer van geloof.

Hierna sloot de Voorzitter onder dankzegging deze prettige vergadering.

Peel en Maas, 23/11/1940; p. 2/10

Met pensioen.

OOSTRUM. Naar wij vernemen, zal de heer R. Lemmens, Directeur der Stoomzuivelfabriek H. Maria, met 1 Januari in het genot van pensioen worden gesteld, wegens het bereiken van zijn 65e jaar.

De heer Lemmens mag terugzien op een mooie staat van dienst, o.a. was hij 8 jaar werkzaam aan de handkrachtfabriek te Merselo; hij was 2 jaar assistent aan de Zuivelfabriek „Venray”. 6 jaar Directeur te Neerkant en 28 jaar Directeur van de Zuivelfabriek te Oostrum.

De talrijke bekroningen, die hij tijdens zijn directeurschap mocht verwerven, hebben wel bewezen, dat hem geen moeite te veel was, de zuivelproductie op hoog peil te brengen.

Moge hij nog vele jaren met genoeg op den afgelegden weg terugzien.

Peel en Maas, 23/11/1940; p. 2/10

Samensmelting Zuivelfabrieken Venray en Oostrum.

Naar wij uit goede bron vernemen nemen de reeds lang besproken plannen om beide Zuivelfabrieken in Venray tot één organisatie te brengen, thans vasten vorm.

Binnen afzienbaren tijd zal dan de Zuivelfabriek te Oostrum ophouden te bestaan en de leden overgaan naar de Zuivelfabriek „Venray”.

Vergadering zuivelfabriek „Venray”

In de Wilhelminazaal hielden de leden van de zuivelfabriek „Venray” een bijzondere ledenvergadering ter behandeling van het belangrijks punt dat op de agenda stond.

De Voorzitter van het College van Commissarissen, de heer Ant. Poele Jzn. opende de vergadering met de Christelijke groet en een woord van welkom tot de leden, speciaal echter tot de Edel-Achth. Heer v.d. Loo, ere-Voorzitter der fabriek, waarna hij overging tot het belangrijke agenda-punt: de opnemng der Stoomzuivelfabriek *H. Martha* te Oostrum in de organisatie der zuivelfabriek „Venray”.

Na behandeling der voorgeschiedenis van dit punt, wees Spreker er op, dat het in de plaatselijke courant voorgekomen bericht over deze vereniging, door het bestuur ontijdig werd geacht en schetste bij de toestand van de Stoomzuivelfabriek te Oostrum, die hij met het gehele bestuur gunstig noemde. Een tot standkoming dezer fusie achtte hij allerbelangrijkst daar hierdoor Venray tot middelpunt wordt van een krachtig leven op landbouwgebied, waarin grote eensgezindheid leeft en bloeit.

Het antwoord op de vraag of deze fusie gewenst is, wil het bestuur echter voorleggen aan deze vergadering, die statutair bevoegd is in deze bijeenkomst te beslissen. Het bestuur geeft als zijn mening te kennen dat fusie in het belang van de gehele streek gewenst is.

Nadat er over dit punt in de vergadering gesproken was, werd vanuit de vergadering de vraag gesteld: of de fabriek te Leunen genoeg capaciteit bezat om de grotere aanvoer van melk te verwerken, vooral als straks normaler tijden zullen aanbreken.

De heer Poels beantwoordde deze vraag met een volmondig „ja” terwijl er voor de melkproducenten nog aan vast zit het voordeel: één directeur, minder personeel dan thans op de twee fabrieken etc., hetgeen uiteindelijk de uitbetalingsprijs moet ten goede komen.

Wat het personeel betreft is een regeling ontworpen, die mede de instemming van betrokkenen wegdraagt. Bovendien zal eventueel de melkaanvoer opnieuw geregeld moeten worden. Alhoewel er door het bestuur meermalen op werd aangedrongen om uit de vergadering omtrent dit punt iets te vernemen, verlangde niemand het woord en sprak de vergadering zich met algemene stemmen onder applaus uit vóór de fusie der fabrieken en verleende de vergadering aan het bestuur volledige volmacht om alles te doen en te verrichten, wat nodig is om de fusie mogelijk te maken.

Hierna voerde de Voorzitter de Heer H. Asselberghs het woord en dankte de vergadering voor het genomen besluit en sprak er zijn vreugde over uit, dat weer eens te meer bleek, hoe alle leden achter het Bestuur stonden in volle eendracht, waardoor de fabriek te Leunen gestadig in groei en bloei is toegenomen. Hij sprak verder de hoop uit, dat allen, als de fusie eenmaal tot stand moest komen, hun best zouden doen om de nieuwe leden met vertrouwen. tegemoet te gaan en een-

drachtig voort te gaan op de ingeslagen weg, zoals het Bestuur ook doen zal door het gehele Bestuur der Oostrumsche fabriek aan de Bestuurstafel te doen plaats nemen.

Als een soort Sint Nicolaas verrassing deelde de Voorzitter hierna mede, dat vóór de fusie tot stand zou komen, een bedrag van f 5000.- afkomstig uit de winst van het vorig jaar, onder de leden 11 pct, winstbelasting betaald moeten worden.

Ook de Zuivelbond, die in de jaren 1934-35 een bedrag van f 5700.- had ingehouden als reserve in die dagen, zal dit bedrag aan de leden uitkeren op de grondslag van het betrokken jaar.

Nadat de vergadering besloten had de fabriek voor molest te verzekeren sloot de Heer Poels de vergadering met de Christelijke groet en dank aan de leden voor hunne opkomst.

Peel en Maas, 14/07/1988; p. 14/16

OUDE FOTO

Begin juni publiceerden wij in deze rubriek een oude foto van het voltallige personeel van de Coöp. Zuivelfabriek Venray, gemaakt in 1948 bij het vertrek van directeur H. Mulder in gelijke functie naar Heino. Als reactie daarop kregen wij een foto ter beschikking welke eveneens betrekking heeft op de voormalige zuivelfabriek en zijn directeur.

De foto werd rond 1940 genomen bij de ingang van het kantoor van de zuivelfabriek. Van links naar rechts zien we: dhr. H. Mulder, die zoals gezegd in 1948 directeur werd van de zuivelfabriek in Heino, en aldaar ook is overleden. Verder Herman Baltussen, Frans Janssen (van meester Janssen uit Leunen) en Jan Voesten, die in 1968 is overleden.

Zuivelfabriek te Oostrum blijft bestaan.

Het was vol in de Zaal Linders te Oostrum, toen de leden der Stoomzuivelfabriek „*H. Maria*” te Oostrum, eens buitengewone vergadering hielden.

En geen wonder, want het agendapunt hield niets meer of minder in dan: liquidatie der Oostrumsche fabriek en fusie met de Stoomzuivelfabriek „*Venray*”.

Het was circa 3 uur toen de Voorzitter, de Heer Litjens uit Wanssum, de vergadering opende met de Christelijke groet en een woord van welkom sprak tot de leden, die in zulk een grote mate blijk gaven van hun belangstelling.

Speciaal de Z.E. Heer Pastoor riep hij als Geestelijk Adviseur een welkom toe.

Een korte inleiding achtte de Voorzitter wel voldoende, daar het onderwerp dezer vergadering allen wel bekend: liquidatie der Oostrumsche fabriek en fusie met de fabriek „*Venray*” of wel overgang en bloc. Hoe of de toestand der fabriek te Leunen is, hebben we kunnen vernemen uit de verslagen der Inspectie, waarin de gehele gang van zaken van alle aangesloten fabrieken te vinden is.

Reeds twee jaar geleden is het huidige agenda-punt onderwerp ener bespreking geweest tussen de twee Venraysche Stoomzuivelfabrieken en wel bij gelegenheid van een bespreking of er in de melkritten voor beide fabrieken geen mogelijk voordeel zou zitten, indien men deze kon wijzigen, daar thans op meerdere punten de melkkarren elkaar kruisen. Doch dit bleek niet mogelijk.

Deze zaak werd toen opgeschort met de redenering over twee jaren gaat onze Directeur Lemmens met pensioen en kon de zaak 1 Januari 1941 opnieuw bekeken worden. Intussen zijn er echter in verband met de huidige moeilijke tijdsomstandigheden vragen aan de orde gekomen, die zeker niet te voorzien waren doch desalniettemin zo gewichtig zijn voor het boerenbedrijf en niet het minst op het gebied der zuivelproductie, dat het Bestuur gemeend heeft met het thans aan de orde zijnde agenda-punt de leden in een vergadering te moeten voorleggen.

De hogere uitbetaling voor de melk te Leunen, de verwachte inkrimping van de veestapel, waardoor mindere melkaanvoer ontstaan zal, terwijl de bedrijfskosten onverminderd doorgaan, zijn te samen oorzaak, dat het Bestuur gemeend heeft de leden de vrijheid te geven om over fusie of voortzetting der fabriek bij stemming hun mening te zeggen. De kwestie is moeilijk en moet uit meer dan een standpunt bekeken worden, zij is dat ten volle waard. Zo straks zal de Heer Peters een en ander naar voren brengen, en hiermede geef ik het woord aan onze Geestelijken Adviseur, den Z. E. Heer Pastoor.

De geestelijke Adviseur begint met er op te wijzen, dat niemand van hem in deze zuiver technische kwestie een advies zal verwachten. Met nadruk wil hij echter opmerken, dat het agenda-punt een zeer belangrijk punt is, en dus als zodanig verdient te worden behandeld.

De meesten der aanwezigen zijn echter niet deskundig genoeg om op dit moment een oordeel uit te spreken, daarom verzoekt hij allen dadelijk goed op te letten en goed te luisteren om daarna het voor en tegen zuiver te kunnen afwegen. Al moet dit verder buiten de weegschaal blijven, bij het verdwijnen der Oostrumsch leven verloren, wat op zich te bejammeren is, doch geen argument kan zijn om de fabriek hier te behouden. De kwestie omtrent het personeel te geregeld en de scherpe kant is daar geheel vanaf genomen.

Het Bestuur gaat in deze vrijuit, al valt het aan de orde stellen van dit punt, hen zwaar. In de te nemen beslissing stelt hij als voorbeeld: Iemand heeft een stuk bouwland en bezaait dit met rogge, die bij de oogstverkoop een goeden prijs opbrengt. Dan moet zo iemand tevreden zijn en er geen spijt over hebben geen aardappelen geteeld te hebben, die meer opgebracht zouden kunnen hebben. De fabriek te Oostrum heeft steeds een goeden prijs voor de melk betaald, de botermelk en karnemelk droeg iedere tevredenheid. Hoe nu de uitslag der straks te houden stemming ook zij, de leden kunnen zich overtuigd houden van de bekwaamheid van het Bestuur en van de ijver, waarmede hun belangen behartigd zijn. (Applaus)

Hierna voerde de Heer Peters het woord, die volop blijk gaf van de onderhavige kwestie een gedegen studie gemaakt te hebben en met tal van cijfers aantoonde dat de Stoomzuivelfabriek „Venray” voor de melk of per K.G. boter meer kon uitbetalen dan de fabriek te Oostrum. Waar echter van primaire orde de vraag: hoe verkoop ik mijn melk het best en waar krijg ik het meeste geld in ‘t zakje, komt het Bestuur thans met de tot de leden gerichte vraag over eventuele aansluiting bij „Venray” of voortzetting der fabriek hier.

Deskundigen en Directeuren zijn het er over eens, dat de Stoomzuivelfabriek te Onstrum de toets van vergelijking met soortgelijke bedrijven schitterend kan doorstaan. Al heeft het Bestuur de overtuiging in het verleden steeds naar best vermogen Uw belangen gediend te hebben, het feit der diverse Regeringsvoorschriften, waartoe zij door de omstandigheden moeten overgaan, te belangrijk genoeg om ons te beraden of er ten opzichte onzer fabriek geen andere houding moet worden aangenomen, bij de te verwachten mindere melkaanvoer terwijl de fabrieksonkosten niet in dezelfde mate zullen dalen.

Nu onze Directeur, de Heer Lemmens, 1 Januari aftreedt zijn er stemmen opgegaan of het nu niet de juiste tijd was om en bloc over te gaan naar Leunen.

Spreker zet dan de voor- en nadeelen van een fusie uiteen, als verbetering der melkritten, minder personeelkosten 1 Directeur en machinist terwijl het overige personeel kan worden ingekrompen. Dat het Oostrumsche leven anders wordt is een bijkomstige rede, nu in de gevolgen voor het personeel een mooie regeling getroffen is.

Met tal van cijfers toont Spreker dan aan, dat de fabriek te Leunen ontegenzeggelijk meer voor de melk of per Kg. boter uitbetaald, hetgeen neerkomt op 7,65 cent per Kg. boter of f 10,47 per koe gemiddeld, waarbij inbegrepen is 2 cent voor ondermelk en 3 cent voor karnemelk, welke door de fabriek te Leunen niet wordt teruggegeven aan de leden. Deze producten worden daar verwerkt tot pap, chocomelk, ijs, verkoop volle melk etc.

Gemelde winst, die de fabriek te Leunen maakt boven de prijs van de fabriek te Oostrum ad 7,65 cent per Kg. boter vindt dan ook zijn oorsprong in de verkoop of fabricage van gemelde voe-

dingsmiddelen, die de fabriek te Oostrum niet fabriceert en bedraagt omgerekend 6,1 cent per Kg. boter.

Nog liet Spreker meerdere zijden zien van het omvangrijke werk der boterfabricage, het bereiken van overproductie van boter, hetgeen echter heel wat techniek vordert, wil men zuiver het gesprokene kunnen weergeven. Als de fusie tot stand zou komen, zouden er ongeveer 10 miljoen liter melk te Leunen verwerkt moeten worden, hetgeen uiteraard voordeliger is dan dat dit op twee plaatsen geschiedt, welk voordeel moeilijk onder cijfers zou te brengen zijn.

Aan het eind van zijn uiteenzetting, zegt Spreker te hopen, dat de leden nu een inzicht hebben in deze moeilijke kwestie, die voor hem een naarstige studie geweest is. Aan de leden nu het beslissende oordeel. (Applaus).

De Voorzitter dankt de Spreker voor zijn uitgebreide uiteenzetting en zegt: Hoe nu de uitslag der stemming zo dadelijk ook zijn zal, dat de eensgezindheid onder de leden zal blijven voortbestaan en we of en bloc overgaan naar Leunen of onze eigen fabriek blijven voortzetten, in welk laatste geval hij echter verwacht dat dan het „gekanker” over de meerdere betaling te Leunen onder de leden uit zal zijn.

Hierna gaf de Voorzitter gelegenheid tot onderlinge bespreking van het gehoorde. Na hervatting der besprekingen, nam de heer Tacken het woord met de opmerking, dat zijn inziens het te behalen voordeel niet groot genoeg was om een fusie te wettigen.

De heer Camps zegt, dat de Oostrumsche fabriek gunstig gewerkt heeft en er goed voorstaat. Met glans mag ze vergeleken worden met de fabrieken te Vierlingsbeek, Bergen en Horst. en nu voor een verschil van enkele koperen centen overgaan tot liquidatie acht hij heel verkeerd. Is er met bezuinigingen ook geen hogere melkprijs te bereiken? Niet afbreken maar opbouwen moeten we thans meer dan ooit. (Applaus).

De Voorzitter zegt, dat de leden thans vrij kunnen stemmen. Het wordt in handen der leden gelegd of we blijven of niet. Maar als we overgaan naar Leunen dan moet dit en bloc, zoals Leunen geëist heeft.

De heer Custer merkt op, dat hij indertijd van Leunen naar Oostrum is overgegaan om wille der indirecte voordelen uit ondermelk en karnemelk. Hij sloeg dit hoger aan dan de winst per koe, zoals de heer Paters berekende. Laat de fabriek te Oostrum haar werk voortzetten.

De heer v.d Sterren zou slechts tot opheffing der fabriek te Oostrum overgaan, als er voor haar geen bestaansmogelijkheid over was, hetgeen hij echter niet inziet al zal de naaste toekomst een offertje vragen. Of krijgen we grotere onkosten aan onze fabriek? Moet er misschien verbouwd worden of andere machines aangeschaft? Blijft het bestuur in functie?

De Voorzitter zegt, dat het bestaan van een fabriek afhangt van de melkaanvoer, die thans nog voldoende geacht mag worden. Verbouwen of nieuwe machines aanschaffen is niet nodig. Verder deelde de Voorzitter mede, dat het bestuur bij fusie in zijn geheel opgenomen wordt in het bestuur te Leunen.

De heer Hellegers vraagt of de leden thans vrij zijn om persoonlijk over te gaan, daar de tijd waarvoor de fabriek is opgericht, voorbij is.

De heer Paters zegt, dat men thans niet vrij is om individueel te gaan, daar een paar jaren geleden besloten is, deze tijdsbepaling om te zetten in een onbepaalden tijd.

De heer Camps meent, dat bij fusie de kleinere boeren de dupe zullen worden. In deze aan eiwit-houdende voerartikelen arme tijd, is het niet doenlijk er toe mede te werken, dat minder ondermelk of botermelk verkrijgbaar is. Hoe het jonge vee op te fokken? Het gehalte dier melkproducten te meer waard dan een paar centen.

Daar de discussie geacht mag worden lang genoeg geweest te zijn stelt de Voorzitter de stemming aan de orde. Er wordt gestemd per lid.

Na telling der stemmen blijkt de uitslag:

192 voor fabriek te Oostrum,

120 voor fusie met Leunen,

6 blanco en 1 van onwaarde,

Hierna brengt directeur Lemmens, daar hij 1 Januari aftreedt zijn dank aan bestuur, personeel en leden voor de 28-jarige prettige samenwerking en spreekt de beste wensen uit voor de toekomst der fabriek. Hij hoopt dat er steeds een aangename herinnering zijn zal aan hem, zoals hij ze voelen zal voor de leden, die o.a. destijds hebben bijgedragen in het Jan Truyenfonds waaruit zijn pensioen voorkomt.

De Voorzitter dankt de heer Lemmens voor alles wat hij voor de fabriek deed en wenst hem verder een aangename levensavond.

De heer Camps dankt namens de leden directeur Lemmens voor zijn steeds getoonde hartelijkheid.

Nadat directeur Lemmens nog had medegedeeld, dat als een soort Sint Nicolaas-klomp er voor de leden nog een verrassing is en wel een aanstaande verdeling van f 2700,- door de Zuivelbond in 34-35 als reserve gevormd, wekt de Voorzitter allen op om eensgezind alle krachten in te spannen voor de groei en bloei der Stoomzuivelfabriek *H. Maria* te Oostrum, en sluit de vergadering met de Christelijke groet.

Gegevens uit FNZ verslagen

	Venray Melk	Oostrum Melk		
1944	2.643.411	1.213.924		
1945	1.724.709	0.552.435	Oostrum inmiddels opgeheven dir. Was H. janssen	

Peel en Maas, 08/03/1941; p. 3/8

**Coöp. Zuivelfabriek „Venray”
te Venray.**

**Aanbesteding
van MELKRITTEN**

**op Donderdag 13 Maart a.s. om 7 uur
in Hotel De Zwaan.**

De ritten, welke worden aanbesteed en waarop dus kan worden ingeschreven, zijn de volgende :

Veulen 1, Veulen 2, Scheide, Castenray (Grindweg) Castenray (Straat), Castenray (Kl. Oirlo), Nachtegaal, Boschhuizen, Hoogriebroek, Holthees, Ysselsteyn (Maas), Ysselsteyn (Helligers), Ysselsteyn (Philipsen), Merselo (Straat), Merselo (Daland), Merselo (Endepoel).

Er bestaat gelegenheid op de karren van Ysselsteyn in te schrijven, zoowel gecombineerd als op elk afzonderlijk.

Er dient opgemerkt, dat er in enkele ritten een aanmerkelijke verandering is aangebracht (o.a. vervalt kar Veulen 3). Den inschrijvers wordt in hun eigen belang dringend aangeraden van tevoren op het kantoor inlichtingen in te winnen.

Inschrijvingsbiljetten kunnen worden ingediend op het kantoor der fabriek tot Donderdagmiddag 13 Maart uiterlijk 12 uur.

HET BESTUUR.

Peel en Maas, 01/02/1941; p. 1/6

Benoeming.

Tot opvolger van den Heer R. Lemmens, als Directeur der Coop. Zuivelfabriek „H. Maria” te Oostrum is benoemd de Heer H. Janssen, thans in gelijke betrekking te Helden—Panningen.

was in na '32 dir. in Panningen

1942

Een vergadering van Bestuur en Raad van Commissarissen op 26 februari 1942 werd speciaal belegd om te spreken over een eerder aan de orde geweest zijnde aangelegenheid, nl. het verpoederen van ondermelk. Gememoreerd werd dat reeds in december 1941 de Nederlandse Zuivelcentrale aanwijzingen had gegeven dat gedurende de komende periode slechts een beperkt percentage danwel een bepaalde hoeveelheid ondermelk aan de leden zou mogen worden teruggegeven en dat de fabrieken zelf voor de verwerking van hun alsdan overtollige ondermelk dienden zorg te dragen. Mocht een fabriek hierin niet slagen dan zouden de nodige maatregelen worden toegepast.

Verteld werd dat op initiatief van de rijkszuivelconsulent van Limburg reeds een paar vergaderingen in Horst hadden plaats gehad van alle Coöperatieve Zuivelfabrieken uit de kring "Venray", te weten Oostrum, Horst, Meterik, Sevenum, Broekhuizen, Venray en voorts Helden-Panningen en Maasbree.

Op deze bijeenkomsten bleek men niet bijzonder ingenomen met het voorstel om gezamenlijk een poederinstallatie te bouwen. Deels was men van mening dat er in deze streken na de Tweede wereldoorlog geen ondermelk beschikbaar zou zijn voor poederverwerking omdat deze wederom aan de leden-veehouders zou worden afgeleverd, deels omdat veel melk bestemd zou worden voor rechtstreekse consumptie.

Veel positiefs was er derhalve niet bereikt.

Wel was komen vast te staan dat, mocht er een installatie gebouwd worden, deze in Venray zou moeten komen, vooral omdat zij over voldoende staamket.elcapaciteit beschikte. Venray had zich in principe bereid verklaard indien het poeder-maken vereist zou worden, dat zij daartoe de nodige bouwvoorzieningen zou treffen alsmede een poederinstallatie zou installeren, hetgeen door de rijkszuivelconsulent in zijn verslag aan de Nederlandse Zuivelcentrale werd doorgegeven.

Op de betreffende vergaderingen was nog gevraagd of "Venray" voor eigen rekening wilde bouwen en installeren, hetgeen door de voorzitter van "Venray" van de hand was gewezen.

We zullen de gebeurtenissen niet op de -voet volgen, hoe interessant deze ook voor insiders zijn. Meerdere besprekingen tussen voornoemde fabrieken vonden nog plaats.

Men kwam tot de conclusie dat er wat gedaan diende te worden. Er werd reeds overleg gepleegd met de architect en de technische dienst van de Koninklijke Nederlandse Zuivelbond.

De Nederlandse Zuivelcentrale bleef bij haar eis dat in de streek van Venray een poederinstallatie diende te komen, hoe dan ook. Uiteindelijk werd tussen de onderlinge fabrieken besloten dat "Venray" een poederinstallatie zou inrichten en dat ter bijdrage in de kosten daartoe door de andere fabrieken aan "Venray" een vastgesteld geldbedrag zou worden betaald.

De poedermakerij zou worden gebouwd aansluitend aan de afdeling Melkinrichting, welke in aanbouw was en deze beide afdelingen werden gebouwd door de Gebrs. Oudenhoven te Venray. De leverancier van de poedermachine was de firma Stork.

Men achtte het geenszins uitgesloten dat de installatie ook na de oorlog van groot nut zou kunnen zijn, hetgeen nadien ook het geval bleek te zijn.

Tijdelijke verwerking van de melk der leden te Oostrum.

Van 12 oktober 1942 tot 25 april 1943 verwerkte "Venray" de melk van de leden van de zuivelfabriek te Oostrum. Gedurende genoemde periode werd de fabriek te Oostrum van hogerhand gedwongen tot sluiting. De melk van de leden te Maashees en Blitterswijk werd gedurende dezelfde periode verwerkt door de zuivelfabriek te Vierlingsbeek.

1943

In 1943 moesten alle Limburgse fabrieken tot 26 december 's zondags melk ontvangen. Tegen deze maatregel, welke door de Duitse bezetters werd uitgevaardigd, werd door alle Limburgse fabrieken geprotesteerd, doch men kon er niet aan ontkomen.

In 1943 werd het boekjaar gelijkgesteld met het kalenderjaar omdat zulks eenvoudiger was in verband met de vele voorschriften van het bedrijfsschap voor Zuivel.

Vanaf 25 december 1943 tot enkele jaren na de oorlog moesten de melk-aanvoerkosten apart aan de veehouders in rekening worden gebracht en allen voor een gelijk bedrag per 100 kg melk, terwijl van het Bedrijfschap voor Zuivel een tegemoetkoming in het melkvervoer werd ontvangen van circa 35 cent per 100 kg melk.

Gedurende de winter van 1943 werd in Venray voor het eerst ondermelkpoeder opgelost voor teruglevering aan veehouders, zulks in opdracht van het Bedrijfschap voor Zuivel. Door deze maatregel kwam verse ondermelk vrij voor de steden in Limburg.

Gedurende de winter van 1943 was er in Limburg voor het eerst een tekort aan consumptiemelk, waaronder ook begrepen ondermelk.

1944

96

Op 16 december 1944 werd voor het laatst in dat jaar nog een weinig melk op de fabriek aangevoerd.

Nog enkele weken daarna werd door het personeel van de fabriek nog wat melk opgehaald bij veehouders, die in de omgeving van de fabriek woonachtig waren; deze melk was bestemd voor de "gestichten" en het ziekenhuis te Venray.

Bevrijding.

Op 19 oktober 1944 's morgens om 8 uur stond de fabriek op bevrijd gebied. Of-schoon de fabriek acht granaattreffers had opgelopen, bleek zij betrekkelijk weinig te zijn beschadigd. Wel hadden wij het verlies te betreuren van een onzer personeelsleden, te weten Chr. van Meijel, die tengevolge van het bombardement op 12 oktober 1944 in Venray, omkwam.

Evacuatie.

Op 25 oktober 1944 werd op bevel van de Engelsen geëvacueerd. Deze evacuatie duurde tot 3 december 1944.

Gedurende de evacuatie werd aan de gebouwen en van de inventaris van de fabriek zeer veel vernield en is er veel verloren gegaan van het administratieve archief. Dit laatste was een handicap bij de samenstelling van dit werk.

1945

Fabriek wederom in werking gesteld.

Op 17 januari 1945 werd de fabriek wederom in werking gesteld.

De melkaanvoer bedroeg toen, 1.600 liter in twee dagen.

Vanaf 17 januari tot 12 mei 1945 werd de melk verwerkt van de leden der fabriek te Oostrum omdat deze fabriek zodanig was beschadigd dat zij niet onmiddellijk in bedrijf kon worden gesteld. Omstreeks die tijd werd eveneens een gedeelte van de melk van Vierlingsbeek aan onze fabriek verwerkt, omdat ook deze fabriek door de oorlogshandelingen zwaar was getroffen.

De kosten van het levensmiddelenpakket werd door de regering na de bevrijding streng in de hand gehouden. De prijzen van melk en melkproducten werden in dit verband laag gehouden. Om de melkleveranciers een redelijke prijs voor de melk te waarborgen, werd een toeslag verleend per % vet.

1946

Met ingang van 21 december 1946 werden in verband met de fusie met Oostrum nieuwe busnummers ingevoerd. Dit bracht met zich mee, dat er een geheel nieuw ledenregister werd ingevoerd.

Peel en Maas, 18-05-1946; p. 1/2

Fusie der zuivelfabrieken Venray en Oostrum

De coöperatieve verwerking van de melk in betrekkelijk kleine handkracht-fabrieken, in bijna ieder dorpje oprijzend, was voor een 50-tal jaren terug een van de eerste vormen van gezamenlijk optreden in de kring der landbouwers. Het betekende een grote verbetering in technisch opzicht.

Immers niet iedere boerin verstond de kunst om goede boter te maken even goed. En in de fabriek deden wat meer onderlegden, waarvan sommigen later tot kundige vaklieden uitgroeiden, het werk. Een betere opbrengst en een beter product waren de goede gevolgen. Het was bovendien voor de hardwerkenden, erg sober beloonde boerenstand, een uitermate groot voordeel, dat de boter gezamenlijk werd verkocht en aan contant geld werd uitbetaald.

Voordien geschiedde de aflevering van de zelf geproduceerde boter meestal in de winkels met praktisch gedwongen winkelnering, zodat weinig of geen geld onder de mensen kwam. Nu werd de boer meer onafhankelijk, wat zowel de landbouwersstand als de bonafide winkelier ten goede kwam. In die zelfde tijd brachten ook de Coöperatieve eierverenigingen veel contant geld onder het publiek.

De technische verwerking der melk werd steeds verbeterd. Resultaten van wetenschappelijk onderzoek en ook ervaringen elders, vooral die is Denemarken, welk land op dit gebied aan de spits stond, vonden toepassing. Om al 't nieuwe en 't betere goed te doen slagen, waren grotere en duurere werktuigen nodig, werd de oprichting van grotere stoomzuivelfabrieken in de plaats van handkrachtfabriekjes noodzakelijk.

Deze kleine plaatselijke fabriekjes, vroeger als paddestoelen uit de grond gerezen, gingen in een later stadium weer even snel verdwijnen. Het trof de leden en inwoners van een dorp of gehucht vaak even pijnlijk, als ze hun fabriekje, wat zoveel voordelen had opgebracht, zagen verdwijnen. Maar het betere moest toch komen in de plaats van het goede. En de inderdaad betere uitkomsten, verkregen in de grotere stoomzuivelfabrieken, toonden zich weldra in de 14 daagse geldzakjes, aan de landbouwers uitgereikt. De veehouderij werd beter lonend en de veeverbetering deed de rest. Het geheel werd een betrekkelijk stevige pijler voor de welvaart van de boerenstand.

In Venray waren twee stoomzuivelfabrieken ontstaan: doordat de leden der omliggende fabriekjes niet direct allen tot opheffing hunner inrichtingen konden besluiten, geschiedde dit in twee stappen.

Beide fabrieken hebben tot grote tevredenheid der leden gewerkt en zijn 'n zegen voor de streek geweest.

De fabriek van Venray was ruim dubbel zo groot als die te Oostrum, de eerste verwerkte in de topjaren bijna 7 miljoen kg. melk per jaar, de tweede ruim 3 miljoen. Zolang de verwerking tot boter de hoofdzaak bleef, bood ieder der beide fabrieken aan de leden hun eigenaardige voordelen, gevolgen van verschillende omstandigheden en opvattingen van bestuursbeleid.

Sinds echter de vloed van boter in ons land bepaald overtollig werd en het overschot aan afbraakprijzen moest worden geëxporteerd, diende 't roer te worden gewend en werd meer toegelegd op verwerking der melk tot ook andere producten; zoals karnemelksepap, gesteriliseerde melk, melkpoeder, chocomel, ijsco enz. Ook word het doorleveren der melk voor consumptie in verder afgelegene steden door het betere vervoer mogelijk en bleek ook steeds beter lonend.

Dit betekende echter, dat procentsgewijze minder ondermelk en karnemelk kan worden teruggeleverd aan de melkleverende boeren, die deze afvalproducten voor hun veestapel niet allen even graag misten. Dit vooral kon aan een grotere fabriek, zonder al te grote, schokkende verschillen beter geregeld worden dan aan een kleinere. Tevens konden de aanschaffingskosten der nodige, moderne, vrij dure apparaten over een grotere omzet voordeliger worden omgeslagen en bracht de noodzakelijke uitbreiding, per koe, niet zoveel risico mee.

Een zestal jaren geleden werd dan ook overwogen van beide fabrieken een nog grotere te maken. 't Voorstel kwam op het juiste moment, aangezien de zeer gewaardeerde Directeur van Oostrum zijn dienst met pensioen moest gaan verlaten.

De leden van Oostrum bleken echter zeer gehecht aan hun eigen coöperatie, die hun inderdaad grote voordelen had gebracht. Hoewel het voorstel tot samenvoegen der beide fabrieken nogal doorslaande voordelen in uitzicht stelde en nog grotere perspectieven opende, het werd met 2 derde meerderheid afgewezen.

Het bestuur der fabriek te Oostrum heeft daarna steeds de uitdrukkelijke wens der leden, hun eigen coöperatie te behouden, ten volle gerespecteerd; het besluit naar eigen wens te nemen, was trouwens het goed recht der leden.

Toen het Bedrijfschap Zuivel onder de oorlogsjaren van de macht, door de Duitse bezetter toegeschoven, gebruik wilde maken om de fabrieken samen te voegen, hield 't bestuur aan 't behoud der eigen fabriek vast. Ook Venray wenste geen voordelen, uit dien hoek toegewaaid.

Na de bevrijding hebben beide fabrieken elkaar reeds de hand gereikt tot het gezamenlijk verwerken der melk van de weinige, na plundering der Duitse horden, overgebleven, koeien. Zulks echter niet in hoofdzaak om 't voordeel der leden, die de melk wel ieder in eigen omgeving konden plaatsen, doch omwille van een redelijke verdeling onder de gehele bevolking.

Deze uiteraard dure aanvoer en verwerking van dit betrekkelijk klein kwantum melk, achtte men de vervulling van een socialen plicht door onze boeren tegenover de burgerij, welke maatregel

echter veel geld heeft gekost. De eerste maand, leverde de tegenover de behoefte toch nog veel te geringe aanvoer een verlies op van bijna 10 ct. p.l. Melk.

Het Rijk zegde later wel zo ongeveer zekere vergoeding toe, toch het is er nog steeds niet van gekomen en de beide fabrieken slaagden erin het verlies naar vooraf vastgestelde normen eerlijk te delen.

Zodra echter Oostrum weer een behoorlijk kwantum melk aangevoerd kreeg en de fabriek enigszins was opgeknapt, pakte men aan en begon zelf te draaien, gedachtig de vroeger uitgesproken wil der leden. Zelfs werd de melk van Bergen en Vierlingsbeek in de afgelopen winter mede verwerkt, om deze zusterverenigingen te hulpen en ook om de onkosten te drukken.

Dit lukte betrekkelijk, doch Venray kreeg een steeds grotere voorsprong in de uitbetaling, gevolgen van deskundig beleid, prima inrichting, grotere aanvoer, dus lagere onkosten. Ook bleek nu pas welk een verschil het gaf, dat de fabriek van Venray in zijn inrichting zo goed als niet was getroffen.

Intussen zat 't bestuur van Oostrum niet stil en beraamde plannen tot opbouw. Spoedig bleek echter uit tal van deskundige adviezen eenparig dat men van de zwaar getroffen fabriek met dito inrichting niets goeds meer te verwachten had. Na rijp beraad bleef slechts één uitweg over: nieuwbouw van een moderne fabriek met even moderne inrichting.

Dan pas was de verwerking der melk tot allerlei veel meer opbrengende producten mogelijk. Een zuivere boterfabriek is uit de tijd!

Echter bleek 't vergif in de staart te zitten: de nieuwe inrichting zou *f*265.000 kosten: de fabriek *f*100.000 en de inrichting *f*160.000.

Wel was de hele zaak hoog genoeg verzekerd tegen molest, doch blijkens gedane schattingen kan met vrij grote zekerheid worden aangenomen, dat, het de bestaande, rond *f*260.000 schuld moest worden aangeaan, wat een verhoging van onkosten mee zou brengen van 70 ct. per 100 kilo melk.

Het bestuur besloot nu - in het welbegrepen belang der leden - met het bestuur van Venray in overleg te treden. Dit nam een breed standpunt in, begreep dat fusie tussen beide coöperaties beiden sterker zou maken, hoewel het voordeel aan de zijde van de leden van Oostrum veel groter is.

Een commissie van deskundigen begrootte het directe voordeel voor de leden van Venray echter nog, door het uitsparen van onkosten wegens de grotere omzet, op minstens 26 ct. per 100 kilo melk of rond *f*8 per koe en per jaar. Voor de leden van Oostrum zijn de voordelen heel veel groter, nl. rond *f*1.40 per 100 kg. melk of *f*40 per koe en per jaar.

Na openhartige uiteenzetting van voorzitter Loonen, gedocumenteerde toelichting van de heer Peters, namens de commissie bovenbedoeld en vooral ook na 't grondig advies van directeur Janssen, die tegen eigenbelang in zijn leden het beste raadde, besloot de ledenvergadering van Oostrum j.l. Zondag met op 4 na algemene stemmen tot fusie met Venray over te gaan, nadat verzekerd was, dat voor het personeel een billijke schaderegeling was getroffen en nadat de heer Derks, voorzitter L.L.T.B., eveneens had aangespoord gerust de grote stap te wagen.

Grote perspectieven openen zich nu! Als de leden van Venray ook hun stem aan de samenvoeging geven, heeft Venray een fabriek, die reeds thans ongeveer zoveel omzet heeft, als vroeger op een hoogtepunt het geval was. Het is dan ook uit een oogpunt van voordelige verwerking al zo heel erg niet meer, als 't ook nog wat duurt - wat trouwens om verschillende redenen onvermijdelijk is - alvorens weer hetzelfde aantal koeien kan gebonden, gevoerd en bewerkt worden als vroeger. En de aangroei van de zijde der Peelontginningen kan met de hedendaagse capaciteit best worden opgevangen.

Als de bezittingen van Oostrum zijn te gelde gemaakt en Venray een betrekkelijk kleine, bijna gereedstaande uitbreiding aan de inrichting aanbrengt, staat de hypermoderne fabriek ervoor: praktisch zonder schuld. De grote aanvoer maakt verwerking tot allerlei producten, kaas niet uitgesloten, mogelijk.

Aan de deskundigheid van de leiding zal het niet ontbreken; dat bewees het verleden!

Onder Gods onmisbare zegen krijgt Venray een fabriek, zoals er in 't zuiden des lands nauwelijks een tweede te vinden is!

Rond ‘n melk-affaire.

Hetgeen de laatste dagen gesproken en gepubliceerd is omtrent de melkvoorziening ter plaatse, heeft een grondige wijziging.

- 1) Toen de fusie tussen de twee zuivelfabrieken tot stand was gekomen, heeft iemand van ‘t personeel der zuivelfabriek te Oostrum zich als zelfstandig melkslijter willen vestigen, met medeneming van de klanten dezer fabriek. Dat de besturen er zich tegen verzet hebben, dat een zustercoöperatie deze venter van melk ging voorzien, was vanzelfsprekend. Alle zelfstandige melkslijters zijn echter volkomen vrij gelaten in hun keuze waar ze hun melk wilden betrekken.
- 2) Het verbod van het Bedrijfschap Zuivel, opgelegd aan de zuivelfabriek te Broekhuizen vorst, om in Venray melk te leveren, is afgekomen zonder enige bemoeiing onzerzijds. Dat dit verbod zou worden uitgevaardigd was vanzelfsprekend. Men stelle zich voor: Venray levert in opdracht van ‘t Bedrijfschap melk aan andere fabrieken, met name ook aan Broekhuizen vorst, waarvan het Bedrijfschap de vrachten betaalt en deze fabriek levert misschien dezelfde melk in Venray terug. Dit zou ook in strijd zijn met de tegenwoordig nagestreefde ordening in het zakenleven.
- 3) Door de Zuivelfabriek „Venray” is via de Directie van Oostrum moeite gedaan om melkslijter den Haan te bewegen, na de fusie de melk in Leunen te betrekken. Zonder resultaat. Hij kon en kan nog van stonde af zoveel melk betrekken als hij nodig heeft.
- 4) De melk van „Venray” zou minder goed zijn. Tot in Zuid-Limburg stellen de melkinrichtingen pogingen in ‘t werk om via het Bedrijfschap door Venray van melk te worden voorzien. Zou dat niet alleen zijn om de kwaliteit? Duizenden personen gebruiken in Venray elke dag deze melk, terwijl de omzet steeds toeneemt.
- 5) Er is gesproken over hongerloon. Iedere melkslijter en zeker iemand, die zitting heeft in ‘t bestuur v.d. Bond v. Melkhandelaren, weet dat de slijtersmarges van boven af zijn vastgesteld en deze zijn o.i. wel zeer behoorlijk.
- 6) Wij stellen „t zeer op prijs in de gelegenheid te zijn gesteld de geheel verkeerde voorstelling van zaken recht te kunnen zetten en ons tevens te kunnen rechtvaardigen inzake het verwijt, dat de Zuivelfabriek er de schuld van zou dragen, dat zovelen enkele dagen van melkvoorziening verstoken zijn geweest.

H. ASSELBERGHS,
J. LOONEN,
H. MULDER,
H. JASSEN.

1947

In het najaar van 1947 werd opnieuw begonnen met het geven van melkerskursussen. - In het jaar **1953** werden in totaal 5 melkerskursussen georganiseerd waaraan deelnamen 53 meisjes en 109 jongens, totaal 162.

In 1947 werd de Zuid-Nederlandse Zuivelbond Z.N.Z. omgevormd tot de C.Z.N.Z., met statuten, die de aaneengesloten leden-fabrieken terwille van het goede geheel, aan nauwe voorschriften bond.

In 1947 verzocht de Coöperatieve Zuivelfabriek te Broekhuizenvorst haar mede te delen onder welke condities "Venray" bereid was, de gehele vereniging en bloc over te nemen.

In de periode februari 1948 tot januari 1950 werd te Venray de melk verwerkt van de veehouders te Meerlo in verband met de stillegging van de fabriek te Broekhuizenvorst.

Peel en Maas, 15/03/1947; p. 4/4

AANBESTEDING MELKRITTEN

van de Coöp. Zuivelfabriek „Venray”
te Venray.

De aanbesteding der melkritten voor het jaar
1 Mei 1947 tot en met 30 April 1948 zal plaats
hebben op Vrijdag 21 Maart om 4 uur in Hotel
De Zwaan.

BEMERKINGEN:

1. Op het vervoer voor Ysselsteyn, Wansum-Blitterswijck, Overloon en Maashees-Geijsteren kan alleen worden ingeschreven voor autovervoer. Op het vervoer voor Maashees-Geijsteren kan tevens voor paardentractie worden ingeschreven.
2. Op het kantoor zijn inschrijvingsbiljetten verkrijgbaar. Alleen inschrijvingen op deze formulieren gedaan, zijn geldig.
3. Daar in het reglement en in de routes van sommige ritten wijzigingen zijn aangebracht, wordt iedere inschrijver aangeraden een nieuw reglement op het kantoor in te zien en inlichtingen in te winnen.
4. Inschrijvingsbiljetten kunnen op het kantoor worden ingeleverd tot Vrijdagmiddag klokslag 12 uur. Na dit uur wordt geen enkel inschrijvingsbiljet aangenomen.

HET BESTUUR

1948

In de periode februari 1948 tot januari 1950 werd te Venray de melk verwerkt van de veehouders te Meerlo in verband met de stillegging van de fabriek te Broekhuizen-vorst.

Peel en Maas, 01-01-1948; p. 1/4

TWEE VRAGEN EN... de beantwoording!

Aan verschillende inwoners van onze gemeente hebben wij twee vragen gesteld, n.l.:
Wat waren volgens U de belangrijkste gebeurtenissen van het afgelopen jaar voor onze gemeente en wat zijn Uw verwachtingen voor 1948!

Diverse antwoorden kregen - wij binnen, waaruit hieronder een bloemlezing volgt, die de indrukken van het afgelopen jaar en de wensen voor 1948 wel heel duidelijk vastleggen.

.....

H. J. Mulder, directeur Coöp. Zuivelfabriek Venray

Het jaar 1947 heeft in zuivelkringen niet geheel aan de verwachtingen, die in het voorjaar gekoesterd werden beantwoord. Dit is vooral te wijten aan de abnormale droogte van deze zomer, waardoor de melkproductie, vooral in deze streken, ver beneden de verwachtingen is gebleven.

Aan de fabriek te Venray werd in 1947 ongeveer 8 miljoen kg melk aangevoerd. (De fabrieken te Oostrum en Venray samen verwerkten voor de oorlog ongeveer. 10 miljoen kg).

In het voorjaar 1947 bestond er zelfs gegronde hoop, dat de melk bonvrij zou mogen worden verkocht. Achteraf bezien is het gelukkig niet doorgevoerd, omdat het C.D.K. zelfs tot verlaging der rantsoenen moest besluiten. Daar bovendien sinds nov. aan de veehouders kalvermeel toe te wijzen, waardoor deze minder ondermelk terug ontvangen en er dus meer voor consumptie beschikbaar blijft, hoopt men deze winter door te komen zonder nogmaals tot een verlaging der rantsoenen te moeten overgaan.

Een betrekkelijk korte periode is er van de overtollige melk volop melkpoeder gemaakt. Door de plotseling invallende droogte was spoedig de melk weer rechtstreeks nodig voor consumptiedoel-einden. Andere bijproducten werden slechts in geringe hoeveelheden vervaardigd, omdat voor al deze producten nog slechts matige hoeveelheden grondstoffen werden toegewezen.

Door de droogte kwam ook de vet positie danig in het gedrang. Het is ook niet te verwachten, dat binnen afzienbare tijd de boter zonder bon zal mogen worden afgeleverd.

Door de prijzen- en loonpolitiek der Regering bleven de consumentenprijzen voor melk en melkproducten nog steeds ver beneden de kostprijs der melk, hetgeen met de meeste andere artikelen

niet het geval is. Deze steun aan de consument wordt in de vorm van toeslagen aan de melkleveranciers uitbetaald.

In November is men begonnen met een gedeelte der toeslag in de prijs voor de consument door te berekenen. Niettemin kost deze politiek de Regering nog schatten geld. Men bedenke eens dat de natuurboter, zonder consumentensteun, meer dan *f* 6.- per kg. zou kosten, en de melkprijs 26 ct. per liter.

Iets over de plannen van de Zuid-Nederl. Zuivelbond. Vooral de volgende twee overwegingen hebben hiertoe aanleiding gegeven:

- 1) dat voor de Nederl. boter in afzienbare tijd in het buitenland geen afzet meer te vinden zal zijn, vanwege de hoge kostprijs en dat er dus naar het vervaardigen van andere producten zal moeten worden uitgezien.
- 2) dat veel fabrieken wegens de onmogelijkheid om de machinerieën gedurende en na de oorlog tijdig te vernieuwen, thans voor zo abnormaal hoge uitgaven komen te staan, dat de onkosten op het ontvangen kwantum melk te zwaar drukken.

Om de moeilijkheden hieruit voortspruitend zoveel mogelijk te ondervangen, heeft de Z.N.Z. twee melkproductenfabrieken overgenomen, n.l. te Bergeyk en te Veghel om hierin de overmelk (d.i. de melk, welke niet voor directe consumptie nodig is) tot allerlei producten te verwerken, zoals caseïne, condensmelk, melkpoeder, melkzuur, melkzout, kindervoeding, enz. Vervolgens wordt er op gewerkt om de bestaande fabrieken zoveel wenselijk te concentreren. Hierin blijft echter iedere fabriek zelf vrij.

Na de oorlog hebben de leden ingezien, dat alles in het werk moet worden gesteld om de veestapel, die in de bevrijdingstijd zoveel heeft geleden en na de bevrijding met veel ondeugdelijk vee is aangevuld, weer op peil te brengen en meer rendabel te maken. Om dat doel te bereiken is er een Commissie voor veeverbetering ingesteld.

Deze Commissie is o.a. belast met het toezicht op de stierhouderijen, in het werkgebied van de zuivelfabriek, Deze stierhouderijen zijn, om sterker te staan, tot één stierhouderij verenigd. Deze Commissie zorgt voor aankoop van goed mannelijk fokmateriaal; ze heeft de t.b.c.-bestrijding aangepakt, zodat nog gedurende deze stalperiode vrijwel al het rundvee op t.b.c. wordt onderzocht.

Verder houdt ze zich bezig niet de runderhorzelbestrijding, schurftbestrijding en verder met alles wat tot de veeverbetering behoort.

Hieruit kan men afleiden, dat de organisaties op zuivelgebied niet bij de pakken zijn gaan nederzitten, dat er hard wordt gewerkt en... dat er uit alle ellende van de oorlog ook iets goeds is geboren, hetgeen vooral tot uitdrukking komt in de wil tot samenwerking en in het ontplooiende initiatief.

Mogen alle doelstellingen bereikt worden. waaraan gezien de eendrachtige samenwerking, o.i. weinig twijfel bestaat.

H. M.

Zuivelfabriek *Venray* Jaarvergadering

De Coöp. Zuivelfabriek „*Venray*” hield in het Luxor-Theater de algemene jaarvergadering, waarin verslag word uitgebracht over het boekjaar 1947.

De Voorzitter van de Raad van Commissarissen, de heer A. Poels, heet allen welkom, in het bijzonder de Hoogeerwaarde heer Deken, geestelijk adviseur en opent de bijeenkomst, waarna door de heer G. Houben de notulen der twee laatste algemene vergaderingen worden voorgelezen, die onveranderd worden goedgekeurd.

De Voorzitter dankt de heer Houben voor zijn uitgebreide en juist opgemaakte notulen en geeft het woord aan de Directeur, die het verslag voorleest over het afgelopen boekjaar, waaruit wij de volgende gegevens ontleen:

Aangevoerd worden in het jaar 1947 7.815.687 kg. melk met een gemiddeld vetgehalte van 3.457 pct. (In 1946: 6.467.116 kg. melk met een gemiddeld vetgehalte van 3.382 pct.)

Bijgekocht worden:

20.950 kg. boter voor	<i>f</i>	48.384,25
137.447 kg. ondermelk	<i>f</i>	4.786,65
4.800 kg. melkpoeder	<i>f</i>	13.840,00

Verkocht werden:

Boter	199.522½ kg.	<i>f</i>	494.125,20
Gestan. melk	4.265.009 kg.	<i>f</i>	577.923,73
Room	4.525 kg.	<i>f</i>	3.431,36
Volle melk	87.394 kg.	<i>f</i>	14.892,66
Ondermelk	316.316 kg.	<i>f</i>	12.099,66
Karnemelk	111.861 kg.	<i>f</i>	10.026,14
Melkpoeder	813.50 kg.	<i>f</i>	51.115,75
Onderm.leden	1.740.953 kg.	<i>f</i>	72.076,44
Karnem.leden	415.923 kg.	<i>f</i>	16.724,05
Diversen (pap, ijs, ruwijs)		<i>f</i>	<u>58.461,10</u>
Totaal		<i>f</i>	1.310.875,09

Geproduceerd werden:

18.062½ kg. boter.

Opbrengst gemiddeld *f*2,876 p. kg.

De onkosten bedroegen:

*f*247.553,55; d.i. per 100 kg. melk *f*2.935 (Melkrijlonen en afschrijvingen inbegrepen).

Tot melkpoeder werd verwerkt: 947.992 kg. ondermelk, waaruit werden geproduceerd; 81.350 kg. poeder. De opbrengst bedroeg per kg. *f*0.628.

Voor de geleverde melk werd netto aan de leden uitbetaald af boerderij: f 1.410.864,64. Dit draagt per 100 kg, melk gemiddeld f 18.05₂.; per 1 kg. vet gemiddeld f 5.22₂.

De afschrijvingen bedroegen:

op gebouwen	f 4.802,00
op machines	f 6.117,30
op auto's .	<u>f 1.584,31</u>
Totaal	f 12.504,21

De periodiek aftredende leden van het bestuur, de heren J. Loonen, J. Rambaghs en G. Jenniskeris, werden bij acclamatie herbenaemd, eveneens de aftredende leden van de Raad van Commissarissen, de heren Th. Peters en Hub. Janssen.

Hierna wordt verslag uitgebracht over de gang van zaken en toestand der Stierhouderij. De vragen hierover gesteld en de gevraagde inlichtingen worden alle naar genoegen beantwoord. Bij het punt mededelingen geeft de heer J. Loonen een overzicht van de werkzaamheden van de Z.N.Z. in het afgelopen jaren enige mededelingen omtrent de plannen voor de toekomst, waarna de vergadering door de Voorzitter met de christelijke groet wordt gesloten.

Na afloop der vergadering wordt de film vertoond: „*Het belang van de boer*”, waarin vooral tot uitdrukking komt welk een machtig middel tot verheffing van de melkveehouder de coöperatie, is geweest en nog is en tot welke prachtige resultaten deze samenwerking heeft geleid.

Peel en Maas, 05/06/1948; p. 2/4

Nieuwe Directeur Zuivelfabriek

In de Maandag gehouden Bestuursvergadering van de Coöp. Stoomzuivelfabriek „Venray”, werd als opvolger benoemd van de heer de Mulder, die Venray gaat verlaten, de heer de Kroon uit Princenhage.

De heer de Kroon is technisch-ambtenaar bij de Gelders-Overijsselse Zuivelbond en 27 jaar. Hij werd gekozen uit de meer dan 40 sollicitanten voor het Directeurschap.

Bij het vertrek van de heer de Mulder, die zoals bekend als directeur aan de Zuivelfabriek te Heino is benoemd, hopen wij op een en ander nader terug te komen.

Niets over gevonden !

Peel en Maas, 09/10/1948; p. 2/4

Inbraak

Vorige week Vrijdagnacht, brachten enkele „heren” bezoek aan de Zuivelfabriek, waar zij buiten tegen de muur afgedankte koperen kranen en leidingen hadden zien liggen. Deze werden netjes ingepakt en meegepikt, maar de diefstal werd al heel spoedig ontdekt.

Het gelukte de Rijkspolitie, direct een spoor te vinden en de heren te achterhalen. Een werd gevangen genomen, de ander trok er, ondanks dat er op hem geschoten werd, tussen uit en naspelingen met politiehond e.d. hadden geen resultaat meer.

Deze laatste dief is nog steeds voortvluchtig.

1949

In 1949 werd besloten de korting voor de leden-veehouders die geen lid waren van de vereniging (het ledenregister niet hadden getekend) te verhogen van 25 cent naar 50 cent per 100 kg geleverde melk.

In 1949 werd een geldlening onder de leden-veehouders afgesloten, rentende 3%, welke later werd verhoogd tot 4%. Deze geldlening werd groot f. 175.000,--.

Al of niet aansluiten bij op te richten Kringcoöperatie "Noord-Limburg".

De nieuwe statuten van de C.Z.N.Z, voorzag in de oprichting van zogenaamde Kringcoöperaties in het gebied van de C.Z.N.Z. Als regel werden de Kringcoöperaties gevormd rond een stad of stedenagglomeratie.

98 Voorgesteld werden de navolgende Kringcoöperaties:

Zuid-Limburg, Midden-Limburg, Kring Ament (is land van Weert), NoordLimburg, de Kempen, Uden, Oss en Land van Cuyk. Kringcoöperaties kwamen tot stand in alle bovengenoemde gebieden behalve in de organisatorische kringen van Uden, Oss en Land van Cuyk.

In 1949 werd hierover in "Venray" grondig gediscussieerd in vergaderingen van het Bestuur en Raad van Commissarissen. Op de Algemene Vergadering van 26 februari 1950 werd hierover aan de leden voorlichting gegeven door Ir. A.J. van Wijk, Rijkszuivelconsulent van Limburg. Nadien kwam deze aangelegenheid nog vele malen in het Bestuur en de Raad van Commissarissen ter sprake.

Uiteindelijk werd besloten zich niet aan te sluiten bij de op te richten Kringcoöperatie Noord-Limburg.

De Kringcoöperatie Noord-Limburg kwam tot stand en daarbij sloten alle bestaande fabrieken in Noord-Limburg zich aan, behalve dus "Venray". Het hoofdkantoor en het secretariaat werden gevestigd te Venlo.

Over 1949 droeg de fabriek f 1,50 per koe bij voor de melkkontrolé; over 1950 f 2,-- en over 1951 f 2,25, zijnde telkens het tekort op de exploitatierekening van de melkkontrolé.

Jaarvergadering der leden dan de Coöp. Zuivelfabriek „Venray”.

Zaal „Wilhelmina” zat Dinsdagavond propvol met de leden van de Zuivelfabriek „Venray”, die naar de rekening en verantwoording kwamen luisteren van het dagelijks bestuur.

De voorzitter van de Raad van Toezicht, A. Poels, riep allen een hartelijk welkom toe, speciaal de H.Ew. heer Deken en Deputé Peters, en hij hoopte, dat de leden van hun hart geen moordkuil zouden maken, maar met hun verlangens en klachten naar voren zouden komen. Verder stelde hij aan de leden de nieuwe Directeur voor en memoreerde de werklust en werkkraft van de oud-directeur, die zulk een groot aandeel gehad heeft in de uitbreiding van de Zuivelfabriek.

Een speciaal woord van dank bracht spreker aan H. Asselberhs, de voorzitter van het dagelijks bestuur, die zoveel van zijn tijd ter beschikking stelde van de Zuivelfabriek. Nadat de notulen van de vorige ledenvergadering waren voorgelezen door de heer Houben en onveranderd waren goedgekeurd, deelde de Voorzitter mee, dat Houten, na 14 jaren het secretarischap te hebben waargenomen, dit neerlegde en dat Hub. Janssen zijn opvolger was.

Het jaarverslag 1948.

werd door de Directeur ten gehore gebracht. Bijna 11 miljoen kg. melk is in 1948 door de 996 leden geleverd, waarvan 80.000 kg. van anderen is gekocht. In 1947 was het bijna 800.000 kg. Dit respectabel aantal is afkomstig van 3685 koeien. Het vetpercentage is geklommen van 3,457 tot 3,54.

De verkoop van melk en melkproducten over 1948 heeft bedragen f2.035.790,39, terwijl er een boterproductie was van 313.000 kg. tegen 181.000 kg. in 1947. Melkpoeder werd gemaakt 124.150 kg, tegenover 81.350 kg. in 1947.

Voor de geleverde melk werd uitbetaald f2.170.913,52, wat per 100 kg melk f19,86½ bedraagt en per kg. vet f5.61, zonder dat daar het winstsaldo is bijgeteld.

Op de fabriek werkten in 1948 59 man personeel. Aan uitbreiding en nieuwe machines werd betaald f50.423,10.

Voor de kwaliteitsverbetering van de melk zijn verschillende acties gehouden en meerdere zullen nog volgen. Zo is nu vastgesteld, dat afgekeurde melk wordt teruggeleverd, in tegenstelling met voorafgaande jaren, toen 5 ct per kg werd ingehouden.

Melkerscursussen werden gehouden in Oirlo en Mersolo, waar 43 jongelui slaagden. Ook in Ysselsteyn en op het Veulen is men druk bezig met deze cursussen.

De fabriek heeft verder beschikbaar gesteld het Runderhorzelpoeder, maar slechts een derde deel van de leden heeft dit aangenomen, waardoor feitelijk deze actie is mislukt.

In de toekomst zullen bovendien nog veeverplegings-demonstraties gegeven worden, zoals in Oirlo en Overloon, waar aan 38 jonge boeren gewezen werd hoe het vee op stal te behandelen.

Nederland moet kwaliteitsproducten afleveren en daarom zal waarschijnlijk de uitbetaling van de melk ook naar kwaliteit gaan gebeuren, ze gauw de fabriek daarvoor is ingericht. De melk wordt dan volgens 3 klassen gekeurd, waarvan klasse 1 50 ct toeslag krijgt per 100 kg., klas 2 krijgt de normale prijs en klas 3 wordt 50 ct, per 100 kg. gekort.

Bovendien kunnen de boeren binnenkort de Keuringsdienst van Waren uit Nijmegen op hun erf verwachten, die een onderzoek naar de hygiëne komen instellen.

T.B.C.-bestrijding.

In 1948 is men begonnen met de vrijwillige t.b.c bestrijding onder het melkvee en 94 pct. der stallen is onderzocht.

Dit is wel een pluimpje waard, omdat de boeren hierdoor getoond hebben begrip te hebben voor de gevolgen, die de tbc. niet alléén voor hun gezin, maar voor de gehele bevolking met zich meebrengt.

Er zijn 9653 beesten onderzocht. Van de 4222 boven de 2 jaren reageerden er 1593 positief, dus bijna 33,3 pct. Van de (5431) beesten onder de 2 jaren waren er 201 positief, ofwel 6,6 pct. Gemiddeld was dus 23½ pct. van het melkvee besmet. 44 open lijders werden opgeruimd.¹²

Nu men eenmaal geschift heeft, zal in de toekomst dit percentage zeer zeker dalen, waardoor een gevaarlijke besmettingshaard definitief wordt opgeruimd.

Om verder de kwaliteit van de melk nog te verbeteren is het z.g. veescheren ingevoerd á 30 cent per beest. Hiervan hebben 668 koeien geprofiteerd, een te gering aantal in verhouding met de veestapel.

De terug-levering van de ondermelk is gestegen van 4 tot 4,5 cent, in verband met prijsvoorschriften van hogerhand.

De boterprijs is in 1948 gestegen van f 3,65 tot f 4,48 per kg en is daardoor onbereikbaar geworden voor de meeste mensen. Deze maatregel is de doodsteek voor de boterproductie en men kan vrezen, dat de margarine de boter voor het merendeel verdringen zal.

De algemene toestand

Wanneer men nu 1948 overziet, dan blijkt, dat het algemene herstel wat in 1947 begon, zich in 1948 nog heeft uitgebreid.

De rundveestapel is zowel kwalitatief als kwantitatief vooruitgegaan en daarmee de melkproductie.

Verder heeft de opheffing van de melkdistributie niet alleen meer mogelijkheden geopend, maar is de boer ook bevrijd geworden van een groot aantal administratieve maatregelen, waar zijn ander werk steeds onder geleden heeft. De algemene toestand van de fabriek is goed te noemen al moesten verschillende uitbreidingen nog wachten.

Er was een goede melkprijs en in 1948 nog een goede export, terwijl de fabriek zelf weer op hoog peil staat. Men kan thans voor de fabriek spreken van de vette jaren en is volgens spreker, slechts te hopen, dat zij langer dan zeven jaren mogen duren.

¹² Klopt niet veel van bij narekenen!!!! nog verder uitzoeken (ZHN)

Al met al is in 1948 steeds de hoogste melk en vetprijs aan de leden uitbetaald, maar desniettemin is er nog een spaarpotje van f 61.404,10 wat betekend, dat iedere boer binnenkort nog een extra-uitkering krijgt van f 2,85 voor iedere 1000 gulden, die hij reeds ontvangen heeft.

Melkcontrolevereniging en Stierhouderijen

Zoals bekend, zijn de controleurs van de melkcontrole en fokverenigingen voortaan in dienst van de fabriek. Twee maal per jaar wordt een omslag ingehouden van het aantal koeien. Per 1 Januari 1948 bedroeg dit aantal 975, per 1 Juli 1011. De omslag bedraagt f 1,50 per koe.

De stierhouderijen hebben 833 leden met 3156 koeien. Op 1 Januari 1948 had men 19 stieren voor een bedrag op de balans staan van f 27.000.-, terwijl op 1 Januari 1949 het aantal stieren 24 was voor een waarde van f 23.000.-. In 1948 werden 7 stieren aangekocht voor f 16.740.

Deze stieren hebben 7016 dekkingen verricht à f 3.- voor een lid, f 10.- voor niet-leden, terwijl de omslag f 10.- per lid bedroeg. Het fokmateriaal is zeer duur, terwijl de sociale lasten e.d. dermate gestegen zijn, dat de omslagen verhoogd zullen worden. Niettemin kan Venray tevreden zijn, al houdt men de K.I. ook in het oog en zullen ter zijner tijd hierover zeer zeker nadere mededelingen gedaan worden.

Nieuwe plannen

De fabriek heeft land aangekocht van Jenniskens voor de bouw van een remise 33 x 10 M, voor de wagens en ander rijdend materiaal. De aanbesteding zal binnenkort volgen.

Voor een nieuw laboratorium zal ruimte moeten gevonden worden, terwijl tevens het kantoor wordt uit gebreid.

De grotere omzet, het groter machinepark en de uitbreiding eist meer bedrijfsmateriaal, daarom zal binnenkort een geldlening worden uitgeschreven van f 300.000, á 3½ pct. waarvoor de leden kunnen intekenen. Binnenkort zullen hierover nadere mededelingen volgen.

De geneeskundige hulp in de gemeente schiet te kort om het probleem van de onvruchtbaarheid te bestrijden, maar niettemin blijft het op de agenda staan. De veeverplegingsdemonstratie zullen in het najaar nog verder worden uitgebreid en de jonge boeren zullen hiervoor zorgen.

In dit verband hield de Groot uit Oploo nog een korte spreekbeurt waarin hij de inhoud van de veeverplegingsdemonstraties naar voren bracht. Zo moet b.v. op stal voor goede ventilatie gezorgd worden, de dieren moeten afgestoft en afgewassen worden op tijd, de voedernormen moet men handhaven, zorgen voor goed voer en water, zorgen voor rust en voldoende lig- en staanruimte voor de dieren. Maar dit alles zal in het najaar nog wel eens herhaald worden.

Venters

Bij de rondvraag kwam verder nog ter sprake de kwestie particuliere venters.

De mening van het bestuur hierover was, dat zij het particuliere venten niet konden verbieden, maar dat zij wel de aflevering van melk voor het venten in handen hadden en hiervan gebruik zouden maken. Wanneer men de venters blijft leveren, gaat een groot deel van de winst niet naar de boerencoöperatie en dus niet naar de boeren, die de melk leveren, maar naar zakenlui, waaraan de boer niets heeft.

Zo is dus besloten, dat aan particuliere venters niet meer geleverd zal worden.

De riolering aan de fabriek kwam ook nog ter sprake.

Het bestuur was van mening, dat men de fabriek niet aansprakelijk moet stellen voor de water-
vloed, die hier soms ontstaat met als gevolg, overstromingen, vuile beken en sloten, maar de ge-
meente.

Deze heeft immers allereerst te smalle pijpen aangelegd, die 40.000 liter water bergopwaarts ge-
voerd wordt, door verkeerde ligging. Men kan de fabriek slechts dankbaar zijn, dat zij voor een
behoorlijke doorspoeling van de riolering zorg draagt.

In het verdere verloop der vergadering werden de aftredende bestuursleden: P. Peeters, Overloon
en G. Wismans te Merselo herkozen, terwijl voor Rieter, Maashees, zijn zoon gekozen werd.

Voor Cremers, Blitterswijck, Jac. Reinen, voor L. Litjens, Wanssum, G. Ruiten.

De vacature voor het aftredende lid Fr. Poels uit Oostrum van de Raad van Commissarissen werd
niet meer aangevuld.

Verder deelde J. Loonen, Oostrum nog mee, dat door de besturen der betrokken boerenorganisa-
ties een actie op touw is gezet om sluizen te krijgen in de Looboek, die veel te diep uitgegraven is
en ook in het Defensiekanaal, daar deze veel te veel water aan de grond onttrekken.

Deputé Peters feliciteerde de leden met het behaalde succes en vertrouwde, dat zij de onderlinge
samenwerking zouden behouden, waardoor de boerenstand reeds zoveel heeft bereikt en in de
toekomst hoopt te bereiken.

Last not least bracht de Voorzitter dank uit aan het gehele personeel, waaraan de fabriek de suc-
cessen over 1948 mede te danken heeft.

Ondertussen waren bijna 4 uren om en was de ther-
mometer de 100 graden dicht nabij. De aanwezigen
kregen nog een gulden presentiegeld, maar Uw ver-
slaggever werd zonder meer aan de deur gezet.

Niettemin, zoals uit bovenstaande blijkt, is het ver-
slag er toch. Sans racune...

Peel en Maas, 23/07/1949; p. 2/4

Melkventers.

Ons verslag van de jaarvergadering
der Zuivelfabriek schijnt op dit punt
aarleiding te geven tot misverstand.

Uit onze notities blijkt, dat het
bestuur van bovengenoemde fabriek
zich het recht voorbehoudt om aan
venters al of niet melk te leveren.
Levert zij aan particuliere venters,
dan zal dit gaan onder bepaalde
voorwaarden en om bepaalde rede-
nen.

We hopen, dat nu het standpunt
van het bestuur, zoals dit ter ver-
gadering door verschillende sprekers
naar voren werd gebracht, duidelijk
zal zijn.

— Bij de vermelding der aanbesteding uitbreiding Zuivelfabriek alhier, hebben wij vorige week enkele aannemers en bedragen foutief vermeld. Hier volgt dan de juiste serie:

Fr. Heijnen, Oostrum	f 44.500
J. Houwen, Oirlo	f 43.500
Gebr. Dinghs, Castenray	f 42.528
H. Oudenhoven Lzn. Venray	f 42.300
Gebr. Janssen, Venray	f 41.600
P. Volleberg & Zn. Venray	f 38.880
Th. Claessens,	f 36.800
Fa. Akerboom	f 33.500
Gebr. Oudenhoven	f 31.995

Niet duidelijk of deze aanbesteding ging over de winkel bouw/verbouw van een winkel

Opening Zuivelwinkel

Weer opende een nieuwe winkel vorige week en was daardoor weer een aanwijzing te meer, dat langzaam maar zeker de wederopbouw der zakenpanden vordert. Ditmaal was het de zuivelwinkel van de Zuivelfabriek Venray, die o.l.v. de architecten de Vries en het aannemersbedrijf fa. Beker uit Utrecht is gereed gekomen.

Ons vee moet t.b.c. Vrij worden.

In vijf jaar 500.000 besmette koeien ter slachtbank

De Gezondheidscommissie voor Dieren gaat in samenwerking met de zuivelfabrieken en de boeren een groot offensief beginnen om de Nederlandse rundveestapel binnen vijf jaren geheel vrij te maken van tuberculose.

Vlees, melk en zuivelproducten van zogenaamde „vrije” veeteeltbedrijven zijn niet alleen een groot belang voor Nederland zelf, ook het buitenland moet weten, dat de Nederlandse koeien geen t.b.c. meer hebben.

Voor 1955 zullen een half miljoen besmette koeien worden geslacht. Omdat het economisch niet verantwoord is deze koeien direct te doden, wil men elk jaar 100 duizend op de t.b.c: proef reagerende koeien op afmestbedrijven slachtrijp maken.

De melk van de reagerende koeien is, mits gekookt of verwerkt in de zuivelfabrieken, geschikt voor de consumptie en de geslachte dieren worden in de abattoirs of bij de slagers door de Vleeskeuringsdiensten gekeurd voor menselijke consumptie.

In het seizoen 1948-'49 Welden op 193.506 veeteeltbedrijven in Nederland 2.095.004 runderen aan een onderzoek naar tuberculose onderworpen. Hierbij werden 334.819 dieren aangetroffen, die besmet bleken. Dit onderzoek wees uit dat op ruim de helft van het aantal onderzochte bedrijven de koeien vrij waren van tuberculose.

Het hoogste percentage reagerende dieren werd gevonden in de provincies Zuid- en Noord-Holland, Utrecht en Noord Brabant. In alle provincies - uitgezonderd Noord-Brabant, dat volgend voorjaar aan de beurt komt - is de runder-tuberculose bestrijding verplicht.

De bestrijdingsmethode, die tot nu toe werd toegepast, werkte niet effectief genoeg. Het enige middel om een afdoend, resultaat te bereiken is, dat de boeren in het hele land daartoe financieel geprikkeld worden en een toelage krijgen om hun bedrijf tuberculose vrij te maken. Deze financiële aanmoediging kan het best worden uitgevoerd door de zuivelfabrieken.

De juiste oplossing zou zijn, dat op alle geleverde melk 25 cent per 100 kg wordt geheven bij de producent via de zuivelfabriek. Het „boerenkwartje”, dat dan gebruikt wordt om de bedrijven t.b.c. -vrij te maken, vormt een bedrag van 10 miljoen gulden per jaar.

Men verwacht van de Regering, dat zij ieder jaar eenzelfde bedrag in het t.b.c.-bestrijdingspotje stopt.

De provinciale gezondheidsdiensten krijgen de beschikking over dit geld en zij betalen daarmee de goedgekeurde plannen van de zuivelfabrieken of verenigingen om de t.b.c: bestrijding uit te voeren. (de Volkskr.)

1950

Op 1 januari 1950 werd wederom begonnen met de uitbetaling van de melk naar kwaliteit. Premie klasse I, 1 cent per kg; klasse II, ½ cent per kg; klasse III, de prijs.

Op 8 september 1950 maakte het Bestuur en de Raad van Commissarissen een excursie naar enkele fabrieken in de Gelderse Achterhoek in verband met bouwplannen van de fabriek; ook in verband met eventuele vestiging van een kaasbedrijf.

Peel en Maas, 25-02-1950; p. 1/4

De Kringvorming in de Zuivelcoöperatie

De kringvorming, die men na de oorlog vooral wil doorvoeren op het gebied der zuivel- fabriekatie is nog voor velen een onbekend iets.

Wat zijn de gevolgen, wat zijn de resultaten, wat is men eindelijk van plan en hoe zit alles in elkaar.

Het zijn allemaal vragen, die eerst dienen opgelost te worden, voordat men het feit van de overgang tot kringvorming zelf kan bespreken.

En juist om de leden nu eens voor te lichten over deze materie heeft het bestuur van de Zuivelfabriek Venray de gelukkige gedachte gehad om de Zuivelconsulent, de heer v. Wijk, uit te nodigen op deze vragen eens een antwoord te geven.

De spreker deed dat op een zeer duidelijke wijze en al de boeren, die in grote getale naar zaal Wilhelmina gekomen zijn, hebben zich nu een juist begrip kunnen vormen over het begrip Kringvorming en de mogelijke voor en nadelen.

De Kringvorming op zich

Spreker gaf allereerst een definitie van de kringvorming. Dit is het, aaneensluiten van verschillende coöperaties tot één nieuwe coöperatie, die de gezamenlijke belangen zal behartigen. Een duidelijk voorbeeld hiervan is de coöperatie **AMENT in Weert**, die een samenbundeling is van de coöperaties Weert, Nederweert, Stamproy en Budel.

Op het antwoord waarom men nu feitelijk over moet gaan naar kernvorming heeft de geschiedenis van de zuivelfabriekatie in deze streken reeds een antwoord gegeven.

Immers omstreeks 1880 was in Brabant, Limburg, Gelderland en Drente het voornamelijk akkerbouw en de koeien, die men hield, waren allereerst voor de mest en op de tweede plaats voor de fabricage van boter (van zeer slechte kwaliteit), die door de slechte afzet feitelijk meer gold als ruilobject.

Omstreeks 1890 kwamen de eerste boterfabrieken met ieder 25- 30 leden.

We zien hier in Venray b.v., de boterfabrieken St. Anthonius, St. Brigitta, St. Jozef, St. Catharina, St. Jan, terwijl verder in Geijsteren en Overloon, ook nog fabrieken waren.

Nu is fabrieken misschien wel een groot woord, want alles gebeurde met handkracht.

In 1910 waren in het gebied van de huidige Z.N.Z. 200 coöperaties met ongeveer 100 leden, zodat we hier dus feitelijk reeds van kringvorming kunnen spreken.

Nadat in 1900 de eerste Stoomzuivelfabriek was opgericht, waren er in 1930 nog slechts 100 fabrieken, maar nu met ieder ongeveer 300 leden en was nadien de zuivelcrisis niet uitgebroken, ongetwijfeld zou de toenmalige kringvorming nog verder zijn doorgezet.

Als in 1945 in het gebied van de Z.N.Z. de balans wordt opgemaakt, blijkt, dat er nog slechts **81 fabrieken** over waren, met grotendeels verouderde en versleten machines, die de helft van de melkopbrengst van 1930 te verwerken kregen, doch wier onkosten driemaal zo groot waren geworden, o.a. door de hogere lonen en sociale lasten.

Goede raad was duur, het overgrote deel der fabrieken was ingesteld op de bereiding tot consumptiemelk en, terwijl de tijd vele andere producten eiste.

De Z.N.Z. heeft een commissie ingesteld om al de mogelijkheden van de na-oorlogse jaren eens te bestuderen en daarvoor een oplossing te zoeken.

De allereerste moeilijkheid, die zij oploste was overmelk-verwerking, waarvan nu in Bergeyk en Veghel, gecondenseerde melk, kaas en casseine bereid wordt en waardoor de boeren hier, in tegenstelling met Gelderland en Overijssel een goede prijs maken.

Om kundig personeel te krijgen, dat in staat is ook grotere fabrieken te leiden, werd in Den Bosch een zuivelschool opgericht, terwijl verder cursussen voor een goede ontwikkeling zorgen.

Intussen was er het probleem, dat in de overgebleven 77 fabrieken grote vernieuwingen moesten worden doorgevoerd, met reusachtige kapitaalinvesteringen, terwijl iedereen het er over eens was, dat voor verschillende fabrieken een vernieuwing doelloos was. Er moest nog altijd volgens deze commissie noodzakelijk een concentratie komen, een z.g. kringvorming, die men moest overlaten aan de leden der verschillende coöperaties, maar die zich zou moeten concentreren om een consumptiemelk-centrum, dus om een stad.

Hoe zit de kringvorming in elkaar?

Allereerst is dan bedrijfsorganisatie nodig. Dat wil men bereiken door alle fabrieken uit zo'n kring te laten draaien, tot na 2 jaar zal blijken, welke niet meer mee kan en deze moet dan verdwijnen.

Mocht verder blijken, dat er teveel fabrieken in zulk een kring zijn, dan zal een neutrale commissie hierover beslissen. Het gevolg van een dergelijke concentratie zal zijn, dat eenzelfde melkprijs geldt voor alle leden van de kring, waardoor de nadelige concurrentie onderling verdwijnen zal. Verder krijgt men hierdoor een zo economische mogelijke verdeling van de melkproducten, van de aan- en afvoer van de melk en een goede distributie.

In deze kring wordt in navolging van Zweden en Denemarken naar kwaliteit uitbetaald. Voor de directeurs, die uitvallen, alsmede voor het personeel zal natuurlijk juist gezorgd worden.

Bezwaren

Zo gezien zou men dus niets anders als goede resultaten kunnen boeken, maar er zijn ook bezwaren, die echter niet in dergelijke mate overheersen.

Vele boeren menen, dat ze nu niets meer te zeggen hebben, maar spreker liet uitkomen, dat ieder afzonderlijk nu ook slechts een kleine stem in het kapittel heeft.

In een kring zal een ledenraad toezicht hebben en een beslissende stem, een ledenraad die gevormd is volgens de afdelingsrede van de L.L.T.B. en wel 1 lid voor iedere 200.000 kg geleverde melk, een systeem, dat trouwens nu reeds bij verschillende coöperaties wordt toegepast.

Dat de leden nu verder van de fabriek af staan zal niet worden ontkent, al geldt van de andere kant ook de regel, dat in goede tijden, dat niet als nadeel gevoeld wordt.

In slechte tijden echter - en we kunnen deze zeer nabij rekenen - is het echter anders, maar door een goede afvaardiging in de ledenraad, een deskundige voorlichting door melkcursussen en stalcontrole kan de band tussen boer en fabriek verstevigd worden.

Een ander bezwaar, dat volgens velen de zaak te groot wordt, wordt feitelijk reeds door de voorgaande geschiedenis weerlegd, bovendien ziet men, dat ook in andere organisaties alles groter wordt.

Wie ziet hoe de Frico - waarbij in Friesland alle zuivelfabrieken zijn aangesloten - daar werkt, heeft slechts respect voor het resultaat.

In Zweden zijn dezelfde voorbeelden te vinden, kortom het is feitelijk een eis tijds. Een verder bezwaar zou b.v. kunnen zijn, dat men hier in Venray zegt, waarom moeten wij met onze grote fabriek ons nu gaan verbinden met de kleintjes, die toch maar meesukkelen?

Heren, aldus spreker, denk aan de toekomst, enkel samenwerking, zal kunnen bereiken en een behoorlijke concentratie geeft goede mogelijkheden. De gehele kringvorming zal voor een groot deel afhangen van het bestuur en directie.

Over al deze punten zullen de leden van de zuivelfabriek zich moeten beraden als in de a.s. ledenvergadering deze kwestie ook door de leden zullen besproken worden.

Uitbreiding

Op de laatste algemene vergadering van Zuivelfabriek Venray deelde de heer Asselberghs mede, dat de fabriek op heden 12 miljoen kg melk verwerkt, wat meer als tweemaal zoveel is als direct na de oorlog.

In verband hiermede zullen de kantoren en het laboratorium spoedig worden uitgebreid. De plannen hiervoor zijn gereed.

Bovendien vroeg hij de toestemming voor de bouw van een nieuw ketelhuis, daar de nieuwe ketel een grotere omvang heeft. Verdere plannen staan nog op stapel.

De directeur deelde verder nog mede, dat voortaan de melk uitbetaald wordt naar kwaliteit waarbij de 1e soort 1 cent en de 2e soort een halve cent extra krijgen.

De aanbesteding van de bouw van het ketelhuis met bergplaatsen voor rekening van de Zuivelfabriek „Venray” gaf de volgende cijfers:

L. Maassen, Venray	f 52.940
J. Linskens, Oirlo	f 50.869
Gooren, Ysselsteyn	f 50.800
Akerboom, Venray	f 48.100
Dinghs, Castenray	f 47.800
Gebr. Janssen, Venray	f 46.600
P. Volleberg & Zn.	f 46.549
H. Oudenhoven Lzn.	f 45.900
Gebr. Oudenhoven	f 45.690

Geslaagd

Bij het gehouden examen van de Melkerscursus te Castenray, georganiseerd door de Coöp. Zuivelfabriek „Venray”, slaagden:

de dames: Maria Janssen, Catharina Keyzers, Antonia Seykens, Anna Seykens, Maria Willemsen allen uit Castenray;

de heren: Piet Duykers, Wilhelm Janssen, Martinus Keyzers, Wilh. vd. Pasch, Herm. v.d. Pasch, Gerardus Seykens, Hary Seykens, Wilh. Strijbos, Joh. Strijbos, Job. Thielen, Joh. Tacken en Jo Verstraaten allen uit Castenray en Jos. Spreeuwenberg uit Ysselsteyn.

— Voor Zuivel-vakdiploma's vanwege de Algemene Nederlandse Zuivelbond slaagden te 's Hertogenbosch:

J.L. Goumans voor het diploma stal- en voederadviseur, en

J.H. Boormans en A.B. v. Dommelen, beiden voor het diploma centrifugist.

Alle drie de geslaagden genoten hun praktische opleiding bij en zijn werkzaam aan de Coöp. Zuivelfabriek „Venray”, te Venray.

Jaarverslag Zuivelfabriek *Venray*

Is de toekomst somber ?

Slechts 300 boeren van de 1000 aangeslotenen bij de Coöp. Zuivelfabriek *Venray*, waren j.l. vrijdag in Zaal *Wilhelmina* om de verschillende jaarverslagen goed te keuren en zich te beraden over de toekomstige ontwikkeling van deze grote coöperatie.

Slechts een derde deel heeft dus belangstelling getoond, maar waar blijven de anderen 'Zeker het weer was niet te best, maar gezien het zeer grote belang van deze Zuivelfabriek, niet alleen voor hen zelf, maar voor deze gehele streek, was meer belangstelling van de eerste belanghebbenden zeker gewenst.

Als voorzitter van de Raad van Commissarissen opende de heer A. Poels de vergadering en hij herdacht in zijn openingswoord de gestorven Ere-Voorzitter O. v.d. Lee, oud-burgemeester van *Venray*, die veel gedaan heeft voor de Zuivelfabriek en wiens steun en sympathie slechts node gemist kan worden. Ook de heer Rieter uit Maashees werd herdacht, die vanaf de oprichting van de fabriek in Oostrum zijn krachten aan de bloei en opkomst hiervan heeft gegeven. Verder bracht spreker dank aan Directeur en personeel, voor alles wat zij doen voor de Zuivelfabriek *Venray*, terwijl het „*werkpaard*” de heer H. Asselberghs, nog een extra bedankje kreeg.

Jaarverslag 1949

In zijn jaarverslag vermeldde de Directeur dat op 1 Januari 1950 de coöperatie 1006 leden telde, die in totaal 4100 koeien bezaten. Aan de fabriek werken: binnenpersoneel 15, chauffeurs en venters 16, werkplaats, machinekamer en ketelhuis 5, kantoorpersoneel 4, seizoenpoedermakers en stokers 5, seizoenpersoneel 4, stierhouders 12, monsternemers 10, totaal dus 71 man personeel.

In 1949 werden aangevoerd 12.777.953 kg melk met een gemiddeld vetgehalte van 3,62 pct. Tegenover 1948 een stijging van 20 pct., want toen luidden de cijfers 10.713.344 kg met een gemiddeld vetgehalte van 3.54 pct. Met een vetgehalte van 3.62 pct. is de fabriek gekomen aan het landelijk gemiddelde van 3.6 pct., wat voor deze streken zeer goed te noemen is. Bovendien werd aan melk en melkproducten nog bijgekocht voor f20.283,45.

Deze gelukkige stijging vindt mede zijn oorzaak in het betere kwaliteit van de melk, die nog verbeterd wordt door de uitbetaling naar kwaliteit. Velen hebben wat schrik hiervoor, maar zelfs in de zeer warme dagen, die we onlangs hebben gehad, kon nog 75 pct, in de eerste klas geplaatst worden.

Doch ook van andere zijden wordt geprobeerd de kwaliteit van de melk zo hoog mogelijk op te voeren. Zo werden ook in 1949 melkerscursussen gegeven in Ysselsteyn, Leunen, Overloon en Wanssum, waar aan 76 personen het diploma kon worden uitgereikt.

In 1950 organiseert men cursussen in Geysteren, Blitterswijk en Castenray. In aansluiting daarop worden dan weer de veeverplegingswedstrijden georganiseerd, in 1949 o.a. in Leunen, Mersele, Wanssum en Ysselsteyn, waaraan 29 mensen deelnamen.

Spreker onderstreepte nog eens het geweldige belang van deze cursussen.

De rundveehorzelbestrijding door middel van het poeder wat de fabriek beschikbaar stelt, maakt goede vooruitgang, alsmede het scheren van melk- en jongvee. In 1949 werd deze laatste behandeling toegepast op 1700 beesten, in 1948 slechts 668.

T.B.C.-bestrijding

Het grote feit van 1949 is ongetwijfeld het t.b.c.- onderzoek geweest. 7267 beesten werden onderzocht, waarvan 4754 boven de 2 jaren. Van deze laatste was 28½ pct, positief; dus 1358 dieren. In 1948 was het aantal reageerders 33½ pct. Van de 2513 dieren beneden de 2 jaren reageerden er 156 ofwel 6 pct., wat weer een vermindering is van een half pct. tegenover 1948. In totaal waren in 1948 26 open lijders aan t.b.c. 981 stallen werden onderzocht, 15 niet.

De vooruitzichten

Na de bouw van een nieuwe remise en opslagruimte te hebben gememoreerd en de opening van de nieuwe zuivelwinkel, alsmede de aankoop van nieuwe machines voor een bedrag van f 58.840 gaf spreker een overzicht van de zuivelbereiding en vooruitzichten.

In 1949 werd door het Bedrijfschap voor Zuivel de bedrijfsvrijheid hersteld, waardoor de fabrieken zich, naar behoeften, gingen toeleggen op de bereiding van boter, kaas, condens, melk en melkpoeder,

In April en Juni van het afgelopen jaar was er een dergelijk grote boteraanmaak dat het Bedrijfschap ze opkocht beneden richtprijs. De grote droogte deed echter de vraag naar Nederlandse boter in het buitenland stijgen, een stijging, die bleef aanhouden tot april 1950. Hierdoor steeg de boterprijs aanzienlijk, maar had tevens tot gevolg dat het binnenland ze niet meer kocht wegens deze hoge prijs.

Zo werd in 1949 30 000 ton boter in het binnenland verkocht en 60.000 ton naar het buitenland. Voor 1950 zijn de vooruitzichten heel wat minder, omdat Duitsland niet kan kopen en in Engeland een nijging bestaat in haar eigen Dominions te kopen.

Venray produceerde in 1940 419.372 kg boter tegen 312.546 kg in 1948. Deze bracht op f 1.642.685,45

De prijs voor de melkpoeder lag in 1949 goed, maar ook voor 1950 zal men moeten afwachten. Door de Zuivelfabriek Venray werden tot magere melkpoeder verwerkt 2.414.825 kg ondermelk. Hieruit werden geproduceerd 218.000 kg magere melkpoeder voor f 179.279,60.

De productie van 1948 was 124.150 kg., zodat 1949 een bijna tweemaal zo grote productie bracht.

De prijs van de consumptiemelk is nog een van de weinig prijzen, die van hogerhand worden vastgesteld en men kan slechts zeggen, dat hij speciaal voor de zandbedrijven te laag is. In 1949 werd aan gestandariseerde melk verkocht voor f 483.036,91, terwijl room, volle melk, karnemelk, pap en yoghurt f 431.193,23 opbrachten.

Voor ijs en chocolademelk werd f 80.809,38 ontvangen.

In totaal bracht de verkoop van melk en melkproducten in 1949 de zuivelfabriek op f 2.817.864,57.

In verband met opmerkingen, die later uit de vergadering kwamen, gaf de heer J. Loonen nog een kleine uiteenzetting over de boterpositie en de melkpoederbereiding.

Volgens deze spreker was de strijd tussen de margarine en de natuurboter bij voorbaat verloren, als de regering haar standpunt in deze niet wijzigt.

De margarine zet alles op alles op alles; ontvangt regeringssteun en is zo al goedkoper, dus de toekomst ziet er wel tamelijk somber uit.

Ditzelfde is het geval met de melkpoederproductie.

Reeds vorig jaar moest de Regering melkpoeder opkopen, die later met verlies aan de veehouders moest worden verkocht en het zal dus een grote vraag zijn of hiermede wordt doorgegaan.

Spreker zag in ieder geval de zaak wel somber in.

Kunstmatige inseminatie.

Bij de bespreking van de Centrale Stierhouderij kwam natuurlijk ook de kunstmatige inseminatie ter sprake.

Uit het verslag der stierhouderijen bleek, dat in het afgelopen jaar 8 stieren waren bijgekocht voor f 14.792,15, terwijl er 8 verkocht werden voor f 7.098.

In totaal bezaten de stierhouderijen 25 stieren, die op de balans stonden voor f 15.199,01. Men heeft een dergelijke rigoureuze afschrijving hierop toegepast wegens fiscale voorschriften, waardoor een lening van de leden groot f 6000,64 op de balans kon komen te vervallen.

In 1949 werden in totaal 7398 dekkingen verricht, terwijl de maart-telling aangaf dat 3208 koeien stonden ingeschreven en de decembertelling gaf 3422 beesten aan.

Voor 1948 waren deze cijfers resp. 3047 en 3156.

In januari 1950 waren 841 bedrijven aangesloten bij de stierhouderijen.

De kunstmatige inseminatie is in volle voorbereiding. Twee stieren zijn reeds goedgekeurd en drie personen gaan deelnemen aan de inseminatorcursus.

Het is echter een vraag of inderdaad in september begonnen kan worden, zoals van zekere zijde is gesuggereerd. In ieder geval wordt er hard aan gewerkt.

Staan de vergadering werd het nieuwe reglement voor de K.I. goedgekeurd. Hieraan zullen deelnemen 429 van de 839 bedrijven, dus 51 pct. Dat betekent, dat van de 3402 aangesloten koeien er 1980 voortaan kunstmatig bevrucht worden.

De Controleverenigingen gaan ook langzaam vooruit.

In 1949 was 33 pct, van de gehele veestapel hierbij aangesloten, maar het landelijk gemiddelde ligt op 47.3 pct., zodat Venray nog rustig meer leden kan krijgen. Om dit te stimuleren draagt de fabriek f 1,50 per beest bij.

Nieuwe plannen.

Aan melkgeld werd in 1949 reeds uitbetaald f 2.551.305,33 of per kg. vet f 5.432.

Ondanks dat, is er nog een onverdeeld winstsaldo over 1949 van f 38.749,14.

Het voorstel van het bestuur was nu, dat de boeren dit geld lieten staan ter financiering van de verschillende plannen, die men nog heeft. Zo zal een groot nieuw ketelhuis gebouwd moeten worden, waar in de toekomst met olie gestookt zal worden.

Bovendien zal een verdieping op een gedeelte van de fabriek gezet worden om een tanklokaal te krijgen voor het bewaren van melk, waardoor o.m. het terugleveren van te veel ondermelk kan voorkomen worden.

Het is nu eenmaal praktisch en mogelijk om bijv. 72.000 liter melk op maandag in zijn geheel te verwerken.

Verder worden de kantoor- en laboratoriumruimten sterk uitgebreid en zal een nieuwe melkpoedermachine worden aangekocht.

De 2 bussenwasmachines kan men nog niet inschakelen, daar men dan stoom tekort komt, dus even wachten op de nieuwe ketel en het nieuwe ketelhuis.

Voortaan zal ook de spoeling verpacht worden.

Over de kringvorming is in het bestuur reeds meermalen gesproken, maar vaste voorstellen heeft men nog niet.

Dit is dan in kort bestek wat de zuivelfabriek op en aan te merken had over het afgelopen jaar en zoals men uit de verschillende plannen kan zien, wordt met vertrouwen de toekomst ingezien, een toekomst, die misschien somber kan schijnen, maar waarin voor een kwaliteitsproduct nog altijd kopers te vinden zijn.

Uit de verschillende plannen hierboven beschreven blijkt dan ook, dat men dat wat onder de naam „*Venray*” de wereld wordt ingestuurd, vooral op kwaliteit streng zal keuren en al het mogelijke wordt gedaan om dit nog verder op te voeren.

Zo zal ook in 1950 ontegenzeggelijk deze coöperatie verder meewerken aan de bloei en groei van haar leden en deze gehele streek.

Peel en Maas, 15/07/1950; p. 2/6

Verkiezing van bestuursleden

Bij de laatst gehouden jaarvergadering van de Zuivelfabriek „*Venray*” werden tevens de bestuursleden H. Asselberghs uit Leunen, B. van der Sterren, Oirlo, L. Janssen, Ysselsteyn en A. L. Wilmsen uit Overloon bij acclamatie herkozen, terwijl A. Poels uit *Venray* werd herkozen als lid van de Raad van Toezicht. Bij het bestuur werd tevens L. H. Arts uit Ysselsteyn als nieuw lid gekozen.

Peel en Maas, 14/10/1950; p. 2/6

Alles op motors

Door de Zuivelfabriek zijn een vijftal motoren aangeschaft voor de inseminators, zodat ook hier weer een vlugge service kan verleend worden.

Kunstmatige Inseminatie

Dinsdag 28 november zal misschien een historische dag zijn, in de geschiedenis van onze Venrayse landbouw en veeteelt, want op die datum is men begonnen - na een geruime tijd van voorbereiding - met de Kunstmatige Inseminatie der koeien.

Het is hier niet de plaats om het vraagstuk der K.I. te bespreken, men heeft dat reeds meer dan voldoende gedaan in alle mogelijke vergaderingen, terwijl daarnaast vakbladen en boeken overvloedige lectuur daarover geven, maar nu de Commissie van Veeteelt, zoals we al zeiden, na langdurig en gedegen overleg, de K.I. hier in gaat voeren, zullen onze Venrayse boeren ook hun volledige medewerking moeten geven aan dit werk.

Wanneer eenieder de verschillende voorschriften navolgt, dan kan de K. I. niet alleen op het juiste tijdstip en op de juiste wijze gebeuren, maar zullen de resultaten ook van dien aard zijn, dat binnen enkele tijd de landbouwers zelf vergelijkingen kunnen maken en zelf kunnen oordelen over het nut en de voordelen van de K.I.

Ten overvloede zij dan nog eens hier vermeld, dat het aanmelden van een tochtig dier moet gebeuren telefonisch tussen 8 en 9 uur 's morgens aan de Zuivelfabriek, Tel. K 4780-560. Castenray, Blitterswijk, Heijde, Oirlo, Merselo, Oostrum en Ysselsteyn (waaronder ook Peelplan-Zuid hoort) kunnen tussen half 8 en half 9 zich ook melden bij de plaatselijke afdeling van de Boerenbond. Leunen hetzelfde, maar hier moet de aanmelding gebeuren tussen 8 en 9 uur aan de stierenstal. Bovendien bestaat voor alle leden zaterdagmiddags tussen twee en drie uur gelegenheid voor melding rechtstreeks aan de fabriek.

Drie *Enseminators* staan iedere dag klaar, die eenmaal per dag hun route maken, maar zaterdag wordt tweemaal de rondrit gemaakt. De op zondag bij de boerenbonden aangegeven beesten, worden 's Maandagsmorgens direct behandeld.

Bij het opgeven der tochtigheid moet men steeds het busnummer opgeven, alsmede zijn naam en adres, het aantal te insemineren stuks vee, de stier die men wenst en datum en uur van het begin der tochtigheid (dit laatste alleen wanneer het dier zaterdag of zondag tochtig is geworden).

De inseminaties, waarvan de kosten voorlopig hetzelfde zijn als de natuurlijke, moeten op stal gebeuren, ook des zomers. De Enseminator moet een helper ter beschikking worden gesteld en gebruikt 5 liter kokend water. Men zorg dus dat die gereed zijn. De stieren die voor de K.I. worden gebruikt zijn : Maria I2's Paul, Jan II, Bora's Paul en Albert.

1951

CZ. Venray - Bussen lossen 1951

Bron: Beeldbank bhic.nl

Verplichte t.b.c.-bestrijding bij het rundvee.

Op 16 april 1951 werd de georganiseerde t.b.c.-bestrijding onder het rundvee wettelijk van kracht. Het betrof hier het zogenaamde 5-jaren plan. De bijdrage welke de veehouders in dit verband moesten leveren alsmede de tijdelijke inhouding wegens niet-reaktievrije bedrijven, werd op het uit te betalen melkgeld in mindering gebracht; de fabriek verrekende deze gelden met het Bedrijfschap voor Zuivel in Den Haag. Ook het terugbetalen van de tijdelijke inhouding alsmede het uitkeren van de subsidie (i.v.m. het opruimen van reageerders) geschiedde via de zuivelfabrieken. De uitvoering van deze wettelijke t.b.c.-bestrijding berustte bij de Provinciale Gezondheidsdiensten.

Vanaf 22 april 1951 werd de prijs van ondermelk voor teruglevering aan de veehouders door de overheid vrijgelaten, zodat de veehouders vanaf die datum de marktwaarde van de ondermelk

Deelnemers Melkers examen 5 juli 1951

Aanbesteding Melkritten Coöp. Zuivelfabriek „Venray”

Aanbestedingsjaar 6 Mei '51 t.m. 3 Mei '52.

Het vervoer van alle melkritten wordt aanbesteed, met uitzondering van de ritten : Maashees, Wanssum en Blitterswijk.

De aanbesteding van de bijritten volgt op een later tijdstip.

Geldige inschrijvingsbiljetten zijn alleen te verkrijgen aan het kantoor van de fabriek. Zo ook reglement voor de melkritten en de bijritten.

Inlichtingen omtrent de melkritten eveneens te verkrijgen ten kantore van de fabriek.

De inschrijvingsbiljetten moeten op het kantoor der fabriek worden ingeleverd **voor Dinsdag 27 Maart te 12 uur.**

Gunning der melkritten volgt op een later tijdstip.

HET BESTUUR

Heraanbesteding Melkritten Zandhoek en Oostrum I.

Geldige inschrijvingsbiljetten zijn alleen verkrijgbaar ten kantore der fabriek.

De inschrijvingsbiljetten moeten ten kantore der fabriek worden ingeleverd voor **Woensdag 4 April om 12 uur.**

Bestuur Coöp. Zuivelfabriek „Venray”

Bij het gouden Huwelijksfeest van het Bruidspaar SWIKELS-EWALS te Leunen

De echtelieden Swinkels-Ewals te Leunen zullen op Dinsdag 24 April a.s. hun Gouden Huwelijksfeest vieren.

Dit feest moge 'n aanleiding zijn, in herinnering te brengen, dat Frans Swinkels een belangrijk aandeel heeft gehad in de groei van de zuivelfabriek „Venray”. Toen deze fabriek in 1905 in werking werd gesteld, werd hij daar machinist.

Voordat hij deze betrekking aanvaardde, was hij reeds als werkman in „de zuivel” werkzaam, n.l. in de handkracht-fabriek, gevestigd in het bakhuis van de heer Rutten op de Heide. 'n Korte tijd was hij nog elders werkzaam om de nodige praktische ervaring op te doen, doch - behoudens deze korte opleidingstijd - werd zijn ruim 33 jarig dienst verband niet onderbroken.

Het is niet mogelijk, de vele verdiensten van deze pionier voor genoemd bedrijf in dit korte bestek te releveren. Dooi zijn trouwe plichtsvulling en zijn bekwaamheid maakt, hij het mede mogelijk, dat het bedrijf kon uitgroeien tot wat het thans geworden is.

Bekend is, dat hij gedurende de 33 jaren dat hij aan het bedrijf verbonden was, geen dag z'n werk verzuimde, noch tengevolge van ziekte, noch om andere redenen. En toen hij in 1938 de pensioengerechtigde leeftijd bereikte, kon hij niet dan na eerst z'n opvolger met zijn ervaring te hebben bijgestaan en ingewerkt, van zijn welverdiende rust gaan genieten. Al de goede eigenschappen van deze eenvoudige werker kunnen de jongere generatie tot voorbeeld strekken.

Dat de heer Swinkels de kracht kon opbrengen, zich blijmoedig en zonder enige reserve aan zijn dagelijkse werk te geven, dankt hij ongetwijfeld mede aan de grote zorg en toewijding waarmede zijn echtgenote hem al die jaren terzijde stond.

Dinsdag as, zal het daarom feest zijn, 5 kinderen en 35 kleinkinderen zullen de trotse getuigen zijn van een goed besteed leven.

Peel en Maas, 02/06/1951; p. 2/6

T.B.C.-bestrijding onder Limb. rundvee

Dinsdag zijn door de Gezondheidsdienst voor Dieren in Limburg zestien beambten geïnstalleerd, speciaal belast met een voorlichtende en adviserende taak tegenover de landbouwers bij de t.b.c.-bestrijding onder het rundvee.

Zoals wij vorige week reeds meldden, is de uitvoering van het landelijk t.b.c.-plan, waarmee een bedrag van 50 miljoen gulden is gemoeid, in Limburg als eerste provincie gestart.

De zestien voorlichtingsbeambten zijn gevestigd in verschillende Limburgse plaatsen. Zij zullen regelmatig de boerenbedrijven bezoeken om de landbouwers te helpen bij het t.b.c.-vrijmaken van hun rundveestapel.

Voor het gebied der Zuivelfabriek Venray, is aangesteld A. Creemers Venray.

Peel en Maas, 30/06/1951; p. 2/6

Geslaagd

— Voor het diploma Botermaker, vanwege de Kon. Ned. Zuivelbond te Den Haag, slaagde te 's Hertogenbosch

de heer J. Boormans te Leunen, werkzaam aan de Coöp. Zuivelfabriek te Venray.

Melk is goed is goed voor elk.....Over zuivelfabriek „Venray”

We praten dikwijls over industrie-vestiging en wat dies meer zij en we wijzen er dan op, dat in Venray op dit terrein niets is. Maar dan vergeten we toch wel de Coöp. Zuivelfabriek „Venray”, waar in het drukke seizoen een kleine zestig mensen werk vinden en waar toch voor een drie miljoen gulden aan producten worden afgeleverd, die niet alleen de aangesloten veehouders een goede winst leveren, maar bovendien de Venrayse naam tot in verre omtrek meer bekendheid geven.

Wie dan ook maandag de vergadering bezocht, waarop het bestuur van deze fabriek rekening en verantwoording aflegde over 1950 en de nieuwe plannen openbaarde voor dit jaar, kan enigszins begrijpen, dat onze boeren wel trots op dit miljoenen bedrijf, dat niet alleen over het afgelopen jaar een gunstig resultaat toonde - de onverdeelde winst bedroeg alleen reeds *f*95.117,10 - maar dat blijkens de plannen ook voor de toekomst voldoende zekerheid aan de aandeelhouders, de boeren, biedt.

Het was dan ook met een zeker optimisme dat de heer A. Poels de boeren welkom heette op deze jaarvergadering en een speciaal woord van welkom richtte tot Deputé Peters, Ir. Tacken en zijn staf. Hij bedankte directeur en personeel voor het vele werk door hen gedaan en voor de leiding door hen gegeven, die zulk een gunstig resultaat hebben mogelijk gemaakt. Hij sprak tevens de verwachting uit, dat de vele plannen, waarmede het bestuur zou komen in deze vergadering naar waarde zouden beoordeeld worden en dat iedereen daar het zijne van zou zeggen.

Hij herdacht de oud-Voorzitter Oscar van de Loo en gaf in het kort een overzicht over de belangrijkste gebeurtenissen van 1950.

Zo is het nieuwe ketelhuis er gekomen, men heeft een nieuwe oliestookinstallatie, men is begonnen met de vorming van een ledenkapitaal, een 2de melkpoedermachine is ingeschakeld, de kunstmatige inseminatie is begonnen. Kortom, er is volop leven en vooruitgang te bespeuren en spreker hoopte, dat deze vooruitgang ook in dit jaar zou blijven duren tot heil van de Venrayse gemeenschap en de boeren in het bijzonder.

4125 koeien en 13 miljoen liter melk

De Directeur gaf in zijn jaaroverzicht dan de nodige cijfers en gegevens, die wel een duidelijk beeld gaven van de groei en bloei van deze vereniging.

Zo zijn nu bij de Zuiverfabriek 1014 leden aangesloten, die 4123 koeien hebben, waarvan aangevoerd werden 13.167.201 kg. melk, met een gemiddeld vetgehalte van 3.567 procent.

Voor 1949 waren deze cijfers 12.777.953 kg. en 3.621 pct. Vet.

Het landelijk gemiddelde is 3.62 pct.

Bovendien heeft men nog voor verdere verwerking bij moeten kopen, volle melk, ondermelk, melk- en weipoeder voor een bedrag van 81.000 gulden.

De verkoop van al deze melk en melkproducten bracht op *f*3.082.851,91 terwijl aan de leden werd uitbetaald *f*2.299.019,97.

Dit betekent, dat de gemiddelde melkprijs rond de 18 gulden ligt per 100 kg. en dat 1 kg. vet gemiddeld ruim *f*5 opbracht.

De boterproductie bleef als vorig jaar, bijna 419.000 kg., terwijl de melkpoederproductie terugliep van 218.000 kg, tot 156.350 kg.

Over de kwaliteit van de melk was de directeur zeer tevreden, en door de uitbetaling naar kwaliteit, waarmee men op 1 Januari 1950 was begonnen, was hierin een grote vooruitgang te bespeuren. Spreker drong aan vooral de kwaliteit op te voeren en zoveel mogelijk 1e klas melk te leveren.

In dit verband wees spreker ook op de afwijkende reuk, die een voersmaak bij boter kan veroorzaken en hij drong aan vooral in de stalperiode, hierop te letten.

Over de gang van zaken in de fabriek was de directeur ook zeer tevreden. Door de bouw van ketelhuis en remise was er meer plaats gekomen, terwijl de nieuwe stoomketel en de oliestookinstallatie zeer goed voldeden. Het rollend materiaal kreeg zijn dringend nodige uitbreiding met een nieuwe bestelwagen en 3 ijscobakken, terwijl verdere nieuwe ijskoelkasten de ijsbereiding vergemakkelijken.

Verschillende acties

werden ondernomen om de kwaliteit der melk op te voeren.

Zo werden in 1950 melkcursussen gegeven in Geijsteren, Blitterswijk en Castenray, waarbij 44 cursisten slaagden, 300 van de 1000 leden namen slechts deel aan de Runderhorzelbestrijding en dit aantal moest zeker in het belang der boeren zelf worden uitgebreid.

Verder werden in Geijsteren en Blitterswijk, in samenwerking met de Jonge Boeren veeverplegingswedstrijden gehouden, waarbij 13 prijzen konden worden toegekend.

De tbc-bestrijding is dit jaar verplichtend geworden, maar reeds vorig werden 8151 dieren onderzocht, waarvan 16,5 pct. reageerden. Dit percentage was in 1949 23,5Pct.

Dus van deze geheel vrijwillige actie is reeds een belangrijke verbetering te bespeuren.

Het scheren van melk- en jongvee gaat ook vooruit, tegenover 668 en 1634 dieren die resp. in '48 en '49 werden geschoren, waren er in 1950 2900 stuks.

Over de melkcontrole was spreker zeer tevreden, gezien de resultaten, maar hij betreurde het, dat slechts 35 pct. van de beesten hierbij waren aangesloten. Hier ligt Venray 15 pct onder het landelijk gemiddelde.

Over de Kunstmatige inseminatie kon de Directeur kort zijn. Op 2 nov. was men gestart en de resultaten waren zeer bevredigend.

De Stierhouderij bezat nu 5 K.I. stieren en 15 voor natuurlijke dekking. In 1950 waren er 6 bijgekocht, terwijl er 9 waren afgeslacht. 3400 koeien waren hierbij aangesloten. Nu staat een nieuwe opgave open en men vertrouwde, dat de leden hiervan zo groot mogelijk gebruik zouden maken, waardoor op enkele plaatsen de stieren konden verdwijnen.

De financiële positie van de fabriek is goed, maar van alle kanten dringt men aan op zelfvoorziening wat geld betreft. Daarom stelt men ook voor de winst van dit jaar weer bij te schrijven op het ledenkapitaal, omdat ze niet naar de reserve kan worden overgebracht, wegens de te hoge belastingen.

Gelukkig heeft men dit jaar naast de gewone afschrijvingen nog een extra kunnen afschrijven, namelijk ongeveer een ton, waardoor men mogelijke tegenslagen in de toekomst beter kan opvangen.

Toekomstplannen.

De steeds toenemende vraag naar flessenmelk, die de huisvrouw nu eenmaal meer prefereert dan de losse melk, maakt het noodzakelijk, dat er een flessenvulmachine komt, daar het nu allemaal handwerk is en dikwijls nachtarbeid, wat teveel gaat kosten.

Verder is er nodig een nieuwe tankruimte, daar de bestaande veel te klein is en waardoor het in ontvangst nemen der melk veel te lang duurt en die bovendien dikwijls een belemmering vormt voor de doorverkoop van melk.

Het Bestuur stelde daarom voor, om op de plaats van het oude ketelhuis een nieuw tanklokaal te bouwen waardoor ook in de toekomst een behoorlijke melkontvangst en aflevering mogelijk is, terwijl er meer fabrieksruimte vrij komt voor andere nuttiger onderdelen.

De groei van de fabriek, die voor de oorlog nog slechts 7 miljoen kg. melk ontving en nu bijna 't dubbele, heeft geen gelijke tred gehouden met de kantooruimte en laboratoria, terwijl de administratieve maatregelen en het melkonderzoek juist meer dan verdubbeld zijn.

Het is daarom dringende noodzaak dat deze ruimten worden uitgebreid, om zo voordeliger en doeltreffender te kunnen werken.

In verband hiermede werd de vergadering dan bovendien gevraagd, daartoe verlof te verlenen. Over de kosten kon men nog weinig zeggen, maar het bestuur zou bij een ander niet alleen alle luxe vermijden, doch ook alleen het allernoodzakelijkste en het meest doeltreffende aanschaffen. Hiermede ging de vergadering zonder meer akkoord.

Bestuursleden.

De verkiezing van Bestuursleden bracht de heren Fr. Geurts uit Geijsteren en P. Pubben uit Mersolo weer terug op hun oude zetel. Voor de heer G. Michels, Velen, die zich niet meer beschikbaar stelde, werd de heer J. van Dijck, Heide, bij acclamatie gekozen.

Het aftredende lid van de Raad van Commissarissen, de heer W. Crooymans uit Overloon, werd met algemene stemmen herkozen.

Melkprijs

Bij de rondvraag bleek, dat er verschillende leden wel eens wat meer wilde horen over de melkprijzen, die men uitbetaald. Deze hebben de laatste termijnen zulk een daling gekend, dat sommige er wel wat van geschrokken zijn.

De directeur deelde dan mee, dat de Zuivelfabrieken voortaan de prijs uitbetalen, die de melk in die bepaalde termijn heeft opgebracht. Doordat men de laatste tijden een record melkaanvoer heeft gekend, niet alleen op de fabriek, maar in geheel Nederland, nu is het logisch dat de prijzen vallen. Maar dat heeft de Zuivelfabriek Venray nog steeds niet verhinderd boven de adviesprijs uit te betalen, wat met sprekende cijfers werd aangetoond. Zo lag de lage prijs van f 4.04 nog altijd 4 Ct. hoger dan men vanuit Roermond adviseerde, Bovendien moet men niet vergeten de heffingen, die worden opgelegd.

Op de komende melkafrekening zal echter een en ander duidelijk worden omschreven. Uit deze bespreking waaraan ook de heer J. Loonen deelnam, bleek duidelijk, dat men van hogerhand er niet voor was de kunstmatige seizoenprijzen te handhaven, waardoor het verschil tussen zomer en winterprijzen in de toekomst zal komen te vervallen.

De leden kunnen er in ieder geval zeker van zijn, dat hun belangen ook op dit terrein terdege worden bekeken.

Ondermelk duurder

Verder deelde de directeur mee, dat vanaf 22 april de voorgeschreven prijzen voor de ondermelk van 4.5 ct. is komen te vervallen. De ondermelk is zeer in trek en er kunnen goede prijzen voor worden gemaakt. Zo wordt zij in het Noorden reeds voor 7.5 cent verkocht.

Hier moet men er echter varkens van mesten, maar dat zal niet kunnen als niet enigszins met de marktprijs wordt overgegaan. De boeren moeten er dus rekening mee houden, dat de ondermelk in de toekomst duurder wordt er zo heeft men hem tot 17 juli vastgesteld aan de fabriek op 5,75 cent.

Verder zal men echter op de melkbonnen eventuele prijsveranderingen voortaan mededelen.

Dan werd nog even gesproken over een kannenwasmachines, die men reeds heeft aangeschaft, maar waarvan nog steeds geen gebruik wordt gemaakt. Het bleek nu, dat de melkontvangst toch al ruimte te kort komt, zodat de wasmachine hier niet geplaatst kon worden.

De enigste oplossing is een uitbreiding van de melkontvangst, maar dat kon niet meer op de agenda, waar toch al het nodige is uitgetrokken voor de uitbreiding, dus zal dit moeten wachten tot een volgende keer.

Na sluiting van deze geanimeerde vergadering werd dan nog een film vertoond over de Runderhorzelbestrijding, waar wel op overtuigende wijze de boeren werd getoond welk een grote schade de Runderhorzel toebrengt en van welk een groot belang het is ook voor hun eigen portemonnee o.a dit insect daadwerkelijk te bestrijden.

Peel en Maas, 13/10/1951; p. 1/6

Kunstmatige Inseminatie

De Commissie voor Veeverbetering van de Coöp. Zuivelfabriek heeft besloten, in verband met de grote deelname aan de K.I. op verschillende plaatsen de stieren, die hier nog worden gebruikt voor natuurlijke dekking, uit te schakelen, in verband met de grote kosten per stier.

Als dit niet kan wordt overwogen, dat zij, die van deze stier gebruik maken, ook de totale kosten hiervoor te laten betalen.

In verband met een en ander zullen in de komende week op de verschillende kerkdorpen nogmaals besprekingen plaats hebben met niet-leden van de K.I., om hen te overtuigen, dat de bezwaren, die zij hebben tegen de K.I. niet zo groot zijn, als zij wel menen. Zij, die zich nog deze maand opgeven, worden per 1 November a.s. ingeschakeld.

1952

In juni 1952 werd door het bestuur van de zuivelfabriek te Meterik gevraagd, onder welke voorwaarden de leden van deze fabriek zich zouden kunnen aansluiten bij "Venray". De Algemene Vergadering van Meterik had besloten hun bedrijf stil te leggen en aansluiting te zoeken bij Horst, Sevenum of Venray. Ons bestuur besloot, hierop om organisatorische redenen niet in te gaan, aangezien Meterik meer thuis hoorde bij Horst of Sevenum. Meterik heeft zich daarna bij Horst aangesloten.

In 1952 was er een georganiseerde bestrijding tegen het mond- en klauwzeer. De fabriek verleende hierin een bijdrage van f 1,-- per melkkoe.

Op de Algemene Vergadering van 11 juli 1953 werd besloten - zulks overeenkomstig het voorstel van de Provinciale Gezondheidsdiensten voor Limburg en Noord-Brabant - het gehele melkwinningengebied t.b.c.vrij te maken en de nog niet reaktie-vrije bedrijven vervroegd te saneren. Deze sanering moest op 1 mei 1954 voltooid zijn. In **1952** werd nog een tweede melkpoedermachine geplaatst, eveneens van het zogenaamde Walsen-systeem.

In **1954** werd met deze machine voor het eerst vollemelkpoeder gefabriceerd, tot dan toe was dat alleen magere melkpoeder.

Peel en Maas, 17/05/1952; p. 1/6

Zilveren Jubilarissen bij Zuivelfabriek „Venray”

P. Kersten en M. van Meijel, resp. melkweger en chauffeur-besteller aan de Zuivelfabriek, herdachten het feit, dat zij 25 jaar op genoemde fabriek werkzaam waren.

Op 13 Mei j.l. werd dit jubileum op de jaarlijkse personeelsbijeenkomst op teestelijke wijze herdacht door Bestuur Directie van de fabriek. Hierbij werden hartelijke woorden gesproken, waaruit duidelijk bleek hoezeer men over hun prestaties in die 25 jaar tevreden is en hoezeer men hen als persoon waardeerde. Als bewijs van dankbaarheid en waardering werd hen een enveloppe met inhoud, een zilveren medaille met inscriptie en een getuigschrift aangeboden.

Namens het personeel werden eveneens hartelijke woorden gesproken en ook zij deden hun woorden vergezeld gaan van een stoffelijke blijk van waardering.

Jaarvergadering Zuivelfabriek *Venray*

Het was druk j.l. zaterdag in Zaal Wilhelmina, toen eindelijk de uitgestelde jaarvergadering van Venray's Zuivelfabriek gehouden werd.

De zaal zat geheel vol en dat de leden niet gekomen waren voor de gulden presentiegeld, toonde wel het verloop van de vergadering, die bij ontstentenis van de heer A. Poels werd geleid door den heer H. Asselberghs.

Venray's grootste industrie

Uit het jaarverslag van de Directeur bleek wel duidelijk, dat onze Coöp. Zuivelfabriek met de jaren de grootste industrie geworden is, die Venray rijk is. Want niet alléén zijn het vorig jaar méér dan 13 miljoen kilo melk verwerkt en worden per jaar voor verschillende miljoenen aan geld omgezet, maar een 80tal personen vonden over 1951 in deze fabriek regelmatig werk.

De eigen melkaanvoer bedroeg 13.005.185 kg, met een gemiddeld vetgehalte van 3.618 pct. (vorig jaar 3.576 pct), waarmee de fabriek boven het Limburgse gemiddelde ligt en nog net iets onder het landelijk gemiddelde.

Over de kwaliteit van de melk niets dan goed, al had men in oct. en nov. wel klachten gehad. Maar dit lag aan de kwaliteit van het veevoeder (kuil- en herfstvoer), dat ook wel eens ondeskundig behandeld was en dat vooral bij de boterbereiding een kwalijke geur achterliet. Desondanks heeft het gehele jaar door 't Z.K.B. export kwaliteitsmerk weer op de Venrayse boter geprakt.

De Directeur liet verder nog eens duidelijk blijken, dat kwaliteitstoeslag op de melk mede tot de zuivere melkprijs hoort.

Om de kwaliteit van de melk nog hoger op te voeren, zijn ook in test verschillende melkerscursussen geven, zo op de Heide, Oostrum en Smakt, 56 volleerde melkers worden afgeleverd. De runderhorzelbestrijding verloopt nog niet vlot. Slechts 300 van de 1000 leden hebben het bestrijdingspoeder gebruikt.

De veeverplegingswedstrijden konden vanwege het mond en klauwzeer geen doorgang vinden. Het scheren van het vee neemt hand over hand toe. In 1951 werden 3839 dieren behandeld. (In '50 2898 in '49 1634, in '48 668)

TBC-bestrijding

De tbc-bestrijding verliep goed. Van de Limburgse leden werden 7494 dieren onderzocht, waarvan slechts 7,1 pct. of 535 stuks positief reageerden. Van de 899 bedrijven, die hier werden onderzocht, waren er 425 tbc vrij, 219 reactievrij en 225 nog besmet.

Bij een gemiddeld Limburgs percentage van 10,6 pct. slaat Venray dus wel een goed figuur !

De aansluitingen bij de verschillende fok- en controleverenigingen stijgen gelukkig steeds hoger en nu staan bijna 70 pct. der dieren onder controle. De bijdragen zullen misschien in de verre toe-

komst voor de boeren wat groter worden, maar dan is ook de gebruikswaarde van het vee hoger gestegen.

Kunstmatige inseminatie

In 1947 is men begonnen met de stieren op een centrale plaats bijeen te brengen en 1951 heeft daar het droeve einde van gezien. Er werden namelijk 14 stieren afgeslacht, omdat toen de K.I. zijn intrede had gedaan en wel met groot succes.

Toen de K.I. In 1950 startte, waren hierbij 428 leden aangesloten. Thans zijn het 869 en is Venray de eerste vereniging in Nederland, waarbij alle daarvoor in aanmerking komende leden zijn aangesloten. In het afgelopen jaar werden 3261 dieren geïnsemineerd met 5354 inseminaties.

Het drachtigheidspercentage bedroeg bijna 90 pct. en bijna 57 pct. werd drachtig na de eerste inseminatie. Resultaten, waarover men alleszins tevreden mag zijn. Trouwens de gehele stierhouderij stemt tot tevredenheid. De 14 afgeslachte stieren brachten zoveel op dat het zestal wat er nu staat voor zegge en schrijven f 1.- op de balans staat en dat terwijl ze op de centrale stierenkeuring in Roermond onlangs maar liefst een kampioen en een reserve-kampioen opleverde.

Winstverdeling

Uit de balans en exploitatierekening, die dan werden behandeld bleek, dat voor de geleverde melk aan de leden over 1951 werd betaald f 2.430.080,- , of f 18,77 per 100 kg.

Dat 1951 een gunstig jaar is geweest voor de fabriek bleek wel uit het onverdeelde melkgeld f 33.579,30, dat de vergadering bestemde om bijgeschreven te worden bij de ledenlening, waardoor de leden 4 pct. van hun geld krijgen en de fabriek niet bij anderen behoeft aan te kloppen om geld.

In 1951 werd niets bij gebouwd, hoewel reeds toestemming gegeven was voor de bouw van een nieuw laboratorium, uitbreiding van kantoorruimte en een nieuw tanklokaal.

Het wordt echter hoog tijd, dat de melkontvangst efficiënter wordt ingericht en daarom vroeg het bestuur nu toestemming om al deze 4 veranderingen in eenmaal te doen. Hoewel de vergadering graag een begroting gezien zou hebben, kon deze niet verstrakt worden, aangezien men die nog moest opstellen en men het nog niet helemaal eens was hoe een en ander gemaakt zou moeten worden. De vergadering had zoveel vertrouwen in het bestuur, dat dit verder zonder meer die toestemming kreeg.

Er werd in '51 f 158.000 besteed voor nieuwe melktanks en andere machineriën.

Zuiveloverzicht

De fabriek ontving slechts 0,63 pct. minder melk als in 1950 en slaat dus een goed figuur tegenover de landelijke vermindering van 2,5 pct. Het vetgehalte neemt nog steeds toe. Het verbruik van boter neemt echter af. Nederland slaat zelfs een laagte record wat dit betreft.

De Nederlander eet per jaar slechts 2,5 tot 3 kg boter. De Belg heeft 11 kg nodig en de West-Duitsers 6 kg. Het gevolg is hiervan dat men eerst de boter onder kostprijs wegdeed en vervolgens dat de fabrieken minder boter maakten.

Zo ook de Zuivelfabriek Venray. Tegenover een productie van 418 duizend kg in 1950 staat nu een productie van 389 duizend kg (deze laatste brachten nog ruim anderhalf miljoen op.) De mogelijkheid is niet uitgesloten, dat er boter te kort komt, want het buitenland blijft Nederlandse boter vragen.

De consumptiemelk wordt goed verbruikt en zelfs de verkoop van slagroom neemt toe. In boerenkringen is men allesbehalve te spreken over de 8 cent subsidie, die nog steeds per liter melk gegeven wordt. Dit is ongezond en kan niet duren. Ook het vetgehalte van 2½ pct., moet hoger worden en minstens 3 pct. worden.

Wat de zuivelproducten betreft, zien we dat de kaasproductie stijgende is. Voor de ondermelk, welke vrij is, kon goede prijzen gemaakt worden, maar de teruglevering liep ten gevolge daarvan dan ook geweldig terug. In 1951 bedroeg ze slechts 19 pct, tegen 30 pct. in 1950.

De financiële uitkomsten van de zuivel waren voor de boeren in 1951 ongunstiger dan in 1950, vooral door de stijging van de productiekosten op de boerderij.

Nieuwe bestuursleden

Als bestuursleden traden af L. Arts, Peelplan Zuid, die herkozen word, J. Burgers, Veulen, die zich terug trok en waarvoor in de plaats H. J. van Rijswijck, Veulen kwam en tenslotte M. Stevens, Oirlo, die eveneens zich niet meer herkiesbaar stelde, maar wiens vacature niet weer werd aangevuld.

Als lid van de Raad van Commissarissen word gekozen J. vd. Winkel, Smakt, in plaats van Th. vd. Heuvel, die zich niet meer herkiesbaar stelde.

Kalverenregistratie

Het Bestuur der fabriek bleek lang nagedacht te hebben over een registratie voor kalveren en kwam nu met voorstellen dienaangaande op de vergadering.

Nu de K.I. zulk een groot succes blijkt te hebben, is het nuttig en nodig, dat men juiste gegevens krijgt over ieder kalf, dat geboren wordt.

Trouwens voor de boeren is dit ook wel nuttig i.v.m. de familieteelt, die over enige tijd zeker een rol zal gaan spelen, ook al door de onderlinge verwantschap van enkele der K.I. stieren. Bovendien is het voor een boer altijd goed te weten waar zijn kalveren vandaan komen, want mocht later de moeder in het stamboek worden opgenomen, dan worden ook de kalveren mits geregistreerd, automatisch ingeschreven.

Zij, die zijn aangesloten bij de fok- en controleverenigingen, verstrekken deze gegevens reeds lang en vandaar komen de gevraagde gegevens vanzelf bij de fabriek.

Iets anders is het echter bij niet-aangeslotenen. Deze zullen het schetsen etc. dan ook moeten betalen á raison van ongeveer f 1,50.

Nadat de vergadering hierover van gedachten gewisseld had en nog eens duidelijk gemaakt was, dat alleen de z.g. „wilde fokkers” moesten betalen, ging de vergadering met de kalverenregistratie akkoord.

Karnemelk

Een punt, dat praktisch iedere vergadering trouw terugkomt is de karnemelkvoorziening, die 's winters totaal geen probleem oplevert, maar 's zomers als het eens een dag goed warm weer is, onherroepelijk tot lelijke gezichten aanleiding geeft, omdat er te weinig is. En hoe men ook praatte en hoe men de zaak ook draait, waar te weinig is, kan men het niet iedereen naar de zin maken.

Alleen was interessant, wat de Directeur vertelde n.l., dat de 1400 klanten van de fabriek 80.000 liter karnemelk kochten en nog eens 90.000 liter pap, maar de 1000 leden van de fabriek kregen 662.000 liter karnemelk terug, waaruit wel zonneklaar bleek, dat de burgers niet werden voorgehouden, zoals sommigen meenden.

Aangezien intussen de vergadering al enige uren had geduurd was de rondvraag kort. Deputé Peters feliciteerde het Bestuur met deze vergadering en het vertrouwen wat de leden in haar stelden. Ook de leden feliciteerde hij met de behaalde resultaten.

Na nogmaals een kort overzicht gegeven te hebben over de voornaamste der behandelde punten, sloot Voorzitter Asselberghs, deze zeer gewichtige vergadering.

1953

Op de Algemene Vergadering van 11 juli 1953 werd besloten - zulks overeenkomstig het voorstel van de Provinciale Gezondheidsdiensten voor Limburg en Noord-Brabant - het gehele melkwinningsgebied t.b.c.vrij te maken en de nog niet reaktie-vrije bedrijven vervroegd te saneren. Deze sanering moest op 1 mei 1954 voltooid zijn.

Peel en Maas, 18-07-1953; p. 5/6

Zuivelfabriek maakte goede zaken!

Vooruitgang ook in 1952

„De 4035 koeien van de 1012 leden der Coöp. Zuivelfabriek Venray, leverden in 1952 13.085.060 kg melk, die in genoemde fabriek verwerkt werden en waarvoor aan de leden toen werd uitbetaald f 2.751.244,76, terwijl er nog bijna twee ton in een spaarpotje is achtergebleven”.

Hierop komt in het kort de gehele balans en exploitatierekening neer van de Zuivelfabriek, die ook hiermee weer bewees, Venrays grootste industrie te zijn.

En het was in een lange, lange vergadering, dat deze balans en exploitatierekening, Zaterdag jl. nog eens terdege werd uiteengefald en toegelicht.

Zo wist de directeur de heer Kroon te vertellen, dat behalve de 13 miljoen kg melk nog een half miljoen kg. was aangekocht en in de fabriek verwerkt is.

Aan de C.Z.N.Z. in Roermond, die o.m. de export van de melkproducten verzorgd, werd ruim 5 miljoen kg boter, volle melk en melkproducten geleverd voor een totaal bedrag van 2,7 miljoen gulden.

Via venters en slijters werden 3 miljoen kg melk en melkproducten verkocht, die f 754.927,10 opbrachten.

Tenslotte werd aan de leden in de vorm van ondermelk, karnemelk, melkpoeder en spoeling ruim 2 miljoen kg terug geleverd voor bijna 2 ton.

De boterproductie is teruggelopen. Werden hier in 1951 nog bijna 400.000 kg gemaakt, nu waren er nog geen 300.000 kg. De opbrengst liep dan ook terug van anderhalf miljoen tot f 1.273.209,- De kwaliteit is echter nog steeds vooruitgaande wat wel bleek uit het feit, dat de boterkeuring in Roermond, Venray als een der 5 fabrieken van de 58 begiftigde met de medaille.

De betere kwaliteit der melk, een grondiger reiniging van de bussen, het zuivere melken der koeien en het vermijden van de voersmaak zijn daar allen debet aan.

Melkpoederproducten

Werd er minder boter gemaakt, de melkpoederproductie is echter goed vooruitgegaan.

Werden in 1951 ruim 1 miljoen kg melk verpoederd, in 1952 was dat ruim 3,5 miljoen kg melk, waaruit 388.384 kg poeder verkregen werd.

Over de melkopbrengst was de heer Kroon tevreden. Terwijl in het gehele land de melkopbrengst met 7 pct was teruggelopen, was ze in Venray 1 pct hoger geworden.

Ook het vetgehalte ligt goed. Als men rekent, dat het landelijke gemiddelde 3,65 pct bedraagt en het Limburgse gemiddelde 3.51 pct, dan slaat Venray met een gemiddeld vetgehalte van 3,57 pct geen slecht figuur.

Met inbegrip van het onverdeelde melkgeld komt de gemiddelde prijs die het vorig jaar de boer voor zijn melk kreeg dan ook neer op *f*6,31₄ per kg vet of *f*22,53₉ per 100 kg melk.

De ondermelkprijzen zijn hoog, omdat de melkprijzen zeer hoog waren in 1952. De teruglevering van ondermelk naar de leden liep dan ook vorig jaar terug.

In 1950 was het 38 pct in 1951 23 pct. en in 1952 16 pct. Men moet er echter aan denken, dat voor de varkensmesterij, ondermelk onontbeerlijk is.

Melkverbetering

De straatprijs voor melk in 1952 was nog steeds gebonden, maar in april van dit jaar verkreeg men eindelijk na 12 jaren de vrijheid.

Maar met de vrijheid alleen is men er niet. Dat blijkt wel uit de grote aankopen, die de Regering dit jaar moet doen bij boter, kaas en melkpoeder, waardoor o.a. 1953 wel eens niet zo gunstig zal zijn als het afgelopen jaar.

Men moet dus zo rationeel mogelijk boeren. De zuivelfabriek helpt daarin met verschillende melkerscursussen. In 1952 werden in Oirlo, Merselo, Venray en Maashees, 68 kandidaten getest op hun kennis van het melken.

Onder toezicht van de Rijkszuivelconsulent zijn er veeverplegingswedstrijden gehouden in Maashees en in het Broek.

De runderhorzelbesrijding is een ander punt op haar programma, waaraan jammer genoeg nog maar 330 van de 1000 leden aan deelnemen. Het scheren van melk- en jongvee gaat beter vooruit. Werden in 1948 668 dieren geschoren, in 1952 waren het er 1276.

T.B.C.-bestrijding

Door de provinciale Gezondheidsdienst is voorgesteld, in plaats van over drie jaren, reeds dit jaar te komen tot een t.b.c.-vrij maken van dit gebied.

Op 25 juni j.l. waren hier in Venray nog 9 bedrijven met 29 reageerders. In het Noord-Brabantse gedeelte, wat hoort onder Venray, nog 26 bedrijven met 75 reageerders.

De mogelijkheid is dus wel aanwezig. Bovendien zal voor het Limburgse gedeelte door de fabriek nog een extra premie van *f*30 of *f*40 worden gegeven. De mogelijkheid zal onderzocht worden of de Brabantse leden ook van deze extra premie kunnen profiteren.

Het ligt verder in het voornemen, na de t.b.c.-bestrijding te komen tot een algehele bestrijding van de abortus bang, het besmettelijk verwerpen. Dit zal waarschijnlijk ook landelijk of regionaal gebeuren. De inenting voor mond- en klauwzeer zal praktisch wettelijk verplicht worden. De betaling van de enting loopt over de fabriek. De fabriek geeft voor iedere melkkoe *f*1,- subsidie.

GUNSTIG JAAR !

Zoals al uit bovenstaande cijfers blijkt, was 1952 inderdaad een zeer gunstig jaar !

De onkosten waren lager als 't jaar daarvoor, al zijn *f*96.000 voor lonen, *f*27.000 voor de venters en *f*100.000 voor, de melkrijders, nog altijd behoorlijke posten.

Zo is het mogelijk, dat er over 1952 nog een post van *f*196.776,04 onverdeeld melkgeld op de balans voorkomt. Een aardig bedrag, over welke bestemming deze vergadering te beslissen had. Het voorstel van het bestuur werd goedgevonden, waardoor de helft contant wordt uitbetaald en de helft van dit bedrag wordt bijgeschreven op de ledenlening.

Dit betekent, dat ongeveer 75 ct. per 100 kg. melk contant zal worden uitbetaald en dat de ledenlening zal aangroeien tot een bedrag van *f*248.209,56.

MELK-CONTROLE

Wat de melkcontrole-vereniging betreft, kon men in 1952 een gelukkige vooruitgang bespeuren. Ruim 80 procent van de dieren staat nu onder controle, waardoor het landelijke gemiddelde ver geslagen wordt.

Verschillende dieren konden in het stamboek worden opgenomen: 21 in Ks, 109 S en 140 R.

Maar met dat al is er *f*784 te kort in kas en de fabriek, die reeds een subsidie geeft van *f*2.50 per dier, voelt er weinig voor om de rest ook nog bij te lappen.

Dit zullen de leden dus zelf moeten betalen.

K.I.

De Kunstmatige Inseminatie is in Venray een groot succes, zowel wat de resultaten betreft, als wat de financiën te zien geven.

Er is een voordelig saldo van *f*4583, dat op een ledenlening zal worden geschreven.

In 1952 is het aantal leden van de K.I. aangegroeid van 667 tot 854, 90,5 pct, van de dieren zijn drachtig geworden, een zeer hoog cijfer evenals de 60 pct., die reeds van de eerste inseminatie drachtig werden.

Trouwens de onderscheidingen die de verschillende stieren behaalden, wijzen op het prachtig fokmateriaal. Voor de toekomst zal het nodig worden om een nieuw gebouw op te richten waarheen ook de administratie, stalling etc. zal worden overgebracht. Of daarvoor grote investeringen nodig zijn en aansluiting van naburige fabrieken noodzakelijk is, bijv. in kringvorm, wordt ernstig bestudeerd.

Hierover zullen de leden te zijner tijd nog wel meer horen.

Uitbreiding fabriek.

De uitbreiding van de fabriek waarbij o.m. meer opslagruimte voor melk komt, waardoor b.v. ook de ondermelk verzuurd teruggeleverd kan worden - staat reeds jaren op het programma.

Nu is het er dan eindelijk van gekomen. De gunning is geschiedt aan het aannemersbedrijf Ponje te Handel, voor *f*117.200.

Op de vraag uit de vergadering, waarom hier geen Venrayse aannemers waren ingeschakeld, die toch ook ingeschreven hadden, werd van bestuurszijde geantwoord dat men dit aan de architect had overgelaten, die reeds meerdere malen tot volle tevredenheid met deze aannemer had gewerkt.

Bij deze uitbreiding zal de fabriek zelf nog eigen materiaal leveren als de technische installatie, rolbanen, kannen-wasmachines, bascules tanks, monsterkasten enz., waarvan de prijzen op het ogenblik moeilijk zijn te zeggen, maar wat alles ongeveer om een ton zal draaien.

De ijs-bereiding heeft men vaarwel gezegd. De gehele outillage was zwaar verouderd en moest men nieuwe machines aanschaffen, dan zou men waarschijnlijk niet meer uitkomen. Men heeft toen ook hierin coöperatief samengewerkt en een fabriek in Sittard daarvoor ingeschakeld. Zo is dus aan „'t Sneeuwkllokje” een droevig einde gekomen, maar daarvoor is „Sibena” in de plaats gekomen.

Nieuwe bestuursleden

In deze vergadering werd afscheid genomen van de oude heer Rambaghs uit Castenray, die na 40 jaren bestuurslid te zijn geweest van de Zuivelfabriek, nu zijn plaats afstond aan zijn zoon Piet. Hem werd dank gebracht voor het vele werk voor zijn rayon in die veertig jaren gedaan.

Voor Oostrum kwam H. Goumans in de plaats van J. Looien, die door drukke werkzaamheden elders, hier zijn werk aan anderen moest overlaten. Hij blijft echter adviserend lid, waarop nog wel eens een beroep zal worden gedaan.

Voor Leunen werd G.Jenniskens herkozen.

In de Raad van Commissarissen werd Hub. Janssen, Venray, als lid herkozen.

Zowel door voorzitter Asselbergs als de heer Deken werd in deze vergadering de overleden oud-directeur R. Lemmens herdacht.

Verwachtingen over 1953.

Aan het slot van de vergadering gaf dan nog de heer Loonen een kort overzicht van zijn verwachtingen voor dit jaar.

Naar zijn mening zouden de resultaten niet zo goed zijn als in 1952, omdat verschillende landen door importbeperkingen, hoge tarieven enz. de export van de Hollandse melkproducten remmen. Hierdoor is het al nodig geweest dat de Regering verschillende malen partijen kaas, boter en melkpoeder heeft moeten opkopen, waardoor de prijzen voorlopig wel laag zullen blijven.

Intussen is men echter aan alle kanten nieuwe markten aan het zoeken en wat de toekomst brengen zal is moeilijk te zeggen. Het zal nodig zijn dat de organisaties op hun qui-vive zijn en vooral dat de organisaties sterk staan. Daarvoor is nodig dat de leden blijven samenwerken, want uit samenwerking alleen is dit grootse resultaat kunnen groeien en door samenwerking alleen kunnen ook toekomstige moeilijkheden overwonnen worden.

En daarmee kwam een slot aan deze lange, lange vergadering, die door een vierhonderdtal leden werd bezocht. Van te voren was nog medegedeeld dat in de toekomst de uitbetaling van het melkgeld via de boerenleenbank zal lopen, voor diegenen die dat wensen. Deze regeling bestaat elders reeds lang.

GEOPEND

Zuivelwinkel te Ysselsteyn

Filiaalhouder: J. H. GEURTS

Verkrijgbaar zijn:

Boter	per kg	f 4.56
Gesteriliseerde flessenmelk	per 1 fles	f 0.31
Gepasteuriseerde flessenmelk	per 1 fles	f 0.27
Losse melk	per liter	f 0.23
Slagroom	per liter	f 3.—
	1/2 liter	f 1.70
	1/4 liter	f 0.95
	1/3 liter	f 0.50
Losse karnemelk	per liter	f 0.15
Karnemelk in flessen	per 1 fles	f 0.19
Karnemelksepap in flessen	per 1 fles	f 0.25
Melkyoghurt	per 1/2 liter	f 0.19
Havermoutpap in flessen	per 1 fles	f 0.33
Chocolademelk	per 2/10 l flesje	f 0.25
Vanillevla	per 1/2 l fles	f 0.29
Chocoladevla	per 1/2 l fles	f 0.33
Jacky-koffiemelk	per 0.205 l flesje	f 0.38
	per 1/2 l fles	f 0.69

Diverse kaassoorten

Nutricia kindervoeding in diverse soorten.

Coöp. ZUIVELFABRIEK »VENRAY«

Met ingang van 7 December a.s. heb ik mijn zaak in zuivelproducten

overgedaan aan de Coöp. Zuivelfabriek „Venray“

Dankend voor het genoten vertrouwen, wensen wij onze clientèle van harte het beste toe.

G. A. M. Bruggeman

HOFSTRAAT 2a

VENRAY

1954

Op maandag 24 mei 1954 werd de eerste melk uit het nieuwe ontginningsdorp Vredepeel aangevoerd.

Op 24 mei 1954 werd besloten dat ons bedrijf lid zou worden van de op te richten Industriële Club Venray e.o.

Voor het melkrij-jaar mei 1953 - mei 1954 werd het ophalen en vervoeren van de melk van alle leden van Ysselsteyn voor het eerst per vrachtauto uitgevoerd. Dit vervoer werd gegund aan Koonings uit Ysselsteyn.

In **1954** werd met deze machine voor het eerst vollemelkpoeder gefabriceerd, tot dan toe was dat alleen magere melkpoeder.

Peel en Maas, 31-07-1954; p. 1/8

Wel en wee van Venray's melk

Coöp. Zuivelfabriek gaf verslag over't jaar 1953

De Venrayse Zuivelfabriek kan op een goed jaar terug zien. Weliswaar was het niet zo gunstig als in 1952, in die zin, dat er nu meer melk moet worden geleverd, die minder opbrengt, aldus opende de Voorzitter Asselberghs de jaarvergadering van deze coöperatie, welke Zaterdag in zaal *Wilhelmina* werd gehouden.

In zijn openingsrede kon hij verder mededelen, dat de verbouw van de fabriek goed vorderde en langzaam maar zeker teneinde loopt, waardoor Venray een moderne fabriek krijgt, die zonder luxe of overdreven versiering, de toets der kritiek kan doorstaan.

Ook vermeldde hij de overeenkomst met de Zuivelfabriek te *St Anthonis*¹³, waardoor de toekomstige bewoners van de Vredepeel lid zullen worden van de Venrayse fabriek.

LEDEN-AANTAL.

In het verslag over de fabriek, deelde de Directeur mee, dat het ledenaantal per 1 Januari jl. 1013 groot was, waardoor 4382 koeien onder deze coöperatie vallen.

Op dat moment waren er alleen al in de fabriek 50 mensen vast werkzaam, terwijl daarnaast in de verschillende diensten nog eens 30 mensen werk vinden.

In 1953 werd geïnvesteerd voor f 86.000 in de gebouwen, terwijl de machines nog eens extra f 15.000 vroegen. Maar radicaal heeft men gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot extra afschrijvingen, zodat alleen voor 1953 werd afgeschreven f 120.000, waardoor aan de ene kant het onverdeelde melkgeld wel een stuk kleiner wordt, maar van de andere kant de meest gezonde, financiële positie van de fabriek verkregen wordt.

13 Uitzoeken waar en hoe

MELK-LEVERANTIES.

In 1953 werd bijna 13.5 miljoen kg. melk aangevoerd, bijna 2 pct meer als in 1952.

Het gemiddelde vetgehalte is gestegen van 3.57 tot 3.631.

De Limburgse en landelijke percenten over 1953 waren resp. 3.53 en 3.67, zodat de Venrayse fabriek lang geen slecht figuur slaat.

Van deze overvloed van melk werd o.a. gemaakt boter, volle melk, gestandariseerde en ondermelk, melkpoeder, slagroom, karnemelk, karnemelkse- en havermoutpap, yoghurt, vanille- en chocolade vla, koffiemelk, kindervoeding en chocolade-melk.

Wat de gemeente Venray daarvan consumeert, hiervan geeft onderstaand lijstje een overzicht In kilogrammen:

Boter	16.546
Slagroom 15.126 flessen	4.376
Gestand. melk los	2.101.324
Gepast. Flessenmelk	89.724
Gesteril. Flessenmelk	187.892
Karnemelk los	55.633
Karnemelk fles	30.895
Karnemelkse pap fles	186.532
Havermoutpap fles	19.415
Yoghurt fles	28.145
Vanillevla	5.021
Chocoladevla	7.496
Koffiemelk	3.719
Kindervoeding	1.110

Toch bedroeg dit slechts 20 pct van de totale verwerking. 33 pct werd verpoederd, 28 pct verkocht aan de Zuivelbond en 19 pct terug geleverd aan de leden.

Werd er dit jaar 200.000 kg melk meer verwerkt, de onkosten daalden echter en dat terwijl de lonen en de melkaanvoerkosten belangrijk gestegen zijn.

Ondanks het feit, dat er 60.000 kg. meer is verkocht in Venray, is het verbruik van de bevolking eerder af- dan toegenomen.

De productie-cijfers voor boter en melkpoeder waren:

Boter	1953	324.224 kg	f 1.175.000
„	1952	299.127 kg	f 1.278.000
Melkpoeder	1953	4.565.300 kg	
„	1952	3.586.416 kg	

KWALITEIT

De kwaliteit van de Venrayse melk is goed. Er wordt zindelijk gemolken en goed gekoeld. Doordat er het vorig jaar weinig herfstvoer was, bleef de reuk eveneens goed en zodoende kon een zeer goed product worden gemaakt.

Dat had mede tot oorzaak, dat Venrays fabriek van de 55 bij de Zuivelbond te Roermond aangesloten fabrieken, de 7e plaats kreeg.

De kwaliteit van de melkpoeder was zeer goed. Bij de volle melkpoeder was 73 pct van extra kwaliteit (landelijk percentage 13,6 pct.) Bij de magere melkpoeder was er 70 pct. extra kwaliteit, tegenover een landel. gemid. van 23 pct.

De poederfabricage is ieder jaar belangrijk groter geworden. In 1951 werden ruim 1 mill. kg melk tot poeder verwerkt, in 1952 3,5 . en in 1953 4,5 mill. kg.

Door de uitbreiding en verbetering van de fabriek, o.a. door grotere kantoren, betere laboratoria, uitbreiding van tankruimten, betere melkontvangst en verbeterde werkplaatsen, hoopt men naast een verbeterde productie capaciteit nog hogere kwaliteit der producten te verkrijgen.

De teruglevering van ondermelk loopt terug. In 1950 was het nog 38 pct van de volle melk welke werd teruggeleverd. In 1951 was dit 23, in 1952 16 en in 1953 19 pct.

Aan deze kleine stijging zal de prijs wel debet zijn, die van 7,3 ct . in 1952 zakte op 6,1 ct. in 1953.

Van de 690.000 kg karnemelk, welke door de fabriek werd afgeleverd, werd alleen door de leden reeds 420.000 kg gevraagd.

Mededelingen werden gedaan over de uitbetalingen naar kwaliteit, waaruit nog bleek, dat het onderzoek naar bacteriën (reductaxproef) de bussen inspectie en de steekproeven strenger worden en dat zure melk onherroepelijk wordt teruggezonden.

MELKERSCURSUSSEN

Voor de verbetering van de kwaliteit, zorgt de Zuivelfabriek nog op andere wijzen. Zo geeft ze melkerscursussen, veeverplegingswedstrijden, zorg voor runderhorzelbestrijding, veescheren en t.b.c., - abortus bang -en mond-en klauwzeerbestrijding.

In 1953 werden melkerscursussen georganiseerd in Leunen, Veulen, Overloon, Ysselsteyn en Wanssum, waardoor 121 gediplomeerden het corps melkers en melksters kwamen vermeerderen. Nu zijn er sinds 1948 423 diploma's uitgereikt.

Veeverplegingswedstrijden zijner dit jaar niet geweest, wat betreurd wordt, omdat wel blijkt, dat de jongeren uit eigen beweging hiertoe niet overgaan. De fabriek zal de organisatie hiervan weer op zich nemen.

RUNDERHORZELBESTRIJDING.

De Runderhorzel-bestrijding wordt nog door te weinigen toegepast. Slechts 327 leden vroegen om poeder. Dat is te weinig en een dringend beroep werd op de leden gedaan om hieraan meer aandacht te schenken.

Het scheren van het vee loopt heel goed. Toen in 1948 hiermee begonnen werd, werden 668 stuks vee geschoren. In het laatste jaar waren het er 4641. Aangedrongen werd op het wassen van het vee, voordat er geschoren wordt, om tijd en messen te sparen.

ZIEKTEN-BESTRIJDING.

Met 1 April 1954 is het gebied van de Zuivelfabriek t.b.c.-vrij verklaard. Bij het laatste onderzoek bleken bij de Limburgse leden nog 60 dieren positief te reageren, bij de Brabantse 30. Nu zijn deze weg en is dus alles t.b.c.-vrij. Het laatste onderzoek kostte de fabriek nog *f* 13.000.

Met de abortus-bang bestrijding (besmettelijk verwerpen) moet nog begonnen worden. Midden 1953 bleken 19,2 pct van de Venrayse bedrijven besmet te zijn, tegenover een Limburgs gemiddelde van 8 pct. Midden 1954 was het Venrayse percentage nog 15,0 pct. Hiermee staat Venray dus aan de spits.

In den lande zijn al maatregelen genomen, zoals het verbod van aankoop vee, zonder verklaring van abortus-vrij, maar of deze binnenkort ook in Venray afgekondigd worden hangt af van de omstandigheden. De leden zelf kunnen al een hoop verbeteren door de verwerper te isoleren tot 4 weken na het verwerpen, terwijl mogelijke smetstofverspreiders direct moeten worden opgeruimd.

De mond- en klauwzeer bestrijding vindt via inentingen goede vooruitgang. Alle leden maakten van deze entingen gebruik. De fabriek droeg ruim *f* 4.600,- bij in deze bestrijding. Slechts enkele gevallen kwamen in het verslagjaar nog voor.

MELKPRIJS

De vorig jaar ingetreden val der exportprijzen heeft tot gevolg gehad, dat ondanks betere kwaliteit, ondanks groter vetgehalte en ondanks grotere aanvoer, de prijzen lager bleven. Allerlei omstandigheden waren daarvan oorzaak.

Om de prijzen enigszins op peil te houden heeft de regering grote partijen boter en melkpoeder opgekocht.

Was Rusland in 1953 niet gekomen om 15 miljoen kg boter, dan zou de terugslag nog erger zijn geweest. Kon in 1952 door de Zuivelfabriek nog 22,5 ct gegeven worden, in 1953 is dat slechts 20 ct. En daar zal men ook in de toekomst op moeten rekenen.

***f* 111.091,18**

zijn nog overgebleven op de balans der fabriek, als onverdeeld melkgeld. Reeds boven is gezegd, dat ruim *f* 120.000 werd afgeschreven, een zeer groot bedrag. Bovendien werd naar de reserve nog *f* 8000 overgeboekt, zodat deze steeg tot ruim *f* 47.000.

Het bestuursvoorstel om het onverdeelde melkgeld in zijn geheel uit te betalen en dit niet te boeken bij het ledenkapitaal (*f* 237.300.-) werd goedgekeurd, zodat ieder lid ongeveer 80 ct per 100 kg geleverde melk krijgt bijbetaald.

Uit de exploitatie-rekening bleek dat in 1953 reeds aan melkgelden is uitbetaald 2.5 miljoen gulden en dat de verkoop van de producten bijna 3.1 miljoen gulden had opgeleverd.

Al met al komt het er op neer, dat de geleverde melk heeft opgebracht (met inbegrip van het onverdeelde melkgeld) per 1 kg vet *f* 5.508 en per 100 kg melk *f* 20.-.

MELKCONTROLE

Uit andere verslagen bleek verder dat van de 3693 Limburgse koeien in het gebied der Zuivelfabriek er 2947 onder de melkcontrole staan ofwel 80 pct. Dit cijfer overtreft verre het landelijke gemiddelde 58 pct en dat van alle provincies. Hierover mag men dus niet klagen. Van de 693 Brabantse koeien staan er 54,5 pct. onder controle. Gelukkig dat dit onderdeel zulk een grote belangstelling heeft van de leden. De jongveekeuringen dragen daartoe hun steentje bij.

De bijdrage van de Zuivelfabriek zal in dit jaar verhoogd worden tot f 3.- per koe, maar de omslag der veehouders zal ook iets verhoogd worden namelijk telkens met 25 ct. In totaal wordt deze nu f 5.50. Een en ander om de grotere kosten te dekken.

K.I.

In October 1953 had deze vereniging 859 leden. 4894 dieren werden in het verslagjaar geïnsemineerd en 7555 inseminaties werden verricht. Van deze 4894 dieren werden er 4412 drachtig ofwel 90,1 pct. In 1952 was dit percentage 90.5 pct. Na de 1ste inseminatie werden er 2533 dieren drachtig, wat dus een bevruchtingspercentage geeft van 60.1 pct. In 1952 was dit 59.7 pct.

In totaal heeft deze vereniging nu 8 stieren in gebruik nl. Maria's Paul, Bora's Paul, Mia 12's Paul, Jan II, Betjes Jumbo, Cato 40's Sjoerd 3, Jana 19's Roland.

Deze kwamen voor op de balans voor f 6490. Afgeschreven werd hierop f 3403. Over de kwaliteit hiervan kan men zeer goed tevreden zijn. De bekroning van Mia's Paul tot Limburgs kampioen is daarvan wel het sprekend voorbeeld.

Aan inseminatiegelden werd in 1953 f 39.000 ontvangen, in 1952 bijna f 41.000. De omslagen zullen in verband met de stijgende kosten verhoogd worden van f 10 op f 12, en voor vaarzen van f 3 op f 4.

Het K.I. reglement werd aangepast aan een landelijke wijziging, terwijl verder nog verslag werd gedaan over de K.I. in Noord-Limburg. Hieruit bleek, dat men in 1953 ernstig geprobeerd had om heel Noord-Limburg in één K.I. kring te organiseren. Hierover was én door de bestuurders van de K.I. en van de fabriek langdurig gepraat. In een daartoe ingestelde studie-commissie bleek een zeer geringe meerderheid voor samenwerking te vinden te zijn. Daarom werden de besturen van fokverenigingen, boerenbonden etc. nog geraadpleegd, waarbij bleek dat over het algemeen het gevoelen heerste om eigen baas in eigen huis te blijven, zodat de samenwerking niet doorging. Ook werd mededeling gedaan van pogingen om te komen tot oprichten van een nieuwe K.I.-stal, waarvoor het bestuur de nodige machtigingen kreeg.

VERKIEZINGEN

Op deze vergadering werden P. A. Peeters, Overloon, M. Rieter, Maashees, G. Rutten, Wanssum en G. Wismans, Merselo herkozen als lid van het Bestuur. Als lid van de Raad van Commissarissen werd deputeé Peters uit Oirlo herkozen.

WAARSCHUWING

Bij de rondvraag werd nog gewaarschuwd, dat de Warenkeuring niet alleen de bussen bij tijd en wijle inspecteert, maar ook de materialen, welke in de weiden blijven liggen. Zo zijn er sommige bussen in beslag genomen, omdat ze open naden en roest vertoonden. De bussen zullen dus in de toekomst nog strenger worden gekeurd en vooral die met open naden zullen geweerd moeten

worden. Trouwens in de nieuwe wasmachine kunnen alleen bussen van 20-30 liter. Kleinere kunnen dus niet meer geaccepteerd worden.

Verder bleek dat binnen twee maanden de ondermelk aangezuurd wordt teruggeleverd. Men ging nog iets dieper in op het grote prijsverschil wat de consument moet betalen en de producent ontvangt.

Een fles melk welke 27 centen kost voor de consument, kost er feitelijk 31.5 cent, maar voor dat verschil heeft men er vet uitgehaald. De bereidingskosten van die ene fles melk bedragen 6 ct, de verkoopkosten 5 ct, dus samen 11 ct. Trekt men die van de 31.5 ct dan heeft men ongeveer de prijs voor de producent.

Op deze vergadering spraken verder nog de heren Peeters en Loonen. De laatste over de prijzenpolitiek voor de melk.

Peel en Maas, 18/12/1997; p. 20/22

Op verzoek deze week een foto van cursisten die in 1954 een cursus (hand)melken volgden op de boerderij 'De Valkenberg' van de familie Martens in Klein Oirlo. Deze melkcursussen werden in die jaren op initiatief van de Zuid-Nederlandse Zuivelbond met medewerking van de Coop. Zuivelfabriek Venray gegeven. De deelnemers(sters) slaagden allen en mochten in juni 1954 het zo fel begeerde diploma in ontvangst nemen. Het zijn:

Achteraan v.l.n.r.: Toon Rambags, Gerard Willemsen, Jan Rambags, Piet Strijbos, P. Rambags (bestuur lid Zuivelfabriek), Sjef Duykers, dhr. Martens, mevr. Martens, A. v. Dommelen (voormelker), Piet Philipsen (voorzitter boerenbond Castenray), Wiel Seijkens, Hay Reinders, dhr. Leenders (jurylid), Piet Willemsen, dhr. A. Asselberghs (voorzitter Zuivelfabriek), Herman Baltussen (onderdirecteur Zuivelfabriek), Karel Jenniskens, dhr. Boonen (jurylid en voormelker) en Leu Duykers.

Zittend v.l.n.r.: Truus Martens, Betsie Strijbos, Tonny Ermens, Annie Reinders, Toos Willemsen, Jo Cuppen, To Gellings, Nelly Gellings, Jet Maes, Nelly Martens, Mia Philipsen en Dinie Thielen.
Jan v.d. Putten

1955

50-jarig jubileum..

Van viering van dit jubileum werd afgezien.

Op initiatief van Deken A. Loonen besloot het bestuur, de Algemene Vergadering van 1 juli 1955 voor te stellen wegens het jubileum, een Priesterstudiefonds op te richten ter grootte van f 25.000,--. Deken Loonen lichtte persoonlijk de doelstelling van het fonds toe. Met algemene stemmen werd het voorstel met vreugde aanvaard. Het fonds verkreeg de naam "Deken-Berden Priesterstudiefonds".

Het bedrag werd gevormd door hoofdelijke afschrijving, van het tegoed te schrijven aandeel der ledenlening 1954.

In het kader van het 50-jarig jubileum werden excursies voor de leden en familieleden naar de fabriek georganiseerd. Het waren 25 excursies, waaraan circa 1.100 personen deelnamen.

Peel en Maas, 02-04-1955; p. 1/10

Wanneer is melk normaal ?

De directeur der Coöp. Stoomzuivelfabriek „Venray” te Venray¹⁴ werd door de economische politierechter te Roermond wegens overtreding van de Warenwet (Melkbesluit) veroordeeld tot f300 boete, terzake dat hij op 28 April 1954 te Venray gepasteuriseerde melk ten verkoop in voorraad had, terwijl die melk, wat betreft kleur, geur en smaak niet normaal was. Het ging dus hier niet over een ondeugdelijk product.

Tegen dit vonnis werd in beroep gegaan bij het hof in Den Bosch.

De directeur was met zijn raadsman verschenen en drie bekende experts, onder wie de directeur van de Warenkeuringsdienst te Nijmegen.

Zij kwamen na elkaar voor het Hof te staan om hun wetenschap over de melk en haar veel nuances te ventileren. Kindermelk, tapte- en ondermelk, karnemelk, koffiemelk, gepasteuriseerde en hooggepasteuriseerde, gesteriliseerde en room, werden besproken en de experts zouden geen experts zijn, als ze het direct met elkaar gloeiend eens waren geweest.

Peel en Maas, 08/01/1955; p. 1/4

Coöp. Zuivelfabriek „Venray” 50 jaren in werking.

Zondag 2 Januari jl. was het 50 jaren geleden, dat de Coöp. Zuivelfabriek „Venray”, onder leiding van de Directeur Fr. Verkley, werd in werking gesteld en er een einde kwam voor de verschillende handkracht-melkfabriekjes.

Naar wij vernemen zal dit feit op een nader te bepalen dag feestelijk worden herdacht.

¹⁴ Directeur 1904 - '32 F. Verkley / '35- '47 Mulder / '49- '77? A. M. B. G. de Kroon. Zuivelschool 1943
¹⁷ De Maasvallei Roermond '77 Campina

Het werd tenslotte een spits, doch uiterst correct debat, dat zijn hoogtepunt bereikte, toen de directeur uit zijn aktetas drie geëtiketteerde flessen met melk delfde, die hij met groot vakmanschap vlak voor het glunder-lachend gelaat van de procureur-generaal, mr J. Hustinx neerplante. Het was toen zowat theetijd, maar de flessen bleven dicht en wij hadden er - eerlijk gezegd - een beetje op gehoopt, dat de directeur aan het Hof een rondje melk zou hebben weggegeven. Het was er niet bij!

Wel wou de president van de drie heren weten, wat zij onder „*normaal*” verstaan, maar dat verlossende antwoord op die knellende vraag kwam maar niet te voorschijn uit de enorme zware aktetassen, die deze experts hadden meegebracht, om geestelijk gewapend en toegerust, zich veilig te wanen in de lommerrijke dreven van het Recht.

Het antwoord bleef uit en hoe de president, de raadsheren en de procureur-generaal naar een antwoord hunkerden.

Het Melkbesluit werd nog eens doorgebladerd, maar ook dat wetje schonk geen antwoord en ook de raadsman – die blijkbaar een liefhebber is van karnemelksepap - want toen hij erover sprak fonkelde zijn scherpzinnig oog, bleef het antwoord schuldig.

Aan al dit blank gepraat, maakte de president een eind door de procureur-generaal te verzoeken requisitoir te nemen.

Hij vroeg glimlachend vrijspraak omdat de wet niet heeft uitgemaakt, wat normaal of abnormaal is. Als die wet dus een manco heeft, dan is het aan de wetgever om dit tekort aan te vullen.

Dit is niet aan een rechterlijk college en dus ook niet aan het Hof. De deskundigen moeten proberen het onder elkaar daarover eens te worden.

De directeur wikkelde, als waren het flessen Veuve Cliquot, de drie melkflessen weer keurig in krantenpapier, de experts borgen hun bevindingen weer in hun enorme, uitgezakte aktetassen, zij bogen voor het Hof en in de gang, die naar de uitgang leidt, waren ze even later nog aan het discussiëren!

Wat zou het saai zijn in deze wereld als wij geen experts meer hadden!

Peel en Maas, 02/04/1955; p. 3/10

Aanbesteding MELKRITTEN

Het Bestuur van de Coöp. Zuivelfabriek Venray
wenst voor het tijdvak van 2 Mei 1955 tot 29 April 1956 haar

melkritten en bijritten bij inschrijving aan te besteden.

De autoritten Ysselsteyn, Maashees, Wanssum, Blitterswijck en Overloon vallen buiten deze aanbesteding.

Geldige inschrijvingsbiljetten, reglement voor de melkritten en bijritten, alsmede inlichtingen zijn alleen verkrijgbaar ten kantore der fabriek.

De inschrijvingsbiljetten moeten ten kantore der fabriek zijn ingeleverd vóór Woensdag 6 April 1955 te 12 uur.

Gunning der ritten volgt op een later tijdstip.

Vergadering Zuivelfabriek *Venray*

**Leden stichten Studiefonds
Nieuwbouw K.I.-stal
Verbouwing kostte 4.50 ton.**

Vrijdagavond heeft het Bestuur van de Coöp Zuivelfabriek „*Venray*” in een urenlange vergadering rekening en verantwoording afgelegd over het afgelopen jaar.

Dat dit er zijn mocht, blijkt uit de ruim 13 miljoen kg. melk, die zijn aangevoerd, de verbouwingen van ruim 4.5 ton en het onverdeelde melkgeld van f 188.938,32. Is men aan de ene kant gul met cijfers, aan de andere kant kan men dat echter ook. Van een plechtstatige feestviering van het 50-jarig bestaan werd afgezien, al zal er hiervoor toch wel wat gebeuren, maar met een gul gebaar werd f25.000 geschonken voor een nieuw Priesterstudiefonds voor kinderen van leden der Zuivelfabriek, ter voltooiing der hogere studies. „*Een gouden draad, bij een gouden jubileum*”, aldus oud-Deken Berden, die echter verlegen werd, toen zijn naam aan dit fonds werd verbonden.

Vooraf had echter Voorzitter Asselberghs en *Directeur Kroon* een overzicht gegeven van alles wat in 1954 de grote Zuivelfabriek was gepasseerd.

De eerste herdacht Wethouder Crooymans, die jaren lid van de Raad van Toezicht is geweest en memoreerde het 50-jarig bestaan der Zuivelfabriek op 1 Jan. jl.

Directeur Kroon ging nader in op het wel en wee van ‘t afgelopen jaar. Hij wees er op, dat de coöperatie thans 1014 leden telde, maar dat het aantal koeien is teruggelopen van 4382 in 1953 tot 4193 in 1954. Mede als gevolg daarvan is de melkaanvoer 1,25 pct minder dan in ‘53 en bedroeg „slechts” 13.174.995 kg.

Minder melkaanvoer.

Tegenover een landelijke stijging van 1,6 pct is dus de Venrayse melkaanvoer beduidend minder geworden, iets, wat men aan deze inrichting nooit heeft gekend.

De vraag, wat hiervan de oorzaak is, beantwoordde de directeur, met te wijzen op de verjonging van de veestapel, waarbij de oudere en minder productieve dieren werden opgeruimd, het laten drinken der kalveren en ‘t feit, dat vele kleine boeren geen vee meerhouden.

Wat gebeurde nu met de aangevoerde melk?

31,5 pct hiervan werd verpoederd 20 pct werd verkocht in Venrayen omgeving, 29 pct verkocht aan de Zuivelbond en 19,5 pct ging terug naar de boeren.

Het vetgehalte, waar uiteindelijk alles om draait, is gestegen van 3,63 tot 3,676 en daarmee voor ‘t eerst, sinds ‘t bestaan der fabriek, boven ‘t landelijk gemiddelde uitgekomen, dat 3.672 pct bedraagt.

In bacteriologisch opzicht wordt de melk ieder jaar beter, maar de herfstgewassenreuk aan de melk in het najaar, is een nog te veel voorkomend euvel. Niet genoeg kan worden aangedrongen de koelen in de herfst niet eenzijdig te voeren.

De kwaliteit van de gemaakte boter was wederom goed tot zeer goed. 327.577 kg. werd geproduceerd in 1954, tegenover 324.224 kg in 1953. Opbrengst resp, *f* 1.278.895 en *f* 1.275.799. Van de 54 fabrieken, welke bij de Zuivelbond zijn aangesloten, kreeg Venray de 17de plaats.

De melkpoeder had een hoge kwaliteit. 91 pct van de vollemelkpoeder werd in de hoogste klasse geplaatst evenals 95 pct van de magere melkpoeder.

735.502 kg karnemelk werd in '54 afgeleverd. Hiervan ging ruim 450.000 kg terug naar de boeren. Het percentage ondermelk wat werd teruggenomen, zakte van 15,1 tot 14,8 pct., een algemeen landelijk verschijnsel.

Voor de geleverde melk werd netto uitbetaald af boerderij *f* 2.553.535. Met inbegrip van het onverdeelde melkgeld ad *f* 159.938, komt de gemiddelde prijs op *f* 5,677 per kg vet en *f* 20,826 per 100 kg. melk.

Exploitatie Fabriek

Het personeel steeg van 50 tot 55 man, mede door overname van een slijtersbedrijf en de daarvoor noodzakelijk geworden uitbreiding van het „*venters-college*”.

In 1954 werd geïnvesteerd aan terreinen en gebouwen *f* 35.500, aan machines en inventaris *f* 139.393

Een nieuwe melkpasteur-installatie, nieuwe kantoor-inventaris, een nieuwe boekhoudmachine en diverse andere noodzakelijke machines werden aangeschaft.

Daarmede is in de nieuwe fabriek aan machines en inventaris bijna 2.5 ton uitgegeven, terwijl de bouwkosten ruim 2 ton bedroegen.

Al met al een investering van meer dan 4.5 ton.

Desondanks staan gebouwen en machines voor even 4 ton op de balans en heeft men dus in de laatste jaren ruim afgeschreven. Alleen al in 1954 voor meer dan 1 ton.

De verbouwing en uitbreiding hebben tot resultaat, dat de melk sneller en beter verwerkt en ontvangen wordt. Door een grotere opslagplaats is er betere koeling. De onkosten blijken gestegen te zijn met ruim *f* 30.000 en zijn nu groot *f* 530.110. Hogere lonen en aanvoerkosten zijn hiervan de oorzaak.

Vee- en melkverbetering

Om te komen tot vee- en melkverbetering worden, o.a. door de Zuivelfabriek melkcursussen gegeven, o.a. te Castenray, Heide, Smakt, Oostrum, Geijsteren en Blitterswijk. 74 melkers kregen daar hun diploma.

De melkmachine blijkt meer in trek te komen. Tekort aan personeel is daarvan de grote oorzaak. Tegen een landelijk percentage van 3.5 pct blijkt in het gebied der Zuivelfabriek 10 pct der leden een melkmachine te hebben en ook hiervoor werden cursussen gegeven. 4 geslaagden was 't resultaat. De kwaliteit der melk blijkt iets te lijden door machinaal melken.

Veeverplegings-wedstrijden werden gegeven te Blitterswijk en op de Smakt.

Het vee scheren wordt algemener. De Zuivelfabriek schoor 4448 koeien, maar verschillende veehouders hebben zelf al een scheer-apparaat aangeschaft.

Van de runderhorzelbestrijding maakte slechts 31 pct der leden gebruik. Een te klein aantal. Een dringend beroep werd gedaan om hiervoor tijd vrij te maken.

De tbc-bestrijding begint vruchten af te werpen, doordat, zowel in Duitsland als België grote vraag bestaat naar tbc-vrij vee, in verband met het vrijmaken van de veestapel. Gelegenheid tot verkoop is er dus volop, tegen behoorlijke prijzen.

De abortus-bang-bestrijding vindt goede vooruitgang. In 1955 bleken 66 pct der stallen abortus-bang-vrij te zijn.

De mond- en klauwzeerbestrijding heeft veel aanhangers. Practisch alle dieren worden geregeld geënt en dit is inderdaad de beste bestrijding tegen deze ziekte.

DE TOEKOMST.

Voor de melkpoeder bestaat grote vraag in Nederland. In 1954 werd 25 pct meer geproduceerd, waarbij wel een verschuiving viel op te merken naar verstuivingspoeder, in plaats van walsenpoeder, wat de fabriek hier maakt.

De melkconsumptie in ons vaderland loopt iets terug, maar de kaasproductie was 4 pct. hoger en de afzet van boter was zelfs 8 pct. groter. Van dit laatste was in Venray niets te merken. De grotere winsten die het kaasmaken oplevert doen de vraag rijzen of ook Venray hier niet mee moet beginnen. In 1955 werd zelfs een overwaarde gehaald van 96 pct. per 100 kg melk. En dit jaar verwacht men nog hogere cijfers, Wat de melkprijs geschiedenis betreft, merkte de directeur op, dat de garantieprijs ieder jaar door de Regering lager wordt vastgesteld.

Het ergste is echter dat die garantieprijs ieder jaar minder wordt overschreden en het laatste jaar zelfs niet is gehaald. En dat terwijl de zuivelindustrie 10 pct. van Nederlands export voor haar rekening neemt. De binding van de kosten van levensonderhoud aan het loonpeil, werkt sterk ten nadele van de landbouw. Maar op de lange duur zal de toenemende welvaart in de gehele wereld de vraag naar melk en melkproducten doen toenemen.

Priesterstudiefonds

Deken Loonen wees in zijn Inleiding op de grote bloei welke de fabriek heeft gekend in de achter ons liggende 50 jaren. De bloei welke zulk een grote resultaten heeft gehad voor alle landbouwers in deze streek. Men moet daar dankbaar voor zijn jegens de initiatiefnemers, de leiders en de werkers. Maar men moet ook dankbaar zijn tegenover God. Het zijn de boeren die zo goed begripen, dat alleen de Heer het zaad wasdom kan geven. Die dankbaarheid kan men het beste neerleggen in een Priesterstudiefonds waarvan de kinderen der leden kunnen profiteren en dat gelden beschikbaar stelt voor het volgen van de hogere studies voor alle orden.

Als een der leiders van het Priesterstudiefonds Limburg weet hij hoe groot de nood is en hoevele aanvragen om hulp bij studies uit alle rangen en standen binnenkomen. Een schoner monument voor het 50-jarig bestaan kan men niet oprichten, dat ook voor de toekomst de Zegen van Boven zal afroepen over alle leden der Zuivelfabriek en dat een voorbeeld zal zijn voor andere bedrijven.

Voorzitter Asselberghs onderstreepte de woorden van Deken Loonen en wees er op dat een coöperatie niet alleen de materiële welvaart van haar leden moet behartigen, maar ook de geestelijke belangen. En deze zijn wel op buitengewone wijze gediend door de oprichting van dit fonds.

Dat de vergadering daarvan ook overtuigd was bleek uit de algemene stemmen, waarmede het voorstel tot stichting van een Priesterstudiefonds door beschikbaarstelling van f25.000.- werd aangenomen. Evenals met applaus werd aanvaard, dat Deken Berden's naam hieraan zou worden verbonden.

Dat laatste vond Deken Berden wel wat overdreven, maar het eerste was een gouden daad bij een gouden jubileum. In 27-jarig adviseerschap had hij de zuivelbeweging zien groeien tot die machtige fabriek, die daar heden staat. Hij had de ontwikkeling mee mogen maken van de landbouw en veeteelt en had mogen zien hoe ook hier, dank zij hard werken en samenwerking, meer materiële welvaart mocht komen. Dat men als dankbare erkenning van deze vooruitgang en bloei dit fonds in het leven heeft geroepen en met zulk een gul gebaar heeft bedacht is een schone gedachte, die navolging verdient.

Onverdeeld melkgeld

Dan bleven op de balans nog over f164.938,42, als onverdeeld melkgeld. Het bestuursvoorstel om de helft daarvan contant uit te betalen en de andere helft als ledenlening bij de f336.029 te schrijven, die reeds als ledenlening op de balans staan, kreeg ook de goedkeuring.

Bestuursverkiezingen

H. Asselberghs, Leunen, L. Janssen, Ysselsteyn en B. vd. Sterren uit Oirlo werden als bestuurslid bij acclamatie herkozen.

De heer Geurts bracht hen dank voor hun werk en streven en richtte daartoe een speciaal woord tot de heer Asselberghs, die reeds jaren de voorzitter is van de coöperatie.

De heer A. Poels stelde zich niet meer herkiesbaar voor de Raad van Commissarissen. Door het bestuur werd nog geen nieuwe kandidaat gesteld, men wilde dat eerst later doen. Wel ging A. L. Willemsen uit het Bestuur naar de Raad van Commissarissen, om daar de opengevallen plaats van Wethouder Crooijmans in te nemen en de verhoudingen in het bestuur wat beter te doen worden.

Melkcontrole

Het financieel verslag van de Melkcontrole gaf aan dat door de leden bijna f15.200.- betaald was voor deze dienst, terwijl de Zuivelfabriek er nog eens extra f8700. bij deed. Men was tevreden over het aantal leden, dat 67.1 pct. bedroeg. Van alle dieren stonden er 85 pct. onder controle, een winst van 5 pct. Om de zaak goed te laten draaien is echter een verhoging nodig van de omslag met f0.50 per jaar.

K.I.

De heer Rutten gaf verder ook cijfers over de K.I. en was over het algemeen goed te spreken over de resultaten van het afgelopen jaar. Er was tenminste een voordelig saldo van ruim f4500.-, waarvan 10 pct. over de geheven inseminatiegelden zal worden terugbetaald, maar de rest op een renteloze ledenlening zal worden geschreven. Dat zal nodig zijn, want de K.I. heeft grote plannen. Op de eerste plaats zal er een nieuwe stierenstal moeten komen, waarvoor men een 130.000 gulden heeft gereserveerd. Dan moeten de motoren van de inseminators vervangen worden door auto's, terwijl bovendien plannen voor aankoop van nieuwe stieren overwogen wordt.

Dit is er mede aanleiding toe, dat het inseminatiegeld per periode voor koeien komt op f13.-. Voor vaarzen zal men f5.- moeten betalen per inseminatie.

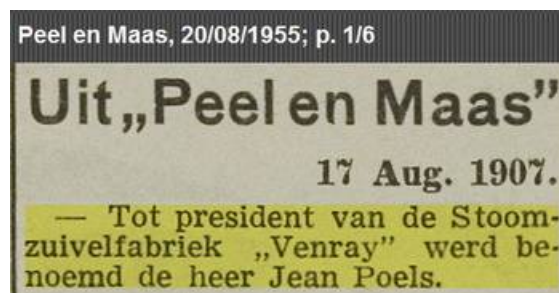
Al deze punten werden goedgekeurd.

Uit het verslag bleek verder, dat de K.I. vereniging 877 leden telt. 4824 dieren werden geïnsemineerd en hiervan werden er 4224 drachtig (87,5 pct.) 59,3 pct. hiervan bij de eerste inseminatie. Bij de stier Leidas Roland zal een 100 kalverenproef worden gehouden. Met Horst zal worden onderhandeld over de sperma-uitwisseling.

Jubileum-viering

Van een feitelijke jubileumviering zal niets komen, aldus bleek bij de rondvraag. Wel zullen de leden en hun vrouwen uitgenodigd worden de nieuwe fabriek te bezichtigen en daarbij zullen dan enkele verfrissingen worden aangeboden.

De nieuwe fabriek zal officieel nog een keer geopend worden met een receptie, maar verdere feestelijkheden zullen daar niet aan vast zitten.

1956

Op de Algemene Vergadering in 1956 werd het Reglement Georganiseerde Dierziektenbestrijding aangenomen op verzoek van de Gezondheidsdiensten voor Dieren van Limburg en Noord-Brabant.

Op 9 april 1956 werd aan ons bedrijf een Ondernemingsraad officieel ingesteld.

Peel en Maas, 11-02-1956; p. 1/6

Oud-directeur H. Mulder overleden

Op zondag 5 februari j.l. is te zijnen huize te Heino overleden, de heer H. Mulder, de oud-directeur (1934 – 1948) van de Coöp. Zuivelfabriek „*Venray*”.

De heer Mulder werd geboren te Terwolde, gem. Voorst (Gld.); hij is 58 jaar geworden. De heer Mulder genoot zijn zuivelpraktijk voornamelijk aan de Coöp. Melkproduktenfabriek te Zevenbergschehoek.

Hij was gedurende 4 jaar Assistent-Directeur aan de Coöp. Zuivelfabriek „*St Maarten*” te Cuyk en 7 jaar Directeur van de Coöp. Zuivelfabriek „*St Cunera*” te Rijckevoort. Vanaf 1948 tot heden was hij Directeur van de Coöp. Melkproduktenfabriek „*Heino*” te Heino.

De heer Mulder was bekend als ‘n man met grote toewijding en trouwe plichtsvulling. Gedurende zijn 14-jarig beheer van de zuivelfabriek te Venray, heeft hij een zeer belangrijk aandeel gehad in de groei van dit bedrijf. Bij zijn benoeming in 1934 waren er aan de fabriek 9 personen werkzaam; bij zijn vertrek in 1948 was er een personeelsbezetting van 38 man.

Gedurende de ambtsperiode van de heer Mulder, steeg de melkaanvoer aan de Venrayse zuivelfabriek aanzienlijk. Er werd ‘n aanvang gemaakt met de fabricage van melkpoeder. De productie en verkoop van roomijs werd ter hand genomen.

De afdeling melkinrichting werd belangrijk uitgebreid, hetgeen noodzakelijk was in verband met de toegenomen melkverkoop aan consumenten in Venray en omgeving; dit laatste werd mede beïnvloed door de invoering van ‘t Melkstandaardisatiebesluit 1940, waarbij het aan veehouders niet was toegestaan, melk rechtstreeks aan consumenten te verkopen en af te leveren.

In zijn beheersperiode vielen ook de oorlogsjaren, waarin de fabriek als voedselvoorzieningsbedrijf voor de bevolking van Venray en omgeving een belangrijke plaats in nam. Ook in deze moeilijke tijd heeft de heer Mulder zich op voorbeeldige wijze van zijn zware en verantwoordelijke taak gekweten.

De heer Mulder behoorde tot de werkers van het 1ste uur voor wat betreft de oprichting van de Centrale Stierhouderij, welke later werd omgezet in de huidige Vereniging voor Kunstmatige Inseminatie.

Ook bij het tot stand komen van andere belangrijke voorzieningen op veehouderijgebied, zoals o.a. de toeneming van de melkcontrole, heeft de heer Mulder zijn sporen verdiend. Hij gaf stuwkracht bij de verdere doorvoering van de maatregelen ter bevordering van een goede melkwinning, van de gezondheidstoestand van het vee en verder alles, wat de rendabiliteit van de melkveehouderij kon ten goede komen.

Door zijn grote arbeidzaamheid heeft hij de belangen van de veehoudende boeren in deze streek op uitnemende wijze gediend.

Peel en Maas, 21/07/1956; p. 2/8

K.A.V. op excursie

Bracht voor enkele weken de KAV een bezoek aan de nieuwe INALFA fabriek, thans hebben de dames een excursie gemaakt naar de Zuivelfabriek.

Hier werden zij voorgelicht over de werkwijze en fabricatie in deze geheel gemoderniseerde fabriek, die onlangs klaar is gekomen. Na de rondgang, die door bijna alle leden werd mee gemaakt, kregen allen een product aangeboden van eigen fabricatie.

Jaarverslag coöperatieve zuivelfabriek „Venray”.

Uittreksel

Het jaarverslag van de Coöp. - Zuivelfabriek „Venray, een onzer grootste industrieën, heeft dit jaar lang op zich laten wachten. De vraag mag gesteld worden, of een zo late behandeling, bijna op het einde van het lopende jaar, nog wel zijn nut heeft.

Maar afgezien daarvan staat in het jongste jaarverslag weer menig cijfer, dat ons niet alleen een goed beeld geeft van het reilen en zeilen dezer fabriek, maar ook van de boeren-huishouding, een omstreden punt, o.a. in de landspolitiek.

Allereerst blijkt uit dit verslag, dat het aantal leden is gegroeid tot 1024, die tesamen meer dan 4200 koeien hebben.

MELK.

Er werden in 1955 12.350.000 kg.¹⁵ melk aangevoerd. Dit betekent een daling van bijna 6.3 pct. tegenover 1954 en we gaan hier ver boven de landelijke daling van 1 pct. en de provinciale daling van 2.3 pct. (In Noord-Brabant steeg echter de melkaanvoer met 2.5 pct.)

Behalve deze melk werd bovendien nog bijna 1 half miljoen kg. melk aangekocht, zodat de fabriek in 1955 ruim 12¾ miljoen melk heeft verwerkt.

Hiervan werden 4 miljoen kg. verpoederd, 2.5 miljoen kg. verkocht in Venray en omgeving; 4.8 milj. kg. aan de Zuivelbond verkocht en 1.5 milj. kg. terug geleverd aan de veehouders, die minder terugnamen zowel aan karnemelk als melkpoeder dan in 1954.

Het vetgehalte der melk is van 3.676 in 1954 gedaald op 3.646 pct., tegen een landelijk gemiddelde van 3.718 pct.

De producten, welke werden gefabriceerd als boter, magere melkpoeder en andere producten waren ook in het afgelopen jaar, blijkens de officiële keuringsuitslagen weer goed, tot zeer goed.

MELK-GELD.

Voor de geleverde melk werd netto uitbetaald vanaf boerderij f2.531.693,85.

Omgeschakeld bedraagt dit per kg. vet gemiddeld f5.62, per 100 kg vet gemiddeld f20,50.

Met inbegrip van het onverdeeld melkgeld, komt de gemiddelde prijs per 1 kg. vet f5.87, per 100 kg. melk f21,40.

Rekening houdende met de overboeking naar reserve (f21.620,10) extra afschrijvingen (f50.016,59) kosten veeverbetering (f25.348,95) bedroeg de prestatieprijs f6.08 per 1 kg. vet. Dit is per 100 kg. melk met gemiddeld vetgehalte van 3.64 pct. f22,19.

De veehouders ontvingen via de P.B.H.-kantoren en het Bedrijfschap voor Zuivel nog een bedrag van f1,10 per 100 kg. melk met een vetgehalte van 3,70 pct.

15 Staat in knipsel 15,.... wat niet klopt met andere gegevens!

INVESTERINGEN

De balans toont aan, dat in 1955 voortgang is gemaakt met vernieuwingen en uitbreidingen. Voor gebouwen en terreinen vinden we een uitgave post van *f*37,542, voor machines en inventaris zelfs *f*123.799.

Hieronder is dan begrepen de kantoorinventaris, instrumenten, laboratoria, boter transporteur, flessenvul- en sluitmachine, pasteuriseerkast, papkookapparaat, vernieuwingen directeurswoning en verschillende andere voorzieningen welke voor een behoorlijke gang van zaken nodig is.

De post onkosten loopt tot *f*452.019,34, ruim *f*60.000 hoger dan vorig jaar. De verhoogde lonen van 60 man personeel en de melkaanvoerkosten zijn daar mede debet aan. Ruim *f*19.000 werd afgeschreven aan gebouwen en bijna *f*93.200 aan machines en inventaris. En tenslotte hebben wij U boven al verteld, dat ruim *f*21.000 naar de reserve gaat.

VEEVERBETERING

De kosten veeverbetering prijken op de exploitatie-rekening met een uitgave van *f*25.348,92. Hiervoor zijn o.m. 2 melkerscursussen gegeven in Merselo en Overloon.

Uit de toelichting blijkt, dat de belangstelling voor deze cursussen afneemt en, dat het bestuur hoopt in het komende jaar meerdere jonge boeren en boerinnen bereid te vinden om deze cursussen te volgen, gezien het zeer grote belang, welk zij dienen.

Nu bijna 5 pct der veehouders machinaal melkt is men ook overgegaan tot een cursus op dit terrein en reeds 5 man behaalden in 1955 hun diploma. De belangstelling voor veeverplegingswedstrijden wordt ook al minder en in 1955 kon alleen in Castenray een dergelijke wedstrijd gehouden worden, waaraan 8 mensen deelnamen.

Het scheren van vee heeft nog immer de belangstelling. Ruim 4000 stuks vee werden geschoren en het aantal eigen veescheermachines neemt bij de boeren toe.

Niet tevreden is het bestuur over de runderhorzelbestrijding, waaraan te weinig leden h.i. deelnemen.

De tbc-bestrijding levert bij elk jaarlijks onderzoek nog altijd positief reagerende dieren op en in 1955 was het percentage positieve dieren 0,4 pct.

Het feit, dat voor de algemene vergadering Dr. Tacken uitgenodigd is om te spreken over de abortusbang-bestrijding, toont al aan, dat dit onderwerp de grote zorg heeft van het bestuur.

Trouwens, de uitslag op de Limburgse bedrijven der coöperatie was, dat 10.5 pct. der koeien besmet was. Het percentage der provincie bedraagt 6 pct., dus Venray ligt te hoog, temeer waar de Noord-Brabantse veestapel met een percentage van 21,2 pct. uit de bus kwamen.

K.I.

Het financieel verslag van de melkcontrole toont aan, dat apparaat ruim *f*34.000 kostte. De omslag was dan ook te laag en er is een herwaardering moeten komen.

De K.I. is er beter gekomen. Daar heeft men nog *f*300 naar de reserve kunnen overboeken. Toch zijn bijna *f*6000 op de stieren afgeschreven en ruim *f*4.500 op de inventaris en motoren. Voeder, onderhoud en vervoerkosten vragen dit jaar ruim *f*11.000, maar de lonen en sociale lasten vroegen er bijna *f*20.000.

In 1955 bedroeg het ledenaantal 891.

De navolgende stieren waren in 1955 voor K.I. gebruikt: Maria's 12 Paul, Bora's Paul, Mia's Paul, Betjes Jumbo, Jana 19's Roland, Roosjes Sjors, Leida 11's Roland, Cesar, Martha 10's Doel.

Hiervan is Bora's Paul afgeslacht.

Cesar en Martha zijn in dat jaar aangekocht voor resp. *f*3.150 en *f*3.500.

6820 keer is er geïnsemineerd, waarvan 4269 de eerste inseminaties betroffen.

Hiervan was het drachtigheidspercentage 60.8 pct., een percentage, dat alleen overtroffen is in 1953, toen het 61 bedroeg. De andere jaren bleef men onder dit getal.

Kwam men andere jaren boven de 7000 inseminaties, dit jaar is men er onder gebleven.

Jaarvergadering Zuivelfabriek *Venray*

In de jaarvergadering van de coöp. zuivelfabriek „*Venray*” hield de directeur nog een algemene beschouwing over de melkprijs.

Hij vertelde daarin, dat gedurende 1955 de afzet van zuivel- en melkprodukten zonder veel moeite heeft plaats gevonden.

Toch kan er niet van een gunstig zuiveljaar gesproken worden, omdat de kostenstijging, die van de geldelijke opbrengst overtrof, als gevolg van de hogere lonen, welke allerwege moeten worden betaald.

Tot november vorig jaar was als garantieloon vastgesteld 22 ct per kg melk bij 3.7 pct vet. Met de prestatieprijs er bij ontvingen de aangesloten leden tot die datum 23,7 ct per kg melk met 3.7 pct vet. Hiervan is 1,1 ct uitbetaald door de Prov. Voedselcommissaris. Na 1 november 1955 is de garantie prijs verhoogd tot 23 ct per kg melk, maar hoeveel hier nog bij zal komen, op grond van de prestatie, moet nog worden afgewacht, ook al in verband met de politiek van het nieuwe kabinet.

ZUIVELFONDS.

Sinds dien datum worden ook op een andere manier de heffingen ten bate van het zuivelfonds geïnd. Die moeten nu rechtstreeks van de boeren komen en iedere 14 dagen vindt men dan ook 5 ct voor elke 100 kg. geleverde melk ingehouden.

Ook de terugbetalingen gebeuren rechtstreeks en sindsdien zijn dan ook al f 56.000 rechtstreeks aan de boeren uitbetaald.

Dit heeft o.a. tot gevolg, dat het onverdeeld melkgeld op de balans der fabriek in de toekomst heel wat kleiner zal worden, omdat tot heden onder die post de laatste nog niet betaalde restituties van het zuivelfonds stonden. Voor 1955 was dat bijv. f 81.500.

In een uitvoerig betoog ging spr. in op het verschil tussen de prijzen van de consumptiemelk en de industriemelk, welke door verschillende heffingen en toeslagen echter zodanig verrekend wordt, dat het voordelig verschil tussen de prijs van consumptie- en industriemelk ten goede komt aan alle door de leden geleverde melk.

AFZET ZUIVELPRODUKTEN.

De afzet van zuivelprodukten bleek vorig jaar slecht gelopen te zijn. De landen, waarheen geëxporteerd wordt, gaan zichzelf ook al langer hoe meer op de zuivelproduktie toeleggen, waardoor onze kansen kleiner worden.

Dat brengt lagere prijzen met zich en dat terwijl de produktiekosten, die voor 40 pct uit arbeidslonen bestaan, blijven stijgen.

De landbouw is thans praktisch overal ter wereld in een crisis gewikkeld. De productiviteit in de landbouw kan niet zo vlug stijgen, waardoor de verhoogde lonen voor de landbouw te zwaar drukken.

Wat de toekomst brengen zal is moeilijk te zeggen, temeer, waar de hele landbouwpolitiek op dit moment op de helling staat, door de eisen, welke het Landbouwschap bij de jongste kabinetsformatie heeft gesteld.

ONVERDEELD MELKGELD

Bij de behandeling der begroting bleek, dat er een onverdeeld melkgeld was van *f* 111.329,15. De vergadering keurde het bestuursvoorstel goed om deze in hun geheel te verdelen over de leden, wat ongeveer *f* 0,90 wordt voor elke 100 kg geleverde melk.

Op deze jaarvergadering werden de heren J. v. Dijck, Heide en Fr. Geurts Geijsteren, als bestuurslid herkozen.

Aan de heer Pubben, die zich niet meer herkiesbaar stelde, werd dank gebracht voor het vele werk, dat hij voor de belangen der leden heeft gedaan.

Als nieuw bestuurslid werd bij acclamatie gekozen de heer J. Janssen Vredepeel. Als lid van de Raad van commissarissen werd herkozen de heer A. L. Willemsen en als nieuw lid de heer M. Emonts uit Merselo.

DEKEN BERDENFONDS

Staande deze vergadering deed voorzitter Asselberghs enkele mededelingen o.a, over het Deken Berdenfonds, het priesterstudiefonds, wat de fabriek ter gelegenheid van haar jubileum heeft ingesteld.

Het bleek, dat er nog al enkele fiscale moeilijkheden te overwinnen geweest waren, maar nu was dan de zaak belastingvrij, mits ieder lid een betreffende verklaring tekende. Daartoe waren formulieren aan de leden verstrekt. Het merendeel is goed binnen gekomen, maar er zijn er ook nog achter. Tot heden zijn bereidverklaringen binnen vooreen bedrag van *f* 23.451,06. Als de achterblijvers nu opschieten is men zo aan de gestelde *f* 25.000.

Verder werd meegedeeld, dat de bezoek-actie aan de nieuwe fabriek zeer geslaagd was. Meer dan 1100 mensen hebben de nieuwe fabriek bezocht en in 25 excursies hebben bestuur en directeur de mensen de vooruitgang der fabriek getoond.

De voorzitter deed vervolgens een beroep op de leden om eens onderling te bekijken of men zich niet aan zou sluiten bij het veevoederbureau, dat het voeren op de stal eens bekijken wil. Een twintigtal bedrijven hebben een proef genomen en men is over de uitkomsten zeer tevreden. Er is wel gebleken, dat op vele plaatsen dit voeren in de winter, heel wat rendabeler kan worden gemaakt.

Spreker vroeg zich trouwens af of het geen tijd werd, dat ook de fabriek aan een stal- en voederadviseur ging denken, die op andere plaatsen al goed werk verricht.

K.I.

Over het doen en laten in de K.I.-vereniging was men tevreden. Een en ander bleek naar wens te zijn verlopen, er was echter een „*maartje*”.

De belastingen hebben dat doen en laten ook eens bestudeerd en waren van mening, dat hier inderdaad diensten werden verricht, waarover omzetbelasting verschuldigd is.

Deze heren zijn dus met een navordering gekomen van ruim 7000 gulden en nu is Leiden in last.

Voorzitter Rutten stelde voor, om het inseminatie-bedrag van *f* 13 op *f* 14 per koe te brengen. Aangezien 1956 haast voorbij is, wilde hij die verhoging voor dit jaar af doen trekken van de leden-lening, terwijl in 1957 dan voortaan *f* 14 betaald zal moeten worden. Hiermee ging men akkoord.

De heer Rutten bleek zeer tevreden over de behaalde resultaten, maar vond het jammer, dat door het wegvallen der jongveekeuringen slechts moeilijk vergelijkingsnormen te vinden waren voor de resultaten der jongere stieren.

Men zal proberen in de toekomst toch dergelijke „bijeenkomsten” te houden, waardoor een beter overzicht der resultaten verkregen zal worden.

Hiervoor riep hij de medewerking in van de leden, evenals bij de enquête over de „*vrag-ziekte*”, die slechts tot een beter inzicht en zo mogelijk genezing kan leiden.

De nieuwe stierenstal blijkt maar niet zo even te verwezenlijken te zijn. De plannen zijn nu klaar, die bestaan in de bouw van een nieuwe stal in de buurt van de bestaande, die beslist onvolwaardig is.

Maar nu zijn er moeilijkheden met de grond, die wel gekocht en ingeruild kan worden, doch nu werkt de pachter niet mee en hierop stagneert weer de hele geschiedenis.

Spreker vond het een troosteloos geval, maar hoopte dat desniettemin binnenkort een oplossing zou kunnen worden gevonden.

ABORTUS-BANGBESTRIJDING.

Dr. Tacken, directeur van de Prov. Gezondheidsdienst v. dieren in Limburg, welke evenals de beide dierenartsen Kremer en vd. Winden op deze vergadering aanwezig waren gaf een uitvoerige uitleg over het besmettelijk verwerpen bij rundvee de zgn. abortus-bang.

Daarbij gaf hij enkele cijfers van het Limburgse gedeelte van de fabriek, waaruit bleek, dat in 1951 -1952 30 pct der bedrijven door deze ziekte besmet was. Van 1952-1953 was dat 19 pct, van '53-'54 15 pct, van '54-'55 11 pct en van '55-'56 9 pct. De schade, welke hierdoor geleden is, was zeer groot.

In de toekomst zal de abortus-bang-bestrijding geregeld worden via het reglement voor de georganiseerde dierziektenbestrijding, dat door de vergadering aangenomen werd.

Het liep vlug naar middernacht, toen voorzitter Asselberghs deze vergadering kon sluiten. Hij vertrouwde erop, dat in de toekomst meerdere leden de vergadering zouden bezoeken. (Men overwoog daartoe een later begin-uur) en dat komend jaar de jaarvergadering vroeger gehouden kan worden. Hij bracht dank aan de sprekers, o.a. oud-deken Berden, die als geestel. adviseur deze vergadering bezocht en aan de heer J. Loonen uit Oostrum, die nog een interessante toelichting had gegeven op de melkprijs-regeling.

Excursie ouden van dagen

Dezer dagen maakten de ouden van dagen een excursie naar de coöp. Zuivelfabriek Venray. Na ontvangst door de directie werd een rondgang gemaakt door het nieuwe bedrijf.

Dat de belangstelling groot was, bleek wel uit het grote aantal vragen dat aan de rondleiding werd gesteld. Nadien werd een verversing aangeboden.

De heer Odenhoven, voorzitter, sprak een dankwoord voor deze interessante excursie en voor het gastvrij onthaal.

Garage van Ham had voor vervoer gratis een bus ter beschikking gesteld. Een geste, die waardering en navolging verdiend.

1957

In 1957 werd het Veevoederkernwerk ingevoerd.

Op de Algemene Vergadering 1957 werden nieuwe statuten aangenomen, welke werden gepubliceerd in de Staatscourant van 31 december 1957, nummer 53.

In 1957 werd ons bedrijf lid van het Regionaal Orgaan voor Melkhygiëne "Zuid-Oost-Nederland" te Roermond.

In 1972 werd dit orgaan omgevormd tot het Regionaal Orgaan voor Melkhygiëne in Zuid-Nederland.

Peel en Maas, 02/02/1957; p. 1/8

Aan de bewoning werden onttrokken:

Leunseweg 20, wordt opgenomen in Zuivelfabriek.

Peel en Maas, 13/04/1957; p. 2/10

ZUIVELFABRIEK

vraagt voor terstond

aank. kantoorbediende

(mnl. of vrl.)

Aanmelden ten kantore der fabriek.

Peel en Maas, 23/03/1957; p. 2/12

Lezers schrijven

Contant betalen...

De zuivelfabriek achtte het nodig een schrijven naar haar klanten te sturen, dat voortaan contant betaald dient te worden.

Zij zal hiertoe haar reden wel hebben, maar we vragen ons wel af of zij haar klanten, waar de melkboer 's morgens tussen 6 en 7 uur komt, nu werkelijk kan dwingen zo vroeg op te staan, om de melkboer contant te betalen. Er bestaat ook nog zo iets als service... Ofwel de melkboer later, ofwel dergelijke eis niet stellen.

ENKELEN, WAAR DE MELK VROEG GELEVERD WORDT

KEN UW EIGEN INDUSTRIE

Van karnemelk tot Vanille-vla

50 jaren boerencoöperatie in Venray

Rond de eeuwwisseling zorgden in de gemeente Venray verschillende boterfabriekjes voor de fabricage van dit zo gewenste product.

De toenmalige zuivelconsulent in Limburg de heer J. v. Weydom Claterbos, vond dit een minder gewenste situatie. Niet alleen op hygiënisch, maar ook op economisch terrein zou het veel beter zijn, indien deze kleine fabriekjes, met alleen handcentrifuges, zouden gaan samenwerken in groter verband, waardoor moderne machines en bereidingsmethoden konden worden toegepast.

Geruggesteund door Jan Poels z. g. e.a. heeft hij de boeren van deze streek langzaam maar zeker voor zijn idee weten te winnen, al bleek hier al gauw, dat de boeren rond **Leunen** en de **Heide** wenste dat de nieuw te bouwen fabriek in de omgeving van Leunen, dus aan de Zuidkant van de kom zou komen te liggen.

Aan dit verlangen is tegemoet gekomen door burgemeester Esser en de heren H. Trynes, L. Raedts, F. v.d. Bogaart, Hub. Janssen, Jan Poels, H. Wismans, G. Willems en J. Stoot, die uiteindelijk einde 1903 de oprichting van een grote stoomzuivelfabriek in Venray aan de orde stelden en ook wisten door te voeren.

Er werden statuten ontworpen die door de 300 deelnemende boeren werden goedgekeurd, zodat op 24 Jan. 1904 de akte van oprichting dezer coöperatie bij Notaris Linssen verleden kon worden.

Hiermede werden 6 handkrachtboterfabriekjes overbodig en kon al spoedig de bouw van een grote nieuwe fabriek worden aanbesteed.

W. Wijnhoven begon Mei 1904 al te bouwen en begin 1905 kon de nieuwe fabriek geopend worden. Toen was al voor een kapitaal van f 39.000 gebouwd, maar Venray had toen dan ook de grootste zuivelfabriek van geheel Limburg.

Het bestuur uit die dagen bleek wat aan te durven.

Onder voorzitterschap van de heer L. Raedts begon de nieuwe coöperatieve Stoomzuivelfabriek „Venray” de zware strijd om het bestaan, de zware strijd voor een behoorlijk inkomen van de Venrayse boer.

De oproep voor een directeur leverde 36 sollicitanten op, waarvan 4 r.k. waren en de overige 32 andersdenkenden. Wel een duidelijk bewijs van de achterstand welke de katholieken van die dagen ook op dit terrein wel hadden.

De heer Fr. Verkley, werd de eerste directeur, die met 2 knechts en een loopjongen het grote werk begon. Het aantal leden bedroeg bij de oprichting, 302, die de melk van 1036 koeien dagelijks afleverden bij de nieuwe fabriek.

VOORUITGANG

De vooruitgang der fabriek is niet alleen te zien aan de telkens groter wordende fabriek, die in de loop der jaren is uitgegroeid tot het trotse gebouw, dat thans aan de Leunenseweg is verrezen, maar ook aan het aantal leden, de geleverde melk en de uitbetaalde melkgelden. Onderstaand staatje moge dan enkele van die cijfers tonen:

	leden	ontvangen melk in miljoen in kilograms	Uitbetaalde melkgelden in duizend guldens
1905	302	1,8	170
1915	486	4,0	257
1925	632	6,3	500
1935	624	6,3	263
1945	931	1,6	267
1955	1024	12,0	2.643

De oprichters van 50 jaren geleden hebben onmogelijk vooruit kunnen zien, dat deze stichting een dergelijk nut zou afwerpen en een dergelijk kwantum melk zou moeten verwerken. Dat is niet zo maar uit de lucht komen vallen. Daar is hard voor gewerkt.

VOGELVLUCHT

Als we dan in vogelvlucht even over de geschiedenis der fabriek gaan, dan blijkt, dat in 1907 niet alleen telefoon en gasverlichting werd aangelegd, maar de ruimte in deze nieuwe fabriek al uitgebreid moest worden.

In 1911 nam men het voor die tijd revolutionaire besluit de melk uit te betalen naar het vetgehalte.

Dat dit zijn vruchten heeft afgeworpen, blijkt niet alleen uit het feit, dat andere fabrieken aldra dit voorbeeld volgden, maar vooral, dat het vetgehalte van die melk is gestegen van 3,02 in 1911 tot 3,67 op de dag van vandaag. Hierop zullen we straks nog nader terugkomen.

In 1921 zijn de resultaten van de fabriek van dien aard, dat men uit dankbaarheid een kapelletje voor St. Isidorus bouwt, al vonden dan sommige bestuursleden, dat „*dat ding*” zo duur is. Intussen was er ook al weer een nieuwe paardenstal en spoelplaats nodig.

VENTEN.

Die paardenstal was dan bedoeld voor het hitje van Piet Maas, beter bekend als Pietje Botermelk. Nu gunde men Pietje graag die stal, maar de zaak lag dieper. Want vele boeren waren gewend om zelf ook nog zo'n beetje voor melkventer te spelen en vooral de boeren in de kom hadden daar wel provenuen van.

Deze voelden er dus weinig voor dat de fabriek de melkventerij uitbreidde, dat was immers onverwachte en ongewenste concurrentie. Maar de overige leden, die in de meerderheid waren, wil-

de dit buitenkansje niet laten schieten en zo kreeg Pietje in 1919 zijn benoeming als fabrieksventer en zijn paard in 1921 een nieuwe stal.

Vanaf de opening der fabriek zijn nog melkventers geweest Peter van Gerven, Frits Philipsen en Thij Poell, die de melk vervoerden op handwagens, waaronder een trekhond was gespannen. Dat had allemaal echter niets te betekenen bij de klap, die men men moest incasseren, toen in 1912 ondanks tegenstand, ook in Oostrum een zuivelfabriek werd opgericht. Daar was weinig aan te doen, de boeren aan de Oostkant gingen hun eigen gang. Het groot-Venray's ideaal zou eerst veel, veel later verwezenlijkt kunnen worden.

In 1928 viert men het zilveren bestaan.

Het schijnt traditie te gaan worden, dat dan de fabriek nog eens extra onder handen genomen wordt. Zo ook toen. Er werd een nieuwe directeurswoning gebouwd en de oude werd tot kantoor ingericht. Er kwam een betere melkontvangst, de botermaking werd ingrijpend gemoderniseerd en nieuwe koelcellen gaven betere gelegenheid tot opslag.

De prijs van f 80.000 liet menig boer wel zuinig kijken, maar de bekroning van verschillende produkten en de financiële gevolgen daarvan was een pleister op de wond.

De crisis-jaren gaven ook de boer alle reden tot klagen. In bovenstaand overzichtje is al te zien, dat de opbrengst praktisch tot de helft terugliep. Men besloot mede daarom te beginnen met de fabricage van flessenpap.

En zo deed Toon Jacobs, beter bekend als Toon Pap, zijn intrede bij de fabriek. De ontwikkeling hiervan kan men dus mede afleiden uit de bijnamen van de venters, tenminste tot die tijd.

Dit alles gebeurde onder nieuwe leiding. In 1934 was de heer Verkley pensioengerechtigd en volgde de heer Mulder hem op.

Deze begon met de pap-fabrikage, bracht het bekende prima roomijs „*Sneeuwkllokje*” in de handel, begon aan de fabricage van chocolademelk en richtte in Venray-kom een zuivelwinkel op. Hij was de bouwer van een nieuwe werkplaats en de man, die de fabriek door de moeilijke oorlogstijd heen moest helpen.

De oorlog bracht naast veel formaliteiten, veel formulieren en veel moeilijkheden ook andere dingen met zich.

Zo kreeg men de standarisatie der melk, die praktisch het einde betekende van de vrije venters. Alle melk moest immers van de fabriek betrokken worden.

In 1942 begon de fabricage van

MELKPOEDER.

Reeds in de notulen van vergaderingen in 1916 en later drongen sommige bestuursleden er ernstig op aan, om te beginnen met de fabricage van melkpoeder. ‘t Moest echter eerst oorlog worden, voordat men daartoe overging.

De benodigde machinerieën werden aangeschaft en de fabricage van magere melkpoeder begon. (In 1952 begon men ook volle melkpoeder te fabriceren, die o.a. bij onze chocoladefabrikanten zo in trek is. Daartoe werd een tweede installatie in gebruik genomen).

Tegelijkertijd verrees in 1942 een nieuwe schoorsteen en een nieuwe melkinrichting, waaruit dus wel blijkt, dat zelfs in die beroerde tijd de vooruitgang in de fabriek niet stil bleef staan. Het einde van de oorlog kwam en Venrays fabriek had die tamelijk goed overleefd. De evacuatie-tijd deed meer schade. Toch kon op 17 januari 1945 weer begonnen worden en men kon zelfs Oostrum en Vierlingsbeek gaan helpen.

In dat jaar kwam ook de grote fusie tot stand tussen Venray en Oostrum, een fusie, die reeds bij het vertrek van de heer Lemmens als directeur aldaar, in 1940 ter sprake was gebracht, maar toen niet doorging. De oorlogschade in Oostrum nam de laatste beletselen weg.

NA DE OORLOG

In 1948 verloor de fabriek haar directeur, die naar elders vertrok. Hij werd opgevolgd door de heer Kroon, die ook thans nog de directie voert.

De produktie werd enorm uitgebreid: Yoghurt, koffieroom, slagroom, gesteriliseerde en gepasteuriseerde melk, havermoutpap, kinder- en babyvoeding, vanille. en chocoladevla zijn alweer oude producten. Een en ander maakte uitbreiding en modernisering der fabriek noodzakelijk.

Nadat in 1950 de wagenremise gebouwd was en een nieuw ketelhuis noodzakelijk werd, begon men in 1952-1954 met een totale modernisering der fabriek.

Meer dan twee ton werd besteed aan uitbreiding en vernieuwing der gebouwen en voor nog twee ton kwamen er machines bij.

Zo staat daar thans een prachtfabriek, die in de 52 jaren van haar bestaan een bewogen geschiedenis de hare mag noemen, maar daarnaast toch ook een duidelijke afspiegeling is van de groei en bloei van onze boerenstand.

Machtige tanks, grootse machines verwerken de meer dan 12,5 miljoen kg melk, welke de leden thans per jaar leveren.

4 Miljoen kg wordt verwerkt tot melkpoeder, 2,5 miljoen kg wordt verkocht in de gemeente. 4,5 miljoen wordt naar andere fabrieken geleverd en 1,5 miljoen krijgen de boeren terug in de vorm van ondermelk en karnemelk.

De 3,5 man personeel van 1904 is uitgegroeid tot een groep van 110 man, waarvan alleen al 14 melkventers in 2550 Venrayse gezinnen de melk en melkproducten dagelijks rondbezorgen - zij het dan in sommige wijken op een wel vroeg tijdstip.

(Bij die 140 (?) man personeel zijn inbegrepen de monsternemers der controleverenigingen). Groei en bloei in de afgelopen 50 jaren. Het is allemaal van zelf niet aan komen waaien. Met de opbouw van de veestapel, die een dergelijk kwantum melk met een dergelijk vetgehalte levert zijn niet alleen grote sommen geld gemoeid, maar het duurt jaren. Melkcontrole en melkcursussen, tbc-, abortus bang- en monden klauwzeerbestrijding, veeverplegingswedstrijden, rundveehorzelbestrijding, het zijn allemaal programmapunten waarop dag-in, daguit vanuit de fabriek aangedrongen wordt om opbrengst en kwaliteitsverbetering te bevorderen.

En het mag tot de eer van de Venrayse boeren gezegd worden dat zij veelal met deze dingen een voorbeeld zijn voor heel de provincie en ver daar buiten. We hebben dat kunnen zien bv. bij de

tbc., bestrijding, dat honderden dieren gekost heeft, maar die 2 jaren voor de vastgestelde tijd klaar was.

Een ander voorbeeld is de K.I. Resoluut heeft men de kunstmatige inseminatie aangepakt. In 1950 werd gestart, in 1952 was alles K.I. en de stierenstal mag nu de trotse bezitter zijn van kampioenen en reserve-kampioenen, die mede hun aandeel leveren in kwaliteit en productieverhoging.

TOEKOMST

Het valt voor de boeren in deze tijd niet mee. Gelukkig is het daarom dat zij in dergelijke uitstekende coöperaties toch een goed houvast hebben.

Als in de toekomst nog meer gecentraliseerd moet worden, dan kan Venray een der modernste fabrieken tonen, die de productie van andere, kleinere bedrijven eventueel kan opvangen en die in het verleden getoond heeft voor nieuwe uitbreiding en voor nieuwe mogelijkheden open te staan. Wat de toekomst brengen zal, hoe het met de boter en kaas zal gaan, niemand die het feitelijk weet. Maar het verleden heeft wel aangetoond, dat de Venrayse boer niet bang is en ook in de toekomst het zijne er toe zal bijdragen dat de Zuivelfabriek Venray haar goede naam zal behouden en even vooruitstrevend als in het verleden het hare zal bijdragen tot een economische bloei van de Noord-Limburgse boerenstand.

En niet alleen in economische zin, daarvan is het Deken Berden- priesterstudiefonds, de talrijke bijdragen voor onze kerken, kapellen, sociale instellingen e.a. wel het duidelijkst bewijs.

Peel en Maas, 18/05/1957; p. 2/8

Jubilerende bestuursleden bij de Zuivelfabriek

Woensdag werd in intieme kring het felt herdacht, dat de heren A. Loonen Oostrum en G. Wismans Merselo 25 jaar bestuurslid waren van de zuivelfabriek Venray.

Tevens herdachten op deze dag dhr. Peters Oirlo (lid van de raad van toezicht) en de voorzitter H. Asselberghs hun 30 en 34 jarig bestuurslidmaatschap van de fabriek. De jubilarissen werden allen een klein geschenk aangeboden.

Ledenvergadering Zuivelfabriek Venray

In een eindeloos lange vergadering legde het bestuur van de Coöperatieve Zuivelfabriek Venray rekening en verantwoording af over 1956.

Uit het verslag van de directeur de Kroon bleek, dat 1956 een teleurstellend jaar geweest is voor de zuivel-industrie.

Het was in dat jaar, dat voor het eerst een groot verschil optrad tussen de netto opbrengst van de melk en de garantieprijs. De garantieprijs bedroeg immers *f* 23,- per 100 kg. melk, terwijl voor de zandgronden nog extra *f* 1,70 toeslag voor de 100 kg. melk werd gegeven. De netto opbrengst bedroeg slechts *f* 22,85 per 100 kg., zodat van regeringszijde heel wat is bijgelegd moeten worden. Hierdoor is dus de melkveehouderij afhankelijk geworden van een directe geldelijke hulp uit 's rijks schatkist en de directeur noemde dit niet zonder gevaar.

ARBEIDSLOON EN BUITENLAND.

Als de vastgestelde garantieprijs nu ook maar de kostprijs van de melk geweest was, dan was er nog niet zoveel overboord. Maar dat is juist niet het geval geweest.

De kostprijzen lagen hoger dan de garantieprijzen, zodat het geheel dus verlies betekend heeft voor de veehouders. De stijging van de kostprijs is voornamelijk te wijten aan de stijging van het loonpeil.

In tegenstelling tot de industrie was het de landbouw niet mogelijk deze stijging op te vangen door een verdere rationalisatie of productieverhoging en waar bovendien de overige kostenfactoren als voer, kunstmest, pacht enz. ook nog stegen, lag de kostprijs hoog boven de garantieprijs. Bovendien was 't algemene beeld van de internationale markt zodanig, dat de opbrengst van de industrieel verwerkte melk tegenover 1955 daalde.

De import-landen zijn de produktie aan het verhogen en daar is bijv. de produktie gestegen met ruim 22 pct. tegenover 5 pct. In Nederland.

Doe daarbij nog allerlei beperkende maatregelen van de importlanden, dan is 't duidelijk, dat de exporterende landen hun export zien teruglopen, waardoor een toenemende concurrentie ontstaat op de resterende vrije markten.

Zo hebben we dat voor de boter nog in sterkere mate dan voor kaas in het afgelopen jaar kunnen merken.

NIEUWE GARANTIEPRIJS.

De heer de Kroon meende, dat de nieuwe garantieprijs met genoemde factoren veel meer rekening houdt. Zij is nu vastgesteld op *f* 28,40 per 100 kg. (3.7 pct. vet) en voor de zandgebieden op *f* 28.80. Waarschijnlijk zal de melk gemiddeld opbrengen *f* 24, zodat dus *f* 4.80 zal moeten worden bijbetaald.

Lagere produktiekosten en bedrijfsverbeteringen zullen voorwaarden moeten zijn om een lonende produktie mogelijk te maken.

Sprekend over de zuivelfabriek moest spr. constateren, dat het ledenaantal 1024 bedraagt. Het aantal koeien, dat in 1955 4200 bedroeg, wordt nu geschat op 3900 en is dus teruggelopen. Dat is ook merkbaar in de melkaanvoer, die in 1956 bijna 12.5 miljoen kg. bedroeg. Tegenover '55 is dat 2.1 pct. minder.

De verwerkte melk is voor 33 pct. verpoederd (4,2 miljoen kg.) Aan de Zuivelbond werd 4,6 miljoen kg. geleverd (37,1 pct.) terwijl in Venray en omgeving 2,2 miljoen kg. geleverd werd (17,3 pct.) in de vorm van boter, slagroom, gestandariseerde melk, flessenmelk, karnemelk, vla en wat dies meer zij.

Tenslotte werd aan de veehouders terug geleverd 1,6 miljoen kg. of wel 12,5 pct. Het vetgehalte van de melk was gestegen van 3,646 pct. in 1955 tot 3,709 in '56, waar men dus mee tevreden kan zijn.

Eigenaardig is dat tot heden dit percentage lang niet wordt gehaald. Het goede weer heeft voor een overvloedige melkgift gezorgd, maar het vetgehalte is veel kleiner geworden.

De boterproduktie is gestegen van 293.000 kg. in 1955 tot 320.000 kg. in 1956, maar de opbrengst is naar rato niet gestegen, namelijk van f 1.240.000 tot f 1.350.000. In het afgelopen jaar is iets meer melk verpoederd. Ruim 4 miljoen kg. tegen 3,9 miljoen kg. In 1955.

De opbrengst hiervan was teleurstellend, om redenen, die hierboven staan aangegeven. De kwaliteit van de aangevoerde melk stond op hoog peil, maar de warmte heeft de fabriek toch wel parten gespeeld. Zo werd op één dag - maandag 1 juli - meer dan 4000 liter zure melk aangevoerd.

De melkprodukten van de fabriek kregen van de diverse keuringsinstanties geregeld het predikaat goed of zeer goed.

MELKGELD

Het melkgeld, wat de boer tenslotte over het gehele jaar gemiddeld heeft ontvangen, is f 24.345 en dit ligt voor de eerste maal na de oorlog onder het landelijk gemiddelde, dat f 24.58 bedroeg.

Wat de balans en exploitatierekening betreft, hieruit bleek, dat de post lonen f 38.000 hoger was, olie en electriciteit f 18.000 en melkrijlonen f 8000. In totaal dus f 64.000 meer onkosten. Daartegenover staan een kleinere afschrijving en minder onderhoudskosten, zodat het verschil f 13.400 bedroeg.

Uit de balans bleek, dat het winkelpand in de Grotestraat was aangekocht en dat aan machines, inventaris en rollend materiaal voor f 69.000 was bijgekocht. Het resultaat van een en ander was, dat het onverdeeld melkgeld, mede omdat de uitkeringen uit het zuivelfonds voortaan direct aan de leden wordt uitgekeerd, slechts f 335,47 bedroeg.

De heer Peters, als voorzitter van de Raad van Commissarissen, deelde namens dit college mede, dat het gaarne zou zien, dat tegenover de vaste middelen en deelnemingen en waarborgsommen

(voor een totaal van f 636.741,14) vaste geldleningen zouden worden opgenomen, omdat het bedrag van het eigen vermogen ad f 83.985,94 wel wat schriel hier tegenover afsteekt.

Uit de vergadering werd opgemerkt, dat er al geldleningen van de leden waren binnen gekomen tot een bedrag van f 387.000 en dat een vergroting van dat bedrag toch wel erg zware lasten op diezelfde leden zou leggen. Maar aangezien dit onderwerp met een dergelijk klein bedrag aan onverdeeld melkgeld feitelijk niet aan de orde was, besloot men wel het toegestane bedrag voor de rekeningcourant-overeenkomst bij de boerenleenbank te verhogen tot 3 ton, zodat men voorlopig vooruit kan.

Uit de exploitatie-rekening bleek, dat in 1956 aan melkgeld was uitbetaald f 2.618.883. De opbrengst van de melkproducten was ruim 3.5 miljoen gulden.

KWALITEITS VERBETERING

blijft het streven der fabriek. In 1956 werden in Leunen, Veulen en Ysselsteyn wederom melkerscursussen georganiseerd, die 43 geslaagden opleverden. Het scheren van het vee is voortaan vrij algemeen en de fabriek steunt dit zoveel mogelijk.

Minder goed is men te spreken over de rundveehorselbestrijding, die nog niet streng genoeg wordt aangepakt.

Over de K.I. zullen we het dan direct nog hebben.

Al deze factoren helpen mede de kwaliteit van de melk te verhogen. Omdat binnenkort een landelijke regeling verwacht wordt, waardoor de uitbetalingen naar kwaliteit verplichtend wordt gesteld, is het dienstig, dat juist op deze dingen zoveel mogelijk wordt gelet.

Tenslotte gaf de directeur een uitvoerig exposé van de verhoging der melkprijs voor de consument en de gevolgen daarvan voor de totale melkprijs. Het blijkt, dat de consument voor een gedeelte de prijs voor de overige melk helpt optrekken.

BESTUURSLEDEN

In deze vergadering werden L. Arts, Ysselsteyn, H. van Rijswijck, Veulen en Jac. Reijnen uit Blitterswijck herkozen als lid van het bestuur. Als lid van de raad van toezicht werd J. van de Winkel, Smakt herkozen.

K.I.

De heer Rutten gaf een toelichting op de balans en exploitatierekening van de K.I.-vereniging. Hieruit bleek, dat men de oorspronkelijk wel geplande verhoging van de omslag niet had behoeven door te voeren en dat ondanks het feit, dat er nog een fikse navordering is binnen gekomen van de omzetbelasting tot een bedrag van f 9300.-, waaraan zelfs stieren zich moeten onderwerpen.

Voor de kunstmatige inseminatie zijn in 1956 gebruikt: Maria 12's Paul, Mia's Paul, Betje's Jumbo, Jana 19's Roland, Roosje's Sjors, Leida 11's Roland, Cesar en Martha 10's Doel.

Roosje's Sjors en Betje's Jumbo zijn hiervan afgeslacht, zij brachten ruim f 3000.- op. Nieuw aangekocht werden Tinie's George en Mietje 9's Cesar, beide voor f 1850.

Met trots memoreerde spreker de centrale stierenkeuring in Roermond, waar niet alleen Cesar tot kampioen 1956 werd uitgeroepen, maar ook andere stieren eervolle plaatsen wisten te verwerven. Het is dan ook niet verwonderlijk dat voor de grote landbouw-show in Utrecht Venray's materiaal werd uitgekozen als de beste voorbeelden voor de roodbont-fokkerijen en dat binnenkort een studie-commissie uit Duitsland juist deze streek zal bezoeken om hier eens naar de resultaten van de fokkerij te komen kijken.

Spreker verheelde zich niet, dat ongetwijfeld ook mislukkingen voor zullen komen, maar tot heden is de K.I. van Venray een voorbeeld voor andere en grotere verenigingen en is het fokmateriaal een der beste uit den lande.

Dat legt verplichtingen op voor de toekomst en het is geen wonder dat de commissie voor aankoop kosten noch moeiten spaart om ook het jonge materiaal in de voetsporen der ouderen te krijgen.

Tenslotte begon de vergadering dan met de behandeling der concept-statuten, welke zijn aangepast aan de moderne tijd.

Hierin zijn naast een hoop technische veranderingen, ook enkele andere punten opgenomen, die echter staande deze vergadering, nog al enige kritiek kregen, zoals de aansprakelijkheid enz. Van alle op- en aanmerkingen zijn de nodige notities gemaakt, die het bestuur dan nog zal overwegen en dan kan men binnenkort een nieuwe vergadering verwachten.

In de rondvraag werden enige klachten vernomen over de nieuwe melkrouten, welke worden gereden en die hier en daar aanleiding geven tot latere melklevering met de moeilijkheden daaraan verbonden. Een en ander zal eerst nader worden onderzocht.

Het liep al naar sluitingstijd, voordat deze vergadering zijn einde kreeg en men de gulden presentiegeld kon afhalen.

Peel en Maas, 03/08/1957; p. 2/6

Bedrijfscompetitie

Stand t.e.m. dinsdag 30 juli.

Afdeling A:

Nelissen	8	7	0	1	14	33—8
K.A.J.	7	3	1	3	7	17—15
V.V.C.B.	7	3	1	3	7	13—14
Inalfa A.	8	2	1	5	5	8—22
Zuivelfabriek	6	1	1	4	3	10—24

Afdeling B:

Custers	8	6	0	2	12	24—15
Blitta	7	4	2	1	10	19—13
Muvero	7	4	0	3	8	19—11
Inalfa B.	8	2	2	4	6	15—22
P.T.T.	7	0	2	5	2	12—26

2e Vergadering Zuivelfabriek „Venray”

De leden van de coöperatieve zuivelfabriek „Venray” kwamen zaterdag voor de tweede maal bijeen in zaal *Wilhelmina* voor de vaststelling van de nieuwe statuten. Tijdens de vergadering van 13 juli jl. konden geen rechtsgeldige besluiten genomen worden, omdat het vereiste aantal van twee derde der leden niet aanwezig was.

Ditmaal was de opkomst nog al minder. Van de 1000 leden hadden er slechts 67 gevolg gegeven aan de oproep!

Voorzitter H. Asselberghs uitte dan ook zijn misnoegen over de zo slechte opkomst. Bij de uitvoerige besprekingen ging het vooral over de mogelijkheid, dat de veehouders 2 pct. kan worden ingehouden van ‘t melkgeld voor bijschrijving van het ledenkapitaal.

Verder over de machtiging voor het bestuur om aanschaffingen te doen buiten de algemene ledenvergadering om, tot een maximum bedrag van f 50.000.

De leden van Overloon en van andere plaatsen, waar de K.I. niet werkt, behoeven zich niet bezorgd te maken. De statuten voorzien er in, dat ze nimmer aansprakelijk kunnen worden gesteld voor een eventueel exploitatieverlies van de K.L-vereniging.

De volgende agendapunten hadden een vlot verloop.

In de toekomst zal de melk naar kwaliteit worden uitbetaald en zal bij eventuele terugname van zure melk naar ‘t bedrijf de kwaliteitsbeoordeling niet van toepassing zijn.

De zuiverheidsproef zal worden toegepast volgens de z.g. watjesproef: Klasse 1, een halve cent extra; klasse 2 normaal en klasse 3 een halve cent minder.

Het rentepercentage voor de ledenlening werd verhoogd en op 5 pct. gebracht.

Aan de scheidende onder-voorzitter, H. Goumans, werd bij zijn vertrek uit Venray, grote dank gebracht voor alles, wat hij voor de fabriek en voor de commissie veeverbetering had gedaan.

Gememoreerd werd nog het tienjarig bestaan van de commissie voor de veeverbetering, die o.m. de K.I. vereniging heeft gesticht, van welk werk de veehouders nu de vruchten kunnen plukken, wat bleek uit de jongste triomfen op de centrale fokveedag te Roermond behaald.

1958

Peel en Maas, 01-03-1958; p. 1/6

Over: Nabetaling melkprijsgarantie 1956/'57

De garantieprijs voor de melk over het melkprijsjaar 1956 1957 was, zoals bekend, 28,40 cent per kg melk van 3,7 pct. vet. In de loop van het jaar zijn de lonen in de landbouw verhoogd. Dit hield in, dat ook de garantieprijs is dus geworden 28,425 cent per kg van 3,7 pct, vet.

Bij deze algemene garantieprijs zou een verschil gemaakt worden tussen de kleigebieden met lagere kostprijs enerzijds en de overige gebieden anderzijds, (de zg, differentiatie). Dit verschil zou bedragen 1,8 cent per kg. Hierdoor zou de algemene garantie van 28,425 gesplitst worden in een garantie: voor de kleigebieden van 27,025 ct per kg en voor de overige gebieden van 28,825 cent per kg.

Een en ander echter onder de uitdrukkelijke voorwaarde, dat men bij deze differentiatie binnen de gemiddelde garantieprijs van 28.425 cent zou blijven.

Bij de uitvoering van deze differentiatie in de praktijk bleek het echter noodzakelijk uit te gaan van de bodemvruchtbaarheid en cultuurtechnische toestand bij de afbakening van de gebieden. Op grond van deze normen zijn de gebieden afgebakend, welke voor de lagere garantieprijs in aanmerking komen. De omvang van deze gebieden bleek echter niet voldoende te zijn om de aanvankelijk voorgestelde differentiatie van 27,025 cent en 28,825 cent per kg. Het Landbouwschap heeft toen besloten het ontbrekende bedrag om te slaan over alle melk van alle gebieden, hetgeen betekent, 0,19 cent per kg melk.

Hierdoor wordt de garantie: voor de kleigebieden 27,025 min 0,19 is 26,835 cent per kg, voor de overige gebieden 28,825 min 0,19 is 28,635 cent per kg.

Op deze wijze wordt de gemiddelde garantie van 28,425 voor alle melk toch bereikt.

De gemiddelde opbrengst van alle melk in het afgelopen garantiejaar kan gesteld worden op 24,49 cent per kg. Hierbij is dan al rekening gehouden met een kleine nabetaling van het saldo van het zuivelfonds, welke apart zal geschieden.

De nabetaling op de garantie wordt dus: voor de kleigebieden (dus de gebieden met de lagere toeslag) 26,835 min 24,49 is 2,345 cent per kg, voor de overige gebieden (dus de gebieden met de hogere toeslag) 26,635 min 24,49 is 4,145 cent per kg.

Van deze nabetaling wordt echte 1 cent per kg „vertraagd” uitbetaald, en wel in begin 1959. Thans krijgt de veehouder dus feitelijk uitgekeerd: voor de kleigebieden 2,345 min 1 is 1,345 cent per kg melk met 3,7 pct. vet, voor de overige gebieden 4,145 min 1 is 3,145 cent per kg melk met 3,7 pct vet.

De zuivelfabrieken betalen uit op basis van de geleverde kg melkvet. Daarom komt de uitbetaling thans neer op ruim 36 cent per kg melkvet voor de gebieden met lage toeslag en 85 cent per kg melkvet voor de overige gebieden.

Peel en Maas, 29/03/1958; p. 1/12

Runderhorzelbestrijding

Zoals bekend is men in Nederland al geruime tijd aan de gang met de runderhorzelbestrijding, een parasiet, die jaarlijks enorme schade geeft aan veehouders, slagers en lederfabrikanten.

De runderhorzelwet gebiedt zelfs zulk een bestrijding waarbij o.a. in Venray de zuivelfabriek is ingeschakeld.

In onze provincie werd de runderhorzelbestrijding sterk nadelig beïnvloed door vliegende runderhorzels uit Duitsland, waar men in tegenstelling tot België niets van een dergelijke bestrijding kent.

De horzel kan ongeveer 15 km. vliegen, zodat dus verschillende duitse horzels last veroorzaken in het grensgebied. In overleg met de betreffende Duitse instanties zal men nu in Duitsland trachten in een strook van pl.m. 20 km. langs de grens met de rundveehorzelbestrijding te beginnen.

Botermaker Gielens met pensioen

Donderdagavond, 27 maart, heeft Gielen-Nól van de Heide afscheid genomen van de zuivelfabriek alhier.

In 'n feestelijke bijeenkomst van het dagelijks bestuur, de directie en het personeel, werd deze zuivelveteraan - in het bijzijn van zijn vrouw - letterlijk en figuurlijk in de bloemetjes gezet. Voorzitter Asselberghs - namens het bestuur - stak zijn dankbaarheid en waardering voor deze trouwe werker niet onder stoelen of banken. Hij prees Gielens om zijn grote toewijding en ijver, zijn plichtsbetrachting en collegialiteit, waardoor hij gedurende zijn 38 jarige dienstperiode mede bijdroeg tot de bloei van het bedrijf en waardoor hij een voorbeeld was voor de jongeren.

Met 'n aanbieding onder couvert getuigde de voorzitter ook op stoffelijke wijze van de grote verdiensten, die Gielens voor het bedrijf verwierf.

Ook directeur de Kroon benadrukte in 'n hartelijke toespraak die verdiensten en hij stelde vast dat het in de botermakerij van het bedrijf steeds goed boterde, die goede sfeer en kameraadschap waren de produkten van de levensstijl van Gielens, waardoor hij - ondanks zijn bescheidenheid - toch zo veel presteerde.

Met de aanbieding van een bloemenruiker betrok de directeur ook mevrouw Gielens in de hulde van haar man.

Piet Vullings, als oudste collega, bood namens het gezamenlijke personeel een divan en 'n serie foto's aan, waaruit bleek hoe zeer Nól door zijn collega's werd gewaardeerd.

Dat bleek overigens ook duidelijk uit het verloop van deze gezellige feestavond, waarop van directie- en personeelszijde vele herinneringen werden opgehaald en aan het einde waarvan de scheidende botermaker op de hem eigen geestige wijze allen dankte voor hetgeen hij mocht ondervinden en ontvangen.

datum is onjuist = 14-09-1958

Jaarvergadering Coöp. Zuivelfabriek *Venray*

Het was er niet druk In zaal *Wilhelmina*, toen voorzitter Asselberghs zaterdag jl, de jaarvergadering van de Coöp. Zuivelfabriek „*Venray*” opende. In vlot tempo ging het door de agenda heen.

Cijfers der fabriek

Zoals te doen gebruikelijk gaf de directeur Kroon een gedegen overzicht van het wel en wee der Zuivelfabriek, waaraan wij het volgende ontlenen.

Op 1 januari 1958 telde de fabriek 1012 leden, die tezamen 4200 koeien hebben. In totaal werd 12.791.332 kg melk aangevoerd, 5,8 pct. meer dan in 1956. Tegenover het Limburgse gemiddelde van 4,9 pct. en het landelijke gemiddelde van 1,7 pct. een grote toename, die geweten wordt aan het gunstige weer, grotere productie per koe, groter aantal koeien en het gebruik van kalverenmeel, bij de opfok van kalveren.

Van deze bijna 13 miljoen kg. melk is bijna 30 pct. verpoederd, 40 pct. is geleverd aan de Zuivelbond in Roermond, 18 pct. is aan de Venrayse mensen verkocht, terwijl 12 pct. aan de leden is teruggeleverd.

Het gemiddeld percentage vet viel tegen. In 1957 bedroeg dat 3,652 pct., tegen 3.709 pct. in 1956 (1955: 3,646 pct., 1954: 3,676 pct.). Het landelijke gemiddelde was in 1957:3,74 pct. (1956: 3,76 pct.).

In 1957 waren de voornaamste posten voor uitbreiding: de bestrating en omrastering van het fabrieksterrein en een vernieuwing in het roomzuurlokaal. Een en ander à f20.000. Vernieuwingen aan machines en wat dies meer zij hebben f52.000 gekost. De onkosten zijn ook gestegen, van f617.000 in 1956 tot f663.000 in 1957. De voornaamste oorzaken daarvan zijn de meer-kosten van stookolie, groter elektriciteitsverbruik en meer-kosten rente.

Uit de vergadering kwamen stemmen, dat in 1953 met dezelfde melkaanvoer de onkosten bijna f120.000 lager gelegen zouden hebben. Al was controle staande deze vergadering natuurlijk niet mogelijk, toch zal de vragensteller een overzicht thuis krijgen. Deze minder-kosten vinden waarschijnlijk hun oorzaak hoofdzakelijk in de administratieve onderbrenging van verschillende posten onder het hoofd onkosten.

Kwaliteit

De kwaliteit der aangevoerde melk was over het algemeen goed te noemen. Toch gaf het aantal geleverde bussen zure melk een verhoging t.o.v. 1956 t.w. van 876 naar 1245.

De Keuringsdienst van waren is echter allerminst te spreken over het grote aantal melkemers, dat nog in de weiden wordt achtergelaten. Men riskeert een verbaal, maar bovendien beïnvloedt dit de kwaliteit der melk ongunstig.

Een vriendelijk verzoek dus, om een en ander na te laten en te zorgen voor goede en schone emmers.

Over de kwaliteit der producten waren de beoordelende instanties vol lof.

Van fabriekzijde wordt alles gedaan om de kwaliteit blijvend te verbeteren o.a. door het organiseren van melkerscursussen, die in het afgelopen jaar te Wanssum, te Blitterswijk en in Oostrum werden gegeven, terwijl daarnaast ook een cursus machinaal melken plaats had. Scheren van vee heeft aller aandacht, maar de runderhorzelbestrijding kon beter.

Wat de t.b.c. bestrijding betreft, waren er in 1957 nog een drietal besmette bedrijven.

De abortus-bang-bestrijding maakt goede voortgang. In het Limburgse gedeelte van de fabriek is bijna 62 pct. der bedrijven vrij, in het Brabantse 80 pct. Bijzonder gunstige cijfers t.o.v. het Nederlandse gemiddelde. Tenslotte is men op bescheiden wijze begonnen met het veevoederkernwerk. (??)

Vervolgens gaf de heer de Kroon een overzicht der zuivelpositie in 1957, welk overzicht wij elders publiceren.

Bijna 93.000

was het batig slot van het afgelopen boekjaar. Dat betekent, dat er dus nog *f*0.73 per 100 kg geleverde melk in de fabriek is gebleven.

Nadat oud-deputé Peters het zeer gunstige oordeel van de Raad van Toezicht had uitgebracht over beheer en administratie, besloot de vergadering het bestuursvoorstel te volgen om de helft van het onverdeelde melkgeld uit te betalen en de helft te laten staan bij het leden-kapitaal, waardoor eigen voorzieningen beter mogelijk worden.

Uit het exploitatie-overzicht bleek dat voor meer dan 2.5 miljoen gld. aan melkgeld is uitbetaald, terwijl de opbrengst der produkten groter was dan 3.7 miljoen.

De gebouwen staan voor *f*224.000 op de balans, de machines voor *f*271.000. Op gebouwen werd bijna *f*11.000 afgeschreven, op de machines *f*71.000.

K.I.

De voorzitter der K.I. vereniging de heer G. Rutten uit Wanssum was best tevreden over het afgelopen jaar, dat bovendien zulk een beste bekroning gekregen heeft door de preferent verklaring van Mia's Paul. Men voert een heel voorzichtige politiek bij de Venrayse K.I. door jonge dieren aan te kopen, waarvan wel is waar de opfok tamelijk durabel is, maar waarvan bij het mislukken toch nooit geen grote kapitalen verloren gaan.

De heer Rutten moest wel bekennen, dat het werk der aankoopkommissie er niet eenvoudiger op is geworden. Waren er eerst 26 stieren, nu zijn het er nog maar 6 en eventuele plaatsvervangers van deze laatsten moeten met de uiterste nauwkeurigheid uitgezocht worden.

Op de balans staan de 6 stieren voor een goede *f*2.000 maar men heeft er dan ook bijna *f*3.000 op afgeschreven in het laatste jaar.

De onkosten bedroegen meer dan een halve ton, maar de leden brachten *f*58.000 bij elkaar. Al met al was er *f*3.340 over, dat op voorstel van het bestuur te goed geschreven zal worden. Want ondanks het feit, dat een nieuwe stal al jaren op het programma staat, hoopt men toch eenmaal ook deze te kunnen verwezenlijken en dan moet er geld zijn. Laten we tenslotte vertellen,

dat zelfs de K.I. stieren ook het hunne bijdragen in de staatskas. Wegens het verlenen van „dienst” moesten ze in 1957 bijna f2.200 omzetbelasting betalen.

Nabetalingen

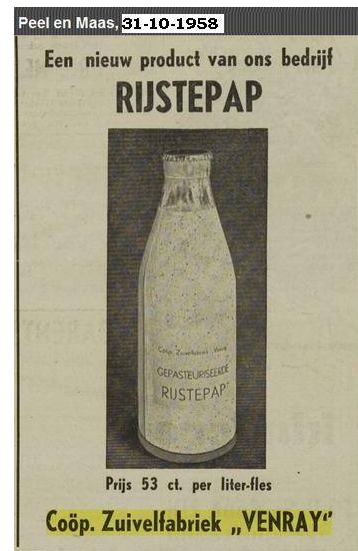
Verder werd op deze vergadering mededeling gedaan, dat binnenkort een nabetaaling te verwachten is van f183.000 als voorschot op de melkprijsgarantie.

Daar hoort men dan nog wel nader over. De melkontvangst op zondag, waarop enkele leden hebben aangedrongen, gaat vanwege de zondagsrust niet door. Men zal er op dienen te letten, dat de kwaliteitskeuring der melk strenger gaat worden en dat ze aan hogere eisen zal dienen te voldoen.

De leden werd geadviseerd eens te bekijken of melkaanvoer per tractor niet lonend is.

Melkproblemen

In deze vergadering hield de heer P.J. Loonen uit Oostrum, een inleiding over de berekeningen van het Landbouw Economisch Instituut, de garantieprijzen, de verrekenprijs, het zuivelfonds en de bedrijfsvoering.

Dit hoofdbestuur lid van het produktschap voor Zuivel en de Koninklijke Nederlandse Zuivelbond kon, mede doordat hij als ondervoorzitter van de Veehouderijkommissie van de Stichting voor de Landbouw hierbij ten nauwste is betrokken, een duidelijk en gedegen overzicht geven van de verschillende prijsbepalingen en hun achtergronden.

Het was zelfs voor een leek als uw verslaggever een interessante samenvatting van alle wederwaardigheden en wetenswaardigheden, die het zuivelbeleid in ons land hebben bepaald en hoe men tot verschillende prijsberekeningen, garanties en afspraken is gekomen.

Uit het betoog van de heer J. Loonen bleken wel de enorme moeilijkheden, waarmede een en ander gepaard gaat en dat 't ook voor de veehouder niet zo heel eenvoudig meer is, om een juiste kijk op de gang van zaken te krijgen.

Gezien de vele technische bijzonderheden verwijzen we voor een verslag van deze inleiding naar de officiële notulen dezer vergadering.

Bestuursleden.

Staande deze vergadering werden de heren G. Jenniskens te Leunen en P. Rambaghs te Castenray tot bestuursleden herkozen.

In de vacature H. Goumans werd Chr. Broekmans uit Oostrum gekozen en als lid van de Raad van Toezicht werd herkozen de heer H. Janssen te Venray.

De zuivelsitatie Nederland - 1957

Het jaar 1957 begon voor de zuivelindustrie niet slecht.

De prijzen waren - dank zij de in West-Europa lage melkproduktie - gunstig en lagen tot begin augustus belangrijk boven 't niveau van 1956.

Zo goed als het jaar begon, zo slecht is het echter geëindigd.

Door de zeer hoge melkproduktie in de tweede helft van 1957- een algemeen verschijnsel in West-Europa, mogelijk gemaakt door uitzonderlijk gunstig weer - daalden de prijzen eind 1957 tot een voor de tijd van het jaar en voor de zuivelindustrie gedurende de laatste jaren ongekend laag niveau.

De situatie op de wereldmarkt voor de zuivelprodukten bereikte een ongekend dieptepunt.

Sinds april 1958 loopt de verkoop vlot vanwege daling der verkoopprijzen en sinds één maand trekken de prijzen gelukkig aanzienlijk op vanwege de komende winterschaarste.

DE OORZAAK VAN DE TERUGGANG.

Er was tot voor kort een algemeen groot pessimisme. Er zijn voor de slechte gang van zaken gedurende de laatste maanden van 1957 en de eerste helft van 1958, zeer zeker ook factoren aansprakelijk, die een tijdelijk of incidenteel karakter hadden.

In de eerste plaats is te wijzen op de bijzonder grote melkproduktie gedurende de laatste 4 maanden van 1957 en de 1e helft van 1958, niet alleen in ons land maar in geheel West-Europa. Normaal stijgt door de overheidspolitiek, gericht op een stimulering der melkproduktie en door technische vooruitgang, de melkproduktie in West-Europa gemiddeld met 2 á 2.5 per jaar.

In de tweede helft van 1957 lag de melkproduktie echter zeker 8 à 10 pct. boven het niveau van 1956, terwijl landen als België, Frankrijk en Duitsland zelfs aanvoerstijgingen meldden van 15 tot 18 pct. Deze uitzonderlijk grote stijging moet grotendeels toegeschreven worden aan de in het algemeen bijzonder gunstige weersomstandigheden, die zich niet elk jaar zullen voordoen. In hoeverre achter deze versnelde toeneming der melkproduktie ook permanente factoren aanwezig waren, bijv. een versnelde technische vooruitgang in de West-Europese melkveehouderij, is nu nog moeilijk te beoordelen.

De tweede ongunstige faktor, die mogelijk eveneens van tijdelijke aard zal zijn, was het stagneren van de welvaartsontwikkeling in West-Europa. Hierdoor verviel een belangrijke stimulans voor het verbruik van zuivelprodukten.

Alleen bij de derde oorzaak voor het sombere beeld van eind 1957 en de eerste helft van 1958 - de teruggang van onze condensexport - zijn factoren in het spel, die zonder enige twijfel een permanent karakter hebben. De uitvoer naar India werd door betalingsmoeilijkheden in dit land belemmerd, terwijl politieke factoren de verdere uitvoer naar Indonesië praktisch onmogelijk maakten.

De gevaarlijke ontwikkeling bij de condensafzet was echter het ter hand nemen van de productie van kunstcondens - gemaakt uit mager melkpoeder en plantaardig vet - in de Phillppiijnen. In 1957 beïnvloedde dit de afzet van gecondenseerde melk overigens nog niet belangrijk. Te vrenzen is echter, dat in de toekomst de afzet van gecondenseerde melk in toenemende mate hinder zal gaan ondervinden van deze kunstcondens.

TOCH STIJGING

Het gevolg van deze ontwikkeling was een toenemend verschil tussen produktie en vraag gedurende de laatste maanden van 1957 en eerste helft 1958. Door het protectionisme in de invoerlanden kwam deze discrepantie geheel voor rekening van de exportlanden.

De resultaten van het gunstige begin en het ongunstige slot van 1957 was, dat als jaargemiddelde de geldelijke opbrengst per kg. melk nog iets toenam. De opbrengst van de industrieel verwerkte melk (dus exclusief consumptiemelk) steeg van 20,9 ct. per kg. In novemher 1955/56 tot 21,7 ct. in nov. 1956/57. Daar de verrekenprijs van de consumptiemelk in verband met de gestegen kostprijs verhoogd werd van 26 ct. In 1956 tot 30,1 ct. in 1957 nam de gemiddelde opbrengst van alle melk met bijna 2 ct. per kg. toe, n.l. van 22,585 tot 24,49 ct. per kg.

In het algemeen kan men zeggen:

- 1/3 van de Nederlandse melk is consumptiemelk; deze brengt de kostprijs op.
- 1/3 wordt geconsumeerd in binnenland in de vorm van boter, kaas, koffiemelk, waarvan de prijzen mede worden bepaald door de lage prijzen welke bij export worden behaald.
- 1/3 deel is export-produkten; deze brengen de kostprijs niet op.

ONGUNSTIGER BEELD

Niettegenstaande de stijging van de gemiddeld gerealiseerde melkprijs, werd de economische situatie van de zuivelindustrie ongunstiger. Daar de garantieprijs verhoogd werd van 23 cent in 1955/56 tot 28,4 cent in 1956/57 per kg., steeg het bedrag dat de overheid moet bijpassen wegens het verschil tussen garantieprijs en gemiddelde opbrengst aanzienlijk. Moest de overheid in het melkprijsjaar 1955/56 f 74 miljoen bijpassen, in 1956/57 was dit bedrag gestegen tot f 211 miljoen.

De stijging van de garantieprijs van 23 ct. tot 28,4 ct. was toe te juichen, voor zover deze te danken was aan de verbetering van de uitgangspunten van de kostprijsberekening. Dit was het geval voor ca. 2 ct. van de totale stijging van 5,4 ct. Voorzover zij echter toe te schrijven was aan een verdere stijging van de kostprijs - en dit was de resterende 3,4 ct, het geval - is zij niet zonder bedenkingen. Het kostprijsvoordeel, dat wij gedurende lange tijd hebben gehad op de meeste andere landen, is geleidelijk aan kleiner geworden of zelfs verdwenen. Onze voornaamste concurrenten, Australië, Nieuw-Zeeland en Denemarken, hebben alle drie belangrijk lagere kostprijzen dan ons land. Ook de voorsprong, die wij op de landen van de Euromarkt hebben, is niet meer zo veilig als enige tijd geleden

Uit het voorgaande blijkt, dat het in de toekomst uitermate moeilijk zal zijn, de productie en afzet met elkaar in evenwicht te brengen.

Een terugdringen van de boterproduktie is al ten zeerste gewenst.

Ook zou het al zeer gewenst zijn in dit verband, het vetgehalte van de consumptiemelk tot een normaal en natuurlijk percentage op te voeren. Daardoor zou een geringere boterproductie verkregen worden en daarmee een geringer afzetprobleem.

CONCLUSIES

Overzien we 1957, dan blijkt het volgende:

Voortdurende kostprijsstijging is niet zonder gevaar. Onze concurrentiepositie is minder hecht dan enige jaren geleden.

Verhoging verrekenprijs geeft verhoging straatprijs. Daaruit volgt verlaging verbruik door consumenten.

Afzet melkvet steeds moeilijker; waarde eiwit wordt hoger.

Europese zuivelmarkt is zeer gevoelig; de afstand tussen schaarste en overproductie is - getuige het geheel verschillende beeld, dat de 1e en 2e helft van 1957 en 8 maanden in 1958 te zien gaven - zeker niet groot.

De Nederlandse produktie is 2 pct. van de wereldproduktie; de overschotten zijn in vergelijking tot de totaalproduktie zeer gering.

Het zal zaak zijn de omvang der melkproduktie binnen de perken te houden en de vraag naar zuivelprodukten te doen vergroten.

In de Europese Economische Gemeenschap zal men moeten zien te bereiken, dat daar geproduceerd wordt waar kostprijs van nature het voordeligst is.

Piet Vullings met pensioen

Voor de 3e maal dit jaar, heeft Venrays zuivelfabriek afscheid genomen van een gepensioneerde werker.

Dit keer was het Piet Vullings uit Leunen, die tijdens een feestelijke bijeenkomst van bestuur, directie en personeel - in het bijzijn van zijn familieleden - tevens werd gehuldigd in verband met zijn 40-jarig dienstjubileum.

Namens het bestuur getuigde de heer ?? van zijn waardering voor deze trouwe werker. Hij overhandigde deze zuivelveteraan de zilveren personeelsmedaille met oorkonde van de koninklijke Nederlandse Zuivelbond te Den Haag.

Met 'n aanbieding onder couvert, benadrukte het bestuur haar dankbaarheid t.o.v. de scheidende werknemer.

Directeur De Kroon, belichtte in een hartelijke toespraak meer gedetailleerd het werk van Vullings, als centrifugist.

Met de aanbieding van een bloemenruiker betrok de directeur ook mevr. Vullings in de hulde van haar man.

Van personeelszijde werden Vullings eveneens geschenken aangeboden, o.a. een horloge en een album met bedrijfsfoto's; hiermee werd de waardering voor hun collega op duidelijke wijze getoond.

Aan het einde van deze genoeglijke feestavond, waarop ook door bestuurslid Geurts en anderen, nog hartelijke woorden worden gesproken en herinneringen werden opgehaald, dankte Vulling, allen voor hetgeen hij mocht ondervinden en ontvangen.

1959

Peel en Maas, 21-02-1959; p. 4/8

Melkprijsgarantie 1957/58 financieel afgewikkeld

De melkprijsgarantie 1957/58 zal financieel worden afgewikkeld door een slotuitkering van 93 cent per 100 kg over alle afgeleverde melk.

De vastgestelde garantieprijs bedroeg *f*28,90 per 100 kg. melk met 3,7% vet, geldende voor een hoeveelheid van 5,18 miljard kg melk. Zoals men weet, was de beperking van de garantie tot een hoeveelheid melk (gelijk aan die welke in het voorafgaande melkprijsjaar was afgeleverd) ingevoerd met het oog op de beperkte afzetmogelijkheden op de zuivelmarkt.

Het Productschap voor zuivel berekende de netto-opbrengst van alle afgeleverde melk op *f*21,035 per 100 kg. Hierbij is o.m. rekening gehouden met een eventueel verlies op de nog aanwezige, niet verkochte regeringsvoorraden zuivelproducten. Het verschil tussen netto-opbrengst en garantieprijs (*f*28,90 - *f*21,035 is *f*7,865) zou volledig zijn uitgekeerd, indien de melkproductie de 5,18 miljard kg niet had overschreden. Dit is wel het geval: er werd 300 miljoen kg melk méér afgeleverd, nl. 5,483 miljard kg. Deze 300 miljoen kg melk heeft in beginsel slechts de marktprijs opgebracht i.c. ongeveer 21 cent per kg.

Om redenen van praktische aard wordt het voor de melkprijsgarantie uit het Landbouw-Egalisatiefonds beschikbare bedrag van 407,5 miljoen gulden (5,18 miljard x 7,865 cent) omgeslagen over 5,483 miljard kg. Elke veehouder zal een toeslag van *f*7,93 per 100 kg melk ontvangen over alle afgeleverde melk. Reeds zijn voorlopige betalingen gedaan van *f*6,50 per 100 kg, zodat er dus nog over blijft te betalen een bedrag van 93 cent per 100 kg over alle melk.

De zuivelfabriek hoopt binnen een maand dit geld aan haar leden uit te betalen. Tegelijkertijd zal worden uitbetaald een slotuitkering uit Zuivelfonds 9 van *f*0,14 per 100 kg geleverde melk, zodat in totaal nog *f*1,07 per 100 kg te wachten is.

Piet Maas ‘Pietje Botermelk’ met pensioen

Piet Maas, de als Pietje Botermelk in Venray alom bekende venter, heeft afscheid genomen van de zuivelfabriek alhier.

Dinsdagavond waren daartoe directie en personeel in de fabriekszaal bijeen, waarbij deze populaire dorpsfiguur - in het bijzijn van zijn familieleden - letterlijk en figuurlijk in de bloemetjes werd gezet.

Namens het bestuur getuigde de heer Geurts van zijn grote erkentelijkheid voor deze plichtsgetrouwe werker, die gedurende ruim 38 jaar met zoveel ambitie zijn dagelijkse ventroute reed. Door zijn dagelijks contact met de klanten was hij ‘n schakel tussen het bedrijf en de afnemersconsumenten en zijn populariteit heeft bewezen, dat hij die taak in alle opzichten voortreffelijk heeft uitgevoerd. Met ‘n aanbieding onder couvert benadrukte het bestuur haar dankbaarheid t.o.v. de scheidende werknemer.

Directeur De Kroon schetste in een hartelijke toespraak het levenswerk van Maas als venter en prees hem om zijn grote werklust en toewijding, zijn verantwoordelijkheidsgevoel en bereidheid tot samenwerken. In zijn plichtsgetrouwheid en ijver was Maas de jongeren tot voorbeeld en hij heeft vele verdiensten voor het bedrijf verworven.

Met de aanbieding van een bloemenruiker, betrok de directeur ook mevr. Maas in de hulde van haar man.

Ook het personeel liet zich niet onbetuigd in de waardering van hun collega. Zij boden geschenken aan in de vorm van een leunstoel en een album-foto’s.

De collega-venters overhandigden nog een afzonderlijk herinneringscadeau, bestaande uit een paard, waarmee Piet wel bijzonder in z’n schik was.

Als paardenvriend bij uitstek ontving hij overigens nog een originele „onderscheiding”, met de versierselen waarvan hij officieel werd behangen.

Aan het einde van deze genoeglijke feestavond dankte Maas allen hartelijk voor hetgeen hij mocht ondervinden en ontvangen.

Uitbreiding Zuivelfabriek „Venray”

De leden van de Zuivelfabriek waren zaterdagavond opgeroepen, om hun oordeel uit te spreken over een voorgenomen **grondaankoop**.

Zaal *Wilhelmina* was goed bezet, toen voorzitter Asselberghs, samen met directeur Kroon; tekst en uitleg gaven van het plan van aankoop.

Het blijkt, dat de plannen om te komen tot een verbindingsweg van de Deurneseweg met de Leunseweg door de provincie waarschijnlijk nog dit jaar zullen worden verwezenlijkt. Dat heeft tot gevolg dat de Zuivelfabriek voortaan ingesloten wordt door een drietal wegen, nl. de Wieënweg, (die blijft zoals hij is), de Leunseweg en dan de nieuwe weg die de noordzijde van het fabrieksterrein gaat begrenzen. In het westen, aan de achterkant van de fabriek, ligt de boerderij van Jenniskens, die ook eigenaar is van het stuk grond dat aan de noordzijde ligt, tussen de fabriek en de nieuwe weg. Over deze grond, 29 are, gaat nu de zaak.

De eigenaar is benaderd door verschillende benzine-maatschappijen, die op de hoek Leunseweg-nieuwe weg een benzinstation willen vestigen. Ze hebben daarvoor goed geld geboden, maar tenslotte is er dan één als overwinnaar uit de bus gekomen. Het bestuur der Zuivelfabriek heeft natuurlijk een en ander nauwlettend gevolgd. Want dit stuk grond is ook voor haar van groot belang, omdat het voorlopig de enigste uitwijk-mogelijkheid is.

Directeur Kroon kon natuurlijk moeilijk concreet aangeven, waarvoor dit terrein dan wel dienstig zou zijn, maar hij wees op de groei van Venray, die als gevolg heeft een gestadige klanten-toename. Als in 1951 23 % van de verkoop uit flessen-goed bestaat, dan is dat percentage in 1959 al 54 % geworden. Dat betekent meer opslag-ruimte en meer vervoer, dat op zijn beurt weer onderdak vraagt. Hij wees verder op een betere melk-aanvoer-mogelijkheid en een eventuele kaasfabricage, waarover al eens is gesproken.

Dit alles kan op dit terrein nog gebeuren, mits de fabriek het in handen krijgt. Men is daarom met Jenniskens gaan onderhandelen, die bereid is dit stuk grond te verkopen aan de fabriek, mits deze op haar beurt ongeveer 8,5 are afstaat aan de benzinemaatschappij voor het stichten van een benzinstation.

Voor de bouw hiervan moet eerst nog verlof komen uit Maastricht, maar als die goedkeuring er komt, moet de fabriek dat stukje afstaan aan de maatschappij. Het gehele stuk kost f 29.000, waarvan dan eventueel f 12.000 voor het benzinstation retour komt.

Natuurlijk moest de vergadering over een dergelijk duur stukje nog wel eens even praten. Daarvoor kreeg ze dan voldoende gelegenheid, terwijl verschillende vragenstellers duidelijk antwoord kregen. Men vroeg zich af of dat nu allemaal maar zo kon, die hoge prijzen en of via ruilverkaveling, of latere aankoop van de benzinemij de grond niet goedkoper te krijgen zou zijn.

Maar al die mogelijkheden waren al uitputtend behandeld door het dagelijks bestuur, dat geen kans zag de grond anders in handen te krijgen dan door dit bedrag op tafel te leggen. Is de benzinemij eenmaal koper van het hele stuk, dan is alle kans verkeken. Noch ruilverkaveling, noch uitbreidingsplannen veranderen hier maar iets aan en Jenniskens kan zo duur verkopen als hij wil....

Toen moest de vergadering wel onder het juk door. Vier van, de ruim 150 aanwezigen verklaarden zich echter pertinent tegen, maar hun aantal was nu eenmaal te klein om gewicht in de schaal te leggen.

KWALITEITSKEURING

Directeur Kroon nam meteen de gelegenheid te baat enkele mededelingen te doen. Allereerst verzocht hij aandacht voor de nieuwe melkmachinecursus, van belang voor allen, die machinaal melken of dit willen gaan doen.

Dan verzocht hij met warm weer de gekoelde ochtendmelk af te willen dekken met een witte moltondeken. Deze houdt de warmte weg. Is de melk echter niet gekoeld, dan geen deken gebruiken.

Over de kwaliteitskeuring gaf hij ook nog enige toelichting.

In 1958 bleek 47% van de aangevoerde melk (14 miljoen liter) 1ste klas te zijn, 23% 2e klas 30% 3e klas. Venray ligt hiermede boven 't landelijk gemiddelde. De kwaliteitskeuring wordt in 1960 nog belangrijker omdat dan het kwaliteitsverschil met 2 cent gehonoreerd zal worden, reden temeer om hier dus extra op te letten. Bij melk die later op de dag aangevoerd wordt en dus dikwijls langer langs de weg heeft gestaan, wordt met die omstandigheden rekening gehouden en heeft de wachttijd dus praktisch geen invloed op de kwaliteit.

In 1958 was de melkaanvoer 8,5% hoger dan in 1957. Er blijkt dus nog vooruitgang. Trouwens ook landelijk werd een verhoging van 5% geconstateerd. Tot nu toe is al weer meer melk (5%) aangevoerd dan in 1958, ondanks de droogte-periode, die een sterke invloed had op de melkaanvoer.

In 1958 was het vetgehalte gestegen van 3,65 tot 3,70 (land-gemidd. 3,78) maar in 1959 is een zeer aanzienlijke daling te verwachten.

Directeur Kroon liet duidelijk uitkomen, dat ook de financiële resultaten in 1958 zeker gelijk zouden zijn aan die van 1957 toen men f 92.000 als voordelig saldo kon boeken. Maar eerst moet de controle het juiste bedrag nog verifiëren.

Hij bleek ook een voorstander te zijn van een zondagse melkontvangst aangezien dit niet alleen de kwaliteit der melk ten goede komt, maar ook een betere verwerking van de melk waarborgt en een vlottere en goedkopere aanvoer mogelijk maakt. In verband daarmee werd o.m. de aandacht gevestigd op het uitvoeren van melkritten met 'n tractor.

Hij waarschuwde er voor, dat men niet moet verwachten in 1959 een na-uitkering van dezelfde grootte te krijgen als vorig jaar, want de gemiddelde prijs ligt nu reeds 4 cent hoger dan in 1958. Men ontvangt dus nu al wat men vorig jaar achteraf bijbetaald kreeg.

Dat was dan het einde van deze warme en bewogen vergadering, die Voorzitter Asselberghs begon met een herdenkingsrede over de overleden Th. Peters, die hij in een kort woord schetste als een der grote landbouwpioniers van Limburg.

Zijn rede werd staande aanhoord en men nam enige minuten stilte in acht.

Peel en Maas, 28-11-1959; p. 1/14

Een goed jaar voor de Venrayse zuivel

Uittreksel jaarverslag

Het jaaroverzicht van de Zuivelfabriek hier ter plaatse over 1958, is uitgegroeid tot een klein boekwerk.

Hiermede is men dus afgestapt van het „*beruchte*” velletje papier, dat vroeger wel een heel summier overzicht gaf van het doen en laten der fabriek.

Dit houdt in, dat men nu een heel wat overzichtelijker en uitgebreider verslag te zien krijgt, wat voor de meeste leden wel zo prettig zal zijn. Want met een steeds maar stijgende omzet en een steeds maar groter wordende fabriek valt het voor het individuele lid soms wel eens moeilijk, er nog uit te komen, waarbij hem dan dit uitgebreidere verslag helpen kan.

Het is logisch, dat het doen en laten van Venrays zuivelfabriek sterk afhankelijk is van de zuivelpositie in Nederland.

1958 is bepaald voor de Nederlandre zuivel geen jaar geweest om over te juichen. Zeker in de eerste helft niet, toen de afzetmoeilijkheden, die in 1957 reeds begonnen waren, steeds maar groter werden en o.m. dwongen tot een sterke verlaging van boter- en kaasprijzen.

Het onverwachte herstel in de 2de helft van 1958 heeft heel wat goed gemaakt, maar een en ander kon toch niet verhinderen, dat de netto-opbrengst der melk daalde van 24,49 ct. tot 21,03 ct, en dat de Overheid in het kader van de garantie-politiek 407 miljoen gulden moest bij passen.

In 1957 was dat 211 miljoen.

Gelukkig is de gunstige ontwikkeling zich door blijven zetten en iedereen kent nu b.v. uit eigen ondervinding de hoge prijzen van de boter.

HOE IN VENRAY

Hoewel het aantal leden met enkele verminderd is n.l. van 1009 tot 1006, is het aantal koeien groter geworden. Er staan nu 4600 beesten bij onze landbouwers op stal, die in 1958 liefst 13,8 miljoen kg melk hebben geleverd, ruim 1 miljoen meer dan in 1957. Een vergrootte toevoer van liefst 8,48% tegen een landelijke toename van 5,1% en een Limburg, gemiddelde van 7,6%. Een behoorlijk resultaat dus, temeer waar het vet-percentages gestegen is van 3.652 tot 3,698 (Limb. gemiddelde 3,62% en landelijk gemiddelde 3,78 %).

Met aankopen e.d, meer heeft de zuivelfabriek ruim 14 miljoen kg melk te verwerken gekregen. Hiervan werd 48,5% in klasse 1 gekeurd 23,9% in klasse 2 en 27,6% in klasse 3. Alleen aan toeslagen werd ruim 33 duizend gulden extra uitbetaald

14 MILJOEN kg MELK

Ruim 5 miljoen van deze aanvoer werd verkocht aan de Zuivelbond in Roermond, 2 miljoen in Venray zelf, terwijl bijna 2 miljoen terug ging naar de leden. Tenslotte werd 5 miljoen kg verwerkt tot melkpoeder.

Als we zo lezen dat er 2 miljoen kg van deze melk in allerlei vormen aan de Venrayse klanten zijn verkocht, dan betekent dit, dat alleen meer dan 1 miljoen flessen de zuivelfabriek verlaten hebben. Een respectabel aantal, dat o.m. vooral aan de opslag zijn eisen stelt.

De boterproductie van de fabriek steeg in 1958 van 350.000 kg tot 464.000 kg. Bracht deze echter in 1957 ruim *f*4.23 per kg op, in 1958 was dat maar *f*3.415, hetgeen dus neerkomt op resp. *f*1.480.000 en *f*1.585.000.

De drastische verlaging van de boterprijzen, zoals we die hierboven hebben genoemd, speelt daarbij natuurlijk een grote rol.

De melkpoederproductie is ook gestegen. Er werd n.l. ruim 5 miljoen kg tot melkpoeder verwerkt, tegen bijna 4 miljoen in 1957. Zij bracht bijna een half miljoen op.

Al met al hebben melk en melkproducten *f*3.726.140,72 opgebracht.

WAT ZIJN DE RESULTATEN

Nu mogen dat wel allemaal grote en zelfs belangrijke cijfers zijn, voor de boer is het allerbelangrijkste wat hij er nu beter van geworden is.

En dat is dan ook nog moeilijk te bepalen en wel in die zin, dat door alle mogelijke toeslagen uit zuivelfondsen en landbouw-egaliseringsfondsen en daarnaast prestatieprijs door de bomen het bos niet meer te zien is.

Door de leden werd in 1958 in totaal ontvangen per 100 kg melk (met een gemiddelde van 3,698% vet) het volgende:

prestatie-prijs	<i>f</i> 18,516
toeslag zuivelfonds	<i>f</i> 3,047
melkprijs toeslag	<u><i>f</i> 10,294</u>
totaal	<i>f</i> 31,857

Het vorig jaar was dat cijfer *f*25,126 maar men kan deze beide niet naast elkaar zetten, omdat in 1958 verschillende uitkeringen over 1957 hebben plaats gehad en bovendien meer voorschotten zijn verstrekt.

Wat de balans betreft, die blijkt zeer gezond te zijn. Naast een eigen reserve van ruim 120.000, is er nog een ledenlening van ruim 3 ton en hiermede kan deze fabriek de zaak ruimschoots draaiende houden.

De overdeelde melkgelden à raison van *f*182.772,15 is de feitelijke winst over het afgelopen jaar en nu is dus afwachten wat het bestuur voorstelt hiermede te willen doen.

Daarnaast blijkt ook de K.I. nog een winst van f 3.408 gemaakt te hebben, zodat dus over het algemeen de leden niet mogen klagen over de behaalde resultaten.

MELK EN VEEVERBETERING

In het zelfde verslag wordt een duidelijk beeld gegeven van de pogingen die men doet om te komen tot een melk- en veeverbetering.

De melkcontrole blijft haar werk doen tot volle tevredenheid van de leden, in Overloon en Merselo werden weer melkcursussen georganiseerd, terwijl ook begonnen werd aan een cursus machinaal melken.

Het veescheren neemt al langer hoe meer toe, waarbij opgemerkt dient te worden, dat de meeste landbouwers zelf de nodige apparaten daartoe aanschaffen.

De runderhorzelbestrijding blijft doorgaan en de t.b.c.-bestrijding eveneens, Bijna 11.000 dieren zijn wederom onderzocht en 20 reageerders zijn er uitgehaald. Men is intussen begonnen met een 2-jaarlijkse *tuberculatie* van de gehele veestapel der leden.

De abortus-bang bestrijding heeft ook nog altijd plaats, terwijl men ook door het voederkernwerk en de eiwit-controle tot nog betere resultaten hoopt te komen.

JAARVERGADERING

Gisteren vrijdag, hield de zuivelfabriek haar jaarvergadering, waarin genoemd jaarverslag uitvoerig werd behandeld en de saldi van de Fabriek en de K.I. hun bestemming kregen.

Voor de aftredende bestuursleden, P. Peeters uit Overloon en G. Wismans in Merselo, werden herkozen Poels te Overloon en A. Poels te Merselo.

De heer J. Loonen werd gekozen in de raad van toezicht.

In ons blad van komende week hopen we over deze vergadering een uitvoerig verslag te brengen.

JAARVERGADERING

Coöp. Zuivelfabriek *Venray*

resultaten duiden op grotere publieke welvaart

Ze was niet ruim bezocht, die jaarvergadering van de Zuivelfabriek.

Als er vrijdagmiddag zo'n 200 van de 1000 leden in zaal *Wilhelmina* zaten, dan was het schoon op. En dat was bepaald niet iets, wat Voorzitter Asselberghs zo prettig vond. Hij had liever gezien, dat de zaal propvol was, want zo dikwijls valt de zuivelfabriek haar leden niet lastig en per slot van rekening weten 1000 mensen met elkaar meer, dan 200.

Toch was het een zeer geanimeerde vergadering, die ook nu weer zeer lang duurde. Maar in die 4 uren werden niet alleen zeer nuttige maar ook zeer interessante dingen verteld.

GROTER VERSCHILLEN

Zo bleek bij de behandeling der notulen, dat de voorgenomen aankoop van grond van Jenniskens eerst dan kan doorgaan, wanneer de beslissing gevallen is of er al of niet bij de nieuwe wegkruising Leunseweg, weg van Veltum naar Leunseweg 'n benzinepomp kan verrijzen. Zo ja, dan zal Jenniskens eerst een stuk grond aan de benzinemaatschappij verkopen en dan het restant aan de fabriek.

Hierover is misverstand ontstaan, maar dit is de enig juiste lezing van dit verhaal, waarbij dan nog eens onderstreept werd de noodzakelijkheid om dit stuk te verwerven, in verband met de steeds groter wordende flessenvoorraad, een eventuele uitbreiding van de melkontvangst, een grotere remise en de toekomstige bouw van een kaasfabriek.

Bij de behandeling van het fabrieksverslag merkte directeur Kroon op, dat er minder leden, maar meer vee gaan komen.

Hij weet dit aan de verdergaande specialisatie op de boerderij, waardoor minder leden 9% meer beesten zijn gaan houden dan in 1957.

Wat de vaste middelen betrof kon men in het verslag lezen, dat er weinig nieuws was aangeschaft en de directeur vertelde, dat men ook voor de naaste toekomst nog weinig plannen heeft.

In het voorjaar van 1960 zal de kwaliteitskeuring nog van groter belang worden, daar dan het verschil tussen klasse 1 en 3 twee i.p.v. een cent gaat bedragen.

Over de omzet in Venray zelf merkte hij op, dat, hoewel het aantal liters melk wat verkocht wordt terugloopt, hetgeen ook een landelijk verschijnsel is, 't geldsbedrag van de omzet steeds meer stijgt, daar het kopende publiek duurdere producten wil hebben. Spreker zag hierin een teken van groter welvaart.

Al met al moest de heer Kroon constateren, dat 1958, al zag het er in het begin helemaal niet zo uit, een betrekkelijk goed jaar voor de zuivel is geworden en dat ook de fabriek, goede resultaten mocht boeken.

WAARHEEN MET HET OVERSCHOT?

Dat was dan de vraag, die de leden zich stelden toen uit het jaarverslag bleek, dat er ruim f 183.000 nog te verdelen waren.

Het Bestuur stelde voor om 1/3 van dit bedrag als ledenlening bij de overige ledenlening te voegen en 2/3 direct uit te betalen.

Wat anders niet zo heel gauw gebeurt, gebeurde thans. Er kwam beroering in de vergadering. Van Rijswijck uit Merselo kwam onverwacht met een heel sociaal voorstel, n.l. om dit onverdeeld melkgeld te bestemmen voor degenen, die nog electrisch licht nodig hebben. Dat zijn op zijn hoogst nog 10 boerderijen en aangezien spreker nu zelf ervaren had welk een grote nadelen het gemis aan elektriciteit de boeren meebrengt, zou hij er voor zijn dit bedrag voor die bestemming te bewaren.

Want ondanks premies van PLEM en gemeente waren de aansluitbedragen voor deze mensen nog dermate hoog - ongeveer 6000 gulden - dat dit ondoenlijk is.

Hoewel van bestuurszijde natuurlijk alle respect had voor dit werkelijk sociale voorstel, meende het bestuur na kort beraad, dat elektriciteitsvoorziening toch niet bepaald een taak is voor de zuivelfabriek, temeer waar ook niet-leden onder de niet aangesloten zijn. Dit is een taak van PLEM en gemeente, waarbij niet vergeten mag worden, dat ook de aangesloten reeds via hun bedrag voor stroom-afname bijdragen in de aansluiting van onrendabele netten. Dus de leden individueel dragen daarin reeds bij.

De heer Wismans vroeg of het bedrag niet in zijn geheel uitbetaald kon worden. De boeren, die toch al zoveel van de droogte te lijden hebben, zullen het geld vooral aan het einde van het stal-seizoen bitterhard nodig hebben. Dit voorstel werd met gejuich ontvangen, maar het bleek, dat men van bestuurszijde ook al een dergelijk plan had gehad.

Op advies van de accountant had men echter het voorstel veranderd.

Tegenover de vaste middelen van ruim f 430.000 moet feitelijk een ledenlening slaan, wil de zaak goed marcheren. Die is nu nog maar goed f 304.000 groot, dus er moet geld worden aangetrokken. Dat kost alleen maar geld en dat moeten dus de leden weer betalen. Bovendien moet men binnenkort gaan aflossen zodat dus de toestand nog erger wordt en b.v een komend jaar nog een groter deel van het overschot op ledenlening geschreven moet worden. Is het de gewoonte, dat de helft andere jaren wordt bijgeschreven, dit jaar heeft men al speciaal met slechts een derde genomen.

Ondanks dit betoog wilde de vergadering toch stemming, maar het aantal voorstemmers voor algehele verdeling was in de minderheid, al moet gezegd worden, dat het voorstel vanachter de bestuurstafel wel duidelijker geformuleerd had kunnen worden.

Men besloot tevens om de rente, die over de ledenlening verstrekt wordt terug te brengen van 5 op 4%.

K.I.

Voorzitter Wismans was best tevreden over de resultaten van de Kunstmatige Inseminatie. Er is een goede en grote belangstelling en men is tevreden. Wat zou men dus meer wensen? Een nieu-

we stal, maar die staat al zo lang op het verlanglijstje, dat dit onderhand al een gewoon liedje gaat worden.

In ieder geval is men druk aan 't sparen en het overschot van f13.000 over 1959, schrijft men te goed naar rata van het aantal inseminaties. Alles dan voor de nog steeds op het programma slaande nieuwbouw, die zoals Voorzitter Wismans nu al aangaf, zeker in de zes cijfertjes gaat lopen.

Over de stieren niets dan goed. Het feit van de preferent-verklaring van Mia's Paul heeft de K.I. Venray een goede naam gegeven, zodat ook de aankoop van sperma met sprongen stijgt. Intussen beginnen ook vergelijkingscijfers los te komen van de andere stieren, en dit levert voor de leden goede resultaten op, want de verervingsfactoren zijn van groot belang.

Ook uit de cijfers van de K.I. blijkt een groei van de veestapel. Werden in '56 ruim f50.000 en in '58 f58.000 aan omslagen van de leden geboekt, nu waren het er al f62.000, wat ook hier dus een gezonde groei aantoont.

Voorzitter Wismans was dankbaar voor de ondervonden medewerking, die van groot belang is voor de resultaten. Ook voor het kalverschetsen vroeg hij de nodige samen- en medewerking van alle leden.

VERDERE MEDEDELINGEN

In zijn mededelingen waarschuwde de directeur Kroon, dat de uitbetaalde melkprijs binnen een maand zal zakken naar 26 cent, hetgeen t.o.v. de 34-38 cent van de laatste tijd misschien wel een tegenvaller is, maar de voorschotten gaan er af en men moet dus op lagere prijzen rekenen. Over de productie van dit jaar mag men ondanks de droogte helemaal niet klagen, al is het vetgehalte wat teruggelopen, maar dit is een landelijk verschijnsel.

Het eiwit-onderzoek wordt zeer belangrijk en zal op de duur zeker een rol gaan spelen bij de uitbetaling. Vooral met fokken zal men ook op dit onderdeel goed moeten letten.

Hoewel het altijd zeer warm is geweest is het zuur worden van de melk zeer meegevallen. De kwaliteit was een stuk minder, waaraan natuurlijk de droogte met als gevolg het stuiven debet zijn. En tenslotte werd nogmaals aangedrongen de betaling van het melkgeld via de banken te laten lopen, wat voor de fabriek een heel gemak is.

Bij de rondvraag kwam ook weer de zondagse melkontvangst ter sprake, maar het zal wel 1961 worden voordat er een kleine kans op verandering is, aangezien hier de zondagsrust en zondagsheiliging een grote rol in speelt.

OP MINISTERIEEL NIVEAU,

zo kon men de lezing van de heer Loonen betitelen, die zo voor het vuistje weg een en ander meedeelde over het melk- en garantie beleid van de tegenwoordige tijd. Een zeer interessante maar ook moeilijke lezing, omdat deze materie feitelijk alleen nog duidelijk is aan insiders. En dat bewees de heer Loonen te zijn; geen wonder overigens, daar hij zelf in het productschap voor zuivel een geducht woord meespreekt bij de vaststelling van dit beleid.

Tevreden was hij allerminst over de vaststelling van de garantieprijs voor de melk. Ondanks het feit dat het LEI en het Landbouwschap een garantieprijs berekend hadden van f 29,50 per 100 kg, een prijs waarin nog geen eens de gevolgen van het gedifferentieerde loonbeleid voor de toekomst in verwerkt zijn, stelt de minister een garantieprijs vast van f 28,90. Waarmede hij het verband, wat vroeger bestond tussen garantieprijs en kostprijs lossen heeft gemaakt en dus de landbouwer een deel van zijn redelijk inkomen afneemt.

De argumenten die voor dit beleid worden aangehaald, zijn onder meer de tot standkoming van de Europese Economische Unie, waarin alle landbouwprijzen in Europa gelijk geschakeld zullen worden. Maar op de eerste plaats is die Unie er nog niet en op de tweede plaats staat nog niets vast over de dan geldende melkprijs.

Verder spreekt de minister over een soort spiraalwerking tussen de prijzen van melk en voedergranen, die eventuele tekorten opheft. Maar over de werkelijkheid hiervan zijn de economen het lang niet eens.

Zijn argumentatie is dus nog al zwak, terwijl bij een eventuele loonsverhoging ook geen enkele mogelijkheid is om die door te berekenen. Iets waarmede bij de vaststelling van de garantieprijzen voor voergranen en suikerbieten wel rekening is gehouden. En die loonsverhoging zit toch in de lucht, want men zal al meer loon moeten geven om het afschaffen van de melk-subsidie, die aan de consumenten gegeven wordt en de huur-compensatie mogelijk te maken.

Een ander feit wat de heer Loonen niet beviel was de kwantumbeperving. Terwijl de regering vraagt om productieverhoging op alle terrein, mag de landbouw niet vragen het kwantum melk, dat vroeger op 5 miljard werd vastgesteld, met 1,2 % te verhogen juist i.v.m. de productie-uitbreiding.

Neen, zegt de minister, meer wil ik niet garanderen. Het enige winstpunt, wat de heer Loonen, in deze garantiëbeleid kon zien, was het vervallen van het gedeelde marktrisico. Deze maatregel was - en het verleden heeft dat geleerd - nog al riskant voor de landbouw.

Over een verreken-prijs van f 30,60 of f 31,10 kan men zich alleen op principiële gronden ergeren. Tegen deze prijs wordt namelijk de consumptie-melk aan de regering verkocht. Wat de boer te weinig krijgt, moet dus door subsidies gedekt worden en door de overheid worden bijbetaald.

Nu kan men stellen, dat men wel de melk betaald wil hebben i.p.v. subsidies geschonken te krijgen, maar uiteindelijk blijft de uitslag voor de boer hetzelfde.

LAGERE UITBETALINGEN

Wel waarschuwde spreker, dat de voorschotten van Regering en zuivelfonds, die in het afgelopen melkjaar 6 cent bedroegen, nu eind november vallen. Aangezien het Zuivelfonds nog niet weet wat de toekomst brengen zal, heeft zij haar voorschot van 3 cent ingetrokken en automatisch volgt dan de regering ook.

Het zal wel april worden voordat hier verandering in komt, maar de algemene situatie is dan ook te onzeker. Dat heeft de boter wel bewezen, die plotseling een grote duikeling heeft gemaakt.

De heer Loonen gaf in een kort overzicht de geschiedenis van de boterprijzen weer, die mede als gevolg door tekorten in Frankrijk, België, Engeland en Duitsland in zulke mate stegen, dat iedereen er bang van werd en die de binnenlandse consumptie totaal deed stoppen. Nu die tekorten dan praktisch zijn opgeheven, stort de markt in en wat de toekomst brengen zal is onzeker. Doordat er geweldige vraag was naar boter werd ook de kaasprijs automatisch hoog gehouden, terwijl de kaasfabricage stop lag.

Ook hier dus voorlopig enige onzekerheid. Het enige zekere is dat de melkproductie onder de droogte niet heeft geleden.

DROOGTESCHADE

Nog even ging spreker in op de droogteschade. Binnenkort zal de toeslag worden uitgekeerd op de in 1959 per ha geteelde voedergranen. Die bedraagt *f*210 voor de lichtere gronden inc, de *f*60 extra toeslag. Deze komen uit de *f*25 miljoen, die indertijd zijn gereserveerd voor klimaatverbetering in de akkerbouw. Dit is dus een eerste buitenkansje.

Dan is er nog de slotuitkering op de garantieprijs voor melk te verwachten, die ongeveer neerkomt op 1 cent per afgeleverde liter melk. Daar was verder de bietenactie en het beschikbaar stellen van bietenkoppen, al was dat een druppel op een gloeiende plaat. En dan verwacht men nog een extra steun door een prijsverlaging van het krachtvoer van *f*10 per 100 kg en iets uit het Hulpverleningsfonds, dat door het Landbouwschap is ingesteld. Hiermede hoopt men de ergste nood te kunnen lenigen.

Gegevens

Jaar	Melk kg.	Vet %	Melkgeld	Boter prijs/kg	Leden	Koeien	Gift / koe	Opmerking
1904					299	924		Bron: 1930 25 jr. jubileum / te veel melk?
1905	1,8 mln.				302			
1906								
1907								
1908								
1909						1100 ?		Eerste verslag geen gegevens 1908
1910				1,355				
1911		3,01						
1912								
1913								
1914								Begin WO-I
1915					486			
1916	3.811.391		7,00	2,075				
1917	3.191.807	3,15	9,18	2,77	548	1527		
1918	2.974.885	3,16	11,9	3,54	558	1558		Einde WO-I
1919				2,87				
1920	3.997.066	3,2		2,90	7+	16+		
1921					14+	42+		
1922	4.540.000		7,55	2,21				
1923	5.042.038	3,3	6,94	2,01	39+	81+		
1924	5.722.920	3,3	8,29	2,36				
1925	6.356.417	3,3	7,82	2,235	632			
1926	7.109.170	3,25	-	1,965				
1927	6,955.922	3,25	7,1	2,06	19+	46+		
1928	7.245.180	3,20	7,1	2,10		2400 ?		Verbouwing fabriek
1929	7.018.961	3,25	6,8	1,983	692	2220	3.342	
1930	6.550.911		5,33	1,60	702 *	2249		ca.
1931	6.747.000			1,215				
1932	6.758.936			1,125		37 +		f0,42 steun per kg. boter
1933	6.462.000	3,37	3,84	1,156				
1934	6.572.217							
1935	6.291.703	3,38	4,19		624			
1936	6.634.769	3,46	4,41					

Jaar	Melk mln. kg.	Vet %	Melkgeld	Boter prijs/kg	Leden	Koeien	Gift / koe	Opmerking
1937	6,559.283	3,47	5,01	1,469				
1938	6.645.548	3,39						
1939	6.662.781	3,39						
1940	-							
1941	-							
1942	-							
1943	-							
1944	2.643.411							
1945	1.724.709				931			
1946	6.467.116	3,38						Fusie met CZ. Oostrum
1947	7.815.687	3,46	18,05	2,876				
1948	10.713.344	3,54	18,87	-	996	3685		59 man personeel / begin TBC.-bestrijding
1949	12.777.953	3,62	-	-	1014	4123		
1950	13.167.201	3,57	18,00	-	-	-		
1951	13.005.185	3,62	18,77	-	-	-		
1952	13.085.060	3,57	22,54	-	1012	4035		Retour ondermelk '50 38% / '52 16%
1953	13,5	3,63	20,00	-	1013	4382		Ook nog losse leveranciers!
1954	13,2	3,68	20,82	-	1014	4193		
1955	12,75	3,65	21,40	-	1024	4200		Incl. reserve, veeverbetering..... 22,19 1)
1956	12,5	3,71	24,35	-	-	3900		Garantieprijs was 24,70 (zand)
1957	12,8	3,65	24,49	4,23	1012	4200		Garantieprijs 28,80 (zand)
1958	13,8	3,70	31,87	3,42	1009	4600		Zie 2)
1959	14,5	3,64	29,89	4,07	1005	4968	3032	

1) plus nog 1,10 via Bedrijfschap Zuivel.

2) Melkprijs: Prestatie-pr. 18,616 + Toeslag zuivelfonds 3,047 + Melkpr.-toeslag 10,294 = 31,857